

การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2

วิทยานิพนธ์
ของ
วัชรินทร์ ปะนามะเก

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มีนาคม 2558
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

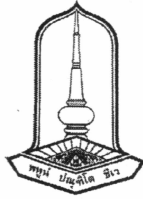

การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2

วิทยานิพนธ์
ของ
วัชรินทร์ ปะนามะเก

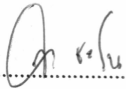
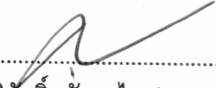
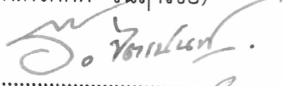
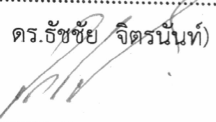

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มีนาคม 2558
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของนายวัชรินทร์ ปะนามะเก
แล้วเห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

 (ผศ.ดร.จิระพร ชะโน)	ประธานกรรมการ (กรรมการบัณฑิตศึกษาประจำคณะ)
 (รศ.ศิริศักดิ์ จันทาชัย)	กรรมการ (อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก)
 (อาจารย์ ดร.อิชชัย จิตรนนท์)	กรรมการ (อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม)
 (อาจารย์ ดร.โกวิธน์ เทศบุตร)	กรรมการ (กรรมการบัณฑิตศึกษาประจำคณะ)
 (รศ.ดร.สุวกิจ ศรีปัดถา)	กรรมการ (ผู้ทรงคุณวุฒิ)

มหาวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

.....
(ผศ.ดร.พชรวิทย์ จันท์ศิริสิโร)
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

.....
(ศ.ดร.ประดิษฐ์ เทอดทูล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ 2๖ เดือน ๕.๑ พ.ศ. 2558

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างสูงยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ศิริศักดิ์ จันถาไชย อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก อาจารย์ ดร.รัชชัย จิตรนนท์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ที่ได้ให้คำปรึกษา ข้อคิด ข้อเสนอแนะ และตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่อง ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่ง ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิระพร ชะโน ประธานกรรมการสอบ อาจารย์ ดร.โกวัฒน์ เทศบุตร และ รองศาสตราจารย์ ดร.สุวกิจ ศรีปัดดา กรรมการสอบ ที่กรุณาให้คำแนะนำ ปรับปรุง แก้ไข ในการทำวิทยานิพนธ์จนเสร็จสมบูรณ์ด้วยดี

ขอขอบพระคุณคณาจารย์สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แก่ผู้วิจัย

ขอขอบพระคุณ นายไพฑูรย์ อนุสัณฑ์ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 นายวิฑูรย์ พันเทศ ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลดงเมืองน้อย นายมีชัย พลภูงา ศึกษาพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 นางญาณวิไล ระถิ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านหนองหนอง นายเอกชัย กมลเลิศ ครูชำนาญการ โรงเรียนบ้านหนองหนอง ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

ขอขอบคุณ นายไพโรจน์ ดงเรืองศรี นายเอื้อน สิทธิศาสตร์ นางสาววิสรา ชื่นอุรา นายบัญชา สุวรรณโท นายชาติชาย พันธผล ที่กรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมของแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2

ขอขอบคุณ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ที่ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลการวิจัย ทำให้การวิจัยในครั้งนี้เสร็จสมบูรณ์

คุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัย ขอมอบบูชาพระคุณบิดามารดา ครู อาจารย์ทุกท่าน ที่ได้ให้ชีวิต ความรู้ สติปัญญาและประสบความสำเร็จในชีวิต

วัชรินทร์ ปะนามะเก

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2
ผู้วิจัย	นายวัชรินทร์ ปะนามะเก
กรรมการควบคุม	รองศาสตราจารย์ ศิริศักดิ์ จันทาไชย และอาจารย์ ดร.รัชชัย จิตรนนท์
ปริญญา	กศ.ม. สาขาวิชา การบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีที่พิมพ์ 2558

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัย การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ในครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัญหา การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 2) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 กลุ่มตัว อย่างได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูวิชาการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวนทั้งสิ้น 288 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลมี 2 ชนิด ได้แก่ 1) แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง 2) แบบสอบถาม ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อของสภาพการบริหารงานวิชาการตั้งแต่ 0.20 ถึง 0.81 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของปัญหาการบริหารงานวิชาการตั้งแต่ 0.20 ถึง 0.87 ความเชื่อมั่น ทั้งฉบับของสภาพการบริหารงานวิชาการ เท่ากับ 0.95 ความเชื่อมั่นทั้งฉบับของปัญหาการบริหารงาน วิชาการเท่ากับ 0.90 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย พบว่า

1. สภาพ การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถม ศึกษามหาสารคาม เขต 2 พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดย ด้านพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อการศึกษามีสภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลางที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดและสามารถ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากที่สุด 3 ลำดับ ดังนี้ 1) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 2) ด้านการ พัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 3) ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้
2. ปัญหา การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม ศึกษามหาสารคาม เขต 2 พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านการพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษามีปัญหา การบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลางที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดและสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากที่สุด 3 ลำดับ ดังนี้ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอน ผลการเรียนรู้ 3) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

3. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มหาสารคาม เขต 2 สามารถสรุปแนวทางการพัฒนาได้ ดังนี้

3.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา 1) วิเคราะห์เอกสารหลักสูตร สํารวจสภาพปัญหาและความต้องการ 2) กำหนดจุดมุ่งหมาย คัดเลือกสาระการเรียนรู้ที่สอดคล้องวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 3) มีการนิเทศการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง

3.2 ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อ 1) จัดหาและมีการใช้แหล่งเรียนรู้หลากหลาย ภาย 2) จัดกระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน 3) พัฒนาครูและ ผู้เรียนเพื่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง 4) มีการนิเทศการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง

3.3 ด้านการวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน 1) ศึกษา กำหนด ฎระเบียบการวัดและประเมินผล 2) จัดทำแผนการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับมาตรฐาน สาระการเรียนรู้ 3) วัดผลและประเมินผลตามสภาพจริง

3.4 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 1) ส่งเสริมให้ครูศึกษา วิเคราะห์ วิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพงานวิชาการ 2) ประสานความร่วมมือลักษณะภาคีเครือข่าย 3) มีการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้จากผลงานวิจัยในชั้นเรียน

3.5 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 1) วิเคราะห์ ความจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยี 2) ส่งเสริมให้ครูผลิต สื่อ นวัตกรรมการเรียนการสอน 3) มีการใช้สื่อที่เหมาะสมกับกลุ่มผู้เรียน

3.6 ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ 1) สํารวจแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและนอกสถานศึกษา 2) จัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งเรียนรู้แก่ ครู บุคคล ชุมชน และสถานศึกษาอื่น 3) จัดตั้งและพัฒนา แหล่งเรียนรู้ โดยการประสานกับสถาบัน บุคคล ชุมชน

3.7 ด้านการนิเทศการศึกษา 1) จัดระบบการนิเทศงานวิชาการและการเรียน การสอนภายในอย่างสม่ำเสมอ 2) แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์การนิเทศภายในร่วมกับ สถานศึกษาอื่น 3) ประเมินผลการนิเทศภายในเป็นระยะๆ

3.8 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 1) สร้างเกณฑ์การ ประเมินเป้าหมายความสำเร็จตามมาตรฐานและตัวชี้วัดของ สพฐ. และ สมศ. 2) วางแผนการพัฒนา คุณภาพและประเมินคุณภาพเพื่อปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง 3) ประสานความร่วมมือกับสถานศึกษา และหน่วยงานอื่น ในการปรับปรุงและพัฒนาาระบบประกันคุณภาพการศึกษา

TITLE Development of Guidelines for Academic Management in Schools under Jurisdiction of The Office of Mahasarakham Primary Educational Service Area 2

AUTHOR Mr. Watcharin Panamake

ADVISORS Assoc. Prof. Sirisak Janleuchai and Dr. Thatchai Chiltanun

DEGREE M.Ed. **MAJOR** Educational Administration

UNIVERSITY Mahasarakham University **DATE** 2015

ABSTRACT

The objectives of research study titled “Development of Guidelines for Academic Management in Schools under jurisdiction of The Office of Mahasarakham Primary Educational Service Area 2”, were: 1) to study the situation and problem of Academic Management in Schools under jurisdiction of The Office of Mahasarakham Primary Educational Service Area 2, 2) to study the guidelines for developing the Academic Management in Schools under jurisdiction of The Office of Mahasarakham Primary Educational Service Area 2. The samples were 288 school administrators and teachers in schools under jurisdiction of The Office of Mahasarakham Primary Educational Service Area 2, 2014 academic year. They were selected by Stratified Random Sampling. There were 2 kinds of research instruments: 1) the Structured Interview, 2) the Questionnaire with Item Discrimination of academic management situation ranged from 0.20 to 0.81, the Item Discrimination of academic management problem ranged from 0.20 to 0.87, the Reliability of total issue in academic management situation was = 0.90. The statistic using for data analysis included the Mean, and Standard Deviation.

The research findings found that:

1. The academic management situation in schools under jurisdiction of The Office of Mahasarakham Primary Educational Service Area 2, found that the average value was in “Moderate” level in every aspect. Considering each aspect, found that the average value was in “Moderate” level in every aspect. The aspect of Development for Media, Innovation, and Technology for Education consisted of academic management situation in “Moderate” level in every aspect with the highest level of average values ranking in 3 orders from high to low as follows: 1) the Research for Educational Quality Development, 2) the Development of Internal Quality Assurance in School, and 3) the Learning Source Development.

2. The academic management problem in schools under jurisdiction of The Office of Mahasarakham Primary Educational Service Area 2, found that the average value was in “Moderate” level in every aspect. Considering each aspect, found that the average value was in “Moderate” level . The aspect of Curriculum Development in School consisted of academic management problem in “Moderate” level with the highest level of 3 average values ranking in order from high to low as follows:
1) the School Curriculum Development, 2) the Measurement, Evaluation, and Transfer of Learning achievement, and 3) the Learning Process Development.

3. The guidelines for developing the academic management in schools under jurisdiction of The Office of Mahasarakham Primary Educational Service Area 2, the guidelines for development could be concluded as follows:

3.1 For School Curriculum Development: 1) the curriculum documents were analyzed, the situation, problem, and need were surveyed, 2) the objectives were determined, the Learning Substances which were relevant to Vision, Mission, Goal, and Desirable Characteristics were selected, and 3) the Curriculum Usage was supervised continuously.

3.2 The Learning Process Development: 1) the Various Learning Sources were provided and used, 2) the Learning Process which was relevant to the students’ interest and aptitude were provided, 3) the development of Teachers and Students for Continuous Learning was provided, and 4) the learning and teaching were supervised continuously.

3.3 For the Measurement, Evaluation, and Transfer of Learning Achievement: 1) the rule and regulation of Measurement and Evaluation were studied and determined, 2) the Plans for Measurement and Evaluation which were relevant to Learning Substance Standard, were established, and 4) the Authentic Measurement and Evaluation were performed.

3.4 The Research for Educational Quality Development: 1) the teachers were encouraged to study, analyze, and conduct research for developing the quality of academic work, 2) the collaboration as network and alliance was performed, 3) the research findings were shared in classroom.

3.5 For Development of Media, Innovation, and Technology for Education : 1) the necessity in using the media and technology were analyzed, 2) the teachers were encouraged to produce the instructional media and innovation, and 3) the media was used appropriately with student groups.

3.6 For Learning Source Development: 1) the learning sources both inside and outside the schools were surveyed, 2) the documents for learning source dissemination were established for the other teachers, persons, community, and

schools, 3) the learning sources were established and developed by cooperating with the institution, person, and community.

3.7 For Educational Supervision: 1) the Internal Supervision System for academic work, and instruction were organized, 2) the Internal Supervision Experiences were shared with other schools, and 3) the Internal Supervision was evaluated periodically.

3.8 For Development of Internal Quality Assurance System in school: 1) the criteria for evaluating the successful goal based on standard and indicator of Office of the Basic Education Commission of Thailand, and the Office of National Education Standard and Quality Assessment, were constructed, 2) the quality development and quality assessment were planned for improving and developing the Educational Quality Assurance System continuously, and 3) the other schools and work units were collaborated for improving and developing the Educational Quality Assurance System.

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	4
ความสำคัญของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	5
กรอบแนวคิดการวิจัย	7
นิยามศัพท์เฉพาะ	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
การบริหารงานวิชาการ	11
ความหมายของการบริหารงานวิชาการ	11
ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ	12
ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ	12
บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการ	34
แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ	39
บริบทการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่	
การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามเขต 2	53
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	58
งานวิจัยในประเทศ	58
งานวิจัยต่างประเทศ	69
3 วิธีดำเนินการวิจัย	73
ขั้นตอนดำเนินการวิจัย	73
ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน	
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2	74
ระยะที่ 2 ศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัด	
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2	83
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	88
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	88
การวิเคราะห์ข้อมูล	88
ระยะที่ 1 ผลการวิเคราะห์ สภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา	
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2	88

บทที่	หน้า
ระยะที่ 2 ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2	
	140
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	162
ความมุ่งหมายของการวิจัย	162
สรุปผล	162
อภิปรายผล	167
ข้อเสนอแนะ	173
บรรณานุกรม	175
ภาคผนวก	183
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ	184
ภาคผนวก ข รายชื่อผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ประเมินร่างแนวทางการพัฒนา และประเมินคู่มือแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา	186
ภาคผนวก ค รายชื่อผู้ให้การสัมภาษณ์	189
ภาคผนวก ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	192
ภาคผนวก จ ค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์	231
ภาคผนวก ฉ ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม	237
ภาคผนวก ช หนังสือขอความอนุเคราะห์	250
ภาคผนวก ซ คู่มือแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2	272
ประวัติย่อของผู้วิจัย	295

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงการสังเคราะห์ข้อบ่งชี้งานวิชาการ	15
2 การรวมด้านข้อบ่งชี้การบริหารงานวิชาการ	17
3 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิชาการ ที่ใช้ใน การศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2	76
4 ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม	98
5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน	99
6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	101
7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	104
8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน	107
9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน ด้านการศึกษาค้นคว้าเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	110
10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	112
11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้	114
12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน ด้านการนิเทศการศึกษา	116
13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	118

14	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน	120
15	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	122
16	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	125
17	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน	128
18	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	131
19	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	133
20	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้	135
21	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน ด้านการนิเทศการศึกษา	137
22	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	139
23	ผลการประเมิน ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ (ร่าง)แนวทางการพัฒนา การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา	157
24	ผลการประเมิน ความเหมาะสมต่อการนำไปใช้ของคู่มือแนวทางการพัฒนา การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2	161
25	ผลการประเมินความสอดคล้อง (IOC) ค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับความ มุ่งหมายการวิจัยของแบบสัมภาษณ์ ภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษา	232

ตาราง	หน้า
26 ผลการประเมินความสอดคล้อง (IOC) ค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับความมุ่งหมายการวิจัยของแบบสอบถาม สภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา	234
27 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับของแบบสอบถาม สภาพปัญหา การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา	238
28 ผลการประเมิน ความเหมาะสม (ร่าง)แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา	241
29 ผลการประเมิน ความเป็นไปได้ (ร่าง)แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา	244
30 ผลการประเมิน ความเหมาะสมต่อการนำไปใช้ ของคู่มือแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา	248

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการศึกษาวิจัย	8
2 ขั้นตอนการวิจัยเพื่อการเรียนรู้	26
3 โครงสร้างการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา	53

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

โลกาภิวัตน์เป็นยุคที่โลกมีการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว รุนแรงและกว้างขวาง ปัญหาที่เกิดขึ้นในภูมิภาคใดในโลกย่อมส่งผลกระทบต่อได้ทั่ว ปัญหาต่างๆ ยุ่งยากซับซ้อนยิ่งขึ้นและยากที่จะแก้ไข จึงต้องเตรียมบุคลากรให้มีความสามารถรับมือได้กับปัญหาที่ยุ่งยากมากมายเหล่านั้น ดังนั้น การศึกษาจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะช่วยพัฒนาเยาวชนคนไทยให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (Creativity) คิดระดับโลกได้ (Global Thinking) มีความสามารถในการจูงใจ (Influence) เปิดเผย (Openness) อุทิศตนให้แก่ประเทศชาติเป็นส่วนรวม (Dedication) มุ่งมั่นบริหารจัดการองค์กรและประเทศชาติให้อยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน (Focus on Sustainability) นอบน้อมถ่อมตน (Humility) ยึดถือความเป็นธรรม (Fairness) มีความซื่อสัตย์สุจริต (Integrity) และจะต้องมีความสามารถในการเชื่อมโยงสร้างเครือข่ายกับผู้อื่นได้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2555 : 1)

ตามแนวทางการจัดการศึกษาตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มาตรา 7 ในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้อง เกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิหน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาคและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปวัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องและในมาตรา 39 กำหนดว่า "ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการงบประมาณ การบริหาร งานบุคคลและการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการและสำนักงานการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง หลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจดังกล่าว ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง" มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น ซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญ ทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการสามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจน การวัดผลประเมินผล ได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 4-6)

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดขอบข่ายและกิจการบริหารและจัดการสถานศึกษา ออกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคลและ ด้านการบริหารทั่วไป เพื่อให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐที่สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาได้ใช้เป็นแนวทาง ในการบริหารและการจัดการสถานศึกษาให้สอดคล้องกับการบริหารการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ตามโครงสร้างใหม่ ที่ให้สถานศึกษามีอำนาจหน้าที่ในการบริหารและจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากรและบริหารทั่วไปมากขึ้นและดำเนินการได้อย่างคล่องตัวซึ่งงานวิชาการ ประกอบด้วย การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น การวางแผนงานด้านวิชาการ การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การพัฒนาหลักสูตรของ สถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ การนิเทศ การศึกษา การแนะแนว การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา การส่งเสริม ชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา และองค์กรอื่น การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคลครอบครัว องค์กร หน่วยงานสถาน ประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการ ของสถานศึกษา การคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 8)

การบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักของสถานศึกษา มีความสำคัญต่อการจัดการศึกษา ให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ มาตรฐานคุณภาพการศึกษาจะปรากฏเด่นชัดเมื่อการบริหารงานวิชาการ ประสบความสำเร็จ (อุทัย บุญประเสริฐ. 2540 : 4) งานวิชาการเป็นเครื่องชี้วัดความสำเร็จและ ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษา เนื่องจากงานวิชาการเป็นงานหลักในสถานศึกษาที่ผู้บริหาร สถานศึกษาต้องดำเนิน การกระตุ้นและส่งเสริมร่วมมือกันในการปรับปรุงงานวิชาการของโรงเรียน อยู่เสมอ (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2546 : 33) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของกาญจน์ เรืองมนตรี และธรินธร นามวรรณ (2554 : 4) ได้กล่าวถึงงานวิชาการว่า งานวิชาการถือว่าเป็นหัวใจของ การบริหารการศึกษา เพราะจุดมุ่งหมายของสถานศึกษาก็คือ การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพซึ่งขึ้นอยู่กับ งานวิชาการทั้งสิ้น งานวิชาการเป็นกิจกรรมการจัดการเกี่ยวกับงานด้านหลักสูตร การนำหลักสูตร ไปใช้แบบเรียน งานการเรียนการสอน งานสื่อการเรียนการสอน งานวัดผลและประเมินผล งานห้องสมุด งานนิเทศการศึกษา งานวางแผนการศึกษา และงานประชุมอบรมทางวิชาการ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายของการจัดการ ศึกษาที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพสูง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 เป็นหน่วยงานที่บริหารและ จัดการศึกษา ให้บริการด้านการจัดการเรียนการสอนในระดับชั้นปฐมวัย ระดับชั้นประถมศึกษาและ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีสถานศึกษาในสังกัด จำนวน 226 โรง จำแนกตามขนาดสถานศึกษา 3 ขนาด ดังนี้ สถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 141 โรง สถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 69 โรง และ สถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 16 โรง จำแนกตาม กลุ่มพัฒนาคุณภาพความเป็นเลิศทางการศึกษา ได้จำนวน 17 กลุ่ม มีภารกิจเร่งด่วนในการพัฒนาด้านวิชาการ ทั้งด้านคุณภาพของสถานศึกษาและ ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยด้านคุณภาพของสถานศึกษาในสังกัดต้องมีการดำเนินการพัฒนา ให้มีความเข้มแข็งด้านงานวิชาการให้สามารถจัดการศึกษาได้อย่างเป็นระบบ มีคุณภาพและ ประสิทธิภาพควบคู่กันไป กล่าวคือ ต้องส่งเสริมสนับสนุนสถานศึกษาให้มีความเข้มแข็งได้เกณฑ์

มาตรฐานตามที่หลักสูตรกำหนดภายใต้การใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพแต่อย่างไรก็ตามผลการดำเนินงานด้านวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ยังประสบปัญหาด้านงานวิชาการเนื่องจากนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนค่อนข้างต่ำ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนขาดความพร้อมทางด้านปัจจัย เช่น มีครูไม่ครบชั้นเรียน ขาดแคลนสื่อ การเรียนการสอนรวมถึงปัญหาของสถานศึกษาและบุคลากรภายในสถานศึกษาส่วนหนึ่งยังขาดความรู้ ความเข้าใจในการบริการงานวิชาการ ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการศึกษาแล่งเสริมผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถได้ตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นงาน ด้านการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ด้านการนิเทศการศึกษา และด้านการพัฒนาการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา ส่วนด้านบุคลากรทางการศึกษาต้องมีการส่งเสริมการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้มีความสามารถในการจัดประสบการณ์และกระบวนการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ ตามหลักสูตรกำหนด โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ และใช้ห้องเรียนและแหล่งเรียนรู้เป็นศูนย์กลางในการพัฒนา มุ่งสู่มาตรฐาน วิชาชีพและมีวิทยฐานะสูงขึ้นที่สอดคล้องกับคุณภาพผู้เรียน ตลอดจนเร่งรัดพัฒนาคุณภาพ การบริหารงานบุคคล ให้เอื้อต่อการยกระดับคุณภาพผู้เรียนตามความต้องการของโรงเรียนอย่างแท้จริง และใช้มาตรการจูงใจเพื่อยกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทุกระดับ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2. 2555 : 16-17)

จากการรายงานผลการดำเนินงาน ปีการศึกษา 2556 ของกลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 พบว่า ปัญหาอุปสรรคและความต้องการ เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ คือ การใช้หลักสูตรสถานศึกษาไม่สอดคล้องกับสภาพสถานศึกษาและ ห้องถิ่น เนื่องจากส่วนใหญ่ยังติดกับแนวคิดเดิม ภาระงานมีมากทำให้ไม่สามารถบริหารงานวิชาการได้ เต็มที่ ครูผู้สอนส่วนใหญ่ยังใช้วิธีการสอนแบบเดิมไม่ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการเรียนการสอนที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ มุ่งเน้นให้ส่วนกลางจัดทำหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพและขนาดของโรงเรียน เพื่อให้โรงเรียนสามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับสภาพของสถานศึกษา หลักสูตรไม่มีความต่อ เนื่องระหว่างโรงเรียนทำให้ไม่สะดวกในการเทียบโอนและการวัดผล แต่ละโรงเรียนมีมาตรฐานแตกต่างกัน ซึ่งเป็นปัญหาที่ส่งผลต่อการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มี คุณภาพที่เท่าเทียมกันระหว่างสถานศึกษา เห็นได้จากที่ผู้ปกครองและครูบางคนในชุมชน นิยมส่งบุตร หลานไปเรียนที่โรงเรียนอื่น โดยเฉพาะโรงเรียนดี เด่น ดัง ในเขตอำเภอและเขตเมืองใหญ่ ย่อมแสดงให้เห็นว่างานวิชาการในสถานศึกษาหลายๆแห่งยังไม่ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ต้องการของทุกฝ่าย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 2 มีสถานศึกษาขนาดเล็กเป็นจำนวนมาก ซึ่งเป็นผล เนื่องมาจาก ความนิยมของผู้ปกครองที่ต้องการส่งบุตรหลานไปเรียนในสถานศึกษาในเมือง ซึ่งการมีโรงเรียนขนาดเล็กจำนวนมากทำให้การศึกษาไม่สามารถสะท้อนคุณภาพและประสิทธิภาพได้ดี เพียงพอ เนื่องจากส่งผลต่อความพร้อมทางด้านปัจจัย ไม่ว่าจะเป็น ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านสื่อการจัดการเรียนการสอน ขณะที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนส่วนใหญ่อยู่ในระดับที่ไม่ น่าพึงพอใจ และสถานศึกษาส่วนใหญ่ประสบปัญหาด้านงานวิชาการที่คล้ายคลึงกัน คือ ด้านการพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผล การเรียน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี

เพื่อการศึกษา ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ด้านการนิเทศการศึกษา และด้านการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ภายใต้ข้อจำกัดและปัญหา ดังกล่าว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 จึงได้กำหนดนโยบายการส่งเสริมการพัฒนาการจัดการศึกษา เพื่อให้การบริหารจัดการสถานศึกษามีประสิทธิภาพและนักเรียนมีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน มีความเข้มแข็งด้านงานวิชาการและสามารถจัดการศึกษาได้อย่างเป็นระบบ มีคุณภาพและประสิทธิภาพควบคู่กันไป (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2. 2556 : 8-9)

จากสภาพปัญหาและเหตุผลดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยเล็งเห็นถึงความสำคัญของการบริหารงานวิชาการที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจะต้องตระหนัก และให้ความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการดังกล่าว จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่สถานศึกษาจะต้องดำเนินการศึกษาสภาพ ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการเพื่อแก้ปัญหาและเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นบุคลากรในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 จึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ให้ครอบคลุมทั้งงานวิชาการ ตามกรอบแนวคิด เพื่อจะได้ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิจัยเป็นแนวทางสำหรับการบริหาร งานวิชาการให้ประสบผลสำเร็จยิ่งขึ้นไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษา สภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2
2. เพื่อพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2

ความสำคัญของการวิจัย

1. ทำให้ทราบสภาพการบริหารงานวิชาการตามกระบวนการบริหารของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2
2. ทำให้ทราบปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2
3. เป็นข้อมูลให้ผู้บริหารสถานศึกษานำไปใช้ในการบริหารสถานศึกษาด้านการปฏิบัติการเรียนรู้ของสถานศึกษาและจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
4. สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตเนื้อหา

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษา การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 จำนวน 8 ด้าน คือ 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา 6) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ 7) การนิเทศการศึกษา 8) การพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร

ประชากรใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา และครูวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ที่ปฏิบัติงานในปีการศึกษา 2557 จำนวน 452 คน ประกอบด้วย

ผู้บริหารสถานศึกษา	จำนวน	226	คน
ครูวิชาการสถานศึกษา	จำนวน	226	คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้

2.2.1 ระยะที่ 1 ศึกษา สภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

2.2.1.1 ตอนที่ 1 การสัมภาษณ์ โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา และครูวิชาการ ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 จำนวน 12 คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง(ภาคศึกษาวิจัยและพัฒนาศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 2553 : 39) ประกอบด้วย

1. สถานศึกษา ขนาดเล็ก

ผู้บริหารสถานศึกษา	จำนวน	2	คน
ครูวิชาการ	จำนวน	2	คน

2. สถานศึกษา ขนาดกลาง

ผู้บริหารสถานศึกษา	จำนวน	2	คน
ครูวิชาการ	จำนวน	2	คน

3. สถานศึกษา ขนาดใหญ่

ผู้บริหารสถานศึกษา	จำนวน	2	คน
ครูวิชาการ	จำนวน	2	คน

2.2.1.2 ตอนที่ 2 การสอบถาม โดยใช้แบบสอบถาม

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา และครูวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 จำนวน 288 คน ได้มาโดยการใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie และ Morgan (ภาคทวิวิจัยและพัฒนาศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 2553 : 34) และใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (ภาคทวิวิจัยและพัฒนาศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 2553 : 41) ประกอบด้วย

ผู้บริหารสถานศึกษา	จำนวน	144	คน
ครูวิชาการ	จำนวน	144	คน

2.2.2 ระยะเวลาที่ 2 ศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล เป็น ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน

กลุ่มตัวอย่างดังกล่าว ได้มาโดยการเลือก แบบเจาะจง (ภาคทวิวิจัยและพัฒนาศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 2553 : 41) จากผู้บริหารสถานศึกษา ที่ดำรงตำแหน่ง ในสถานศึกษา ที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ (Independent variables) ได้แก่

3.1.1 ตำแหน่งหน้าที่

3.1.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา

3.1.1.2 ครูวิชาการสถานศึกษา

3.1.2 ขนาดสถานศึกษา

3.1.2.1 สถานศึกษาขนาดเล็ก

3.1.2.2 สถานศึกษาขนาดกลาง

3.1.2.3 สถานศึกษาขนาดใหญ่

3.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่ สภาพ ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 จำนวน 8 ด้าน คือ

3.2.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

3.2.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

3.2.3 ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน

3.2.4 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

3.2.5 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

3.2.6 ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้

3.2.7 ด้านการนิเทศการศึกษา

3.2.8 ด้านการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

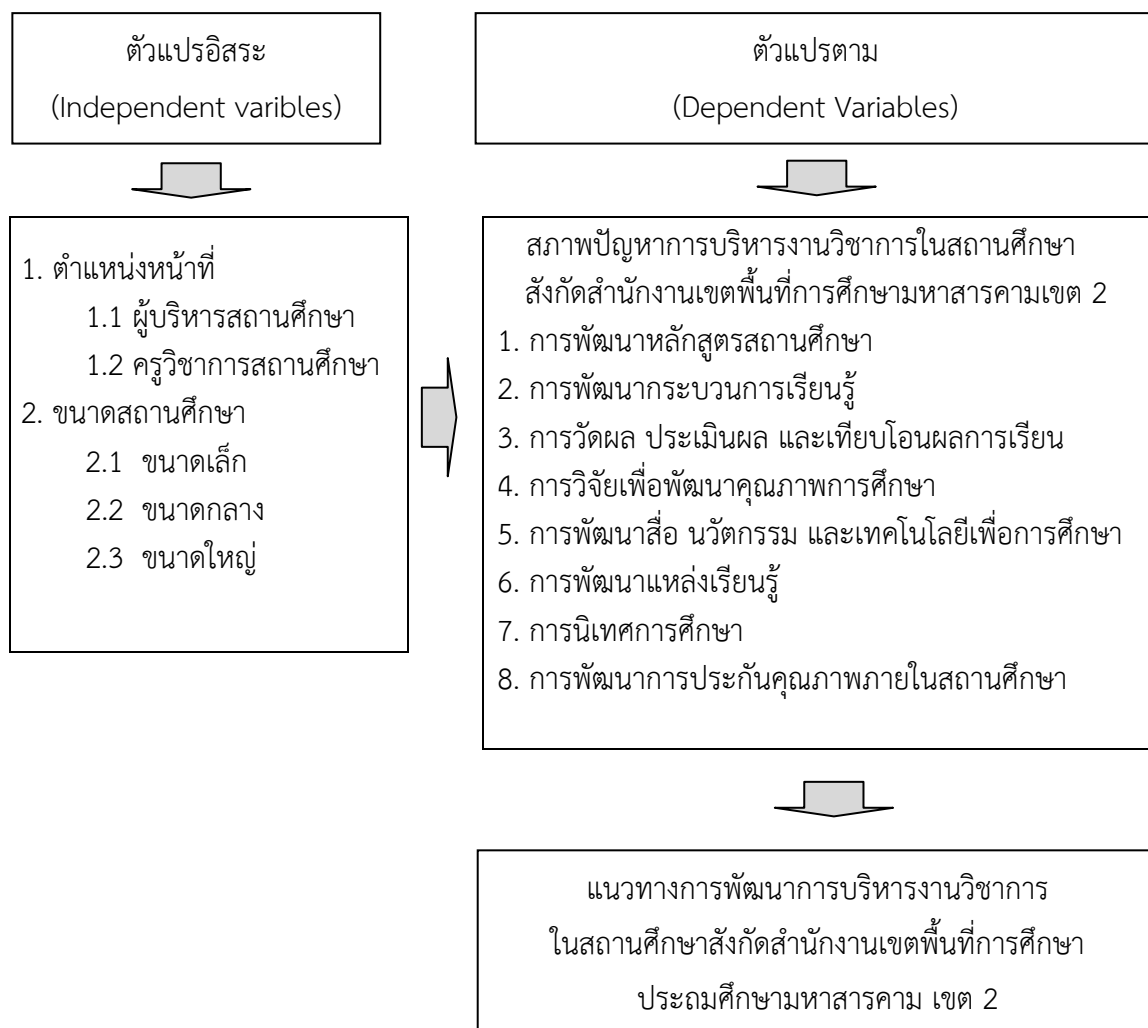
กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการและ
 ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการจากหน่วยงานและนักการศึกษาหลายท่าน ผู้วิจัยจึงได้สังเคราะห์ออกมา
 เป็นขอบข่ายการบริหารงานวิชาการในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เพื่อความเหมาะสมสำหรับการศึกษา
 การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประธม
 ศึกษามหาสารคาม เขต 2 จำนวน 8 ด้าน ได้แก่

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน
4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
5. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
6. ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้
7. ด้านการนิเทศการศึกษา
8. ด้านการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

จากที่กล่าวมา สามารถสรุปเป็นกรอบแนวคิดสำหรับใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้
 ตามกรอบแนวคิด ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กระบวนการจัดกิจกรรมในงานวิชาการ ซึ่งเป็นภาระกิจหลักให้เกิดการปรับปรุง พัฒนาและเป็นประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนหรือผู้รับบริการ กระบวนการดังกล่าวนี้ ได้แก่

1.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง การศึกษา วิเคราะห์ เอกสารหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 สารระแกนกลางของกระทรวง ศึกษาธิการ ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการของชุมชนและท้องถิ่นสภาพแวดล้อมสถานศึกษา การประเมินสภาพสถานศึกษา กำหนดวิสัยทัศน์ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ การกำหนดโครงสร้างหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ต่างๆ การนำหลักสูตรไปใช้จัดการเรียนการสอน การนิเทศหลักสูตร การติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร

1.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ หมายถึง การส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ จัดเนื้อหาสาระ กิจกรรม ให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญและการส่งเสริมพัฒนาครูเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสม

1.3 ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน หมายถึง การกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลของโรงเรียนการส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดทำแผนการวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา สาระการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ การประเมินตามสภาพจริง การเทียบโอนความรู้ ทักษะ ประสบการณ์และผลการเรียนจากสถานศึกษาอื่น การพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน

1.4 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง การส่งเสริมให้ครูมีการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนางานวิชาการของโรงเรียน การเผยแพร่ผลการวิจัย ผลการพัฒนาเกี่ยวกับงานวิชาการในโรงเรียนให้กับสถานศึกษา บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นได้รับทราบ

1.5 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา หมายถึง การจัดหา จัดให้มีสื่อการเรียนการสอน การส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผลิตสื่ออุปกรณ์ และนวัตกรรมการเรียนการสอน เพื่อพัฒนางานวิชาการในโรงเรียนและให้การสอนบรรลุสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และการจัดให้มีการประเมินผลการใช้และการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีการเรียนการสอนในโรงเรียน

1.6 ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ หมายถึง การสำรวจการจัดตั้ง การจัดทำข้อมูลเอกสาร เผยแพร่ที่เกี่ยวข้องกับแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น การพัฒนาและส่งเสริมให้ครูใช้แหล่ง การเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นทั้งในสถานศึกษา ชุมชนท้องถิ่น ในเขตพื้นที่การศึกษาและเขตพื้นที่ การศึกษาใกล้เคียง

1.7 ด้านการนิเทศการศึกษา หมายถึง การดำเนินการของผู้บริหารโรงเรียนและผู้ที่ เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาทุกฝ่ายในการแนะนำช่วยเหลือและสนับสนุนการปฏิบัติงานของครูใน โรงเรียน อันจะนำมาซึ่งการพัฒนาด้านวิชาการของโรงเรียน

1.8 ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินการ จัดระบบโครงสร้างองค์กรเพื่อรองรับการจัดระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การกำหนดเกณฑ์ และเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาและตัวชี้วัดของกระทรวงศึกษาธิการ การประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาและการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง การพัฒนาคุณภาพการศึกษา ให้บรรลุผลตามเกณฑ์และเป้าหมายที่กำหนด

2. สภาพ หมายถึง การดำเนินการหรือการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาการของโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วย การดำเนินการปฏิบัติ 8 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนา กระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนา คุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการพัฒนาแหล่ง เรียนรู้ ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

3. ปัญหาการบริหารงานวิชาการ หมายถึง ข้อขัดข้องหรืออุปสรรคในการบริหารงานวิชาการ 8 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

4. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ หมายถึง ยุทธวิธีที่ใช้ในการพัฒนา การปฏิบัติงานด้านใดด้านหนึ่ง หรือรวมหมดทุกด้านของการบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษาใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2

5. สถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 2

6. ขนาดสถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษาที่แบ่งตามจำนวนนักเรียน เป็นเกณฑ์ใน การกำหนดขนาดสถานศึกษา ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ซึ่งกำหนดเป็น 3 ขนาด ดังนี้

สถานศึกษาขนาดเล็ก	มีจำนวนนักเรียน ไม่เกิน	120	คน
สถานศึกษาขนาดกลาง	มีจำนวนนักเรียน ตั้งแต่	121 - 300	คน
สถานศึกษาขนาดใหญ่	มีจำนวนนักเรียน ตั้งแต่	301	คนขึ้นไป

7. ผู้บริหารงานวิชาการ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ หรือ ผู้ที่ได้รับมอบหมาย ให้ปฏิบัติหน้าที่แทนในตำแหน่งดังกล่าว ที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 แบ่งตามตำแหน่งหน้าที่ได้ 2 ประเภท ดังนี้

7.1 ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือผู้ที่ทำหน้าที่รักษาการใน ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2

7.2 ครูวิชาการ หมายถึง บุคลากรหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ งานวิชาการ ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ที่ปฏิบัติงานอยู่จริง ในปีการศึกษา 2557

8. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 หมายถึง หน่วยงาน ทางการศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เมื่อวันที่ 6 เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2546 ที่มีหน้าที่กำกับ ดูแล และติดตามการจัดการศึกษาครอบคลุม พื้นที่ อำเภอนาเชือก อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย อำเภอลำปุม อำเภอนาดูน และอำเภอยางสีสุราช

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาและรวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. การบริหารงานวิชาการ
 - 1.1 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ
 - 1.2 ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ
 - 1.3 ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ
 - 1.4 บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการ
2. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา
3. บริบทงานวิชาการในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 4.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

การบริหารงานวิชาการ

1. ความหมายของการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการ ได้มีผู้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการไว้ดังนี้
ประชุม ผงผ่าน (2541 : 10) ได้ให้ความหมายว่า งานวิชาการเป็นกระบวนการบริหารกิจกรรมทุกอย่าง ที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงการเรียนการสอน การกำหนดนโยบาย การวางแผน และจุดมุ่งหมายของการศึกษาเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับเรียน

กมล ภูประเสริฐ (2545 : 5 - 6) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา หมายถึง การบริหารที่เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา อันเป็นเป้าหมายสูงสุดในภารกิจของ สถานศึกษาซึ่งคุณภาพการศึกษาที่คาดหวัง คือ คุณสมบัติอันพึงประสงค์ที่จะเกิดขึ้นแก่ผู้เรียน ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจ ความคิด ทักษะ ความสามารถ สุขภาพกาย สุขภาพจิตและคุณลักษณะ ในด้านบุคลิกภาพ ค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม

รุจิรี ภูสาระ และจันทราณี สงวนนาม (2545 : 56) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา ซึ่งเกี่ยวข้องกับ การปรับปรุง พัฒนาการเรียน การสอนให้เกิดผลตามเป้าหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ

สันติ บุญภิรมย์ (2552 : 22) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารจัดการกิจกรรมทุกชนิดทุกประเภทที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนและการบริหารสิ่งแวดล้อมต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างราบรื่น

เปรียบเสมือนเส้นเลือดใหญ่ไปหล่อเลี้ยงหัวใจ การบริหารจึงเป็นกิจกรรมที่สำคัญที่สุดของงานวิชาการที่สามารถทำให้งานวิชาการเกิดพลวัต (Academic Affairs Dynamic) อยู่ตลอดเวลาส่งผลต่อประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และคุณภาพของการศึกษาอย่างต่อเนื่องตลอดไป

ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553 : 2) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารวิชาการ หมายถึง การบริหารสถานศึกษา โดยมีการจัดกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง งานบริหารที่เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพ การศึกษา การกำหนดนโยบาย การปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอน ให้เกิดผลตามเป้าหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับนักเรียน

2. ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ

ความสำคัญของงานวิชาการ มีผู้กล่าวถึงความสำคัญไว้ดังนี้

อุทัย บุญประเสริฐ (เพียงเพ็ญ เพียรสันเทียะ. 2553 : 16 ; อ้างอิงมาจาก อุทัย บุญประเสริฐ. 2540) งานวิชาการเป็นงานหลักมีลักษณะคล้ายส่วนที่เป็นร่างกายของคนหรือเด็ก เป็นส่วนงาน ที่ใหญ่ที่สุดของระบบ เป็นงานที่เป็นหัวใจของโรงเรียนและหลักสูตรเป็นส่วนที่สำคัญที่สุดของงานวิชาการที่ใช้กำกับการจัดระบบการทำงานของโรงเรียนและใช้กำกับกระบวนการดำเนินงานในส่วนต่าง ๆ ของสถานศึกษาให้ตอบสนองและสนับสนุนการทำงานวิชาการของสถานศึกษา คือ ให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพได้คนดีที่เป็นคนสมบูรณ์

พิชัย เสี่ยมจิตต์ (2541 : 4) การบริหารงานวิชาการมีความสำคัญอย่างยิ่ง และจัดว่าเป็นงานหลักในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ทั้งนี้เพราะการจัดการศึกษาเป็นการวาง พื้นฐานในการพัฒนาคน ให้สามารถแสวงหาความรู้ ก้าวมันทันโลก สามารถปรับตัวอยู่ได้อย่างมีความสุข

กมล ภูประเสริฐ (2545 : 6) การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาเป็นการพัฒนา ผู้เรียนให้มีคุณภาพตามที่คาดหวัง ประกอบด้วยงานหลายๆ ด้าน ได้แก่ งานเกี่ยวกับหลักสูตร หลักสูตรท้องถิ่น งานเกี่ยวกับการเรียนการสอน งานเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลการเรียนตามสภาพจริง ไม่เน้นการใช้ข้อสอบเพียงอย่างเดียว

ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553 : 1) งานวิชาการเป็นงานหลักของสถานศึกษาไม่ว่า สถานศึกษาจะเป็นประเภทใด มาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษาจะพิจารณา ได้จากงานวิชาการ เนื่องจากว่างานวิชาการเกี่ยวข้องกับหลักสูตร การจัดโปรแกรมการศึกษา และการจัดการเรียน การสอน และที่เกี่ยวข้องกับผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทุกระดับของสถานศึกษา ซึ่งอาจเกี่ยวข้อง ทั้งทางตรงและทางอ้อมก็อยู่ที่ลักษณะของงานนั้น

กาญจน์ เรืองมนตรี และธรินธร นามรรณ (2554 : 4) งานวิชาการถือว่าเป็นหัวใจของการบริหารการศึกษา เพราะจุดมุ่งหมายของสถานศึกษาก็คือ การจัดการศึกษาให้มี คุณภาพซึ่งขึ้นอยู่กับงานวิชาการทั้งสิ้น งานวิชาการเป็นกิจกรรมการจัดการเกี่ยวกับงานด้านหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ แบบเรียน งานการเรียนการสอน งานสื่อการเรียนการสอน งานวัดผลและ ประเมินผล งานห้องสมุด งานนิเทศการศึกษา งานวางแผนการศึกษา และงานประชุมอบรมทางวิชาการ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุจุดหมายของการจัดการศึกษาที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพสูง

สรุปได้ว่า ความสำคัญของการบริหารวิชาการ เป็นภารกิจที่สำคัญในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา สถานศึกษาต้องสนับสนุนและส่งเสริมการบริหารวิชาการทำงานให้มีประสิทธิภาพ พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพให้เป็นคนดีที่สมบูรณ์ ให้มีคุณภาพตามที่คาดหวัง

3. ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ

ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ มีผู้เสนอไว้ดังต่อไปนี้

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553 : 3- 4) กำหนดขอบข่ายงานวิชาการครอบคลุมตั้งแต่การวางแผนเกี่ยวกับงานวิชาการ การจัดดำเนินงานเกี่ยวกับการเรียนการสอน การจัดบริหารเกี่ยวกับการเรียนการสอนและการวัดผลและประเมินผล

อุทัย บุญประเสริฐ (2540 : 36) กำหนดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ ครอบคลุมในเรื่องต่อไปนี้

1. เรื่องความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้
2. เรื่องการสอนและการจัดการเรียนการสอน
3. เรื่องกิจกรรมนักเรียนและการบริหารกิจกรรมนักเรียน
4. เรื่องสื่อการเรียนการสอนและกิจกรรมห้องสมุด
5. เรื่องการวัดผลและการประเมินผล
6. เรื่องการนิเทศการศึกษาและเรื่องพัฒนาวิชาชีพ

กมล ภูประเสริฐ (2545 : 9) ได้กำหนดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ ไว้ดังนี้

1. การบริหารหลักสูตร
2. การบริหารการเรียนการสอน
3. การบริหารการประเมินผลการเรียน
4. การบริหารการนิเทศภายใน
5. การบริหารการพัฒนาบุคลากรทางวิชาการ
6. การบริหารการวิจัยและพัฒนา
7. การบริหารโครงการทางวิชาการอื่นๆ
8. การบริหารระบบข้อมูลและสารสนเทศทางวิชาการ
9. การบริหารการประเมินผลทางวิชาการของสถานศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2546 : 34) กำหนดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ 12 ด้าน

ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
6. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้
7. การนิเทศการศึกษา
8. การแนะแนวการศึกษา
9. การพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

10. การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน
11. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น
12. การส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่ บุคคล ครอบครัว องค์กรหน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการ การศึกษา พ.ศ. 2550 (2550 : 29 - 30) กำหนดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ 17 ด้าน

1. การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น

2. การวางแผนงานด้านวิชาการ
3. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
4. การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
5. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
6. การวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
7. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
8. การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
9. การนิเทศการศึกษา
10. การแนะแนว
11. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
12. การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ
13. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น
14. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

15. การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา
16. การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา
17. การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

กาญจน์ เรื่องมนตรี และธรินธร นามวรรณ (2554 : 6) ได้สรุปขอบข่ายงานวิชาการโรงเรียน ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
6. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้
7. การนิเทศการศึกษา
8. การแนะแนวการศึกษา
9. การพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
10. การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน

11. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น
 12. การส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่ บุคคล ครอบครัวย องค์กรหน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

จากการศึกษาขอบข่ายการบริหารงานวิชาการจากหน่วยงานและนักการศึกษาหลายท่าน ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการเพื่อความเหมาะสมสำหรับการศึกษาวิจัย การพัฒนา แนวทางการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ดังรายละเอียดในตาราง 1

ตาราง 1 แสดงการสังเคราะห์ขอบข่ายงานวิชาการ

หน่วยงาน / บุคคล ขอบข่ายงานวิชาการ	หน่วยงาน / บุคคล							ความถี่
	กระทรวงศึกษาธิการ (2550)	กระทรวงศึกษาธิการ (2546)	กมด ภูประเสริฐ (2545)	กาญจน์ เรืองมนตรี และธรินธร นามวรรณ (2554)	จันทร์ณี สงวนนาม (2543)	ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553)	อุทัย บุญประเสริฐ (2540)	
1.การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็น การพัฒนาสาระหลักสูตร ท้องถิ่น	/							1
2. การวางแผนงานด้านวิชาการ	/							1
3. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา	/		/			/	/	4
4. การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา	/	/	/	/	/	/	/	7
5. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	/	/	/	/	/	/		6
6.การวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน	/	/	/	/	/		/	6
7. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสถานศึกษา	/	/	/	/	/	/		6
8. การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้	/	/		/	/		/	5
9. การนิเทศการศึกษา	/	/	/	/	/	/	/	7
10. การแนะแนว	/	/		/	/			4
11. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐาน การศึกษา	/	/	/	/	/			5
12. การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ	/	/		/	/			4
13. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับ สถานศึกษาและองค์กรอื่น	/	/		/	/			4

ตาราง 1 (ต่อ)

หน่วยงาน / บุคคล ขอข่างานวิชาการ	กระทรวงศึกษาธิการ (2550)	กระทรวงศึกษาธิการ (2546)	กมล ภูประเสริฐ (2545)	กาญจน์ เรืองมนตรี และฉวีรินทร์ นามวรรณ (2554)	จันทราณี สงวนนาม (2543)	ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553)	อุทัย บุญประเสริฐ (2540)	ความถี่
	14. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและ สถาบันอื่นที่จัดการศึกษา	/	/		/	/		
15. การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวงานด้าน วิชาการของสถานศึกษา	/							2
16. การคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา	/							2
17. การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	/	/	/	/	/			5

จากตาราง 1 ผู้วิจัยการได้ศึกษาขอข่างานวิชาการบริหารงานวิชาการจากหน่วยงานและ
นักการศึกษาหลายท่าน โดยสรุปจากตารางการสังเคราะห์ มีขอข่างานบริหารงานทั้งหมด 17 ด้าน คือ

1. การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระ
หลักสูตร ท้องถิ่น
2. การวางแผนงานด้านวิชาการ
3. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
4. การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
5. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
6. การวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
7. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสถานศึกษา
8. การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
9. การนิเทศการศึกษา
10. การแนะแนว
11. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
12. การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ
13. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น
14. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน
สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

15. การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา

16. การคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา

17. การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ข้อบ่งชี้การบริหารงานวิชาการโดยยึดด้านข้อบ่งชี้ที่นักวิชาการและนักการศึกษาที่นำมาศึกษากล่าวถึงและให้ความสำคัญมากที่สุด 8 ลำดับแรก รวมถึงยึดความเหมาะสมกับสภาพบริบทการบริหารงานวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 เป็นหลัก และความเหมาะสมในการดำเนินการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ โดยนำข้อบ่งชี้การบริหารงานวิชาการด้านที่เหลือผู้วิจัยได้นำมาผนวกรวมเข้ากับข้อบ่งชี้งานวิชาการที่ได้จากการสังเคราะห์ขึ้น โดยการนำด้านที่มีเนื้อหาข้อบ่งชี้ใกล้เคียงกันมารวมไว้ด้วยกันเพื่อให้ข้อบ่งชี้การบริหารงานวิชาการที่สังเคราะห์ขึ้นมาครอบคลุมข้อบ่งชี้การบริหารงานวิชาการทั้ง 17 ด้าน ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 2 แสดงการรวมด้านข้อบ่งชี้การบริหารงานวิชาการ

ข้อบ่งชี้การบริหารงานวิชาการ	ข้อบ่งชี้ด้านที่นำมาผนวกรวม
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	- ด้านการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น - ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	- ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา - ด้านการแนะแนว
3. ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน	- ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	
5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	- ด้านการคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา
6. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้	- ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ - ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา - ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น
7. การนิเทศการศึกษา	
8. การพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	

จากตาราง 2 ทำให้ได้ข้อช่วยการบริหารงานวิชาการที่มีความเหมาะสมกับสภาพบริบทการบริหารงานวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ดังนี้

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
 2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
 3. ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน
 4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
 5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
 6. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้
 7. การนิเทศการศึกษา
 8. การพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
- 3.1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

3.1.1 ความหมายของหลักสูตร หลักสูตร ได้มีผู้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ดังนี้

ชมพันธ์ุ กุญชร ณ อยุธยา (2540 : 3 - 5) ได้อธิบายความหมายของหลักสูตรว่า มีความแตกต่างกันไปตั้งแต่ความหมายที่แคบสุดจนถึงกว้างสุด ซึ่งสามารถจำแนกความคิดเห็นของนักการศึกษาที่ได้ให้นิยามความหมายของหลักสูตรแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ ๆ ได้ดังนี้

1. หลักสูตร หมายถึง แผนประสบการณ์การเรียนรู้ นักการศึกษาที่มีความคิดเห็น ว่า หลักสูตร หมายถึง แผนประสบการณ์การเรีนนั้น มองหลักสูตรที่เป็นเอกสารหรือโครงการของการศึกษาที่สถาบันการศึกษาไว้วางแผนไว้ เพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาตามแผนหรือโครงการที่กำหนดไว้ หลักสูตรตามความหมายนี้ หมายรวมถึง แผนการเรียนรู้หรือรายวิชาต่าง ๆ ที่กำหนดให้เรียน รวมทั้งเนื้อหาวิชาของรายวิชาต่าง ๆ กิจกรรมการเรียนการสอน และการประเมินผล ซึ่งได้ กำหนดไว้ในแผนความคิดเห็นของนักศึกษากลุ่มนี้ ไม่รวมถึงการนำหลักสูตรไปใช้หรือ การเรียนการสอนที่ปฏิบัติจริง

2. หลักสูตร หมายถึง ประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียน ที่สถาบันการศึกษา จัดให้แก่ผู้เรียน

พิชัย เสี่ยมจิตต์ (2541 : 6) หลักสูตร หมายถึง ประมวลประสบการณ์ทั้งหลาย ที่โรงเรียนจัดขึ้นทั้งในและนอกห้องเรียน เพื่อช่วยให้เด็กเกิดการพัฒนาในทุก ๆ ด้าน

ธำรง บัวศรี (2542 : 67) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรว่า หลักสูตร คือ แผนซึ่งได้ ออกแบบจัดทำขึ้นเพื่อแสดงถึงจุดหมาย การจัดเนื้อหาสาระ กิจกรรมและมวลประสบการณ์ ใน แต่ละโปรแกรมการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนมีการพัฒนาการในด้านต่าง ๆ ตามจุดหมายที่กำหนดไว้

รุจิรี ภูสาระ (2545 : 1) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรว่า หลักสูตร หมายถึง แผนการเรียนรู้ ประกอบด้วยเป้าหมาย และจุดประสงค์เฉพาะที่จะนำเสนอและจัดการเนื้อหา รวมถึงแบบของการเรียนการสอนตามจุดประสงค์ และท้ายที่สุดจะต้องมีการประเมินผลของการเรียน

ราชบัณฑิตยสถาน (2546 : 1, 272) หลักสูตร หมายถึง ประมวลวิชาและ กิจกรรมต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในการศึกษา เพื่อวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง

สันติ บุญภิรมย์ (2552 : 43) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรว่า หลักสูตร หมายถึง มวลประสบการณ์ทั้ง กิจกรรมทางวิชาการและกิจกรรมอื่น ๆ ที่อยู่ในความรับผิดชอบของ สถานศึกษา เพื่อนำไปใช้เป็นหลักการในการจัดการเรียนการสอน ให้ผู้เรียนได้บรรลุไปตามความมุ่ง หมายของการจัดการศึกษา แต่ละระดับ แต่ละประเภท

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553 : 25) หลักสูตรมีความหมายเป็น 3 ประการ คือ

1. หลักสูตรเป็นศาสตร์ที่มีทฤษฎี หลักการและการนำไปใช้ในการจัดการเรียน การสอน ตามที่มุ่งหมายไว้
2. หลักสูตรเป็นระบบในการจัดการศึกษา โดยมีปัจจัยนำเข้า (Input) ได้แก่ ครู นักเรียน วัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ กระบวนการ (Process) ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียน การสอน ผลผลิต (Output) ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสำเร็จทางการศึกษา เป็นต้น
3. หลักสูตรเป็นแผนการจัดการเรียนการสอน ที่มุ่งประสงค์จะอบรมฝึกฝนผู้เรียน ให้ เป็นไปตามเป้าหมายที่ต้องการ

สรุปว่า หลักสูตร หมายถึง ประมวลประสบการณ์ทั้งหลายที่โรงเรียนจัดขึ้นทั้งในและ นอกห้องเรียน เพื่อช่วยให้เด็กเกิดการพัฒนาในทุกๆ ด้าน ประกอบด้วย จุดมุ่งหมาย เนื้อหา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การประเมินผล เพื่อให้ผู้เรียนมีการพัฒนาการในด้านต่าง ๆ ตามจุดหมายที่กำหนดไว้

3.1.2 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ได้มีผู้ให้ความหมายของการพัฒนาหลักสูตรไว้ ดังนี้

บรรพต สุวรรณประเสริฐ (2544 : 15) ได้ให้ความหมายของการพัฒนาหลักสูตรว่า การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การปรับปรุงหลักสูตรที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้น หรือการจัดทำหลักสูตรขึ้นมาใหม่ โดยไม่มีหลักสูตรเดิมเป็นพื้นฐานเลย และรวมถึงการผลิตเอกสารต่าง ๆ สำหรับผู้เรียนด้วย

สุนีย์ ภูพันธ์ (2546 : 159) ได้ให้ความหมายของการพัฒนาหลักสูตรว่า การพัฒนา หลักสูตร เป็นกระบวนการหรือขั้นตอนของการตัดสินใจเลือกหาทางเลือกทางการเรียนการสอนที่ เหมาะสม หรือเป็นที่รวบรวมของทางเลือกที่เหมาะสมต่าง ๆ เข้าด้วยกัน จนเป็นระบบที่สามารถปฏิบัติได้

กระทรวงศึกษาธิการ (2551 : 35) สถานศึกษามีหน้าที่สำคัญในการ พัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา การวางแผนและดำเนินการใช้หลักสูตร การเพิ่มพูนคุณภาพการใช้ หลักสูตร ด้วยการวิจัยและพัฒนา การปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร จัดทำระเบียบการวัดและประเมินผล ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาต้องพิจารณาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และรายละเอียดที่เขตพื้นที่การศึกษา หรือหน่วยงานต้นสังกัดอื่นๆ ในระดับท้องถิ่นได้จัดทำเพิ่มเติม รวมทั้งสถานศึกษาสามารถเพิ่มเติมในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหา ในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และความต้องการของผู้เรียนโดยทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วม ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

บุญชม ศรีสะอาด (2545 : 56 - 57) ได้กล่าวถึง หลักการพัฒนาหลักสูตร โดยทั่วไปมีดังนี้

1. ใช้พื้นฐานจากประวัติศาสตร์ ปรัชญา สังคม จิตวิทยา และวิชาความรู้ต่างๆ
2. พัฒนาให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคม โดยวิเคราะห์ปัญหา ความต้องการ และความจำเป็นต่าง ๆ ของสังคม

- ผู้เรียน
3. พัฒนาให้สอดคล้องกับระดับพัฒนาการ ความต้องการและความสนใจของ
 4. พัฒนาให้สอดคล้องกับหลักของการเรียนรู้
 5. ในการเลือกและจัดประสบการณ์การเรียนรู้ จะต้องพิจารณาความเหมาะสมในด้านความยากง่าย ลำดับก่อนหลัง ความต่อเนื่อง และบูรณาการของประสบการณ์ต่าง ๆ
 6. พัฒนาในทุกจุดอย่างประสานสัมพันธ์กันตามลำดับ จากจุดประสงค์ สาระความรู้ ประสบการณ์ กระบวนการเรียนการสอน และการประเมินผล

7. พิจารณาถึงความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ
8. พัฒนาอย่างเป็นระบบ
9. พัฒนาอย่างต่อเนื่องไม่หยุดยั้ง
10. มีการวิจัยติดตามผลอยู่ตลอดเวลา
11. ดำเนินการในรูปของคณะกรรมการ
12. อาศัยความร่วมมืออย่างจริงจังของผู้เชี่ยวชาญและผู้เกี่ยวข้องหลายฝ่าย

สันติ บุญภิรมย์ (2552 : 53) การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง ความพยายามของผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครู อาจารย์ได้ร่วมมือกันเปลี่ยนแปลงปรับปรุงหลักสูตร การเรียนการสอนให้เหมาะสมแก่การเปลี่ยนแปลงของบริบททางสังคม ทั้งปัจจุบันและแนวโน้ม ในอนาคต เพื่อให้ผู้เรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องได้เกิดความเชื่อมั่นในการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษานั้น

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553 : 41) การพัฒนาหลักสูตรเป็นเรื่องที่ต้องการการตัดสินใจหลายขั้นตอน ตั้งแต่การเริ่มตั้งวัตถุประสงค์ทั่วไป และวัตถุประสงค์เฉพาะ การเลือกเนื้อหาให้ตรงและครอบคลุม ชนิดของประสบการณ์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา และวัตถุประสงค์ และท้ายสุด คือ วิธีการประเมินผลของการเรียนรู้

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2553 : 68) การวิจัยพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มุ่งเน้นการวิจัยเพื่อนำผลมาประกอบการพิจารณาปรับปรุง หลักสูตรสถานศึกษาให้เหมาะสม สอดคล้องกับผู้เรียน และความต้องการของผู้ปกครอง ชุมชน เช่น การประเมินตัวหลักสูตร การประเมินความต้องการจำเป็นในการศึกษาต่อ และการประกอบอาชีพของนักเรียนในอนาคต การประเมินความต้องการของพ่อแม่ผู้ปกครอง และชุมชนในการพัฒนาผู้เรียน เพื่อนำมาใช้กำหนดโปรแกรมฝึกอบรมการเรียน

สรุปว่า การพัฒนาหลักสูตร คือ การปรับปรุงหลักสูตรที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้น หรือการจัดทำหลักสูตรขึ้นมาใหม่ เป็นกระบวนการของการตัดสินใจหลายขั้นตอน หาทางเลือกทางการ เรียนการสอนที่เหมาะสม หรือเป็นที่รวบรวมของทางเลือกที่เหมาะสมต่างๆเข้าด้วยกัน จนเป็นระบบที่สามารถปฏิบัติได้

3.2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

ทิศนา แคมมณี (2544 : 22) ได้ให้ความหมายของการเรียนรู้ไว้ว่า “การจัดการเรียนรู้” นับว่าเป็นองค์ประกอบหลักที่แสดงถึงการเรียนรู้อย่างเป็นรูปธรรม ประกอบด้วยความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายที่แท้จริงของการเรียนรู้ บทบาทของครูและบทบาทของผู้เรียน การจัดการเรียนการสอน โดยให้ผู้เรียนเป็นสำคัญจะทำได้สำเร็จ เมื่อผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ ครูและนักเรียนมีความเข้าใจตรงกันเกี่ยวกับความหมายของการเรียนรู้ ดังนี้

1. การเรียนรู้เป็นงานเฉพาะตัวบุคคล ทำแทนกันไม่ได้ ครูที่ต้องการให้ผู้เรียนเกิดการ เรียนรู้ต้องเปิดโอกาสให้เขาได้มีประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยตัวของตัวเอง

2. การเรียนรู้เป็นกระบวนการทางสติปัญญาที่ต้องการใช้กระบวนการคิด สร้างความเข้าใจ ความหมายของสิ่งต่าง ๆ ดังนั้นครูจึงควรกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้กระบวนการคิดทำความเข้าใจกับสิ่งต่าง ๆ

3. การเรียนรู้เป็นกระบวนการทางสังคม เพราะในเรื่องเดียวกันอาจคิดได้หลายแง่ หลายมุมทำให้เกิดการขยาย เติมเต็มข้อความรู้ ตรวจสอบความถูกต้องของการเรียนรู้ที่สังคมยอมรับ ด้วย ดังนั้นครูที่ปรารถนาให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อาจต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับบุคคลอื่นหรือแหล่งข้อมูลอื่น ๆ

4. การเรียนรู้เป็นกิจกรรมที่สนุกสนาน เป็นความรู้สึกเบิกบานเพราะหลุดพ้นจากความ ไม่รู้ นำไปสู่ความใฝ่รู้ อยากรู้อีก เพราะเป็นเรื่องน่าสนใจ ครูจึงควรสร้างภาวะที่กระตุ้นให้เกิดความอยากรู้หรือคับข้องใจบ้าง ผู้เรียนจะหาคำตอบเพื่อให้หลุดพ้นจากความข้องใจและเกิดความสุขขึ้นจากการได้เรียนรู้ เมื่อพบคำตอบด้วยตนเอง

5. การเรียนรู้เป็นงานต่อเนื่องตลอดชีวิต ขยายพรมแดนความรู้ได้ไม่มีที่สิ้นสุด ครูจึง สร้างกิจกรรมที่กระตุ้นให้เกิดการแสวงหาความรู้ไม่รู้จบ

6. การเรียนรู้เป็นการเปลี่ยนแปลง เพราะได้รู้มากขึ้นทำให้เกิดการนำความรู้ไปใช้ในการเปลี่ยนแปลงสิ่งต่าง ๆ เป็นการพัฒนาไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น ครูควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้รับผลการพัฒนาของตัวเอง

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2545 : 15) การเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการของความพยายามที่จะช่วยเหลือ สร้างและชักจูงผู้เรียนไปสู่เป้าหมายบางประการ

รุจิรัฏ์ ภูสาระ และจันทราณี สงวนนาม (2545 : 70) กล่าวถึง การพัฒนากระบวนการเรียนรู้หรือที่เรียกว่า การปฏิรูปการเรียนรู้ ทั้งในส่วนที่เกี่ยวกับวิธีการเรียนและวิธีการสอนของครู ซึ่งครูจะต้องสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกคิด วิเคราะห์ และศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง โดยมีครูเป็นผู้ควบคุมดูแลเป็นการฝึกปฏิบัติให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ การเรียนรู้ด้วยตนเอง รู้จักวิธีคิด วิธีการดำเนินชีวิตและมีทักษะในการเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ได้ การจัดการเรียนการสอนตามแนวของหลักสูตรใหม่ จึงน่าจะมีหลักการและแนวปฏิบัติดังต่อไปนี้

1. เน้นการเรียนการสอนตามสภาพจริง
2. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ค้นคว้าหาความรู้ ได้แสดงความคิดอย่างอิสระ สามารถสรุปและสร้างองค์ความรู้ใหม่ขึ้นได้จากข้อมูลที่มี
3. นักเรียนเป็นผู้ปฏิบัติ ครูเป็นเพียงแหล่งข้อมูลหนึ่งจากหลาย ๆ แหล่งและเป็นผู้อำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เรียน
4. เน้นการปฏิบัติที่ควบคู่ไปกับหลักการและทฤษฎี
5. เน้นวิธีการสอนจากการเรียนรู้หลายๆ รูปแบบ
6. ส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้กระบวนการคิด มากกว่าการหาคำตอบที่ตายตัวเพียงคำตอบเดียว
7. ถือว่ากระบวนการเรียนรู้มีความสำคัญมากกว่าเนื้อหา เพื่อให้ผู้เรียนมีข้อมูลเพียงพอที่จะสร้างองค์ความรู้ใหม่

8. ใช้กระบวนการกลุ่มในการเรียนรู้ร่วมกัน และเรียนรู้ด้วยตนเอง

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2547 : 13) พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (แก้ไขเพิ่มเติม 2545) มาตราที่ 24 การจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการดังต่อไปนี้

1. จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

2. ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

3. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงฝึกการปฏิบัติ ให้ทำได้ คิด เป็น ทำเป็นและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

4. จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆ อย่างได้สัดส่วน สมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

5. ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัย เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียน การสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ

6. จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดาผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

ปริยาพร วงษ์อนุตรโรจน์ (2553 : 94) กล่าวถึงการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ว่าเป็นการเรียนรู้เป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ทฤษฎีการเรียนรู้ แบ่งเป็นทฤษฎีหลัก 4 ทฤษฎี คือ ทฤษฎีพฤติกรรมนิยม ทฤษฎีความรู้ความเข้าใจทฤษฎีของกลุ่มมนุษย์นิยมและทฤษฎีผสมผสาน

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2553 : 15-16) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 นั้น จะต้องใช้ กระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อเป็นเครื่องมือพัฒนาผู้เรียนไปสู่เป้าหมายของ หลักสูตร ซึ่งครูผู้สอน จะต้องรู้และเข้าใจแนวคิด การจัดการเรียนรู้และผลที่เกิดกับผู้เรียน แล้วนำมาจัดการเรียนรู้ให้เอื้อต่อ การพัฒนาของผู้เรียน ตามหลักสูตรกระบวนการเรียนรู้ดังกล่าว ได้แก่

1. กระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ
2. กระบวนการสร้างความรู้
3. กระบวนการคิด
4. กระบวนการทางสังคม
5. กระบวนการเผชิญสถานการณ์ และแก้ปัญหา
6. กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง
7. กระบวนการปฏิบัติ
8. กระบวนการจัดการ
9. กระบวนการวิจัย
10. กระบวนการเรียนรู้ของตนเอง
11. กระบวนการพัฒนาลักษณะนิสัย ฯลฯ

สรุป การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ จะต้องใช้กระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อเป็นเครื่องมือพัฒนาผู้เรียนไปสู่เป้าหมายของหลักสูตร ซึ่งครูผู้สอนจะต้องรู้และเข้าใจแนวคิด การจัดการเรียนรู้และผลที่เกิดกับผู้เรียน แล้วนำมาจัดการเรียนรู้ให้เอื้อต่อการพัฒนาของผู้เรียน โดยยึด ผู้เรียนเป็นสำคัญ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกคิดวิเคราะห์และศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง โดยมีครูเป็นผู้ควบคุมดูแล เป็นการฝึกปฏิบัติให้ผู้เรียนมีประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยตนเอง รู้จักวิถีคิด วิธีการ ดำเนินชีวิตและมีทักษะในการเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ได้

3.3 ด้านการวัดประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2543 : 60) กล่าวถึง การประเมินผลการเรียนรู้ว่า เป็นการประเมินที่เป็นธรรมชาติสอดคล้องกับความเป็นจริง เป็นการประเมินที่ทำได้ง่ายถ้าผู้สอนไม่เข้าใจ กระบวนการเรียนรู้สัปดาห์ที่ชัดเจน เพราะการเรียนรู้ที่ยังคงต่อเนื่องขณะที่มีการประเมินวิธีการ ประเมินแบบเดิม โดยการทดสอบ การเรียนรู้จะถูกปิดลงในขณะที่มีการประเมินเกิดขึ้น การ ประเมินสภาพจริง ต้องการให้ผู้เรียนประยุกต์ความรู้ที่มีอยู่ก่อนกับสถานการณ์ใหม่ ผู้สอน สามารถแยกแยะได้ว่าอะไรเป็นสิ่งที่ผู้เรียน จำได้ อะไรเป็นสิ่งที่ผู้เรียนประยุกต์ขึ้น ทำให้เกิดแนวทางปฏิบัติที่หลากหลาย ซึ่งนำไปสู่ความยุติธรรมของการประเมิน ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมการเรียนรู้ตามที่สนใจและมีความเข้าใจชัดเจน รวมถึงความรับผิดชอบของการที่จะคิดประดิษฐ์ คิดค้นหาคำตอบเอง สิ่งที่น่า สนใจของการเรียนสำหรับผู้สอนคือผู้เรียนคิดอย่างไร

ปัญญา แก้วกัญญา และสุภัทร พันธุ์พัฒนกุล (2545 : 20) กล่าวถึง การวัดและการประเมินผลและการเทียบโอนประสบการณ์ว่า การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่ครูใช้พัฒนาคุณภาพผู้เรียน จะช่วยให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่แสดงพัฒนาการความก้าวหน้า และความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียน โดยการวัดและประเมินผลตามระดับชั้นเรียน ที่มุ่งหาคำตอบว่า ผู้เรียนมีความก้าวหน้าทั้งด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ คุณธรรมและค่านิยมอันพึงประสงค์ การประเมินคุณภาพระดับสถาน ศึกษา เพื่อตรวจสอบความก้าวหน้าด้านการเรียนรู้เป็นรายปีและ ช่วงชั้นนำไปปรับปรุงและพัฒนาให้ได้มาตรฐานการเรียนรู้

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2545 ก : 21) กล่าวถึง การวัดผลและประเมินผล นั้นควรประเมิน ดังนี้

1. สังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนจาก
 - 1.1 การแสดงความคิดเห็น
 - 1.2 ความสนใจเรียน
 - 1.3 ความร่วมมือในกิจกรรม
 - 1.4 การรายงานของกลุ่ม
2. ตรวจสอบความถูกต้องของการสรุปกฎเกณฑ์ลักษณะสำคัญ
3. ตรวจสอบความถูกต้องของข้อสอบและแบบฝึกหัด

สรุปว่า การวัดผลและประเมินผล โดยการวัด หมายถึง กระบวนการที่กำหนดตัวเลขให้กับวัตถุสิ่งของ โดยใช้เครื่องมือวัดอย่างไรอย่างหนึ่งตามความเหมาะสม การประเมินผล หมายถึง กระบวนการที่เกิดจากการนำข้อมูลที่ได้มาจากการวัด มาทำการพิจารณาตัดสินเกี่ยวกับ คุณภาพ คุณค่า ความจริงและการกระทำ

กระทรวงศึกษาธิการ (2551 : 28- 34) กล่าวถึง การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนว่า ต้องอยู่บนหลักการพื้นฐานสองประการ คือ การประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนและเพื่อตัดสินผล การเรียน ในการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ประสบผลสำเร็จนั้น ผู้เรียนจะต้องได้รับการ พัฒนาและประเมินตามตัวชี้วัดเพื่อให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ สะท้อน สมรรถนะสำคัญ และ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนซึ่งเป็นเป้าหมายหลักในการวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้ในทุก ระดับไม่ว่าจะเป็นระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับชาติ การวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้เป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยใช้ผลการประเมินเป็นข้อมูลและ สารสนเทศที่แสดงพัฒนาการ ความก้าวหน้า และความสำเร็จ ทาง การเรียนของผู้เรียน ตลอดจนข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการ พัฒนา และเรียนรู้อย่างเต็มตามศักยภาพ สถานศึกษา สามารถเทียบโอนผลการเรียนของผู้เรียนในกรณี ต่าง ๆ ได้แก่ การย้ายสถานศึกษา การเปลี่ยนรูปแบบ การศึกษา การย้ายหลักสูตร การออกกลางคันและขอกลับเข้ารับการศึกษาต่อ การศึกษาจากต่างประเทศ และขอเข้าศึกษาต่อในประเทศ

นอกจากนี้ยังสามารถเทียบโอนความรู้ทักษะ ประสบการณ์จากแหล่งการเรียนรู้อื่นๆ เช่น สถานประกอบการ สถาบันศาสนา สถาบันการฝึกอบรบอาชีพ การจัดการศึกษาโดยครอบครัว การเทียบโอนผลการเรียน ควรดำเนินการในช่วงก่อนเปิดภาคเรียน หรือต้นภาคเรียน ที่สถานศึกษาของผู้เรียนเป็นผู้เรียน ทั้งนี้ผู้เรียนที่ได้รับการเทียบโอนผลการเรียนต้องศึกษาต่อเนื่องใน สถานศึกษาที่รับเทียบโอนอย่างน้อย 1 ภาคเรียน โดยสถานศึกษาที่รับผู้เรียนจากการเทียบโอน ควรกำหนดรายวิชา จำนวนหน่วยกิต ที่จะรับเทียบโอนตามความเหมาะสม การพิจารณาการ เทียบโอน สามารถดำเนินการได้ ดังนี้

1. พิจารณาจากหลักฐานการศึกษา และเอกสารอื่นๆ ที่ให้ข้อมูลแสดงความรู้ ความสามารถของผู้เรียน
 2. พิจารณาจากความรู้ ความสามารถของผู้เรียนโดยการทดสอบด้วยวิธีการต่างๆ ทั้ง ภาคความรู้และภาคปฏิบัติ
 3. พิจารณาจากความสามารถและการปฏิบัติในสภาพจริง
- การเทียบโอนผลการเรียนให้เป็นไปตามประกาศ หรือแนวปฏิบัติของ กระทรวงศึกษาธิการ สำหรับการเทียบโอนเข้าสู่อการศึกษาในระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้ดำเนินการตามแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการเทียบโอนผลการเรียน เข้าสู่การศึกษาในระบบ ระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน

สันติ บุญภิรมย์ (2552 : 173) ได้ให้ความหมายการวัดและประเมินผลไว้ดังนี้
 การประเมินผล หมายถึง กระบวนการที่เกิดจากการนำข้อมูลที่ได้มาจากการวัด มาทำการพิจารณาตัดสินเป็นระบบอย่างครอบคลุมเพื่อหาข้อสรุปด้วยคุณธรรม
 การวัด หมายถึง การค้นหาคุณลักษณะของบุคคลหรือสิ่งของต่างๆ โดยใช้เครื่องมือวัดอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อให้ได้มาซึ่งผลตามหน่วยวัดของเครื่องมืออื่นๆ ที่เรียกว่า ข้อมูล
 ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553 : 66) ให้ความหมายของการวัดและประเมินผล ดังนี้
 การวัด (Measurement) หมายถึง กระบวนการที่กำหนดจำนวนตัวเลขให้กับวัตถุ สิ่งของหรือ บุคคลตามความมุ่งหมายและเปรียบเทียบลักษณะที่มีความแตกต่างที่ปรากฏอยู่ในสิ่ง ที่วัดนั้นๆ

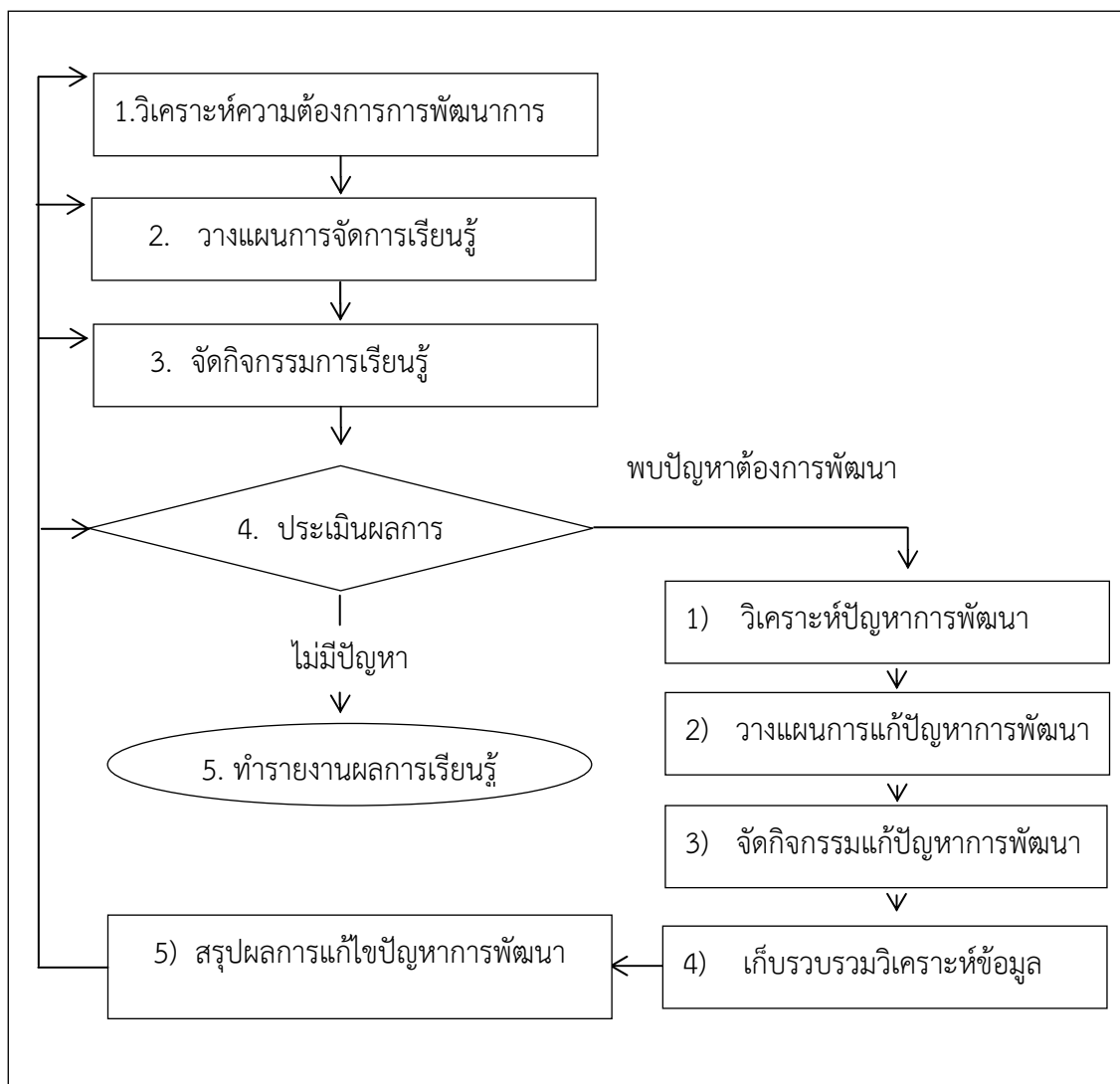
การประเมินผล (Evaluation) หมายถึง การพิจารณาตัดสินเกี่ยวกับคุณภาพ คุณค่า ความจริงและการกระทำ บางทีขึ้นอยู่กับการวัดเพียงอย่างเดียว

สรุปว่า การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียน และเพื่อตัดสินผลการ เรียน ซึ่งผู้เรียนจะต้องได้รับการพัฒนาและประเมินตามชี้วัด เพื่อให้บรรลุตาม มาตรฐานการเรียนรู้ สะท้อนสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ซึ่งเป็นเป้าหมายหลักในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในทุกระดับ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ แบ่งออกเป็น 4 ระดับ ประกอบด้วย ระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และ ระดับชาติ

3.4 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (แก้ไขเพิ่มเติม 2545) มาตราที่ 30 กล่าวว่า ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้สอน สามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับ การศึกษา การวิจัยเพื่อพัฒนาการ เรียนรู้จึงเป็นภารกิจที่สำคัญและจำเป็นในกรณีที่ครูผู้สอน พบว่า ผลการพัฒนาการเรียนรู้เกิดปัญหาหรือ มีความจำเป็นต้องแก้ไข พัฒนาอย่างเร่งด่วน ครูผู้สอนหาวิธีการแก้ไขได้โดยใช้กระบวนการวิจัยตั้ง แผนภาพ ดังนี้

ภาพประกอบ 2 ขั้นตอนการวิจัยเพื่อการเรียนรู้
(สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ. 2553 : 45)

จากภาพประกอบแสดงขั้นตอนการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ตั้งแต่การวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการพัฒนาการเรียนรู้ วางแผนการจัดการเรียนรู้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ ประเมินผลการเรียนรู้ และทำรายงานผลการเรียนรู้ เป็นการนำกระบวนการวิจัยเข้ามาใช้ในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน ในวงจรของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ดังกล่าว ถือว่า ในการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ขั้นตอนที่ 3 ครูผู้สอนทำการประเมินระหว่างสอนแล้วพบปัญหาเล็กน้อย สามารถปรับปรุงแก้ไขได้ในช่วงจัดกิจกรรมขณะนั้น และเมื่อครูผู้สอนทำการประเมินผลการ เรียนรู้ในขั้นตอนที่ 4 แล้วพบว่า ไม่มีปัญหา ผู้เรียนมีพัฒนาการเรียนรู้ตรงกับมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดของกิจกรรม ครูผู้สอนสามารถจัดทำรายงานผลการเรียนรู้แก่ผู้เกี่ยวข้องเพื่อทราบ และใช้ประโยชน์ต่อไป แต่บางครั้ง การจัดการเรียนรู้อาจไม่ส่งผลต่อพฤติกรรมที่ดีของผู้เรียน สามารถพัฒนาโดยใช้กระบวนการวิจัยได้

พิชิต ฤทธิจรรณ (2544 : 24) ได้ให้ความหมายการวิจัยในชั้นเรียนว่า การวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง การวิจัย ในเชิงปฏิบัติการที่ครูได้แสวงหาวิธีการหรือนวัตกรรม ทางเลือก ในการแก้ปัญหาหรือพัฒนาการ เรียนรู้ของผู้เรียนเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน

อุทุมพร จามรมาน (2544 : 8) ให้ความหมายการวิจัยในชั้นเรียน คือ การหาข้อมูล ที่เชื่อถือได้เกี่ยวกับปัญหาในการเรียนการสอนเพื่อพิจารณานักเรียน โดยลักษณะของการ วิจัยในชั้นเรียน มีดังต่อไปนี้

1. ปัญหาการวิจัยเกิดขึ้นจากการทำงานในชั้นเรียนที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน
2. ผลการวิจัยนำไปใช้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน
3. การวิจัยดำเนินไปพร้อมกับการจัดการเรียนการสอนกล่าวคือ สอนไปวิจัยไป แล้วนำ ผลการวิจัยมาใช้แก้ปัญหาและทำการเผยแพร่ให้เกิดประโยชน์ต่อผู้อื่น

กมล ภูประเสริฐ (2545 : 82) ให้ความหมายว่า การวิจัยเป็นกระบวนการที่เป็นระบบ และเป็นที่ยอมรับของวงการต่าง ๆ สถานศึกษาใดที่มีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ หรือรายงานผลงาน ที่มีกระบวนการวิจัยเป็นพื้นฐานจะเป็นที่น่าเชื่อถือและนำไปใช้ประโยชน์ได้ สถานศึกษาจึงควรมีงาน โครงการเกี่ยวกับการวิจัยอยู่ด้วยเสมอการวิจัยเป็นสิ่งที่จำเป็นต้องทำ ต้องจัดให้มีการดำเนินงานดังต่อไปนี้

1. การกระตุ้นความสนใจหรือการสร้างความตระหนัก ถึงความสำคัญของการวิจัยโดยเฉพาะการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อให้บุคลากรในสถานศึกษาเกิดความตื่นตัวที่จะเริ่มทำ
2. การพัฒนาความสามารถของบุคลากรในการวิจัย โดยการจัดหาหนังสือและเอกสารต่าง ๆ ให้บุคลากรได้ศึกษา หรือจัดประชุมปฏิบัติการและเชิญวิทยากรมาฝึกการวิจัย หรือ ส่งบุคลากรเข้ารับการอบรมตามที่หน่วยงานต่าง ๆ เปิดการอบรมขึ้น
3. การประชุมปรึกษาหารือเพื่อวิเคราะห์ปัญหาของสถานศึกษา ในด้านวิชาการและ ร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาการเรียนการสอน เพื่อให้การมองเห็นปัญหาชัดเจน จากนั้นจึงช่วยกัน แสวงหาวิธีการแก้ปัญหา แต่ก่อนที่จะพูดถึงการแก้ปัญหา พัฒนา ควรได้มีการศึกษาค้นคว้าจาก แหล่งความรู้ มาเสนอแนะและกันบ้าง อาจใช้วิธีการแบ่งงานกันไปศึกษา หรือนำมาจากระบบข้อมูลและสารสนเทศของ สถานศึกษา ซึ่งมีการประมวลความรู้ ความคิดเกี่ยวกับการบริหารและการเรียนการสอนไว้ เพื่อให้ได้แนวทางการแก้ปัญหาที่จะนำไปดำเนินการต่อไป
4. การกำกับดูแลและส่งเสริมให้ดำเนินการแก้ปัญหาในลักษณะของงานวิจัย โดยการอำนวยความสะดวก หรือให้ความช่วยเหลือด้วยเหตุที่เป็นงานใหม่ ความต้องการกำลังใจและความช่วยเหลือจึงมีอยู่มาก

5. การสนับสนุนให้มีการแสดงผลงานการวิจัยของสถานศึกษา และการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานมีความภาคภูมิใจ และเกิดความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาตนเองต่อไป

ณัฐพล ชุมวรฐายี (2545 : 89) ได้กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง การพัฒนา นวัตกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาการเรียนการสอนในชั้นเรียน

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2553 : 44 -45) หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นหลักสูตรที่มุ่งให้การจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้ง ร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม จริยธรรมละ นวัตกรรมในการดำรงชีวิตให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขได้ ครูผู้สอนต้องคำนึงถึงมาตรฐาน การเรียนรู้ตัวชี้วัด อยู่เสมอ กล่าวคือ ต้องตรวจสอบว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตรงตามตัวชี้วัดตามที่กำหนด

ไว้หรือไม่ มีอุปสรรคใดบ้าง ควรแก้ไขอย่างไร กิจกรรมการเรียนรู้ใดมีประสิทธิภาพสูงสุดบ้าง กระบวนการดังกล่าวสามารถนำการวิจัยเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของการจัด กิจกรรมการเรียนรู้

สรุป การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้จึงเป็นภารกิจที่สำคัญและจำเป็นในกรณีที่ครูผู้สอน พบว่า ผลการพัฒนาการเรียนรู้เกิดปัญหาหรือมีความ จำเป็นต้องแก้ไข พัฒนาอย่างเร่งด่วน ครูผู้สอนหาวิธีการแก้ไขได้โดยใช้กระบวนการวิจัยที่เป็น ระบบและเป็นที่ยอมรับของวงการต่าง ๆ ได้ สถานศึกษาจึงควรมีงาน โครงการเกี่ยวกับการวิจัย อยู่ด้วยเสมอการวิจัย เป็นสิ่งที่จำเป็นต้องทำต้องจัดให้มีการดำเนินงานดังต่อไปนี้

3.5 การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

รุจิร ภูสาระ และจันทราณี สงวนนาม (2545 : 72) ได้ให้ความหมายว่า สื่อการเรียนรู้เป็น ส่วนประกอบที่สำคัญ ที่จะช่วยให้การเรียนการสอนของครูดำเนินไปด้วยดี ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการ เรียนรู้ที่ดีตามกระบวนการต่าง ๆ ที่หลักสูตรต้องการในปัจจุบัน ต้องยอมรับว่าผู้เรียนทุกคนต่างก็ มีประสบการณ์เดิมอยู่แล้วความรู้ใหม่ ๆ ที่ผู้เรียนจะได้รับอาจมีมาได้หลายทาง นอกจากครูและสื่อต่าง ๆ ดังกล่าว เช่น วิทยุ โทรทัศน์ สิ่งพิมพ์ คอมพิวเตอร์ และภูมิปัญญาท้องถิ่น ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ ศักยภาพและความสามารถของครูที่จะสามารถจัดหามาใช้ และศักยภาพในการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคน ซึ่งหลักสูตรใหม่ มีได้ละทิ้งหนังสือแบบเรียนเก่าๆ โดยสิ้นเชิง องค์กรความรู้ใหม่ก็ยังคง ต้องอาศัย หนังสือเการวมอยู่ตามความจำเป็นและความเหมาะสม

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2547 : 38) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (แก้ไขเพิ่มเติม 2545) มาตรา 65 กล่าวว่า ให้มีการพัฒนา บุคลากรทั้งด้านผู้ผลิต ผู้ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้มีความรู้ ความสามารถและทักษะในการผลิต รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม มีคุณภาพ และประสิทธิภาพ และ มาตราที่ 66 ผู้เรียนมีสิทธิได้รับการพัฒนาขีดความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เพื่อการศึกษาในโอกาสแรกที่ทำได้ เพื่อให้มีความรู้ และทักษะเพียงพอที่จะใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้อย่างต่อเนื่อง ตลอดชีวิต

กระทรวงศึกษาธิการ (2551 : 27) ให้ความหมายว่า สื่อการเรียนรู้เป็นเครื่องมือ ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการกระบวนการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนเข้าถึงความรู้ ทักษะกระบวนการ และ คุณลักษณะตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ สื่อการเรียนรู้มี หลากหลาย ประเภท ทั้งสื่อธรรมชาติ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยี และเครือข่ายการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่มีในท้องถิ่น การเลือกใช้สื่อควรเลือกให้มีความเหมาะสมกับระดับพัฒนาการและลีลาการเรียนรู้ ที่หลากหลายของผู้เรียน

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2553 : 38 -40) กล่าวถึงความสำคัญของสื่อการเรียนรู้ว่า สื่อมีบทบาทสำคัญที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ โดยสื่อ จะทำหน้าที่ ถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึกและเพิ่มพูนทักษะประสบการณ์ให้ผู้เรียนปัจจุบันสื่อการเรียนรู้ มีอิทธิพลสูงต่อการกระตุ้นให้ผู้เรียนกลายเป็นผู้แสวงหาความรู้ด้วยตนเองจนเกิดการพัฒนาด้านต่าง ๆ ได้แก่

1. ความรู้ สื่อการเรียนรู้ช่วยให้ผู้เรียนได้รับความรู้เชิงเนื้อหา ส่งเสริมการศึกษาค้นคว้า หากความรู้เพิ่มเติมเพื่อเชื่อมโยงความรู้ใหม่ที่ได้เข้ากับประสบการณ์เดิมที่มีอยู่ และสามารถนำไปใช้ ในชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดี

2. ทักษะ สื่อการเรียนรู้ช่วยส่งเสริมทักษะด้านต่างๆ ให้กับผู้เรียน
 3. คุณธรรม จริยธรรมและค่านิยม สื่อการเรียนรู้ต่างๆ ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนรัก
 การเรียนรู้ เห็นคุณค่าในตนเอง มีจิตสำนึกและค่านิยมที่ดีงาม

จำแนกประเภทของสื่อการเรียนรู้ จำแนกตามลักษณะได้ 3 ประเภท ดังนี้

1. สื่อสิ่งพิมพ์ หมายถึง หนังสือและเอกสารสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เช่น นิตยสาร วารสาร
 ตำรา หนังสือเรียน แผ่นพับ โปสเตอร์ ภาพพลิก เป็นต้น
 2. สื่อเทคโนโลยี หมายถึง สื่อการเรียนรู้ที่ผลิตขึ้นเพื่อใช้คู่กับเครื่องมือ
 โสตทัศนวัสดุ หรือเครื่องมือที่เป็นเทคโนโลยีใหม่ ๆ รวมถึงการใช้อินเทอร์เน็ต การศึกษาผ่านดาวเทียม
 เป็นต้น
 3. สื่ออื่น ๆ เช่น สื่อบุคคล รวมถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น สื่อธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
 สื่อกิจกรรม กระบวนการ สื่อวัสดุ เครื่องมือและอุปกรณ์

การใช้สื่อการเรียนรู้ การใช้สื่อการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพจะก่อให้เกิดประสิทธิผล
 ต่อผู้เรียน โดยครูผู้สอนจะต้องดำเนินการดังนี้

1. การเตรียมตัวครูผู้สอนให้มีความพร้อมในการใช้สื่อการเรียนรู้
 2. เตรียมจัดสภาพแวดล้อม การใช้สื่อการเรียนรู้บางประเภท ต้องจัดให้อยู่
 ในสภาพที่ เหมาะสมกับสถานที่หรือห้องเรียนนั้น ๆ
 3. เตรียมความพร้อมของผู้เรียน ครูผู้สอนควรชี้แจงให้ผู้เรียนรู้เป้าหมายของ
 การเรียนรู้ โดยใช้สื่ออื่น ๆ เพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างมีเป้าหมาย และมีความพร้อมในการเรียนรู้จาก
 เรียนรู้จาก สื่ออื่น หรือในกรณีที่ผู้เรียนต้องใช้สื่อด้วยตนเอง ครูผู้สอนต้องแนะนำวิธีการใช้สื่ออื่นด้วย
 ที่สำคัญจะต้องบอกให้ผู้เรียนต้องทำกิจกรรมอะไรทาง เพื่อจะได้เตรียมตัวได้ถูกต้อง
 4. ดำเนินการใช้สื่อการเรียนรู้โดยขณะที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนนั้น ครูผู้สอน
 ต้องพิจารณาว่าผู้เรียนมีปฏิกริยาอย่างไร มีความตั้งใจและกระตือรือร้นในการเรียนหรือไม่ เพราะ
 ปฏิกริยาของผู้เรียนเป็นตัวชี้วัดได้ว่าสื่อมีความหมายเหมาะสมกับกิจกรรมและผู้เรียนเพียงใด นอกจากนี้
 ควรมีการใช้เครื่องมือหรือวิธีการต่าง ๆ ที่จะตรวจสอบว่าสื่อการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ หรือไม่เพียงใด
 5. ประเมินการใช้สื่อการเรียนรู้ เป็นการนำข้อมูลจากการใช้สื่อมาวิเคราะห์ให้เกิด
 ความ ชัดเจนว่า มีอุปสรรคจากการใช้สื่ออย่างไร มีความเหมาะสมกับกิจกรรมและผู้เรียนระดับใด
 การประเมินจะช่วยให้ตัดสินใจเลือก ใช้สื่อการเรียนรู้สำหรับการจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป ไป
 หรือ ปรับปรุงเพื่อพัฒนาเพิ่มเติมให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

สรุปการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ได้ว่า เป็นการนำข้อมูล
 จากการใช้สื่อมาวิเคราะห์ให้เกิดความชัดเจนว่า มีอุปสรรคจากการใช้สื่ออย่างไร มีความเหมาะสมกับ
 กิจกรรมและผู้เรียนระดับใด การประเมินจะช่วยให้ตัดสินใจเลือกใช้สื่อการเรียนรู้ สำหรับการจัดการ
 เรียนรู้ครั้งต่อไป ไปหรือปรับปรุงเพื่อพัฒนาเพิ่มเติมให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น สื่อการเรียนรู้
 เป็นส่วนประกอบที่สำคัญ ที่จะช่วยให้การเรียนการสอนของครูดำเนินไปด้วยดี ช่วยให้ผู้เรียน
 เกิดการเรียนรู้ที่ติดตามกระบวนการต่าง ๆ ที่หลักสูตรต้องการในปัจจุบัน

3.6 การพัฒนาแหล่งเรียนรู้

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2545 ข : 107 - 108) ให้ความหมายว่า แหล่งเรียนรู้ หมายถึงสิ่งต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. สถาบันของชุมชนที่มีอยู่แล้วในชีวิตและการทำมาหากินในชุมชน
2. สถานที่หรือสถาบันที่รัฐและประชาชนจัดตั้งขึ้น
3. สื่อเทคโนโลยีที่มีอยู่ในโรงเรียนและชุมชน
4. สื่อเอกสารสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ที่มีอยู่ในโรงเรียนและชุมชน
5. บุคคลที่มีความรู้ด้านต่าง ๆ ในชุมชน

กระทรวงศึกษาธิการ (2551 : 27) กล่าวว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้มีหน้าที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรดำเนินการดังนี้

1. จัดให้มีแหล่งเรียนรู้ ศูนย์สื่อการเรียนรู้ ระบบสารสนเทศการเรียนรู้และเครือข่ายการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพทั้งในสถานศึกษาและในชุมชน เพื่อการศึกษา ค้นคว้า และการแลกเปลี่ยน ประสบการณ์การเรียนรู้ ระหว่างสถานศึกษา ท้องถิ่น ชุมชน สังคมโลก
2. จัดทำและจัดหาสื่อการเรียนรู้สำหรับการศึกษาค้นคว้าของผู้เรียน เสริมความรู้ให้ ผู้สอนรวมทั้งจัดหาสิ่งที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้เป็นสื่อการเรียนรู้
3. เลือกและใช้สื่อการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ มีความเหมาะสม มีความหลากหลาย สอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้ ธรรมชาติของสาระการเรียนรู้ ความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน
4. ประเมินคุณภาพของสื่อการเรียนรู้ที่เลือกใช้อย่างเป็นระบบ
5. ศึกษา ค้นคว้า วิจัย เพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน

6. ให้มีการกำกับ ติดตาม ประเมินคุณภาพและประสิทธิภาพเกี่ยวกับสื่อและการใช้สื่อ การเรียนรู้เป็นระยะๆ และสม่ำเสมอ

นิคม ทาแดง (2545 : 33) ให้ความหมายว่า แหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ หมายถึง ศูนย์รวมของวิชาความรู้ที่เป็นทรัพยากรธรรมชาติ บุคคล สิ่งประดิษฐ์ วัตถุ อาคาร สถานที่ ซึ่งมีอยู่กระจัดกระจาย ทั้งชุมชนเมืองและชุมชนชนบท อันเป็นมรดกทรัพย์แห่งปัญญาที่แทรกซึมอยู่ในวิถีชีวิตของมนุษย์ เป็นแหล่งเรียนรู้ที่คนพบได้อย่างไม่รู้จบ

ปัญญา แก้วเกียรติ (2545 : 29) ให้ความหมายว่า แหล่งเรียนรู้ หมายถึง การจัดแหล่งการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนทุกรูปแบบ เช่น ห้องสมุด การจัดบรรยากาศสิ่งแวดล้อมที่ดีภายในโรงเรียน การจัดกิจกรรมเสริมความรู้ที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน การใช้แหล่งเรียนรู้ เช่น พิพิธภัณฑ์ สวนสัตว์ สวนสาธารณะ ศูนย์การกีฬาและนันทนาการ เป็นต้น

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2547 : 14) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (แก้ไขเพิ่มเติม 2545) มาตราที่ 25 กล่าวว่า รัฐต้องส่งเสริมการดำเนินงานและการจัดตั้งแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบ ได้แก่ ห้องสมุดประชาชน พิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ สวนสัตว์ สวนสาธารณะ สวนพฤกษศาสตร์อุทยานวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ศูนย์กีฬาและนันทนาการ แหล่งข้อมูลและแหล่งเรียนรู้อื่นอย่างพอเพียงและมีประสิทธิภาพ

สรุป การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ได้ว่า คือ การจัดแหล่งการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนทุกรูปแบบทั้งศูนย์รวมของวิชาความรู้ที่เป็นทรัพยากรธรรมชาติ บุคคล สิ่งประดิษฐ์ วัตถุ อาคารสถานที่ ซึ่งมีอยู่กระจัดกระจาย ทั้งชุมชนเมืองและชุมชนชนบท เป็นแหล่งเรียนรู้ที่ค้นพบได้อย่างไม่รู้จบให้ผู้เรียนเข้าถึงทักษะกระบวนการและคุณลักษณะตามมาตรฐานการเรียนรู้ของ หลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ให้ความเหมาะสมกับระดับพัฒนาการและลีลาการเรียนรู้ที่หลากหลายของผู้เรียน

3.7 การนิเทศการศึกษา

การนิเทศการศึกษา มีผู้ให้ความหมายของการนิเทศการศึกษา ไว้ดังนี้

ชาวี มณีศรี (2542 : 19) ได้ให้ความหมายว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง ความพยายาม อย่างหนึ่งในหลาย ๆ อย่างที่จะช่วยส่งเสริมให้การศึกษาที่มีคุณภาพทั้งด้านการเรียนและการสอน

กมล ภูประเสริฐ (2545 : 59 - 60) ได้ให้ความหมายว่า การนิเทศเป็นกระบวนการทำงาน ร่วมกันระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ เพื่อพัฒนางานในหน้าที่ความรับผิดชอบถือเป็นการ พัฒนาบุคลากรรูปแบบหนึ่งที่อาจให้ผลรวดเร็วกว่า โดยเฉพาะการนิเทศภายในสถานศึกษา เพราะ ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศทำงานร่วมกันและผู้นิเทศในเรื่องหนึ่ง อาจเป็นผู้รับการนิเทศในเรื่องหนึ่งได้ ในทำนองเดียวกันผู้รับการนิเทศ ก็อาจกลับไปเป็นผู้นิเทศในเรื่องที่ตนเองมีความสามารถสูงได้ จึงเป็นการรวมพลังกัน เพื่อสร้างสรรค์ผลงานที่ดีกว่าการให้แต่ละคนปฏิบัติงานในลักษณะต่างคนต่างทำ

สันติ บุญภิรมย์ (2552 : 204 - 307) ได้ให้ความหมายว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง กิจกรรมหนึ่งในหลาย ๆ กิจกรรมของการบริหารการศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงเงื่อนไขการเรียนรู้และความเจริญงอกงามของผู้เรียน โดยมุ่งให้ผู้สอนได้ปรับปรุงวิธีการสอนและจัดกิจกรรมอื่นควบคู่ไปด้วย การนิเทศภายในสถานศึกษา หมายถึง ความพยายามที่จะปรับปรุง และพัฒนาการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ โดยบุคลากรภายในของสถานศึกษาเป็นหลัก และใน บางโอกาสก็เรียนเชิญบุคลากรภายนอกมาเป็นวิทยากรร่วมด้วย เพื่อให้การพัฒนานักเรียนได้ ดำเนินการไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553 : 223 - 331) ให้ความหมายว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง กระบวนการจัดการบริหารการศึกษาเพื่อชี้แนะ ให้ความช่วยเหลือและความร่วมมือกับครู และบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนของครู และเพิ่มคุณภาพ ของบทเรียนให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา การนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษา หมายถึง การนิเทศที่มีการริเริ่มและจัดดำเนินการโดยบุคลากรภายในสถานศึกษา และในหลายโอกาสก็เชิญบุคลากรภายนอกเป็นวิทยากรร่วมโครงการ

หลักการนิเทศภายในสถานศึกษา เป็นแนวปฏิบัติที่ผู้นิเทศต้องนำไปปฏิบัติ ขณะทำการนิเทศ ได้กล่าวถึงหลักการนิเทศภายในสถานศึกษา ดังนี้

1. การนิเทศควรมีการบริหารงานเป็นระบบ และมีการวางแผนการดำเนินงานเป็นโครงการ
2. การนิเทศต้องถือหลักการมีส่วนร่วมในการทำงาน คือ มีความเป็นประชาธิปไตยเคารพในความคิดเห็นของผู้อื่น เห็นความแตกต่างระหว่างบุคคล เน้นความร่วมมือร่วมใจกันในการดำเนินงาน และใช้ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน เพื่อให้งานนั้นไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ

3. การนิเทศเป็นงานสร้างสรรค์ เป็นการแสวงหาความสามารถพิเศษของแต่ละบุคคล ให้แต่ละบุคคลได้แสดงออก และพัฒนาความสามารถเหล่านั้นได้อย่างเต็มที่
 4. การนิเทศเป็นการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการเรียนการสอน โดยให้ครูอาจารย์ได้เรียนรู้ว่าปัญหาของตนเป็นอย่างไร จะหาวิธีแก้ไขปัญหานั้นได้อย่างไร
 5. การนิเทศเป็นการสร้างสภาพแวดล้อมในการทำงานให้ดีขึ้น สร้างความเข้าใจระหว่างกัน สร้างมนุษยสัมพันธ์มีวิธีการทำงานที่ดี และความสามารถที่จะอยู่ร่วมกันได้
 6. การนิเทศเป็นการสร้างความผูกพัน และความมั่นคงต่องานอาชีพ รวมทั้งความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง เกิดความพึงพอใจในการทำงาน
 7. การนิเทศเป็นการพัฒนาและส่งเสริมวิชาชีพครู ให้มีความรู้สึภาคภูมิใจในการเป็นอาชีพที่ต้องใช้วิชาความรู้และความสามารถ และสามารถที่จะพัฒนาได้
- สรุปได้ว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง กิจกรรมหนึ่งเพื่อชี้แนะ ให้ความช่วยเหลือ และความร่วมมือกับครู การปรับปรุงการเรียนการสอนของครู ให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา ในบางโอกาสก็เรียนเชิญบุคลากรภายนอกมาเป็นวิทยากรร่วมด้วย เพื่อให้การพัฒนานักเรียนได้ ดำเนินการไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

3.8 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นกลไกสำคัญที่ขับเคลื่อนให้สถานศึกษาสามารถพัฒนาให้ก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง บนหลักการมีส่วนร่วมของชุมชนและการพัฒนาภาวระ ความรับผิดชอบการจัดการศึกษาจะต้องดำเนินการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องอันนำไปสู่ การเสริมสร้างศักยภาพในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้ชุมชน สังคมเกิดความมั่นใจว่า บุคลากรทุกคนมีความรู้ ความสามารถ บุคลิกลักษณะและคุณสมบัติตามมาตรฐานเชื่อถือได้สม่ำเสมอและ ต่อเนื่อง สร้างความมั่นใจต่อสังคมได้ว่า สถานศึกษามีศักยภาพในการจัดการศึกษารายงานต่อ สาธารณชนได้ว่า ผู้เรียนทุกคนในสถานศึกษาได้รับการเรียนรู้หรือไม่ เพียงใด ใช้วิธีการใดในการพัฒนา ผู้เรียนและทราบได้อย่างไรว่าผู้เรียนทุกคนเกิดการเรียนรู้ ตลอดจนต้องมีการเปลี่ยนแปลงอะไรบ้าง เพื่อให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์สูงขึ้น สามารถบรรลุมาตรฐานตามที่สถานศึกษากำหนด ดังนั้นการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษาประกอบด้วยภาระงานสำคัญที่ไม่ใช่สิ่งแปลกใหม่แต่กลับเป็นการจัดการที่ สร้างความเข้มแข็งให้สถานศึกษา โดยสถานศึกษาอาจมีแนวดำเนินการดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2543 : 45-47)

1. สถานศึกษาควรกำหนดเป้าหมายให้ผู้เรียนทุกคนมีความรู้ความสามารถและ บุคลิกลักษณะและคุณสมบัติตามมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างแท้จริง
2. กำหนดขอบข่ายของการประกันคุณภาพซึ่งประกอบด้วยวิสัยทัศน์และภารกิจ แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา แผนการจัดการเรียนการสอน กำหนดความก้าวหน้าและผลการเรียนรู้ ของผู้เรียน แผนการบริหารจัดการ ซึ่งส่วนนี้ถือเป็น ศักยภาพในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
3. กำหนดกระบวนการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งประกอบด้วยการจัดระบบบริหาร และสารสนเทศ การกำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับสถานศึกษา การกำหนดแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษา การดำเนินการตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา การตรวจสอบทบทวน คุณภาพการดำเนินงาน การประเมินคุณภาพการจัดทำรายงานต่อส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดความมั่นใจ ของผู้เกี่ยวข้อง การประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนสำคัญในการรักษาคุณภาพและพัฒนาคุณภาพ

การศึกษา

การประกันคุณภาพภายในประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

- 1) มาตรฐานโรงเรียน พัฒนามาจากมาตรฐานการศึกษาซึ่งเป็นมาตรฐานแกนกลาง ดัดแปลงให้เหมาะสมกับสภาพของแต่ละโรงเรียน
- 2) ระบบคุณภาพ เป็นการจัดการในระบบย่อยเพื่อให้เกิดคุณภาพโดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการกระบวนการเพื่อให้เกิดผลผลิตและผลลัพธ์ที่มีคุณภาพตรงกับมาตรฐานซึ่งระบบคุณภาพนั้นโรงเรียนต้องดำเนินการเป็นวงจรประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ

(1) การวางระบบ (Plan) โดยการออกแบบระบบ กำหนดขั้นตอนที่เป็นมาตรฐานตลอดกระบวนการนั้นซึ่งเรียกว่า กระบวนการมาตรฐาน ในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการ กำหนดให้มีวิธีการดำเนินงานที่เป็นมาตรฐานซึ่งเรียกว่าวิธีการมาตรฐาน โดยในขั้นตอนสำคัญ ๆ เมื่อดำเนินการไปแล้วจะมีการบันทึกและร่องรอยการดำเนินการเรียกว่าเป็นบันทึกมาตรฐานเพื่อให้สามารถตรวจสอบตนเองและให้ผู้อื่นตรวจสอบได้ บันทึกมาตรฐานเหล่านี้สามารถรวบรวมไว้เป็นสารสนเทศที่สะท้อนให้เห็นระบบคุณภาพย่อย ๆ ว่าตรงกับเกณฑ์ตามตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานที่โรงเรียนกำหนดไว้หรือไม่

(2) การทำตามระบบ (Do) คือการปฏิบัติตามกระบวนการ วิธีการและจัดทำบันทึกมาตรฐาน

(3) การประเมินระบบ (Check) เป็นการประเมินผลการดำเนินงานเป็นระยะ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลผลการดำเนินการ

(4) การแก้ไขและปรับปรุง (Act) คือ การนำผลการประเมินมาแก้ไขหรือพัฒนางานระบบคุณภาพให้ดียิ่งขึ้น

โดยสรุป การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนควรดำเนินการ ดังนี้

1. จัดระบบโครงสร้างองค์กรให้รองรับการจัดระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
2. กำหนดเกณฑ์การประเมินเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาและตัวชี้วัดของกระทรวงศึกษาธิการ เป้าหมายความสำเร็จของเขตพื้นที่การศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา
3. วางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษา
4. ดำเนินงานพัฒนางานตามแผนและติดตาม ตรวจสอบและประเมินคุณภาพภายในเพื่อปรับพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
5. ประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาและหน่วยงานอื่นในการปรับปรุงและพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบประกันคุณภาพการศึกษา
6. ประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษา

7. ประสานงานกับสำนักงานรับรองมาตรฐานการศึกษาและประเมินคุณภาพ การศึกษาในการประเมินสถานศึกษาเพื่อเป็นฐานในการพัฒนาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

4. บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการ

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่อง บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา ในการบริหารงานวิชา จากหนังสือ การบริหารงานวิชาการและนวัตกรรมจัดการเรียนรู้ ของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจน์ เรืองมนตรี และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธรินธร นามวรรณ จึงขออ้างอิง มาจากมาจากหนังสือ การบริหารงานวิชาการและนวัตกรรมจัดการเรียนรู้ บทที่ 2 บทบาทหน้าที่ของ ผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานวิชา (กาญจน์ เรืองมนตรี และธรินธร นามวรรณ. 2554 : 19-24) มีรายละเอียดดังนี้

การการบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา ที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดผลตามเป้าหมายของหลักสูตรอย่างมี ประสิทธิภาพ การบริหารงานวิชาการ เป็นหัวใจสำคัญของการบริหารสถานศึกษาและเป็นส่วนหนึ่งของการ บริหารการศึกษาที่ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ส่วนการบริหารด้านอื่นๆ นั้น แม้จะมีความสำคัญเช่นเดียวกัน แต่ก็ยังเป็นเพียงส่วนส่งเสริมสนับสนุนให้งานวิชาการดำเนินไปได้อย่าง มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งมีบทบาทหน้าที่ในการบริหาร จะต้องสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรม การเรียนการสอนให้บรรลุจุดหมายของหลักสูตร

การที่จะตรวจสอบว่าสถานศึกษาใด ผู้บริหารให้ความสำคัญต่อการบริหารงานวิชาการ สามารถดูได้จากสิ่งต่อไปนี้

1. สถานศึกษามีขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการไว้ชัดเจน
2. ผู้บริหารสถานศึกษามีวิสัยทัศน์และแนวคิดใหม่ๆ ในการพัฒนางาน
3. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความตระหนักและร่วมกันพัฒนางานวิชาการ

อย่างจริงจัง

4. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูสามารถนำปรัชญาของสถานศึกษาไปสู่การปฏิบัติ ตามโครงการต่างๆ ได้ดียิ่ง

5. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กิจกรรมการบริหารงานวิชาการ จะเปลี่ยนแปลงไปตามสาระสำคัญของหลักสูตรและ นโยบายการ บริหารงานของหน่วยงานระดับกรม เช่น การเร่งรัดในการพัฒนาคุณภาพการบริหาร การพัฒนา หลักสูตรท้องถิ่น การนิเทศและการประเมินคุณภาพภายใน ตลอดจนเปิดโอกาสให้ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา เป็นต้น กิจกรรมเหล่านี้นอกจากจะส่งผลโดยตรงต่อนักเรียน แล้วยังส่งผลต่อการบริหารการศึกษาในระดับชาติอีกด้วย การดำเนินกิจกรรมทางวิชาการจึงต้องอาศัย ความร่วมมือจากทุกฝ่าย ลำพังผู้บริหารสถานศึกษาเพียงฝ่ายเดียวไม่สามารถเป็นผู้ชี้ขาดได้ใน ทุกเรื่อง ในการบริหารงานวิชาการจึงจำเป็นที่คณะครู ทีมงาน หรือแม้แต่คณะกรรมการบริหาร สถานศึกษาต้อง มีส่วนร่วมในการบริหาร นับตั้งแต่การแสดงความคิดเห็น การวางแผน การตัดสินใจการปฏิบัติ การติดตามตรวจสอบและประเมินผล ทั้งนี้เพื่อประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการทั้งในเชิงคุณภาพ และปริมาณที่มีต่อผู้เรียนเป็นสำคัญ

สมรรถนะของผู้บริหาร เป็นดัชนีบ่งชี้ความสำเร็จของการบริหาร การที่ผู้บริหารได้มีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของการบริหารสถานศึกษาจะเป็นสิ่งซึ่งช่วยให้การจัดการศึกษาสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ผู้บริหารเป็นเสาหลักที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อหน่วยงาน ต่อผู้บังคับบัญชา และต่อผลงานอันเป็นส่วนรวม คุณภาพและบทบาทของผู้บริหารมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับคุณภาพของสถานศึกษา รวมทั้งมีผลสะท้อนต่อผลงานและวิธีปฏิบัติงานของสถานศึกษาแต่ละแห่งเป็นอันมาก

ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะได้คำนึงถึงหลักการบริหารดังนี้

1. มีเป้าหมายประสงค์ของสถานศึกษาที่ชัดเจน ผู้บริหารจึงต้องเข้าใจถึงเป้าหมายของสถานศึกษาว่าเป็นไปในทิศทางใด จึงจะจัดงาน จัดคน จัดวัสดุอุปกรณ์ได้อย่างเหมาะสม
2. ต้องมีเทคนิควิธีการบริหารงาน การบริหารงานทุกประเภทย่อมต้องมีเทคนิควิธีการ ขั้นตอนและกระบวนการ งานที่สมควรมีระบบ มีความรอบคอบ จึงจะทำให้งานดำเนินไปด้วยดี
3. มีการประเมินผล เมื่อได้ดำเนินการใด ควรจะได้มีการประเมินผลและติดตามผลเพื่อจะได้เป็นแนวทางในการปรับปรุงงานให้ดีขึ้น การทำงานที่ขาดการประเมินผลจะไม่ช่วยในการพัฒนาสถานศึกษา

เทคนิคการบริหารงานของผู้บริหาร

เทคนิคการบริหารงานจำเป็นสำหรับผู้บริหาร เพราะจะทำให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพ เทคนิคที่ผู้บริหารควรรู้และฝึกฝนจนเกิดความชำนาญ มีดังนี้

1. เทคนิคการบริหารงาน การบริหารงานนั้นผู้บริหารต้องใช้การตัดสินใจอย่างรอบคอบ โดยอาศัยข้อมูลและเหตุผล อย่าตัดสินใจด้วยอารมณ์และความคิดเห็นส่วนตัว ควรมีการรับฟังอีก ฝ่ายหนึ่งด้วยใจเป็นธรรม
2. เทคนิคการสั่งงาน ต้องสั่งอย่างชัดเจน ให้เข้าใจง่าย ถูกต้องตามกาลเทศะ ให้เหมาะสม กับบุคคลเพื่อจะได้นำไปปฏิบัติได้ต้องระมัดระวังการใช้วาจาที่ต้องสุภาพมีมารยาททั้งน้ำเสียง ท่าที วาจาที่เหมาะสม
3. เทคนิคการรับฟังความคิดเห็น ผู้บริหารควรรับฟังความคิดเห็นจากทุกฝ่าย สร้างบรรยากาศให้ผู้บังคับบัญชาสามารถแสดงความคิดเห็นได้ และควรพิจารณาว่าจะนำความคิดเห็นของผู้ใต้บัญชา ไปปฏิบัติได้หรือไม่
4. เทคนิคในการติชม การติชมให้เหมาะสมกับกาลเทศะ และติชมในเรื่องผลงาน การติ ควรยึดหลักติเพื่อก่อ และชมเพื่อสร้างสรรคให้เกิดกำลังใจ ยกย่องชมเชยด้วยความจริงใจ
5. เทคนิคการก่อให้เกิดระเบียบวินัย ผู้บริหารจะเป็นตัวอย่างที่ดีในการทำตนให้มีระเบียบ วินัย การวางระเบียบวินัยควรคำนึงถึงความเหมาะสม และสามารถนำไปปฏิบัติได้ และควรจะต้องชี้แจง ให้ทราบล่วงหน้า เพื่อให้ผู้ปฏิบัติสามารถเข้าใจ และนำไปปฏิบัติได้ รวมทั้งต้องมีมาตรการในการ ควบคุมการปฏิบัติตามระเบียบวินัย
6. เทคนิคในการวางตน ควรวางตนเป็นตัวอย่าง มีความเที่ยงตรง ยุติธรรม ไม่เลือกที่รัก มักที่ชัง แจกจ่ายงานให้ทั่วถึง ไม่ควรสนิทสนมกับผู้ใดโดยเฉพาะ ทำตนให้เป็นมิตรและเป็นที่ยอมรับ ใให้กับผู้ใต้บังคับบัญชา

7. เทคนิคการสร้างมนุษยสัมพันธ์ ต้องมีการติดต่อสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน
เข้าร่วมงานสังคม เป็นประธานในที่ประชุม รวมทั้งการสร้างความสัมพันธ์กับภายนอก

8. เทคนิคในการเพิ่มสมรรถภาพให้กับผู้ใต้บังคับบัญชา ส่งเสริมให้
ผู้ใต้บังคับบัญชาได้มี ความก้าวหน้าในการทำงาน ทำงานตามความสามารถของตน และมีโอกาส
ที่จะได้เลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่ง รวมทั้งการเป็นที่ปรึกษาให้กำลังใจผู้ใต้บังคับบัญชา

บทบาทสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการ

ผู้บริหารสถานศึกษา มีบทบาทสำคัญต่อการบริหารสถานศึกษามาก โดยเฉพาะ
ผู้บริหาร สถานศึกษาในด้านวิชาชีพ เพราะสถานศึกษาเป็นระบบย่อยของระบบการศึกษาและระบบ
สังคมการจัดการศึกษาในสถานศึกษาจึงต้องสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางสภาพเศรษฐกิจและสังคม
รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ผู้บริหารยังต้องเป็น
ผู้ชำนาญทางการเปลี่ยนแปลง รวมทั้งการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพด้วย

ผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ ผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่หรือครูใหญ่ รวมทั้ง
การเรียกชื่อเป็นอย่างอื่นแล้วแต่สถานศึกษา บทบาทสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษานี้ ได้กำหนดไว้ถึง
17 บทบาท คือ

1. บทบาทเป็นผู้กำหนดทิศทาง (Direction Setter) หมายถึง การเป็นผู้กำหนด
นโยบาย แนวทางการดำเนินงานของสถานศึกษา เพื่อเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของสถานศึกษา
2. บทบาทเป็นผู้กระตุ้นความเป็นผู้นำ (Leader Catalyst) หมายถึง
การเป็นผู้นำในงาน ด้านต่างๆ ของสถานศึกษา เป็นผู้ที่มีอิทธิพลและจูงใจให้ผู้อื่นคล้อยตามได้
3. บทบาทเป็นนักวางแผน (Planner) เป็นผู้วางแผนทั้งระยะสั้นระยะยาว
ร่วมกับ คณะกรรมการสถานศึกษา
4. บทบาทเป็นผู้ตัดสินใจ (Decision Maker) เป็นผู้กำหนดโครงการบริหารงาน
ใน สถานศึกษา
5. บทบาทเป็นนักจัดองค์การ (Organizer) เป็นผู้กำหนดโครงสร้าง
การบริหารงานในสถานศึกษา
6. บทบาทเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Change Manager)
เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง การจูงใจในการเปลี่ยนแปลง
7. บทบาทเป็นผู้ประสานงาน (Coordinator) เป็นผู้ประสานงานกับหน่วยงาน
ต่างๆ เป็น สถานศึกษา
8. บทบาทเป็นผู้สื่อสาร (Communicator) เป็นผู้ที่บุคลากรในสถานศึกษา
ติดต่อและประสานสัมพันธ์กับหน่วยงานต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา
9. บทบาทเป็นผู้แก้ความขัดแย้ง (Conflict Manager) เป็นผู้คอยแก้ปัญหา
ความขัดแย้ง ระหว่างบุคคลและกลุ่มภายในสถานศึกษา
10. บทบาทเป็นผู้แก้ปัญหา (Problem Manager) เป็นผู้นำในการแก้ปัญหา
ต่างๆ ของสถานศึกษา
11. บทบาทเป็นผู้จัดระบบงาน (System Manager) เป็นผู้นำในการจัด
ระบบงานและการพัฒนาสถานศึกษา

12. บทบาทเป็นผู้บริหารการเรียนการสอน (Instructional Manager) เป็นผู้นำทางด้านวิชาการการจัดการเรียนการสอนและการบริหารหลักสูตรในสถานศึกษา
13. บทบาทเป็นผู้บริหารบุคคล (Personal Manager) เป็นผู้สรรหา คัดเลือกรักษาและพัฒนา บุคลากรในสถานศึกษา
14. บทบาทเป็นผู้บริหารทรัพยากร (Resource Manager) เป็นผู้นำทรัพยากร ทั้งทรัพย์สิน สิ่งของและบุคคลมาใช้ให้เกิดประโยชน์และมีประสิทธิภาพสูงสุด
15. บทบาทเป็นผู้ประเมินผล (Appraiser) เป็นผู้ประเมินผลการทำงานและโครงการต่างๆ ของสถานศึกษา
16. บทบาทเป็นประธานในพิธี (Ceremonial Head) เป็นผู้นำทางการจัดงานและ โครงการต่างๆ ของหน่วยงาน ทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา
17. บทบาทเป็นผู้สร้างความสัมพันธ์กับชุมชน (Public Relater) เป็นผู้นำในการสร้างความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก การประชาสัมพันธ์ ติดต่อประสานงานรวมทั้ง การให้บริการวิชาการแก่หน่วยงานอื่นๆ

หน้าที่ของผู้บริหารในด้านงานวิชาการ

1. Dr. Willis. P. Porter มีความเห็นว่างานของผู้บริหารมาก สถานศึกษาควรมีมาตรฐานดีกว่า ในปัจจุบัน ควรจัดให้ครูทุกคนได้มีส่วนร่วมมีส่วนรับผิดชอบในการบริหาร ผู้บริหารควรให้ครูและนักเรียนของตนได้มีโอกาสตั้งคำถามบ้าง ความจริงก็เป็นที่ยอมรับกันว่า ผู้บริหารเป็น บุคคลหมายเลข 1 ของสถานศึกษา สถานศึกษาจะดีหรือไม่ อยู่ที่ผู้บริหาร ดังนั้นผู้บริหารควรมีหน้าที่ปรับปรุงคณะครูให้ดีขึ้นและมีหน้าที่รับผิดชอบร่วมกันกับคณะครู

2. เท่าที่ปรากฏอยู่ รู้สึกว่าผู้บริหารไม่ควรปล่อยให้ครูทำงานเท่าที่เขาควรจะทำได้ ผู้บริหารควร ดำเนินการประชุมครูเพื่อปรึกษาหารือในหัวข้อต่อไปนี้

- 2.1 กิจกรรมของโรงเรียน
- 2.2 วิธีการสอน
- 2.3 ระเบียบการบริหารงานที่ปฏิบัติเป็นประจำ
- 2.4 ชีวิตความเป็นอยู่ในหอพัก
- 2.5 การอภิปรายหรือพิจารณาการสอนนักเรียน
- 2.6 ปัญหาในการสอน
- 2.7 กิจกรรมนอกหลักสูตร หรือกิจกรรมเสริมหลักสูตร
- 2.8 วิธีจัดเตรียมหาเครื่องประกอบและอุปกรณ์การสอน เพื่อสนอง

ความต้องการของนักเรียนและครู

- 2.9 สวัสดิภาพของผู้เรียน
- 2.10 บริการความสะดวกสบายต่างๆ
- 2.11 การจัดทำตารางเรียนประจำวัน
- 2.12 กะโครงการประจำปี
- 2.13 การบรรยายชีวิตดำเนินงาน
- 2.14 คำแนะนำต่างๆ จากกระทรวง
- 2.15 การเตรียมแบบงานเพื่อไปศึกษานอกสถานที่

- 2.16 การโฆษณาหรือออกหนังสือพิมพ์ของสถานศึกษา
- 2.17 วางแผนติดตามผลงานของผู้เรียน
- 2.18 ความก้าวหน้าทางการศึกษาในเมืองไทย
- 2.19 การวัดผลในการสอน
3. ในเรื่องการทำตารางสอน Dr.Porter มีความเห็นว่า ผู้บริหารควรให้คณะครูได้มีส่วนร่วมกันทำดีกว่าผู้บริหารจะทำคนเดียว เพราะมีการตัดสินใจดีกว่า และตารางสอนนั้นก็จะเป็นแผนการของคณะครู
4. ในเรื่องมติที่คณะครูเสนอต่อผู้บริหารนั้น Dr.Porter มีความเห็นว่า ผู้บริหารไม่จำเป็นต้องตอบสนองเสมอไป เพราะผู้บริหารเพียงแต่ขอความช่วยเหลือให้แสดงความคิดเห็น ถ้าไม่รับผู้บริหารต้องแสดงเหตุผลว่าเพราะเหตุใด? ผู้บริหารต้องแสดงความคิดเห็นให้แน่ชัด แต่เรื่องนี้มักไม่ค่อยเกิดขึ้นบ่อยนัก
5. Dr.Porter ได้แนะนำว่า ผู้บริหารควรจะจัดงานเหล่านี้ขึ้นในสถานศึกษา คือ
 - 5.1 เปิดการอภิปราย
 - 5.2 ให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในหมู่คณะ
 - 5.3 จัดการศึกษานอกสถานที่ให้มากขึ้น
 - 5.4 จัดบริการห้องสมุดขึ้นใหม่
 - 5.5 จัดบริการร้านขายอาหารขึ้น
 - 5.6 การจัดชั้นเรียน
 - 5.7 การจัดช่วยเหลือในการสอน
 - 5.8 ให้เรียนโดยการกระทำให้มาก
6. ครูควรอยู่ใกล้ชิดเด็กให้มากขึ้น ใช้การสังเกต การสอน การเล่นและการทำงานร่วมกับผู้เรียน ควรให้หนักในทางปฏิบัติมาก ๆ
7. Dr.Porter แนะนำควรจัดให้เด็กได้มีนันทนาการหรือการสราญใจให้มากขึ้นและมีเวลาว่างอยู่ร่วมกับครูมากขึ้น สิ่งที่ครูควรจัดให้มากขึ้น คือ
 - 7.1 ร้องเพลงหมู่
 - 7.2 ทำสวนดอกไม้
 - 7.3 เลี้ยงสัตว์
 - 7.4 ปิกนิก (Picnic)
 - 7.5 เต้นรำหมู่
 - 7.6 การเล่นเกมส์ต่างๆ
 - 7.7 รายการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า หรือ กลอนสด
 - 7.8 แสดงละคร
 - 7.9 เดินทางไกล
 - 7.10 หาทุนทรัพย์
 - 7.11 การพักผ่อน
 - 7.12 การเล่นเกมดนตรี

7.13 อ่านหนังสือ

แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

กมล ภูประเสริฐ (2545 : 6) กล่าวว่า การแก้ไขปัญหาทางวิชาการอย่างมีคุณภาพ ต้องมีกระบวนการ ระบุปัญหา ลำดับความสำคัญของปัญหาค้นหาสาเหตุของปัญหา วิเคราะห์ สาเหตุของปัญหา เพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญห กำหนดแนวทางเลือกของการแก้ปัญหาโดยอยู่บน พื้นฐานของความมีเหตุมีผล ใช้การตัดสินใจด้วยเครื่องมือทางคณิตศาสตร์ในกระบวนการดังกล่าว จะต้องมีการวางแผนในขั้นตอนต่างๆ มีการลงมือปฏิบัติ ตรวจสอบแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างมีระบบ เป็นกระบวนการและผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขต่อไป

สันติ บุญภิรมย์ (2552 : 37) กล่าวว่า หลักการบริหารงานวิชาการในเชิงพัฒนา งานวิชาการในสถานศึกษาทุกระดับ ทุกประเภทสามารถยกระดับให้สูงขึ้นได้ด้วยความเอาใจใส่ดูแลของ ผู้บริหาร ทั้งผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษาโดยตรง ซึ่งหากจะมอบหมายให้คนใดคนหนึ่ง กระทำแทนนั้นเป็นสิ่งที่ไม่ควรกระทำ เพราะบุคคลที่มอบหมายไปนั้นเขาไม่มี อำนาจโดยตรงในการให้ คุณหรือโทษแก่ผู้สอน โดยหลักการบริหารงานวิชาการในเชิงพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา ควรให้ความสนใจที่จะใช้ประกอบเป็นแนวทางในการบริหารงานวิชาการให้ มีความเจริญก้าวหน้า และทันสมัยต่อการบริหารงานในสถานศึกษาของตนให้บรรลุความสำเร็จในด้านวิชาการต่อไป

พิชัย เสี่ยมจิตต์ (2541 : 8 - 9) หลักและกระบวนการบริหารวิชาการ ควรเน้น กระบวนการมีส่วนร่วม ซึ่งต้องอาศัยความช่วยเหลือ ความเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน ความ ร่วมมือและความสามัคคี ดังนั้นกระบวนการบริหารงานวิชาการจึงควรมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ร่วมทีมงาน
2. ร่วมวางแผน
3. ร่วมศึกษาข้อมูล
4. ร่วมประชุมปรึกษาหารือ
5. ร่วมวิเคราะห์
6. ร่วมปฏิบัติการ
7. ร่วมติดตามและประเมินผล
8. ร่วมปรับปรุงและพัฒนา

สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการครอบคลุมเกี่ยวกับหลักสูตรจุดมุ่งหมาย แผนการสอน การปรับปรุงการเรียนการสอน การใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาและสื่อการสอน การจัดแบบเรียน ห้องสมุดโรงเรียน การประเมินผลและการวัดผลการศึกษาและการนิเทศการสอน จะเห็นว่างานวิชาการเหล่านี้ ทั้งผู้บริหารโรงเรียนและครู-อาจารย์จะต้องทำงานร่วมกันอย่างมาก ผู้บริหารโรงเรียนจะทำงานคนเดียวไม่ได้อย่างแน่นอน ถ้าปราศจากความร่วมมือจากครู-อาจารย์ เพราะครู-อาจารย์มีหน้าที่ศึกษา หลักสูตร สอนให้ตรงตามหลักสูตรทำแผนการสอนปรับปรุงการเรียนการสอน ใช้สื่อการสอนและ ประเมินผลวัดผลการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

การพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ต้องอาศัยความร่วมมือของผู้ที่เกี่ยวข้อง ทุกฝ่าย ต้องอาศัยกระบวนการเพื่อกำหนดเป็นแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ให้มีความเจริญก้าวหน้าและทันสมัย ให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสรุปเป็นแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการตามขอบข่ายงานวิชาการแต่ละด้าน ได้ดังนี้

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดในมาตรา 27-28 กล่าวไว้ว่า สถานศึกษาต้องมีหลักสูตรสถานศึกษาที่มีความหลากหลายตามสภาพและความเหมาะสม มีสาระของหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาคนให้มีความสมดุลทั้งทางด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ ความดีงามและความรับผิดชอบต่อสังคม นอกจากนี้การจัดการศึกษาที่ถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุดก็คือการที่สถานศึกษากำหนดหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง เรียนรู้ได้อย่างเป็นสุข โดยผ่านกระบวนการที่หลากหลายและสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียนแต่ละคน เพื่อให้สถานศึกษาสามารถดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าว ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการพัฒนาหลักสูตรในประเด็นต่อไปนี้

1.1 ด้านวิสัยทัศน์ ภารกิจและเป้าหมายของหลักสูตรสถานศึกษา ต้องมีความชัดเจน สอดคล้องกับมาตรฐานระดับชาติและอยู่บนพื้นฐานความเข้าใจผู้เรียนและท้องถิ่น ซึ่งสถานศึกษาควรมีการดำเนินการศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 สาระแกนกลางของกระทรวงศึกษาธิการ ข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของสังคม ชุมชน ท้องถิ่นและที่สำคัญ คือ มีการศึกษา วิเคราะห์สภาพแวดล้อมและประเมินสภาพของสถานศึกษาเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยการมีส่วนร่วมจากคณะกรรมการสถานศึกษาและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

1.2 ด้านการกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องควรกำหนดพื้นฐานความเป็นจริงและความเป็นไปได้ของนักเรียนและชุมชนนั้น ๆ ซึ่งต้องสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ นโยบายและเป้าหมายของโรงเรียนตลอดทั้งบริบทและความต้องการของชุมชนท้องถิ่น ซึ่งแนวทางการกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์นั้นอาจได้จากการศึกษาปัญหาและความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง นักเรียน ท้องถิ่น คุณลักษณะที่พึงประสงค์ดังกล่าวมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นคนดีมีคุณธรรม จริยธรรมและเป้าหมาย เอกลักษณ์ของชาติเป็นสำคัญ

1.3 ด้านการจัดโครงสร้าง กรอบสาระการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของหลักสูตรสถานศึกษานั้น สถานศึกษาต้องร่วมกันจัดทำโครงสร้างของหลักสูตรและสาระต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมายและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยพยายามบูรณาการเนื้อหาสาระทั้งในกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกันและระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามความเหมาะสม มีการวิเคราะห์จากหลักสูตรแกนกลาง วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน (Standard) คือที่แสดงคุณภาพในแต่ละสาระการเรียนรู้เมื่อผู้เรียนจบ 12 ปี และมาตรฐานช่วงชั้น (Benchmark) เมื่อผู้เรียนจบแต่ละช่วงชั้น กำหนดสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม กำหนดเวลาเรียน กำหนดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและการวัดประเมินผลของสถานศึกษา

1.4 ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนการนำหลักสูตรไปใช้ สถานศึกษาควรมีแนวทางที่หลากหลายเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาแต่ละแห่ง เช่น มีการสร้างความรู้ความเข้าใจและความตระหนักแก่บุคลากรให้เห็นความสำคัญ โดยการกระตุ้น ยั่วยุและที่สำคัญให้ร่วมกำหนดเป้าหมายผลสำเร็จร่วมกัน เป็นต้น นอกจากนี้ควรมีการนิเทศ กำกับ ติดตามการจัดการเรียนการสอน มีการประเมินการใช้หลักสูตร มีการสนับสนุนสื่อเทคโนโลยี ปัจจัยและสิ่งอำนวยความสะดวกแก่ครู นักเรียน มีการประสานงานกับเครือข่ายผู้ปกครอง ภูมิปัญญาท้องถิ่น ครูและนักวิชาการ เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน เมื่อมีการดำเนินการใช้หลักสูตรพบข้อบกพร่อง หรือจุดอ่อนควรร่วมกันหาทางแก้ไขปรับปรุงหรือพัฒนาให้ดีขึ้น (ทิตานา แชนณี. 2544 : 45-50)

โดยสรุป การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เป็นกระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรด้านการเตรียมความพร้อม การจัดทำหลักสูตร การวางแผนการใช้หลักสูตร การใช้หลักสูตร การนิเทศ กำกับติดตาม การสรุปผลการดำเนินการและการแก้ไขปรับปรุงหลักสูตร

2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

ภาพหวังด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดในมาตรา 24 ไว้ว่า การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการโดย

2.1 จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

2.1 ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

2.2 จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติให้ทำได้คิดเป็นรักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

2.3 จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

2.4 ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมสื่อการเรียนและอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ

2.5 จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนทุกฝ่ายเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546 ก : 36)

การพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่สำคัญคือ การปฏิรูปการเรียนรู้ทั้งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับวิธีการเรียนของผู้เรียนและวิธีการสอนของครู ซึ่งครูจะต้องสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกคิดวิเคราะห์และศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองโดยมีครูเป็นผู้ควบคุมดูแล เป็นการฝึกปฏิบัติให้ผู้เรียนมีประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยตนเอง รู้จักวิถีคิด วิถีดำเนินชีวิต และมีทักษะในการเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ได้ การจัดการเรียนการสอนตามแนวของหลักสูตรใหม่ จึงน่าจะมีหลักการและแนวปฏิบัติดังต่อไปนี้ (จันทราณี สงวนนาม. 2533 : 36-37)

1. เน้นการเรียนการสอนตามสภาพจริง
 2. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ค้นคว้าหาความรู้แสดงความคิดอย่างอิสระ
 3. นักเรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติ ครูเป็นเพียงแหล่งข้อมูลหนึ่งจากหลาย ๆ แหล่ง และเป็นผู้อำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เรียน
 4. เน้นการปฏิบัติที่ควบคู่ไปกับหลักการและทฤษฎี
 5. เน้นวิธีการสอนจากการเรียนรู้หลาย ๆ รูปแบบ
 6. ส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้กระบวนการคิดมากกว่าการค้นหาคำตอบที่ตายตัวเพียงคำตอบเดียว
 7. ถือว่ากระบวนการเรียนรู้มีความสำคัญมากกว่าเนื้อหาเพื่อให้ผู้เรียนมีข้อมูลเพียงพอที่จะสร้างองค์ความรู้ใหม่
 8. ใช้กระบวนการกลุ่มในการเรียนรู้ร่วมกันและเรียนรู้ด้วยตนเองกระบวนการเรียนรู้ที่กล่าวข้างต้นสอดคล้องกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสำคัญที่สุด ซึ่งผู้สอนต้องคำนึงถึงประเด็นสำคัญดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2543 : 25 - 27)
 1. สมองของมนุษย์มีศักยภาพในการเรียนรู้สูงสุด สมองของมนุษย์มีความพร้อมที่จะเรียนรู้ตั้งแต่แรกเกิด มีความต้องการที่จะเรียนรู้ สามารถเรียนรู้ให้บรรลุอะไรก็ได้มนุษย์ต้องการเรียนรู้เกี่ยวกับตนเอง ธรรมชาติและสิ่งรอบตัว
 2. มนุษย์สามารถเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้ต้องอาศัยสมองและระบบประสาทสัมผัส ซึ่งเป็นพื้นฐานของการรับรู้ ซึ่งรับรู้ความรู้สึกจากอวัยวะรับความรู้สึก คือ ตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ
 3. กระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพผู้สอนจะต้องสนใจและให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างสมอง (Head) จิตใจ (Heart) มือ (Hand) และสุขภาพองค์รวม (Health)
 4. การจัดกระบวนการเรียนรู้ควรจัดกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมศักยภาพ ความเก่งความสามารถของผู้เรียนเป็นรายบุคคลเพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคล
 5. จัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ตรง
 6. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความแตกต่างระหว่างบุคคลให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามความสามารถทั้งด้านความสามารถด้านความรู้ จิตใจ อารมณ์และทักษะต่าง ๆ
 7. ผู้สอนควรลดการถ่ายทอดเนื้อหาวิชา ให้ผู้เรียนกับผู้สอนมีบทบาทร่วมกันใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ในการแสวงหาความรู้ ให้ผู้เรียนได้เรียนจากสถานการณ์จริงที่เป็นประโยชน์ และสัมพันธ์กับชีวิตจริง เรียนรู้ความจริงในตัวเองและความจริงในสิ่งแวดล้อมจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย
 8. กระตุ้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพโดยการทดลองปฏิบัติด้วยตนเอง
 9. ครูผู้สอนควรทำหน้าที่เตรียมการจัดสิ่งเร้า ให้คำปรึกษา วางแนวทาง จัดกิจกรรมและประเมินผล
- การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ตามแนวทางปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญนั้น คือ การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้โดยได้คิด ได้รวบรวมความรู้และลงมือปฏิบัติจริง เพื่อให้การดำเนินงานดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สถานศึกษาควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้ คือ (ทิตมา แชมมณี. 2544 : 45-46)

1. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ควรช่วยให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมทางด้านร่างกาย (Physical Participation) คือ เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนได้เคลื่อนไหวร่างกายเพื่อช่วยให้ประสิทธิภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนตื่นตัวพร้อมที่จะรับข้อมูลและการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น

2. กิจกรรมการเรียนรู้ที่ควรช่วยให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมทางสติปัญญา (Intellectual Participation) คือ กิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเคลื่อนไหวทางสติปัญญา ทำทลายความคิดของผู้เรียนสามารถกระตุ้นสมองของผู้เรียนให้เกิดการเคลื่อนไหว เกิดความสนุกที่จะคิด

3. กิจกรรมการเรียนรู้ที่ควรช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทางสังคม (Social Participation) คือ เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับบุคคลหรือสิ่งแวดล้อมรอบตัว ต้องเรียนรู้ที่จะปรับตัวเข้ากับผู้อื่นและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ

4. กิจกรรมการเรียนรู้ที่ควรช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทางอารมณ์ (Emotional Participation) คือ เป็นกิจกรรมที่ส่งผลต่ออารมณ์ ความรู้สึกของผู้เรียน ซึ่งจะช่วยให้ การเรียนรู้ นั้น เกิดความหมายต่อตนเอง

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้นเป็นที่มาของการนำเสนอชื่อ “CIPPA” ซึ่งระบอบองค์ประกอบสำคัญในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ กล่าวคือ

C มาจากคำว่า Construct หมายถึง การสร้างความรู้ตามแนวคิดของทฤษฎีการสร้างสรรค์ความรู้ (Constructivism) โดยครูสร้างกิจกรรมที่ช่วยให้กิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาสสร้างความรู้ด้วยตนเอง เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทางสติปัญญา

I มาจากคำว่า Interaction หมายถึง การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น หรือ สิ่งแวดล้อมรอบตัวกิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีจะต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทางสังคม

P มาจากคำว่า Physical Participation หมายถึง การให้ผู้เรียนมีโอกาสได้เคลื่อนไหวร่างกายโดยการทำกิจกรรมในลักษณะต่าง ๆ เป็นการช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทางร่างกาย

P มาจากคำว่า Process Learning หมายถึง การเรียนรู้กระบวนการต่าง ๆ กิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนรู้กระบวนการต่าง ๆ ซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต การเรียนรู้เกี่ยวกับกระบวนการเป็นการช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทางด้านสติปัญญา

A มาจากคำว่า Application หมายถึง การนำความรู้ที่ได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์จากการเรียน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เชื่อมโยงระหว่างทฤษฎีกับการปฏิบัติซึ่งจะทำให้การเรียนรู้เป็นสิ่งที่มีประโยชน์

โดยสรุป การพัฒนากระบวนการเรียนรู้เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมให้ครูวางแผนการจัดการเรียนรู้ การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การนิเทศการเรียนการสอน และการปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้จึงเป็นการจัดกิจกรรมที่เอื้ออำนวยให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการต่าง ๆ ที่หลากหลาย คือ กระบวนการแสวงหาความรู้ กระบวนการกลุ่ม กระบวนการศึกษาด้วยตนเอง กระบวนการจัดการ กระบวนการแก้ปัญหา การตัดสินใจและกระบวนการทำงานเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นคนเก่ง เป็นคนดีมีคุณธรรมและสามารถปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างสงบสุข

3. ด้านการวัดผลและประเมินผล

กระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียนโดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน พฤติกรรมหรือความประพฤติ โดยการสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรมและการทดสอบควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา ซึ่งหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ได้กำหนดหลักการวัดและประเมินผลการเรียนรู้อย่างนี้

3.1 สถานศึกษาต้องทำหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

3.2 กำหนดให้บุคลากรทุกฝ่ายถือปฏิบัติร่วมกันและให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน

3.3 สถานศึกษาต้องจัดให้มีการประเมินผลการเรียนรู้ทั้งในระดับชั้นเรียนระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ระดับชาติและมีการประเมินภายนอก

นอกจากนี้ กระทรวงศึกษาธิการยังได้กำหนด แนวทางการดำเนินงานของโรงเรียนการวัดประเมินผล ไว้ดังนี้

1. ให้มีการกำหนด ระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดประเมินผลของสถานศึกษา

2. โรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดและประเมินผลของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง สาระการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้

3. โรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูทำการวัด ประเมินผลการจัดการเรียนการสอน โดยเน้นการประเมินตามสภาพที่แท้จริง โดยประเมินจากกระบวนการ การปฏิบัติ จากผลงานซึ่งต้องใช้วิธีการประเมิน เครื่องมือและเกณฑ์การประเมินที่สอดคล้อง

4. โรงเรียนควรจัดให้มีการเทียบโอนความรู้ ทักษะ ประสบการณ์และผลการเรียนรู้จากสถานศึกษาหรือสถานประกอบการอื่น ๆ ตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

5. โรงเรียนควรส่งเสริมให้มีการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ประกอบการวัดประเมินผลให้ได้มาตรฐาน

อย่างไรก็ดี การวัดประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญถือเป็นหลักสำคัญของการประเมินผลตามแนวทางปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การวัดและประเมินผลตามสภาพจริงเป็นการประเมินผลผู้เรียนรอบด้านตามสภาพจริง ซึ่งมีลักษณะสำคัญ คือ

1. เน้นการประเมินที่ดำเนินการไปพร้อม ๆ กับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งสามารถทำได้ตลอดเวลาและทุกสถานการณ์

2. เป็นการประเมินเน้นการประเมินพฤติกรรมและการแสดงออกของผู้เรียนจริง ๆ

3. เป็นการประเมินที่เน้นการพัฒนาจุดเด่น จุดด้อยของผู้เรียน

4. ควรใช้ข้อมูลและเครื่องมือที่หลากหลายสอดคล้องกับวิธีการประเมินตลอดจนจุดประสงค์ในการประเมิน

5. เป็นการประเมินที่เน้นคุณภาพผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการบูรณาการความรู้ความสามารถหลาย ๆ ด้าน

6. เป็นการประเมินด้านความคิด เน้นการคิดเชิงวิเคราะห์ สังเคราะห์

7. เน้นให้ผู้เรียนประเมินตนเองและการมีส่วนร่วมในการประเมินของผู้เรียน โดยผู้ปกครองและครูมีส่วนร่วม

ยิ่งไปกว่านั้น วิธีการและเครื่องมือการวัดและประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเป็นการประเมินการแสดงผลของผู้เรียนรอบด้านตลอดเวลา ครูควรใช้ข้อมูลและวิธีการที่หลากหลาย ดังนี้

1. ครูควรมีการศึกษาวัตถุประสงค์ของการประเมิน เป็นการประเมินพัฒนาการของผู้เรียนรอบด้าน ดังนั้นจึงใช้วิธีการที่หลากหลาย ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ เช่น ใช้วิธีการสังเกต การสัมภาษณ์ การตรวจผลงาน การทดสอบ การบันทึกจากผู้เกี่ยวข้อง การรายงานตนเองของผู้เรียน การตรวจแฟ้มสะสมงาน เป็นต้น

2. ครูควรมีการกำหนดเครื่องมือในการประเมินเพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมินให้ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ความเข้าใจ ทักษะกระบวนการและเจตคติต่อการเรียนรู้

3. ครูควรนำแนวคิดการประเมินผู้เรียนตามสภาพจริงไปใช้โดยครูต้องเรียนรู้แนวทางการประเมินเพื่อนำไปปรับปรุงการเรียนการสอนต่อไป

อย่างไรก็ดี การวัดประเมินผลโรงเรียนควรดำเนินการ ดังนี้

1. กำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา
2. ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผล ประเมินผลของแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาสาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

3. ส่งเสริมให้ครูวัด ประเมินผลการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นการประเมินตามสภาพที่แท้จริง จากกระบวนการ การปฏิบัติและผลงาน

4. จัดให้มีการเทียบโอนความรู้ ทักษะ ประสบการณ์และผลการเรียนรู้จากสถานศึกษาอื่น สถานประกอบการและอื่น ๆ ตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

5. พัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน
โดยสรุป การวัดประเมินผลในโรงเรียนเป็นกระบวนการจัดทำแผนการวัดประเมินผลให้สอดคล้องกับแผนการจัดการเรียนรู้ การประเมินคุณภาพผู้เรียน การพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลและการนำผลการประเมินไปพัฒนาผู้เรียน

4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

การวิจัยเป็นกิจกรรมหนึ่งซึ่งครูผู้สอนต้องนำมาใช้เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน พัฒนาพฤติกรรมนักเรียน และพัฒนาสติปัญญาตามความสามารถของผู้เรียน มีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาไว้ ดังนี้

ผ่องพรรณ ตรียมงคลกุล (2543 : 21) ให้ความหมายว่า การวิจัย คือ การค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ๆ ด้วยวิธีการที่มีระบบแบบแผนที่เชื่อถือได้ มีจุดมุ่งหมายที่แน่นอน เพื่อให้ได้มาซึ่ง กฎเกณฑ์ ทฤษฎีที่สามารถอ้างอิงและทำนายปรากฏการณ์ต่าง ๆ ได้ คุรุรักษ์ ภิรมย์รักษ์ (2544 : 4) กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียนเป็นบทบาท ของครูในการแสวงหาวิธีการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในบริบทของชั้นเรียน โดยทำพร้อม ๆ กันไป กับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามปกติ ด้วยกระบวนการที่เรียบง่ายและเชื่อถือได้ เพื่อนำไปใช้ ในการพัฒนา

ธีรพัฒน์ ฤทธิ์ทอง (2545 : 13) ให้ความหมายว่า การวิจัยในชั้นเรียน คือ การศึกษาค้นคว้าอย่างมีระบบ เพื่อทำความเข้าใจและแสวงหาคำตอบของปัญหาในการจัดการเรียนการสอนของครู

สมบูรณ์ ตันยะ (2545 : 12) ได้ให้ความหมายว่า การวิจัยการศึกษา หมายถึง กระบวนการในการค้นหาความรู้ ความจริงในเรื่องที่เกี่ยวกับการศึกษา โดยวิธีการที่เชื่อถือได้ เพื่อที่จะ นำความรู้ความจริงนั้นไปใช้ในการตัดสินใจแก้ปัญหา หรือเพื่อก่อให้เกิดความรู้หรือทฤษฎีใหม่

กระทรวงศึกษาธิการ (2546 ก : 35) ได้ให้แนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาไว้ ดังนี้

1. ศึกษาวิเคราะห์ วิจัยการบริหารการจัดการและพัฒนาคุณภาพ งานวิชาการในภาพรวมของสถานศึกษา
2. ส่งเสริมให้ครูศึกษา วิเคราะห์ วิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ให้แก่กลุ่มสาระการเรียนรู้
3. ประสานความร่วมมือในการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ตลอดจนการ เผยแพร่ ผลงานการวิจัยหรือพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน และงานวิชาการกับสถานศึกษา บุคคล ครอบครัวยุติธรรม หน่วยงาน และสถาบันอื่น ๆ

สรุปได้ว่า การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา เป็นการดำเนินกิจกรรมวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ได้แก่ การทำวิจัยเพื่อแก้ปัญหา และพัฒนางานวิชาการของสถานศึกษา กาส่งเสริมให้ครูทำวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน และการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ในด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

5. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับสื่อการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็น สื่อที่ใช้สำหรับการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองทั้งของผู้เรียนและครูผู้สอน ครูและผู้เรียน สามารถจัดทำและพัฒนาสื่อขึ้นมาใช้เอง รวมทั้งนำสื่อต่าง ๆ ที่มีอยู่รอบตัวมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ โดยพิจารณาเลือกใช้นั้นสถานศึกษาควรจัดให้มีสิ่งพิมพ์อย่างเพียงพอและให้ผู้เรียน สามารถยืมได้จากศูนย์สื่อหรือห้องสมุดของสถานศึกษา ลักษณะของสื่อที่นำมาใช้จัดการเรียนรู้นั้น ต้องมีความหลากหลาย เพื่อส่งเสริมให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างคุ้มค่าและกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักแสวงหาความรู้ เกิดการเรียนรู้อย่างกว้างขวางและต่อเนื่องตลอดเวลา สื่อที่นำมาใช้ต้องสอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้ ธรรมชาติของสาระการเรียนรู้และศักยภาพของผู้เรียนเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งสื่อประเภทต่าง ๆ ที่เหมาะสมนำมาประกอบการจัดการเรียนรู้ มีดังนี้

5.1 สื่อประเภทสิ่งพิมพ์ ได้แก่ หนังสือเรียน หนังสือค้นคว้า พจนานุกรมสารานุกรม ภาพพลิก แผ่นพับ โปสเตอร์และอื่น ๆ

5.2 สื่อประเภทเทคโนโลยี ได้แก่ วีดิทัศน์ แถบบันทึกเสียงสื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ซีดีรอม อินเทอร์เน็ตและอื่น ๆ

5.3 ประเภทสื่ออื่น ๆ ได้แก่ สื่อบุคคล สื่อธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม สื่อ กิจกรรมหรือ กระบวนการ เช่น การแสดงละคร บทบาทสมมติ การสาธิต การทำโครงการ สื่อวัสดุ เครื่องมือและ อุปกรณ์ เช่น หุ่นจำลอง เครื่องมือวิทยาศาสตร์ เป็นต้น

อย่างไรก็ตามกระทรวงศึกษาธิการส่งเสริมสนับสนุนให้มีการผลิตและพัฒนาสื่อ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ทุกสาระการเรียนรู้และทุกช่วงชั้นและส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษา มีและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาที่มีประสิทธิภาพในกระบวนการเรียนการสอน ดังนั้นสถานศึกษา สามารถผลิตและพัฒนาสื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาที่มีคุณภาพสอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตร

สถานศึกษาสามารถดำเนินวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบและกระบวนการผลิต การใช้สื่อให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น นอกจากนั้นสถานศึกษาต้องดำเนินการเกี่ยวกับการเลือก การใช้สื่อและเทคโนโลยีการศึกษา คือ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546 ก : 37)

1. สถานศึกษามีการส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้และทักษะในการพัฒนาศักยภาพของครูผู้สอนให้สามารถเลือกและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพโดยการเผยแพร่เอกสารความรู้ การฝึกอบรม การประชุมสัมมนาและการศึกษาดูงาน เป็นต้น

2. สถานศึกษามีการเลือกใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาจากบัญชีรายชื่อสื่อที่ผ่านการประเมินคุณภาพทางวิชาการแล้ว

3. สถานศึกษาควรดำเนินการตั้งศูนย์สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาทำหน้าที่จัดหา ผลิต พัฒนาและเก็บรักษา เผยแพร่และให้บริการสื่อเทคโนโลยี รวมทั้งข้อมูลสารสนเทศและแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ เช่น พัฒนาห้องสมุดโรงเรียนเป็นศูนย์รวมสื่อและเทคโนโลยีเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ของครู นักเรียนและชุมชน เป็นต้น

อย่างไรก็ดีการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา สถานศึกษาควรปฏิบัติ ดังนี้

1. ศึกษา วิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอนและการบริหารงานวิชาการ

2. ส่งเสริมให้ครูผลิตและพัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอน

3. จัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนางานด้านวิชาการ

4. ประสานความร่วมมือในการผลิต จัดหาและพัฒนาการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อจัดการเรียนการสอนและการพัฒนางานกับสถานศึกษา บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์หน่วยงานและสถาบันอื่น ๆ

5. การประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยสรุป การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษาเป็นกระบวนการศึกษา วิเคราะห์ ความจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อจัดการเรียนการสอน การส่งเสริมให้ครูผลิต จัดหาและพัฒนาสื่อ นวัตกรรมเรียนการสอน การนิเทศ กำกับ ติดตามและการประเมินผลการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา

6. ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้

แหล่งเรียนรู้ หมายถึง แหล่งข้อมูลข่าวสาร สารสนเทศ แหล่งความรู้ทางวิชาการและประสบการณ์ที่สนับสนุน ส่งเสริมให้ผู้เรียนใฝ่เรียนรู้ แสวงหาความรู้ความต้องการจำเป็น แหล่งเรียนรู้ คือ เป็นแหล่งการศึกษาตามอัธยาศัย เป็นแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิตเป็นแหล่งปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน การศึกษาค้นคว้า การแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง เป็นแหล่งสร้างเสริมประสบการณ์ในภาคปฏิบัติ เป็นแหล่งสร้างเสริมความรู้ ความคิด วิทยาการและประสบการณ์แก่ผู้เรียน ซึ่ง กิ่งแก้ว อารีรักษ์ และคณะ (2548 : 43-45) กล่าวว่า ประโยชน์ของการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้มีมากมาย คือ

6.1 ให้เวลาในการรวบรวม ข้อมูลและการสะท้อนความคิดเกี่ยวกับข้อมูล ซึ่งช่วยเสริมสร้างการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างลึกซึ้ง

6.2 กระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยอาศัยการมีปฏิสัมพันธ์กับสื่อที่หลากหลาย

6.3 กระตุ้นให้มุ่งเน้นลงลึกลงไปในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งผลักดันให้ผู้เรียนแสวงหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพิ่มมากขึ้นและสร้างผลผลิตที่มีคุณภาพสูงขึ้น

6.4 การตกลงทำโครงการวิจัย สามารถทำให้เกิดการสร้างความหมายโดยอาศัยการปฏิบัติงานอย่างมีส่วนร่วมกับแหล่งข้อมูล

6.5 ช่วยเสริมสร้างการเรียนรู้ จนเกิดทักษะในการหาข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ โดยอาศัยการสร้างความตระหนักเชิงมโนทัศน์เกี่ยวกับธรรมชาติและ ความแตกต่างของข้อมูล

6.6 เสริมสร้างการพัฒนาทักษะการคิด เช่น การแก้ปัญหา การให้เหตุผลและการประเมินอย่างมีวิจารณญาณ โดยอาศัยการวิจัยอิสระและการควบคุมข้อมูล

6.7 ช่วยให้การรวบรวมข้อมูลเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่อง กระตุ้นให้เกิดการสร้างองค์ความรู้อย่างต่อเนื่อง

6.8 ช่วยปรับเปลี่ยนเจตคติที่ดีต่อห้องสมุด บรรณารักษ์และการอ่าน

6.9 ช่วยปรับเปลี่ยนเจตคติของครูและนักเรียนที่มีต่อเนื้อหาวิชาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

6.10 ช่วยเชื่อมโยงการควบคุมข้อมูลและการใช้ประโยชน์จากข้อมูลเข้ากับรายวิชาต่าง ๆ ซึ่งมีความสำคัญต่อการเกิดการเรียนรู้

6.11 ช่วยกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาทักษะการใช้ข้อมูลโดยอาศัยการเรียนรู้โดยตนเองและการสะท้อนคิดที่ตรงกันข้ามกับการสอนทักษะที่ครูเป็นผู้ชี้แนะซึ่งอาจเป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้

6.12 ช่วยให้มีการสร้างความเข้าใจส่วนตัวอย่างต้นตัว โดยใช้การสะท้อนความคิดและการประเมินตนเอง

6.13 ช่วยอภิปรายยุทธศาสตร์การสืบค้นอย่างเปิดเผยจึงเป็นการเพิ่มความคล้อยคลึงที่จะสามารถถ่ายโอนไปสู่สถานการณ์การแก้ปัญหาในอนาคตได้

6.14 ช่วยเสริมสร้างความกระตือรือร้นในการเรียนรู้และในการสร้างภาพลักษณ์ของตนเองโดยอาศัยการมีส่วนร่วมอย่างต้นตัว

6.15 ช่วยเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตลอดช่วงประสบการณ์ที่ดำเนินอยู่

6.16 ช่วยเพิ่มพูนการเข้าถึงแหล่งข้อมูลและการใช้แหล่งข้อมูลของนักเรียน โดยเชื่อมโยงยุทธศาสตร์การสืบค้นเข้ากับการเรียนการสอนในรายวิชาบูรณาการ

6.17 ช่วยพัฒนาทักษะการวิจัยและความเชื่อมั่นในตนเองในการสืบค้นข้อมูล โดยบูรณาการทักษะการใช้ห้องสมุดเข้าเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตร

6.18 ช่วยเพิ่มสัมฤทธิ์ผลด้านวิชาการในเนื้อหาวิชา เจตคติและการคิดอย่างมีวิจารณญาณ โดยอาศัยแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย

อย่างไรก็ตามแหล่งเรียนรู้ที่โรงเรียนสามารถใช้ประกอบการเรียนนั้นมี 3 ประเภท คือ

1. แหล่งเรียนรู้ที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ เป็นประสบการณ์ที่ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้จากสภาพจริง ได้แก่ อุทยานแห่งชาติ สวนพฤกษชาติ ภูเขา ทะเล แม่น้ำ ลำคลองปรากฏการณ์ธรรมชาติ เช่น ฝนดาวตก น้ำท่วม แผ่นดินไหว เหตุการณ์ธรณีพิบัติภัย (คลื่นยักษ์สึนามิ) เป็นต้น

2. แหล่งการเรียนรู้ที่จัดหรือสร้างขึ้น มีทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน เพื่อเป็นแหล่งศึกษาหาความรู้ได้สะดวกและรวดเร็ว เช่น แหล่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา ได้แก่ ห้องเรียน ห้องสมุด ห้องศูนย์วิชาการ ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ สวนสมุนไพร สวนวรรณคดี สวนวิทยาศาสตร์ สวนสุขภาพ สวนธรรมศึกษา สนามกีฬา สวนป่าในโรงเรียน เป็นต้น ส่วนแหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียน ได้แก่ ศาสนสถาน พิพิธภัณฑ์ สถาบันวิจัย สถานประกอบการ แหล่งวิทยากร แหล่งบริการ สวนสาธารณะ สวนสัตว์ หอศิลป์ หอสมุดประชาชน เรือห้องสมุด รถห้องสมุดเคลื่อนที่ ศูนย์กีฬา ศูนย์การค้า เครือข่ายสารสนเทศ เป็นต้น

3. แหล่งการเรียนรู้ซึ่งเป็นทรัพยากรบุคคล ได้แก่ ครู ผู้ปกครองนักเรียน บุคคลที่มีความรู้และมีความเชี่ยวชาญในด้านต่าง ๆ ซึ่งถือว่าเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น บุคคลที่เป็นภูมิปัญญาทางภาษา เพลงพื้นเมือง พิธีกรรมต่าง ๆ ศิลปินแห่งชาติ บุคคลตัวอย่าง บุคคลทางการเมือง การปกครอง เป็นต้น

แหล่งการเรียนรู้ทุกประเภทล้วนเป็นส่วนเติมเต็มให้กับการจัดการเรียนการสอน ตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา ครูผู้สอนและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายควรให้ความสำคัญและสนับสนุน ทั้งการมีส่วนร่วมและการลงมือปฏิบัติจริง ทั้งนี้เพื่อให้กระบวนการเรียนการสอนนั้นเกิดประโยชน์สูงสุด แก่ผู้เรียนอย่างแท้จริง อย่างไรก็ตามในการจัดการเรียนรู้ ผู้เรียนและผู้สอนสามารถศึกษาหาความรู้ จากแหล่งความรู้ที่มีอยู่หลากหลาย ดังนี้ คือ

1. จัดการเรียนรู้โดยอาศัยแหล่งเรียนรู้ที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น ประชาชน ชาวบ้าน ที่มีความรู้ ความสามารถ มีประสบการณ์และประสบผลสำเร็จในการทำงานอาชีพที่มีอยู่ในชุมชน
2. จัดการเรียนรู้โดยอาศัยแหล่งวิทยากร ได้แก่ สถาบัน องค์กร หน่วยงาน ห้องสมุด ศูนย์วิชาการทั้งภาครัฐและเอกชนซึ่งให้บริการความรู้ในเรื่องต่าง ๆ
3. จัดการเรียนรู้โดยอาศัยสถานประกอบการ ซึ่งได้แก่ สถานประกอบการอิสระ โรงงานอุตสาหกรรม หน่วยงานวิจัยในท้องถิ่น ซึ่งให้บริการความรู้ฝึกอบรมเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ที่มีอยู่ในชุมชนท้องถิ่น
4. จัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ที่เป็นทรัพยากรธรรมชาติแวดล้อม เช่น อุทยานแห่งชาติ สวนสัตว์ พิพิธภัณฑ์
5. จัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เช่น แผ่นพับ วารสาร หนังสือ อังอิง หนังสือพิมพ์ เป็นต้น
6. จัดการเรียนรู้โดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น อินเทอร์เน็ต ซีดีรอม วีซีดี วีดีทัศน์ คอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) เป็นต้น

อนึ่งด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้โรงเรียนควรดำเนินการ ดังนี้ (กิ่งแก้ว อารีรักษ์ และคณะ. 2548 : 37 – 39 ; อ้างอิงมาจาก กระทรวงศึกษาธิการ. 2545)

1. สำรวจแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งในสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่นในเขตพื้นที่การศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษาใกล้เคียง
2. จัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งเรียนรู้แก่ครู สถานศึกษา บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดในการจัดการศึกษาในบริเวณใกล้เคียง

3. โรงเรียนควรจัดตั้งและพัฒนาแหล่งเรียนรู้รวมทั้งพัฒนาให้เกิดองค์ความรู้และประสานความร่วมมือสถานศึกษาอื่น บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันทางสังคมอื่นที่จัดการศึกษา ในการจัดตั้งส่งเสริมพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่ใช้ร่วมกัน

4. ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน ในการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยครอบคลุมภูมิปัญญาท้องถิ่น

โดยสรุป ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้เป็นกระบวนการสำรวจแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การจัดตั้งและพัฒนา การประสานความร่วมมือการสนับสนุนให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน

7. ด้านการนิเทศการศึกษา

กระบวนการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน เป็นการร่วมมือของบุคคลภายในเพื่อเป็นการแก้ไขการเรียนการสอนและยกมาตรฐานการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งมีหลายรูปแบบที่เหมาะสมกับสภาพปัจจุบันและสถานการณ์ของโรงเรียนที่จะจัดขึ้น ดังคำกล่าวที่ไชนมีการจัดการศึกษาที่นั่นต้องมีการนิเทศเพราะการที่จะจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพได้นั้น ผู้บริหารจะต้องเอาใจใส่ นิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอนของครูเพื่อที่จะให้คำแนะนำช่วยเหลือครูในปัญหาที่ประสบ ดังนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7 จึงเน้นให้ผู้บริหารต้องมีภาวะผู้นำในด้านการบริหารและการพัฒนาคนเพื่อประสิทธิภาพของงานในการพัฒนาคนเพื่อให้เขามีความรับผิดชอบ ปรับปรุงการปฏิบัติงานของตน ผู้บริหารควรจะเป็นผู้ให้การนิเทศและสนับสนุนการนิเทศในหน่วยงาน ถ้าเป็นหน่วยงานที่มีบุคลากรมาก ผู้บริหารคนเดียวคงจะนิเทศได้ไม่ทั่วถึง ก็อาจแต่งตั้งบุคคลทำหน้าที่ในการนิเทศและผู้บริหารจะต้องกำหนดแผนและเอาใจใส่ติดตามผลการปฏิบัติเกี่ยวกับการนิเทศให้เป็นไปตามแผน

สรุปได้ว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง กระบวนการให้ความช่วยเหลือ แนะนำ และสนับสนุนเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนของครู เพื่อให้มีมาตรฐานและมีคุณภาพ และส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

7.1 ความจำเป็นของการนิเทศการศึกษาในปัจจุบันสภาพสังคมเปลี่ยนแปลง เทคโนโลยีและวิทยาการต่าง ๆ เจริญก้าวหน้าและพัฒนาอยู่ตลอดเวลา จำนวนโรงเรียนมากขึ้น ลักษณะปัญหาของโรงเรียนแตกต่างกัน สิ่งเหล่านี้เป็นองค์ประกอบ สาเหตุที่ทำให้เกิดความจำเป็นในการนิเทศการสอนภายในโรงเรียนทั้งสิ้น ซึ่งสามารถสรุปความจำเป็นของการนิเทศการศึกษาต่อกระบวนการเรียนการสอน ด้วยเหตุผล ดังนี้ (ครุรักษ์ ภิรมย์รักษ์. 2538 : 14)

7.1.1 การศึกษาเป็นกิจกรรมที่ซับซ้อนและยุ่งยาก จำเป็นที่จะต้องมีการนิเทศเพื่อเป็นการให้บริการแก่ครูจำนวนมากที่มีความสามารถต่าง ๆ กัน

7.1.2 การนิเทศการศึกษาเป็นงานที่มีความจำเป็นต่อการเจริญงอกงามของครู แม้ว่าจะได้รับการฝึกฝนมาอย่างดีแล้วก็ตาม แต่ครูจะต้องปรับปรุงฝึกฝนตนเองอยู่เสมอในขณะที่ทำงานในสถานการณ์จริง

7.1.3 การนิเทศการศึกษามีความจำเป็นต่อการช่วยเหลือครูในการเตรียมการสอนเสมอ เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่มีอยู่เสมอ

7.2 ความมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษาการจัดการนิเทศการศึกษา มีขึ้นด้วยจุดมุ่งหมาย ดังนี้

- 7.2.1 เพื่อช่วยให้ครูกู้ค้นหาและรู้วิธีการทำงานด้วยตนเอง
- 7.2.2 เพื่อช่วยให้ครูกู้จักแยกแยะ วิเคราะห์ปัญหาของตนเอง โดยช่วยให้ครูกู้ว่าอะไรที่เป็นปัญหาที่กำลังจะเผชิญอยู่และจะแก้ไขปัญหานั้นได้อย่างไร
- 7.2.3 เพื่อให้ครูกู้สึกมั่นใจในอาชีพ และมีความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง
- 7.2.4 เพื่อช่วยให้ครูกู้คุ้นเคยกับแหล่งวิทยาการ และสามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนได้
- 7.2.5 ช่วยเผยแพร่ให้ชุมชนเข้าใจถึงแผนการศึกษาของโรงเรียนและให้การสนับสนุนโรงเรียน
- 7.2.6 ช่วยให้ครูกู้เข้าใจถึงปรัชญาและความต้องการทางการศึกษา

8. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นกลไกสำคัญที่ขับเคลื่อนให้สถานศึกษาสามารถพัฒนาให้ก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง บนหลักการมีส่วนร่วมของชุมชนและการพัฒนาภาวะความรับผิดชอบการจัดการศึกษาจะต้องดำเนินการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องอันนำไปสู่การเสริมสร้างศักยภาพในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้ชุมชน สังคมเกิดความมั่นใจว่า บุคลากรทุกคนมีความรู้ ความสามารถ บุคลิกลักษณะและคุณสมบัติตามมาตรฐานเชื่อถือได้สม่ำเสมอและต่อเนื่อง สร้างความมั่นใจต่อสังคมได้ว่า สถานศึกษามีศักยภาพในการจัดการศึกษารายงานต่อสาธารณชนได้ว่า ผู้เรียนทุกคนในสถานศึกษาได้รับการเรียนรู้หรือไม่ เพียงใด ใช้วิธีการใด ในการพัฒนา ผู้เรียนและทราบได้อย่างไรว่าผู้เรียนทุกคนเกิดการเรียนรู้ ตลอดจนต้องมีการเปลี่ยนแปลงอะไรบ้าง เพื่อให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์สูงขึ้น สามารถบรรลุมาตรฐานตามที่สถานศึกษากำหนด ดังนั้นการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาประกอบด้วยภาระงานสำคัญที่ไม่ใช่สิ่งแปลกใหม่แต่กลับเป็นการจัดการที่สร้างความเข้มแข็งให้สถานศึกษา โดยสถานศึกษาอาจมีแนวดำเนินการดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2543 : 45-47)

8.1 สถานศึกษาควรกำหนดเป้าหมายให้ผู้เรียนทุกคนมีความรู้ความสามารถและบุคลิกลักษณะและคุณสมบัติตามมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างแท้จริง

8.2 กำหนดขอบข่ายของการประกันคุณภาพซึ่งประกอบด้วยวิสัยทัศน์และภารกิจ แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา แผนการจัดการเรียนการสอน กำหนดความก้าวหน้าและผลการเรียนรู้ของผู้เรียน แผนการบริหารจัดการ ซึ่งส่วนนี้ถือเป็น ศักยภาพในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

8.3 กำหนดกระบวนการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งประกอบด้วยการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ การกำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับสถานศึกษา การกำหนดแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา การดำเนินการตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา การตรวจสอบทบทวนคุณภาพการดำเนินงาน การประเมินคุณภาพการจัดทำรายงานต่อส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดความมั่นใจของผู้เกี่ยวข้อง การประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนสำคัญในการรักษาคุณภาพและพัฒนาคุณภาพการศึกษา การประกันคุณภาพภายในประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

1) มาตรฐานโรงเรียน พัฒนามาจากมาตรฐานการศึกษาซึ่งเป็นมาตรฐานแกนกลาง ดัดแปลงให้เหมาะสมกับสภาพของแต่ละโรงเรียน

2) ระบบคุณภาพ เป็นการจัดการในระบบย่อยเพื่อให้เกิดคุณภาพโดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการกระบวนการเพื่อให้เกิดผลผลิตและผลลัพธ์ที่มีคุณภาพตรงกับมาตรฐานซึ่งระบบคุณภาพนั้นโรงเรียนต้องดำเนินการเป็นวงจรประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ

(1) การวางระบบ (Plan) โดยการออกแบบระบบ กำหนดขั้นตอนที่เป็นมาตรฐานตลอดกระบวนการนั้นซึ่งเรียกว่า กระบวนการมาตรฐาน ในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการ กำหนดให้มีวิธีการดำเนินงานที่เป็นมาตรฐานซึ่งเรียกว่าวิธีการมาตรฐาน โดยในขั้นตอนสำคัญ ๆ เมื่อดำเนินการไปแล้วจะมีการบันทึกและร่องรอยการดำเนินการเรียกว่าเป็นบันทึกมาตรฐานเพื่อให้สามารถตรวจสอบตนเองและให้ผู้อื่นตรวจสอบได้ บันทึกมาตรฐานเหล่านี้สามารถรวบรวมไว้เป็นสารสนเทศที่สะท้อนให้เห็นระบบคุณภาพย่อย ๆ ว่าตรงกับเกณฑ์ตามตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานที่โรงเรียนกำหนดไว้หรือไม่

(2) การทำตามระบบ (Do) คือการปฏิบัติตามกระบวนการ วิธีการและจัดทำบันทึกมาตรฐาน

(3) การประเมินระบบ (Check) เป็นการประเมินผลการดำเนินงานเป็นระยะ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลผลการดำเนินการ

(4) การแก้ไขและปรับปรุง (Act) คือ การนำผลการประเมินมาแก้ไขหรือพัฒนางานระบบคุณภาพให้ดียิ่งขึ้น

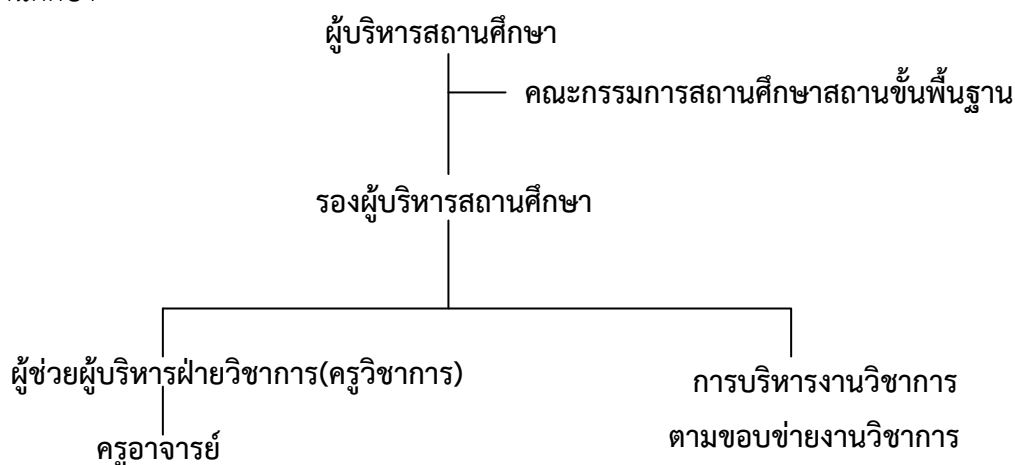
โดยสรุป การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนควรดำเนินการ ดังนี้

1. จัดระบบโครงสร้างองค์กรให้รองรับการจัดระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
2. กำหนดเกณฑ์การประเมินเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาและตัวชี้วัดของกระทรวงศึกษาธิการ เป้าหมายความสำเร็จของเขตพื้นที่การศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา
3. วางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษา
4. ดำเนินงานพัฒนางานตามแผนและติดตาม ตรวจสอบและประเมินคุณภาพภายในเพื่อปรับพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
5. ประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาและหน่วยงานอื่นในการปรับปรุงและพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบประกันคุณภาพการศึกษา
6. ประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษา
7. ประสานงานกับสำนักงานรับรองมาตรฐานการศึกษาและประเมินคุณภาพการศึกษาในการประเมินสถานศึกษาเพื่อเป็นฐานในการพัฒนาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

บริบทการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 2

สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 งานวิชาการอยู่ในความรับผิดชอบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ รวมทั้งครูอาจารย์ในสถานศึกษา ดังแผนภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

ภาพประกอบ 3 แสดงโครงสร้างการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของบุคลากรทางด้านวิชาการในสถานศึกษา

งานวิชาการเป็นงานหลัก หรือเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระคล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็ปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการสามารถ พัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ตลอดจนการวัดผล ประเมินผล รวมทั้งการวัดปัจจัย เกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่น ได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้สถานศึกษาบริหารงานด้านวิชาการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว และสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน สถานศึกษา ชุมชน และท้องถิ่น
2. เพื่อให้การบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาได้มาตรฐานและมีคุณภาพ สอดคล้องกับระบบประกันคุณภาพการศึกษา และการประเมินคุณภาพภายใน เพื่อพัฒนาตนเอง และการประเมินจากหน่วยงานภายนอก
3. เพื่อให้สถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนจัดปัจจัยเกื้อหนุน การพัฒนาการเรียนรู้ที่สนองตามความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่น โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ

4. เพื่อให้สถานศึกษาได้ประสานความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาและของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่น ๆ อย่างกว้างขวาง

ขอบข่าย/ภารกิจ

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
6. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้
7. การนิเทศการศึกษา
8. การแนะแนวการศึกษา
9. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
10. การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน
11. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น
12. การส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

แนวทางการปฏิบัติ

1.1 ศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 สารระแกนกลางของกระทรวงศึกษาธิการ ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพปัญหา และความต้องการของสังคม ชุมชน และท้องถิ่น

1.2 วิเคราะห์สภาพแวดล้อม และประเมินสถานภาพสถานศึกษา เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายรวมทั้งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.3 จัดทำโครงสร้างหลักสูตรและสาระต่าง ๆ ที่กำหนดให้มีในหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมายและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยพยายามบูรณาการเนื้อหาสาระทั้งในกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกันและระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามความเหมาะสม

1.4 นำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน และบริหารจัดการการใช้หลักสูตรให้เหมาะสม

1.5 นิเทศการใช้หลักสูตร

1.6 ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร

1.7 ปรับปรุง และพัฒนาหลักสูตรตามความเหมาะสม

2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

แนวทางการปฏิบัติ

- 2.1 ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 2.2 ส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ การประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา การเรียนรู้จากประสบการณ์จริงและการปฏิบัติจริง การส่งเสริมให้รักการอ่าน และใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง การผสมผสานความรู้ต่าง ๆ ให้สมดุลกัน ปูทางฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่สอดคล้องกับเนื้อหาสาระกิจกรรม ทั้งนี้โดยจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ให้เอื้อต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้และการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือเครือข่าย ผู้ปกครอง ชุมชน ท้องถิ่นมามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนตามความเหมาะสม
- 2.3 จัดให้มีการนิเทศการเรียนการสอนแก่ครูในกลุ่มสาระต่าง ๆ โดยเน้นการนิเทศที่ร่วมมือช่วยเหลือกันแบบกัลยาณมิตร เช่น นิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนร่วมกัน หรือแบบอื่น ๆ ตามความเหมาะสม
- 2.4 ส่งเสริมให้มีการพัฒนาครู เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ตามความเหมาะสม

3. การวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน

แนวทางการปฏิบัติ

- 3.1 กำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา
- 3.2 ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผล และประเมินผลแต่ละรายวิชา ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา สาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
- 3.3 ส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผล และประเมินผลการเรียนการสอน โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง จากกระบวนการ การปฏิบัติ และผลงาน
- 3.4 จัดให้มีการเทียบโอนความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ และผลการเรียนจากสถานศึกษาอื่น สถานประกอบการ และอื่น ๆ ตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด
- 3.5 พัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน

4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

แนวทางการปฏิบัติ

- 4.1 ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย การบริหาร การจัดการและการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการ ในภาพรวมของสถานศึกษา
- 4.2 ส่งเสริมให้ครู ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ให้แก่กลุ่มสาระการเรียนรู้
- 4.3 ประสานความร่วมมือในการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ตลอดจนการเผยแพร่ผลงาน การวิจัย หรือพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน และงานวิชาการกับสถานศึกษา บุคคล ครอบครัวยุคใหม่ หน่วยงานและสถาบันอื่น

5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

แนวทางการปฏิบัติ

- 5.1 ศึกษา วิเคราะห์ ความจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอน และการบริหารงานวิชาการ
- 5.2 ส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อ และนวัตกรรมการเรียนการสอน
- 5.3 จัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนา งานด้านวิชาการ
- 5.4 ประสานความร่วมมือในการผลิต จัดหา พัฒนาและ การใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษา บุคคล ครอบครัวยุติธรรม หน่วยงานและสถาบันอื่น

5.5 การประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

6. การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้

แนวทางการปฏิบัติ

- 6.1 สำรวจแหล่งการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งในสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น ในเขตพื้นที่การศึกษา และเขตพื้นที่การศึกษาใกล้เคียง
- 6.2 จัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งการเรียนรู้แก่ครู สถานศึกษาอื่น บุคคล ครอบครัวยุติธรรม หน่วยงาน และสถาบันอื่น ที่จัดการศึกษาในบริเวณใกล้เคียง
- 6.3 จัดตั้งและพัฒนาแหล่งเรียนรู้รวมทั้งพัฒนาให้เกิดองค์ความรู้ และประสานความร่วมมือสถานศึกษาอื่น บุคคล ครอบครัวยุติธรรม หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษาในการจัดตั้ง ส่งเสริม พัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่ใช้ร่วมกัน
- 6.4 ส่งเสริม สนับสนุนให้ครู ใช้แหล่งการเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยครอบคลุมภูมิปัญญาท้องถิ่น

7. การนิเทศการศึกษา

แนวทางการปฏิบัติ

- 7.1 จัดระบบการนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา
- 7.2 ดำเนินการนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอนในรูปแบบหลากหลาย และเหมาะสมกับสถานศึกษา
- 7.3 ประเมินผลการจัดระบบ และกระบวนการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษา
- 7.4 ติดตาม ประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอนของสถานศึกษา
- 7.5 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และประสบการณ์การจัดระบบนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษากับสถานศึกษาอื่น หรือเครือข่ายการนิเทศการศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษา

8. การแนะแนวการศึกษา

แนวทางการปฏิบัติ

8.1 จัดระบบการแนะแนวทางวิชาการ และวิชาชีพภายในสถานศึกษา โดยเชื่อมโยงกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และกระบวนการเรียนการสอน

8.2 ดำเนินการแนะแนวการศึกษา โดยความร่วมมือของครูทุกคนในสถานศึกษา

8.3 ติดตามและประเมินผลการจัดการระบบและกระบวนการแนะแนวการศึกษาในสถานศึกษา

8.4 ประสานความร่วมมือ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และประสบการณ์ด้านการแนะแนวการศึกษา กับสถานศึกษา หรือเครือข่ายการแนะแนวภายในเขตพื้นที่การศึกษา

9. การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

แนวทางการปฏิบัติ

9.1 จัดระบบโครงสร้างองค์กร ให้รองรับการจัดระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

9.2 กำหนดเกณฑ์การประเมิน เป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาและตัวชี้วัดของกระทรวง เป้าหมายความสำเร็จของเขตพื้นที่การศึกษา หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา

9.3 วางแผนการพัฒนาคูณภาพการศึกษา ตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ให้บรรลุผลตามเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษา

9.4 ดำเนินการพัฒนางานตามแผนและติดตาม ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพภายใน เพื่อปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

9.5 ประสานความร่วมมือกับสถานศึกษา และหน่วยงานอื่นในการปรับปรุง และพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน และการพัฒนาคูณภาพการศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

9.6 ประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษา

9.7 ประสานงานกับสำนักงานรับรองมาตรฐานการศึกษาและประเมินคุณภาพการศึกษาในการประเมินสถานศึกษาเพื่อเป็นฐานในการพัฒนาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

10. การส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน

แนวทางการปฏิบัติ

10.1 การศึกษา สำนวจความต้องการ สนับสนุนงานวิชาการแก่ชุมชน

10.2 จัดให้ความรู้ เสริมสร้างความคิด และเทคนิค ทักษะ ทางวิชาการ เพื่อการพัฒนาทักษะวิชาชีพ และคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชน ท้องถิ่น

10.3 การส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชน ท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวิชาการของสถานศึกษา และที่จัดโดยบุคคล ครอบครั้ว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

10.4 ส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ระหว่างบุคคล ครอบครั้ว ชุมชน ท้องถิ่น

11. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น

แนวทางการปฏิบัติ

11.1 ประสานความร่วมมือ ช่วยเหลือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาของรัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับอุดมศึกษา ทั้งบริเวณ ใกล้เคียง ภายในเขตพื้นที่การศึกษา ต่างเขตพื้นที่การศึกษา

11.2 สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับองค์กรต่าง ๆ ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ

12. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุ วังค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

แนวทางการปฏิบัติ

12.1 สำรองและศึกษาข้อมูลการจัดการศึกษา รวมทั้งความต้องการในการได้รับการสนับสนุนด้านวิชาการของบุคคล ครอบครัวยุ วังค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา

12.2 ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาวิชาการและการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัวยุ วังค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา

12.3 จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัวยุ วังค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

ถวิล พวงยา (2550 : 111-112) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพ ปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาศรีสะเกษ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูวิชาการโรงเรียน เกี่ยวกับ สภาพ ปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 140 คน และ ครูวิชาการโรงเรียน จำนวน 140 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Mogan) และสุ่มกลุ่มตัวอย่างอย่างง่ายโดยวิธีจับสลาก เครื่องมือที่ใช้การเก็บรวบรวม ข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า แบบสอบถามทั้งฉบับใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีของ ครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรม สำเร็จรูปทางสถิติ SPSS สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติสำหรับทดสอบสมมุติฐานการวิจัย คือ ค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance) ผลการวิจัย พบว่า สภาพ ปัญหาและการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง การศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูวิชาการโรงเรียนเกี่ยวกับสภาพปัญหา การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ พบว่า ผู้บริหารและครูวิชาการ มีสภาพ ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ขนาดเล็ก โดยภาพรวมรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

รัตนา อนันตชาติ (2550 : 62-63) ได้วิจัยเรื่องปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอน จำนวน 221 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น และกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตารางของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Mogan) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5ระดับ เกี่ยวกับ ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์และนำเสนอผล ได้แก่ คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตาม วุฒิการศึกษาที่ปฏิบัติการสอนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ทับทิม ปาเงิน (2552 : 99) ได้วิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็กในอำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย เพื่อศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนขนาดเล็กในอำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้บริหาร ครู และ คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวนทั้งสิ้น 112 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Mogan) และสุ่มกลุ่มตัวอย่างอย่างง่ายโดยวิธีจับสลาก เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามแบบแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็ก ในอำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่ามัธยฐานเลขคณิต และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็กในอำเภอ แม่สรวยทั้ง 5 งาน พบว่าการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง แนวทางพัฒนา คือ ควรมีการจัดอบรมสัมมนาเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรด้าน งานการเรียนการสอน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางแนวทางการพัฒนา คือ ควรแนะนำให้ ครูผู้สอนได้แก้ปัญหาการเรียนแก่นักเรียนโดยวิธีการสอนซ่อมเสริมส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วย ตนเองและจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยแก่ให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง ด้านวัสดุประกอบหลักสูตร และสื่อการเรียนการสอนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง แนวทางพัฒนา คือ ควรจัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์เพื่อใช้ในการจัดทำสื่อการเรียนการสอน ให้ครูได้อย่างเหมาะสมทันต่อความต้องการและ ควรกระตุ้นให้ครูได้ผลิตและจัดหาสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัยเพื่อประกอบการเรียนการสอน ด้านวัดผลและประเมินผลมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางแนวทางการพัฒนา คือ ควรส่งเสริมให้มี ความรู้ในด้านการวัดผลและประเมินและควรกำหนดแนวทางในการวัดและประเมินผล ระหว่าง ภาคเรียน ปลายภาคเรียนและตลอดภาคเรียนได้อย่างเหมาะสม ส่วนงานนิเทศการศึกษามีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง แนวทางการพัฒนา คือ ควรจัดทำแบบบันทึกการนิเทศการสอนได้อย่างชัดเจน และควรมีการจัดกิจกรรมการนิเทศการศึกษาอย่าง หลากหลายวิธีครูผู้สอนให้ความร่วมมือและยอมรับผลการนิเทศภายใน

นิศารัตน์ งามประเสริฐ (2552 : 66) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษา 1) ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 2) ระดับประสิทธิผล ในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 และ 3) หาปัจจัย พยากรณ์ประสิทธิผลในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ปีการศึกษา 2550 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ได้แก่ ผู้บริหาร ครู และกรรมการสถานศึกษาของโรงเรียน ขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 จำนวน 302 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยการใช้วิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามจำนวน 3 ตอน ที่มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.912 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard)

การทดสอบที (t-test) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (multiple regression) ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ภาพรวม พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ 1) ปัจจัยด้านผู้บริหารโรงเรียน 2) ปัจจัยด้านแนวทางการเรียนการสอน 3) ปัจจัยด้านตัวครู และ 4) ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน

2. ระดับประสิทธิผลในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ 1) ด้านความพึงพอใจของครู และ 2) ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3. สมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 (ข้อมูลมาตรฐาน) คือ $0.201(\text{ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน}) + 0.263(\text{ด้านตัวครู}) + 0.175(\text{ด้านแนวทางการเรียนการสอน}) - 0.160(\text{ด้านผู้บริหารโรงเรียน})$

รัชติธ พิมพ์าคูณ (2552 : 89-92) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอกบินทร์บุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 การศึกษาค้นคว้าปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอกบินทร์บุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารงานวิชาการ และขนาดของโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้บริหาร สถานศึกษา จำนวน 83 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) และขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนตารางของเครซีและมอร์แกน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .93 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ความเบี่ยงเบน มาตรฐาน การทดสอบค่าวิกฤต (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way-ANOVA) ผลการศึกษา พบว่า

1. ปัญหาการบริหารงานวิชาการ โดยรวมและรายด้านมีปัญหอยู่ในระดับน้อย เรียงลำดับจากมากไปน้อยดังนี้ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียนรู้

2. ปัญหาการบริหารงานวิชาการ จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารงานวิชาการ ผู้บริหารที่มีประสบการณ์น้อยและผู้บริหารที่มีประสบการณ์มากและขนาดโรงเรียน โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภออินทร์บุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 ได้แก่ ควรมีการประชุมวางแผนร่วมกันระหว่างผู้บริหารและครู คณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนา หลักสูตร สถานศึกษา จากวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสถานศึกษา ครูผู้สอนควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ควรจัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนและการ พัฒนาด้านวิชาการ ควรส่งเสริมสนับสนุนให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งใน และนอกโรงเรียน ปรับปรุงข้อมูล สารสนเทศและการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้ความพร้อมในการจัดการ เรียนการสอน

สิริพร ธนะสมบุรณ์ (2552 : 60) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของ โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาของ การพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 และ ศึกษาแนวทางการ พัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาขอนแก่น เขต 1 โดยกลุ่มตัวอย่างคือ โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ขอนแก่น เขต 1 โดยผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาประธานคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน และ ครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่นเขต 1 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 234 คน โดยดำเนินการศึกษาเป็น 2 ระยะคือ ระยะที่ 1 เป็นการวิจัย เชิงสำรวจ และระยะที่ 2 เป็นการ จัด สทนากลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ แบบสอบถามและแบบบันทึกการประชุม สทนากลุ่ม ผลการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น มีค่าเท่ากับ 0.95 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรม สำเร็จรูป เพื่อหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลวิจัยพบว่า

1. สภาพการดำเนินงานของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก ทั้ง 4 ด้าน โดยภาพรวม มีการปฏิบัติจากมากไปหาน้อยคือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการมีส่วนร่วมใน การ จัดการศึกษา ด้านการเรียนการสอนและด้านความพร้อมเกี่ยวกับปัจจัยที่สนับสนุน ตามลำดับ ส่วนปัญหาของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กทั้ง 4 ด้าน มีปัญหาอยู่ในระดับ ปานกลาง โดยเรียงลำดับปัญหาจากมากที่สุดไปหาน้อยสุดคือ ด้านความพร้อมเกี่ยวกับปัจจัยที่สนับสนุน ด้านการเรียนการสอนด้านการบริหารจัดการและด้านการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ตามลำดับ

2. แนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กคือ 1) ควรมีการจัด โครงสร้างการบริหารให้เหมาะกับบริบทของโรงเรียน มีรูปแบบการบริหารที่เป็นเอกลักษณ์แบบมีส่วนร่วม และบูรณาการ 2) มีรูปแบบการประเมินผู้เรียน พัฒนาการเรียนการสอน พัฒนาครูและบุคลากรทาง การศึกษา ตามสภาพจริง โดยร่วมมือกับผู้เชี่ยวชาญและสถานศึกษาที่เกี่ยวข้อง และมีการจัดการเรียน การสอนแบบบูรณาการ 3) มีแผนของบประมาณพิเศษสนับสนุนที่ชัดเจน 4) มีโครงสร้างการมีส่วนร่วม ของชุมชนอย่างชัดเจนและปฏิบัติได้จริง

ศิริพร ทาทราย (2552 : 61-62) ได้ศึกษาวิจัย เรื่องปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ครู โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี จำนวน 159 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้การสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) และขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนตารางของเครซีและมอร์แกน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 52 ข้อ สถิติที่ใช้ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ คะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าวิกฤตที่ (t-test) ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาทางด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ทุกด้าน เรียงค่าเฉลี่ยจากด้านที่มีปัญหามากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการบริหารหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านการวัดประเมินผล และด้านการนิเทศ

2. เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 จำแนกตามจำนวนนักเรียน โดยรวมและรายด้านพบว่า โรงเรียนที่มีนักเรียน ไม่เกิน 60 คน และตั้งแต่ 61-120 คนขึ้นไปมีปัญหาการบริหารงานวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < -0.05$)

3. ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 ด้านการบริหารหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ควรสร้างทีมงาน ระดับชั้นโดยประสานความร่วมมือระหว่างโรงเรียนในการวิเคราะห์หลักสูตรและเขียนแผนการจัดการเรียนใช้เอง ด้านการเรียนการสอนควรส่งเสริมชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนเช่น เป็นวิทยากร บรรยายหรือเชิญชวนนักเรียนไปศึกษาในชุมชน ด้านการนิเทศการเรียนการสอน ควรให้มีการวางแผนการ นิเทศร่วมกันเพื่อทราบถึงสภาพปัจจุบันและปัญหาของโรงเรียน ด้านการบริหารหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ควรจัดให้มีการประชุม อบรม สัมมนา เพื่อชี้แจงทำความเข้าใจแนวทางการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการวัด ประเมินผลและการเทียบโอน

เพียงเพ็ญ เพียรสันเทียะ (2553 : 111) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอตาพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาเปรียบเทียบและพัฒนาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติหน้าที่การสอนในโรงเรียนขยายโอกาส อำเภอตาพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้วเขต 2 จำนวน 107 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย และกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตาราง เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติ งานวิชาการของครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) การทดสอบค่าสถิติที่ (t-test) ผลการวิจัย พบว่า

1. ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอตาพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

2. ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอำเภอตาพระยา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การปฏิบัติงาน ต่ำกว่า 10 ปี และประสบการณ์การปฏิบัติงาน ตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอตาพระยา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 จำแนกตามกลุ่มเครือข่าย โดยรวม และรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. แนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอตาพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 ได้แก่ ควรจัดอบรมคนในโรงเรียน ให้ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร โครงสร้างและแนวทางการดำเนินการของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ร่วมกันวิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือวัดผลและประเมินผล ส่งเสริมให้ครูทำ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีการศึกษาวิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน จัดทำแผนปฏิบัติการนิเทศใน โรงเรียน ส่งเสริมให้ครูแนะแนวการศึกษาให้กับนักเรียน เปิดโอกาสให้ ประชาชนหรือชุมชนเขามาศึกษาหา ความรู้ จัดตั้งสมาคม ชมรม หรือมูลนิธิเพื่อสนับสนุนด้านการศึกษา ของโรงเรียน สนับสนุนวิชาการของบุคคล ครอบครัวองค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่น

วันชัย พงสุพันธ์ (2553 : 98-99) ได้วิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 3 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับปฏิบัติของผู้บริหารสถานศึกษาและ ครูผู้สอน เพื่อเปรียบเทียบระดับปฏิบัติ และศึกษา ปัญหา ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 3 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนของโรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มหาสารคามเขต3 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 280 คน กำหนดกลุ่มขนาด ตัวอย่างโดยใช้หลักการของ R.V.Krejcie และ D.W.Morgan และวิธีการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็น แบบสอบถาม ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.75 การเก็บรวบรวมข้อมูลโดย ส่ง แบบสอบถามไปให้กลุ่มตัวอย่างและได้รับคืนมาทั้งหมด วิเคราะห์ข้อมูล โดยหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบความแตกต่างโดยใช้ค่า t- test และ ทำการวิเคราะห์ เนื้อหาสำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพ ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน มีระดับปฏิบัติ เกี่ยวกับการ บริหารงานวิชาการของโรงเรียน อยู่ในระดับมาก และเมื่อเปรียบเทียบระดับปฏิบัติของ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สำหรับ ปัญหาของ การบริหารงานวิชาการพบว่าครูผู้สอนยังขาดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการวัดผล และประเมินผลตาม สาระการเรียนรู้ที่ทำการสอนประจำชั้นเรียน ทำการสอนสอนไม่ตรงตาม วิชาเอกและความถนัดของ ตนเอง ขาดงบประมาณที่จะมาสนับสนุนงานวิชาการ ขาดอุปกรณ์ ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียน การสอน ขาดสื่อการสอนที่ทันสมัย ผู้บริหารสถานศึกษาขาดความเป็นผู้นำทางวิชาการให้ความสำคัญต่อ งานวิชาการน้อยเกินไป บุคลากรที่ทำการสอน ขาดความกระตือรือร้นในการทำความเข้าใจหลักสูตรใหม่ และขาดเทคนิคในการสอนที่ ทันสมัย ส่วนข้อเสนอแนะพบว่ากลุ่มตัวอย่างได้เสนอจัดการอบรมเชิง ปฏิบัติการเรื่องการ วัดผลประเมินผลของสถานศึกษาเพื่อครูจะใช้เป็นแนวทางในการวัดประเมินผล แก่ผู้เรียน ควรมีการจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอที่จะบริหารงานวิชาการให้มีคุณภาพและขอรับการ

สนับสนุนงบประมาณจากองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นมาช่วยในการจัดการศึกษา มีการจัด กิจกรรม ในการทางงบประมาณมาสนับสนุนงานวิชาการ และจัดซื้ออุปกรณ์การเรียนการสอน ให้เพียงพอ กับ จำนวนนักเรียน มีการจัดอบรมด้านเทคนิคการเรียนการสอนอย่างน้อย ภาคเรียนละ 1 ครั้ง

ธีรศักดิ์ อาษา (2554 : 69-70) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาปัญหาและแนวทางการ พัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียน ขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นข้าราชการ ครู จำนวน 144 คน แยกเป็นผู้บริหารโรงเรียน 38 คน และครูผู้สอน 106 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Mogan) และการสุ่มแบบเจาะจง (Stratified Random Sampling) เครื่องมือ ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการเป็น แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และแนวทางในการพัฒนาเป็นแบบสอบถามชนิด ตรวจสอบรายการ (Checklist) สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วยคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) ความเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD) การทดสอบค่าที (t-test) ความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับ ปานกลาง
2. เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กระหว่างความคิดเห็น ของ ผู้บริหารกับครูผู้สอน ทั้งโดยรวมและทุกรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารมีความคิดเห็นต่อปัญหาสูงกว่าครูผู้สอน
3. เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กระหว่างความคิดเห็น ของ ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์น้อยกับประสบการณ์มาก ทั้งโดยรวมและทุกรายด้านแตกต่างกัน อย่างไม่มี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้มีประสบการณ์มากมีความคิดเห็นต่อปัญหาสูงกว่า ผู้มีประสบการณ์น้อย
4. แนวทางสำคัญในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก ได้แก่ จัดอบรมครู ในโรงเรียนให้มีความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร จุดมุ่งหมาย โครงสร้างและแนวทางการดำเนินงาน ตามหลักสูตร จัดอบรมเชิงปฏิบัติการในเรื่องเทคนิคการสอนและการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดอบรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อให้ความรู้แก่ครูเกี่ยวกับวิธีการและขั้นตอนในการวัดและประเมินผล ตลอดจน การสร้างเครื่องมือ วัดผลและประเมินผล จัดอบรมบุคลากรที่รับผิดชอบในการนิเทศภายในโรงเรียน เพื่อพัฒนาความรู้ เทคนิค และวิธีการนิเทศเพื่อให้ความพร้อมที่จะให้คำปรึกษาคำแนะนำ และ ให้การช่วยเหลือในด้านการจัดการเรียนการสอนแก่ครูจัดศึกษาดูงานโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จ ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ตรงให้กับครู

นิตยา พูลแสง (2554 : 91) ได้วิจัยเรื่อง ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงาน วิชาการโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ และขนาดโรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยครั้งนี้เป็นผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 จำนวน 98 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้การสุ่มอย่างง่าย(Simple Random Sampling) โดยใช้เกณฑ์

กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตารางของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Mogan) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .27 - .88 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามฉบับเท่ากับ .97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ผลการวิจัย พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา สระแก้ว เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ตามประสบการณ์ ตามขนาดโรงเรียนโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สายทอง พรหมมา (2554 : 128-130) ได้วิจัยเรื่อง สภาพและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในพื้นที่พิเศษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 1 การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียน ในพื้นที่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ผู้บริหารโรงเรียน 9 คน ครูผู้สอน 98 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 58 ข้อ แบบสอบถาม ปลายเปิดและแบบสัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) และโดยการสังเคราะห์ เนื้อหาสำคัญ (Content Analysis) ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในพื้นที่ พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ตามขอบข่ายงานวิชาการ 7 งาน ภาพรวมของการปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง สภาพการบริหารวิชาการโรงเรียนในงานหลักสูตรและ การนำหลักสูตรไปใช้ ภาพรวมของ การปฏิบัติอยู่ในระดับมาก สภาพการบริหารวิชาการโรงเรียนในงาน การเรียนการสอน ภาพรวมของการปฏิบัติอยู่ใน ระดับปานกลาง สภาพการบริหารวิชาการโรงเรียนในงาน วัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน ภาพรวมของการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง สภาพการบริหารวิชาการโรงเรียนในงานวัดผลและประเมินผลการเรียน ภาพรวมของ การปฏิบัติ อยู่ในระดับสภาพการบริหารวิชาการโรงเรียนในงานนิเทศภายใน ภาพรวมของการปฏิบัติอยู่ในระดับ ปานกลาง สภาพการบริหารวิชาการโรงเรียนงานประชุมอบรมทางวิชาการภาพรวมของการปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง

สุกฤตา เกตานนท์ (2555 : 103-104) ได้วิจัยเรื่อง ปัญหาและแนวทางการพัฒนางาน วิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอโคกเจริญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ลพบุรี เขต 2กรณีศึกษาโรงเรียนขนาดเล็ก เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนางานวิชาการของ โรงเรียนประถม ศึกษาอำเภอโคกเจริญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา 7 คน หัวหน้างานวิชาการ 7 คน และครู 7 คน รวมจำนวน 21 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้การสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือใน การเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์และวิเคราะห์เอกสาร การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การตรวจสอบ แบบสามเส้า (Triangulation Analysis) และการสรุปเชิงอุปนัย (Inductive Analysis) ผลการศึกษา พบว่า โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก อำเภอโคกเจริญ สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ลพบุรี เขต 2 มีปัญหาและได้แนวทางแก้ไขทั้ง 8 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อัจฉริยะ 3) ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน

4) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา 6) ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ 7) ด้านการนิเทศการศึกษา 8) ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

อุมาพร บุญเพชร (2555 : 97) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา กับความร่วมมือของบุคลากรในสถานศึกษา สำนักงานเขตหนองจอก สังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อศึกษาพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา กับความร่วมมือของบุคลากรในสถานศึกษา สำนักงานเขตหนองจอก สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ เป็นครูสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตหนองจอก ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 254 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Mogan) และใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่น .99 สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) ได้ค่าระหว่าง 0.23 - 0.99 ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตหนองจอกสังกัดอยู่ในระดับมาก ความร่วมมือของบุคลากรในสถานศึกษา 4 ฝ่าย สำนักงานเขตหนองจอก สังกัด กรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมาก พฤติกรรมการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความร่วมมือของบุคลากรในสถานศึกษาแต่ละฝ่าย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นความสัมพันธ์พฤติกรรมการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความสามารถในการบริหารกับความร่วมมือของบุคลากรในสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กันทางลบ

ทิพย์วรรณ ดับโรค (2556 : 65-66) ได้วิจัยเรื่อง ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ฉะเชิงเทรา เขต 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาและเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ฉะเชิงเทรา เขต 2 จำแนกตาม ขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์การสอนของครู กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ได้แก่ครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ฉะเชิงเทรา เขต 2 จำนวน 695 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามขนาดโรงเรียน (Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Mogan) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .86 -.93 ค่าความเชื่อมั่น .99 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และการทดสอบค่าที (t-test) ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของครูในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา การประถมศึกษา ฉะเชิงเทรา เขต 2 โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับตาม ปัญหาในแต่ละด้าน จากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา การวัดประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ปัญหาการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของครูในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ฉะเชิงเทรา เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ทุกด้านโดยครูที่มีประสบการณ์น้อยมีปัญหาการบริหารงานวิชาการน้อยกว่าครูที่มีประสบการณ์มาก

ทุกด้านยกเว้นด้านพัฒนาทักษะกระบวนการ การเรียนรู้ ปัญหาการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของครู ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาการประถมศึกษาพะเยา เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทุกด้าน

เบญจมาศ เจริญสุข (2556 : 63-64) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัญหาและแนวทางแก้ไขการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้า งานวิชาการจำนวน 100คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Mogan) และได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t - test และค่า F - test เมื่อพบความแตกต่างจึงทำการทดสอบความต่างรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ่ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านหลักสูตร และด้านการจัดการเรียนการสอน

2. ผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 โดยเปรียบเทียบตาม ประสบการณ์ในการสอน ของครู ประเภทของโรงเรียน และขนาดของโรงเรียน ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 โดยรวมและ รายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี มีปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมากกว่าครูที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 5 ปีและมากกว่า 10 ปีขึ้นไป

เมตตา ภัทรภรณ์ไพบูลย์ (2556 : 68) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ปีการศึกษา 2555 รวมทั้งสิ้น 300 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตาม ตารางของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Mogan) และใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทาง เดียว (One - Way ANOVA) เมื่อพบว่าแตกต่างกันได้ทดสอบรายคู่ด้วยวิธีการของ LSD ผลการวิจัยพบว่า

1. การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา จันทบุรี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านแล้วเรียงอันดับจากมากไป น้อย ได้แก่ ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการพัฒนา และ ส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนด้านการพัฒนาการเรียนรู้อันเนื่องจากการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา และ ด้านการวางแผนด้านวิชาการ

2. ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์สอน และขนาดโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สุธาสินี เสน่ห์ (2556 : 82) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 การศึกษาครั้งนี้มุ่งศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหาร งานวิชาการ และขนาดของโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 89 คน เครื่องมือที่ใช้ ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .99 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าวิกฤตที่ (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการโดยรวมและรายด้าน มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย เรียงลำดับจาก มากไปน้อย ดังนี้ การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียนรู้ การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนากระบวนการ เรียนรู้ การนิเทศการศึกษา และการพัฒนาแหล่งเรียนรู้. ปัญหาการบริหารงานวิชาการ จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารงานวิชาการ จำแนก ตามประสบการณ์และขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สุรัตยา รอดรัตน์ (2556 : 67-68) ได้วิจัยเรื่อง ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอโป่งน้ำร้อน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม ศึกษาจันทบุรี เขต 2 การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายศึกษาและเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอโป่งน้ำร้อน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน ประสบการณ์ และศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูซึ่งรับผิดชอบปฏิบัติการสอน จำนวน 144 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Mogan) และใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) เครื่องมือ ที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.25 – 0.83 และ ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.98 สถิติที่ใช้ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ คชแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที่ (t-test) ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอโป่งน้ำร้อน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอโป่งน้ำร้อน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวม และรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอโป่งน้ำร้อน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตาม ประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แนวทางการพัฒนาการบริการงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอ โป่งน้ำร้อน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จันทบุรี เขต 2 ได้เสนอไว้แล้ว 7 ด้าน

ระเบียบ วิเศษธรรม (2556 : 75-76) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องปัญหาและแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ประถมศึกษา อำเภอสรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียน ประถมศึกษา อำเภอสรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ชลบุรี เขต 3 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอสรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาศลบุรี เขต 3 จำนวน 266 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางตารางของ เครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan. 1970 : 608) สุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดโรงเรียนเป็นชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม มาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าอำนาจ จำแนกระหว่าง ,52-87 ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .96 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย ค่าคะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบ ค่าวิกฤตที่ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว การแจกแจงความถี่ และร้อยละ ผลการวิจัย พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ประถมศึกษา อำเภอสรีราชา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศลบุรี เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอสรีราชา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศลบุรี เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์สอน และขนาดโรงเรียนโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แนวทางการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนประถม ศึกษา อำเภอสรีราชา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศลบุรี เขต 3 ได้แก่ ควรจัดอบรมครูในโรงเรียนให้มีความรู้ เกี่ยวกับหลักสูตร เทคนิคการสอนที่สอดคล้อง กับหลักสูตร แนวทางการดำเนิน การของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และควรสร้างเครื่องมือวัดผลและ ประเมินผลให้ครอบคลุม สำนวจความต้องการ และจัดหาสื่ออุปกรณ์ให้เหมาะสม และจัดทำแผนปฏิบัติการ และกำหนดปฏิทินการนิเทศภายใน อีกทั้งมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างชัดเจน

2. งานวิจัยต่างประเทศ

Spark (1984 : 177-183) ได้ทำการศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ของการปฏิบัติจริงของ ผู้บริหารโรงเรียน กับผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของนักเรียนในโรงเรียนระดับ อำเภอรัฐแคลิฟอร์เนีย โดยมุ่งศึกษาจากโรงเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงสุดและโรงเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำสุด ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับนักเรียนคือ ใช้ผลการสอบหรือหลักฐานคะแนนของโรงเรียนในระดับอำเภอ ในปี ค.ศ.1981 ใช้วิธีสำรวจข้อมูลโดยทางไปรษณีย์ให้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน นโยบาย และคุณภาพในการบริหารงาน และศึกษาความเที่ยงตรงของบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารในการจัดการ เรียนการสอนระหว่าง ผลสัมฤทธิ์ของโรงเรียนที่สูงและต่ำ ผลการศึกษาพบว่า ในหลักการมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ หรือความสัมพันธ์ในระหว่างผลสัมฤทธิ์ในระดับอำเภอและนโยบายการปฏิบัติงาน และการรับรู้ในส่วนของ การให้บริการ ระหว่างผู้บริหารในระดับอำเภอกับผู้บริหาร โรงเรียน แต่อย่างไรก็ตาม ก็มีสิ่งที่ยังชี้ว่าผู้บริหารโรงเรียนในโรงเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์สูงขออำเภอ มักจะเป็นผู้ที่มีความสามารถ ที่จะจัดการให้มีการวางแผนการเป็นผู้นำ และมีส่วนร่วมใน การบริหารกิจกรรมการเรียนการสอนใน โรงเรียนมากกว่าผู้บริหารโรงเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำ

Buzzi (1991 : Web Site) ได้ศึกษาวิจัยการใช้ภาวะผู้นำทางวิชาการหรือผู้นำ ทาง การสอนที่เข้มแข็งของผู้บริหาร ช่วยให้โรงเรียนมีประสิทธิภาพ โดยหมายรวมถึงการจัด สภาพแวดล้อมที่เอื้อ ต่อการทำงานของครู และจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ของนักเรียนอย่าง เหมาะสม นอกจากนี้การใช้ภาวะผู้นำทางวิชาการโดยที่ผู้บริหารมีความคาดหวังสูง จะช่วยให้ครู- อาจารย์จัดการเรียนการสอนได้

อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพและเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของ หลักสูตร จากศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องสรุปได้ว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ครูขาดความรู้ ความเข้าใจด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร การวิเคราะห์ สังเคราะห์หลักสูตรอย่างถูกต้อง อีกทั้งเป็นช่วงของการเปลี่ยนแปลงระบบการศึกษาเข้าสู่ การปฏิรูปการศึกษา ดังนั้นในด้านการ จัดการต้องอาศัยความร่วมมือ การมีส่วนร่วม การประสานงานทุก หน่วยงานภายในโรงเรียน อีกทั้งผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องคำนึงถึงประสิทธิ ภาพทางด้านการ เรียนการสอน เพื่อให้การดำเนินงานทางวิชาการเป็นไปในเชิงการพัฒนา งานวิชาการใน สถานศึกษาทุกระดับ ทุกประเภทสามารถยกระดับให้สูงขึ้นได้ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องให้ความสำคัญกับ การบริหารงานวิชาการ เพื่อให้การบริหารงานวิชาการบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

Cave (ระเบียบ วิเศษมรณย์. 2556 ; อ้างอิงมาจาก Cave. 1992 : 996)

ได้ศึกษาการวิจัย การบริหารการประถมศึกษาในท้องถิ่นเปรียบเสมือนการนิเทศการสอน จุดมุ่งหมายของ การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการวิเคราะห์การ นิเทศการสอนของครูใหญ่ โรงเรียนประถมศึกษานอกเมือง รัฐนอร์ทเจอร์ซี โดยใช้ประเมินผลการ ปฏิบัติการนิเทศการสอนโดยเปรียบเทียบ ประเมินบทบาทในการ นิเทศการสอนโรงเรียนเมืองและ นอกเมือง ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเป็นทักษะของครูใหญ่และวิธีการ สสำรวจการนิเทศโดยใช้ แบบสอบถาม เพื่อการวิจัยของมหาวิทยาลัยเพนซิลเวเนีย พบว่า ผู้บริหารมีทัศนคติ ต่อการนิเทศมาก ขณะเดียวกันทัศนคติครูก็เห็นสอดคล้องกับผู้บริหาร

Bukosky (1999 : 136- 140) ได้ทำการศึกษาการปฏิบัติงานของโรงเรียน ประถมศึกษา ที่บริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ในการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนในมลรัฐ แคลิฟอร์เนีย ผลการศึกษา พบว่า ในการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้เกิดองค์ประกอบ 7 ด้าน คือ หลักสูตรมีมาตรฐาน การสอนที่มี ประสิทธิภาพ การเรียนแบบปฏิสัมพันธ์ การวัดผลประเมินผล การปฏิบัติงานมีเทคโนโลยี การพัฒนา บุคลากร การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง การออกแบบการทำงานใหม่

Floit (2000 : 37) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ผลกระทบของการรายงานการประเมินคุณภาพ ภายนอกต่อ โรงเรียนในมลรัฐอิลลินอยซ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน จากภายนอกในกระบวนการพัฒนาการบริหารงานวิชาการที่มีทิศทางสอดคล้องกับมาตรฐาน การศึกษา ของรัฐ กลุ่มตัวอย่างคือ ครูผู้สอน จำนวน 120 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ การสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ และร้อยละ ผลการวิจัยพบว่า รายงานการประเมินภายนอกและรายงานข้อคิดเห็นจากโรงเรียนแบบบูรณา การอย่างต่อเนื่องและความพยายามในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ไม่สามารถพัฒนาการ บริหารงาน วิชาการให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของรัฐ

UNESCO (2002 : 66) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารวิชาการในระดับมัธยมศึกษา ในทวีปเอเชีย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารวิชาการในระดับมัธยมศึกษาในทวีปเอเชีย การใช้หลักสูตร ของประเทศในทวีปเอเชีย ได้แก่ ประเทศอัฟกานิสถาน บังคลาเทศ อินเดีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์และศรีลังกา กลุ่มตัวอย่างคือ ครูผู้สอน จำนวน 225 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่าปัญหาการใช้หลักสูตรเป็นปัญหาเกี่ยวกับการขาดแคลนเอกสาร หลักสูตรของครูและ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการอบรมครูเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรและขาดการติดตามผลการ ใช้หลักสูตร ของครูและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการอบรมครูเกี่ยวกับหลักสูตรขาดประสิทธิภาพ ขาดแคลนเอกสาร หลักสูตร

ตำราเรียนไม่ทันสมัย ขาดแคลนหนังสืออ่านประกอบ ประการสุดท้ายคือ ศูนย์พัฒนาหลักสูตรขาด การวางแผนที่ดีในการนำหลักสูตรไปใช้

Kallon (1997 : Web Site) ได้ศึกษาการปฏิรูปการศึกษาในเมืองเซี่ยราลีออน ซึ่ง ดำเนินการตามโครงการระดับชาติ เพื่อเผยแพร่หลักสูตรประถมศึกษาเชิงนวัตกรรมที่ดำเนินการปรับให้ สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น ผลการศึกษาครั้งนี้ ยืนยันถึงความก้าวหน้าอย่างชัดเจนของความพยายาม การใช้หลักสูตรที่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมของท้องถิ่น นอกจากนี้ยังสะท้อนให้เห็น นวัตกรรมของโครงการดังกล่าว เป็นผลมาจากความจริงจังของรัฐบาล ความช่วยเหลือเอกชน ความร่วมมือของชุมชน นักศึกษา อาจารย์ระดับมหาวิทยาลัย ตลอดจนครูระดับประถมศึกษา ต่างก็ ยังมีปัญหาบางประการเกิดขึ้นและโครงการจะบรรลุเป้าหมายได้มากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับรัฐบาลใน การสนับสนุนในด้านวัสดุอุปกรณ์ทรัพยากรต่าง ๆ ตลอดจนการฝึกอบรมควบคุมดูแลอย่างต่อเนื่อง

Karen (1998 : 102-114) ได้ศึกษาเปรียบเทียบเกี่ยวกับการตัดสินใจระหว่างนักเรียน ชาวฮ่องกงเชื้อสายจีนจากมหาวิทยาลัยฮ่องกงและนักเรียนชาวอเมริกันจากมหาวิทยาลัยรัฐอิลลินอยส์ โดยมีแนวคิดว่าคุณสมบัติและกระบวนการคิดขึ้นอยู่กับลักษณะความเป็นมาในแต่ละวัฒนธรรม ทำการศึกษาใน 3 ด้าน ด้านแรกเป็นการศึกษาความสอดคล้องกันของกลุ่ม โดยการจัดแบ่งนักเรียน เป็นกลุ่มละ 5 คนประกอบด้วยกลุ่มนักเรียนชาวจีนที่ไม่คุ้นเคยกัน กลุ่มนักเรียนชาวจีนที่คุ้นเคยกัน กลุ่มนักเรียนชาวอเมริกันที่ไม่คุ้นเคยกัน และกลุ่มนักเรียนชาวอเมริกันที่คุ้นเคยกัน ทำการตอบคำถาม ที่ออกแบบมาให้ได้คะแนนดีสำหรับกลุ่มที่มีความสอดคล้องกันดี ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มนักเรียนชาวจีน ที่คุ้นเคยกันมีประสิทธิผลดีกว่ากลุ่มที่ไม่คุ้นเคยกัน ในขณะที่กลุ่มนักเรียนชาวอเมริกันให้ผลตรงกันข้าม กล่าวคือกลุ่มที่ไม่คุ้นเคยกันมีประสิทธิผลสูงกว่ากลุ่มที่คุ้นเคยกัน ด้านประสิทธิภาพของกลุ่มโดย การแบ่งกลุ่มตอบคำถาม พบว่ากลุ่มของนักเรียนชาวจีนมีความสุขรอบคอบกว่า โดยจะใช้เวลาในการ ตอบ คำถามมากกว่ากลุ่มของนักเรียนชาวอเมริกัน แต่ความสุขรอบคอบของกลุ่มนักเรียนชาวจีน ที่มากกว่า ไม่ได้ส่งผลที่ดีกว่าเมื่อเทียบกับนักเรียนชาวอเมริกัน และด้านกระบวนการในกลุ่ม โดยให้แต่ละกลุ่มตอบ คำถามที่สร้างขึ้นโดยเฉพาะ พบว่ากลุ่มนักเรียนชาวจีนที่เข้าร่วมการศึกษามีความกังวล มากกว่ากลุ่ม นักเรียนชาวอเมริกัน ผลการทดลองทั้ง 3 ด้าน แสดงให้เห็นถึงพฤติกรรมที่แตกต่างกันมีที่มาจากพื้นเพที่ แตกต่างกันทางวัฒนธรรมของมนุษย์

Sullivan (พัชรินทร์ สามะณี. 2556 : 35 ; อ้างอิงมาจาก Sullivan. 2006 : 107) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาลักษณะการเป็นผู้นำการบริหารงานโรงเรียนและผลสัมฤทธิ์ทาง วิชาการของโรงเรียน การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อการสำรวจครูและผู้นำด้านวิชาการของโรงเรียน ในปัจจุบัน และการศึกษารูปแบบ ความเป็นผู้นำเป็นองค์ประกอบในการสร้างสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ที่มุ่งเน้นประสิทธิภาพด้านวิชาการที่แท้จริง ประชากรเป็นโรงเรียนในเขต เพนซิลวาเนีย จำนวน 501 โรงเรียนกลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการเปิดตารางของ เครซี่ มอร์แกน ครูและผู้นำด้านวิชาการ จำนวน 217 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสัมภาษณ์ ผลการศึกษาพบว่า รูปแบบ การเป็นผู้นำในเชิงบวกที่สามารถปรับเปลี่ยนได้มีผลที่เอื้อต่อความสำเร็จของนักเรียน สามารถนำมาใช้ในการ ลดความขัดแย้งในองค์กรได้ และ ผู้นำในเชิงบวกที่สามารถปรับเปลี่ยนได้จะเป็นผู้ที่สามารถเป็น ผู้ให้คำปรึกษาที่มีประสิทธิภาพให้กับผู้อื่น

Misty (2007 : 542-562) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ประถมศึกษาในเมืองในหนึ่งตำบลในรัฐเวอร์จิเนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา เพื่อศึกษาการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาโดยการมุ่งเน้นไปที่การมีส่วนร่วมของชุมชน โรงเรียนได้รับความสนับสนุนจากชุมชน กลุ่มตัวอย่างคือ ครูผู้สอน จำนวน 165 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถาม วิเคราะห์ ข้อมูลโดยใช้ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการหาค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ ผลการวิจัยพบว่าโรงเรียนที่มุ่งเน้นการพัฒนากระบวนการบริหารงานวิชาการโดยให้ชุมชนเข้ามา มีบทบาทและ มีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ ช่วยส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ที่ดีขึ้นและสูงขึ้น

Smith (2007 : 556-568) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ของการบริหารงานวิชาการกับผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนประถมศึกษาในเมืองเท็กซัส ประเทศสหรัฐอเมริกา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ความสัมพันธ์ของการบริหารงานวิชาการกับผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนประถมศึกษา กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้บริหาร และครูผู้สอน จำนวน 298 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานและการหาค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ ผลการวิจัยพบว่าการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนที่มี ประสิทธิภาพมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยที่โรงเรียนที่มีระบบการบริหารงาน วิชาการที่มีประสิทธิภาพ นักเรียนในสถานศึกษานั้นก็จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงไปด้วย

Angela (2011 : 56) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง วิสัยทัศน์และความเป็นผู้นำทางวิชาการการเรียนการสอนของครูในโรงเรียนประถมศึกษาในเขตเมืองเวอร์จิเนีย วัตถุประสงค์ของการศึกษาคั้งนี้ เพื่อการตรวจสอบทางวิชาการ วิสัยทัศน์ โครงสร้าง ประสิทธิภาพโดยรวมและความไว้วางใจของผู้ปกครองนักเรียน พฤติกรรม ความเป็นผู้นำการเรียนการสอนและผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ คือครูสอนเต็มเวลาของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตเมืองเวอร์จิเนีย จำนวน 35 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถาม ผลการศึกษาพบว่ามุมมองในแง่ดีของครูคือการสร้างเอกภาพ เน้นประสิทธิภาพโดยรวมและความไว้วางใจ ของผู้ปกครองนักเรียน สร้างความเป็นผู้นำของการเรียนการสอน และแสดงถึงสัมพันธ์เชิงบวกระหว่าง นักวิชาการและ ความสำเร็จของนักเรียน สำหรับสถานะ ทางเศรษฐกิจและสังคม ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ ไม่ได้แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์โดยตรงระหว่าง ความเป็นผู้นำ การเรียนการสอน และนักเรียน

จากผลงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศที่ผู้วิจัยได้ศึกษา ส่วนใหญ่มีปัญหา ด้านการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนในหลายด้าน เช่น ด้านการใช้หลักสูตร การวัดผลและประเมินผล การนิเทศภายในหรือการนิเทศการศึกษา การดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนยังมีข้อบกพร่องที่ต้องปรับปรุงพัฒนาแก้ไข เพราะงานวิชาการเป็นงานหลักสำคัญที่สุดของโรงเรียนผู้บริหารโรงเรียนจะต้องให้ความสำคัญ มีวิสัยทัศน์ มีภาวะผู้นำ กระตุ้นและสร้างความตระหนักแก่บุคลากรในโรงเรียนให้เป็น ผู้มีความรู้ความสามารถ พัฒนาตนเองและพัฒนางานอยู่เสมอเพื่อให้ก้าวทันกับความเปลี่ยนแปลงของสังคมในนวัตกรรมและเทคโนโลยี เครื่องมือวัดผลประเมินผลเข้ามาช่วยในการพัฒนาส่งเสริมงานวิชาการ ประสานความร่วมมือกับบุคคล หน่วยงาน องค์กรอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดการศึกษาบรรลุจุดหมาย ผู้เรียนมีคุณภาพสูงสุด จึงจำเป็นที่จะต้องมีการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนให้มีคุณภาพต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ซึ่งได้ดำเนินการ เป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษา สภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2

ระยะที่ 2 ศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2

มีขั้นตอนและวิธีการดำเนินงานศึกษาวิจัยดังนี้

ขั้นตอนดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวิธีดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนในแต่ละระยะ ดังนี้

1. ระยะที่ 1 ศึกษา สภาพปัญหา การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 มีวิธีดำเนินการ แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ

1.1 ขั้นตอนที่ 1 ดำเนินการสัมภาษณ์โดยใช้ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

เพื่อสัมภาษณ์เกี่ยวกับ สภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา โดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ จำนวน 12 คน เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาสร้างข้อเป็นข้อคำถามให้สอดคล้องกับ สภาพปัญหาการบริหารงาน วิชาการตามขอบข่ายงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 อย่างแท้จริง

1.2 ขั้นตอนที่ 2 ดำเนินการสอบถาม โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire)

เพื่อสอบถามเกี่ยวกับ สภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา จากผู้บริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ จำนวน 288 คน โดยนำเอาผล วิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างในขั้นตอนที่ 1 มาเป็นประเด็นในการตั้งคำถาม เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูล

2. ระยะที่ 2 ศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2

2.1 ขั้นตอนที่ 1 ดำเนินการสัมภาษณ์ สถานศึกษา ที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) โดยการใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง สัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา ในสถานศึกษา ที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) จำนวน 3 โรงเรียน เพื่อศึกษาและกำหนดแนวทางการพัฒนาการ บริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2

2.2 ขั้นตอนที่ 2 นำข้อมูลที่ได้จากการจากการศึกษาในระยะที่ 1 ระยะที่ 2 และการสัมภาษณ์ สถานศึกษา ที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) มาสังเคราะห์ เพื่อกำหนดเป็นแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 2 และจัดทำร่างแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 2

2.3 ขั้นตอนที่ 3 นำร่างแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 2 เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน พิจารณาสงวนและตรวจสอบในด้าน ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ ประกอบไปด้วย

2.3.1 รองผู้อำนวยการเขตพื้นที่ จำนวน 1 คน

2.3.2 ศึกษานิเทศก์ จำนวน 2 คน

2.3.3 ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 2 คน

2.4 ขั้นตอนที่ 4 นำข้อเสนอแนะ จากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขและจัดทำคู่มือ แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 2

2.5 ขั้นตอนที่ 5 นำคู่มือแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 2 เสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 15 คน พิจารณาสงวนและเพื่อประเมินความเหมาะสมต่อการนำไปใช้ ประกอบไปด้วย

2.5.1 ผู้บริหารสถานศึกษาที่ดำรงตำแหน่งประธานกลุ่ม

2.5.2 พัฒนาความเป็นเลิศทางการศึกษา กลุ่มที่ 1-15 จำนวน 15 คน

2.6 ขั้นตอนที่ 6 นำข้อเสนอแนะ จากผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับปรุงแก้ไขและจัดทำคู่มือ แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 2 ฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ต่อไป

ระยะที่ 1 ศึกษา สภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 2

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร (Population) ประชากรใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารงาน วิชาการประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา และครูวิชาการ ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 2 ที่ปฏิบัติงานในปีการศึกษา 2557 จำนวน 452 คน ประกอบด้วย

1.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 226 คน

1.1.2 ครูวิชาการ จำนวน 226 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง (Sample) การศึกษาวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 การสัมภาษณ์ โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาสร้างข้อเป็นข้อคำถามให้สอดคล้องกับ สภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการตามขอบข่ายงานวิชาการในสถานศึกษาอย่างแท้จริง

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา และ ครูวิชาการ จำนวน 12 คน ดังนี้

1. สถานศึกษา ขนาดเล็ก				
1.1	ผู้บริหารสถานศึกษา	จำนวน	2	คน
1.2	ครูวิชาการ	จำนวน	2	คน
2. สถานศึกษา ขนาดกลาง				
2.1	ผู้บริหารสถานศึกษา	จำนวน	2	คน
2.2	ครูวิชาการ	จำนวน	2	คน
3. สถานศึกษา ขนาดใหญ่				
3.1	ผู้บริหารสถานศึกษา	จำนวน	2	คน
3.2	ครูวิชาการ	จำนวน	2	คน

กลุ่มตัวอย่างดังกล่าวได้มาโดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (ภาคคุชชาวิจัยและพัฒนาศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 2553 : 39) เป็น ผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิชาการ จากสถานศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงที่สุดและต่ำที่สุด ของสถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ โดยใช้ค่าคะแนนเฉลี่ย ของผลการทดสอบ O-NET ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของปีการศึกษา 2556 เป็นเกณฑ์กำหนดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของสถานศึกษา

ตอนที่ 2 การสอบถาม โดยใช้แบบสอบถาม

เพื่อการศึกษา สภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา และครูวิชาการ ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ที่ปฏิบัติงานในปีการศึกษา 2557 จำนวน 288 คน ประกอบด้วย

ผู้บริหารสถานศึกษา	จำนวน	144	คน
ครูวิชาการ	จำนวน	144	คน

การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างดังกล่าวได้มาโดยการใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie และ Morgan (ภาคคุชชาวิจัยและพัฒนาศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 2553 : 34)

และใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (ภาคคุชชาวิจัยและพัฒนาศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 2553 : 41) โดยมีขั้นตอนในการสุ่มดังนี้
 ขั้นตอนที่ 1 ใช้ขนาดสถานศึกษา เป็นตัวแบ่งชั้นในการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง
 ขั้นตอนที่ 2 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามขนาดสถานศึกษาในแต่ละอำเภอ โดยการเทียบเกณฑ์ร้อยละกับขนาด กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดที่ได้จากการใช้ตารางของ Krejcie และ Morgan

ขั้นตอนที่ 3 สุ่มรายชื่อสถานศึกษาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับสลาก ตามจำนวนขนาดกลุ่มตัวอย่างในแต่ละกลุ่มอำเภอ

ขั้นตอนที่ 4 เมื่อได้รายชื่อสถานศึกษากลุ่มตัวอย่างครบตามจำนวน ผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเลือก ผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิชาการตามรายชื่อสถานศึกษากลุ่มตัวอย่างจนครบตามจำนวน ดังรายละเอียดตามตาราง 3

ตาราง 3 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิชาการที่ใช้ในการศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2

อำเภอ	ประชากร							กลุ่มตัวอย่าง						
	สถานศึกษาขนาดเล็ก		สถานศึกษาขนาดกลาง		สถานศึกษาขนาดใหญ่		รวม	สถานศึกษาขนาดเล็ก		สถานศึกษาขนาดกลาง		สถานศึกษาขนาดใหญ่		รวม
	ผู้บริหาร	ครูวิชาการ	ผู้บริหาร	ครูวิชาการ	ผู้บริหาร	ครูวิชาการ		ผู้บริหาร	ครูวิชาการ	ผู้บริหาร	ครูวิชาการ	ผู้บริหาร	ครูวิชาการ	
1.นาเชือก								21	21	6	6	1	1	56
2.พยัคฆภูมิพิสัย	33	33	10	10	2	2	90	20	20	11	11	4	4	70
3.วาปีปทุม	32	32	17	17	6	6	110	29	29	14	14	3	3	92
4.นาดูน	46	46	22	22	4	4	144	14	14	5	5	1	1	40
5.ยางสีสุราช	21	21	8	8	2	2	62	6	6	8	8	1	1	30
	9	9	12	12	2	2	46							
รวม	141	141	69	69	16	16	452	90	90	44	44	10	10	288

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interviews)

เพื่อสัมภาษณ์ สภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิชาการ ในเบื้องต้น เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ มาสร้างข้อเป็นข้อคำถาม ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการตามขอบข่ายงานวิชาการในสถานศึกษาอย่างแท้จริง แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้รับการสัมภาษณ์ เกี่ยวกับตำแหน่งหน้าที่ ขนาดสถานศึกษา สถานที่ทำงาน วันที่ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 คำถามหลักที่เกี่ยวกับ สภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ตามขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ ทั้ง 8 ด้าน คือ

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
6. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้
7. การนิเทศการศึกษา

8. การพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตอนที่ 2 แบบสอบถาม (Questionnaire)

เพื่อศึกษา สภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไป มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ
(Checklist) จำนวน 2 ข้อ ประกอบไปด้วย ตำแหน่งหน้าที่ และขนาดของสถานศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ สภาพปัญหา การบริหารงานวิชาการ
สอบถามข้อมูล สภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 โดยนำเอาผลวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง
ในตอน ที่ 1 มาเป็นประเด็นในการตั้งคำถาม เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูล

มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ
ตามหลักการของลิเคิร์ต (Likert's Rating Scale) ดังนี้

5	มากที่สุด	หมายถึง	มีสภาพการดำเนินการอยู่ในระดับ มากที่สุด
4	มาก	หมายถึง	มีสภาพการดำเนินการอยู่ในระดับ มาก
3	ปานกลาง	หมายถึง	มีสภาพการดำเนินการอยู่ในระดับ ปานกลาง
2	น้อย	หมายถึง	มีสภาพการดำเนินการอยู่ในระดับ น้อย
1	น้อยที่สุด	หมายถึง	มีสภาพการดำเนินการอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interviews) มีขั้นตอน
การสร้าง ดังนี้

1.1 ศึกษาจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ
และสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม
เขต 2

1.2 กำหนดเนื้อหาในการสร้างข้อคำถาม ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ
ตามตัวแปรที่ศึกษา

1.3 วางแผนการสร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ตามขอบข่ายการบริหารงาน
วิชาการ มาเป็นประเด็นในการตั้งคำถามในแบบสัมภาษณ์

1.4 สร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interviews) ฉบับร่าง
เกี่ยวกับ สภาพปัญหา การบริหารงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2
ตามกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

1.5 นำแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างฉบับร่างเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไขส่วนที่บกพร่องและสำนวนที่ใช้ของแบบสัมภาษณ์

1.6 นำแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างที่แก้ไขตามคำแนะนำของคณะกรรมการที่
ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือแล้ว
มาปรับปรุงและแก้ไข

1.7 นำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ ได้แบบสัมภาษณ์ จำนวน 1 ฉบับ

1.8 จัดทำฉบับจริงเพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 แบบสอบถาม (Questionnaire) มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

2.1 ศึกษาจากเอกสาร ตำรา แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ
การบริหารงานวิชาการและสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการ

2.2 วางแผนการสร้างแบบสอบถาม โดยนำเอาผลวิเคราะห์ข้อมูลจาก
การดำเนินการศึกษาวิจัยในตอนต้น 1 จากขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ มาเป็นประเด็นในการสร้าง
แบบสอบถาม

2.3 ดำเนินการ สร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดที่กำหนดโดยพิจารณาถึง
รายละเอียดที่ครอบคลุมถึงความมุ่งหมาย ของการศึกษาวิจัย

2.4 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อให้คำแนะนำ
แก้ไข

2.5 นำแบบสอบถามที่แก้ไขเรียบร้อยแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ตามรายชื่อต่อไปนี้

1. นายไพฑูรย์ อนุสสัย ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการ สพป.มหาสารคาม เขต 2
วุฒិการศึกษ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา) เป็นผู้เชี่ยวชาญทางด้านการบริหารการศึกษา

2. นายวิฑูรย์ พันเทศ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน
วุฒิการศึกษ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา) เป็นผู้เชี่ยวชาญทางด้านการบริหารการศึกษา

3. นายมีชัย พลภูงา ตำแหน่ง ศึกษาพิเศษ สพป.มหาสารคาม เขต 2
วุฒิการศึกษ กศ.ม. (การวิจัยการศึกษา) เป็นผู้เชี่ยวชาญทางด้านการศึกษา

4. นางญาณวิไล ระถิ ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ
วุฒิการศึกษ ค.ม. (หลักสูตรและการสอน) เป็นผู้เชี่ยวชาญทางด้านการผลิตและประเมินผล

5. นายเอกชัย กมลเลิศ ตำแหน่ง ครูชำนาญการ
วุฒิการศึกษ กศ.ม. (การวิจัยการศึกษา) เป็นผู้เชี่ยวชาญทางด้านการศึกษา

พิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และ
ความเหมาะสมของภาษา ระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์การวิจัย โดยผู้เชี่ยวชาญประเมิน
แบบสอบถาม โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ให้ +1 เมื่อแน่ใจว่า ข้อคำถามนั้นวัดได้ตามจุดประสงค์การวิจัย

ให้ 0 เมื่อไม่แน่ใจว่า ข้อคำถามนั้นวัดได้ตามจุดประสงค์การวิจัย

ให้ -1 เมื่อแน่ใจว่า ข้อคำถามนั้นไม่ได้วัดตามจุดประสงค์การวิจัย

2.6 วิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง (Index of Item – Objective
Congruence:IOC) ของข้อคำถามกับจุดมุ่งหมายการวิจัย และปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์

2.7 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วเสนออาจารย์ควบคุมวิทยานิพนธ์
อีกครั้งก่อนนำไปทดลองใช้

2.8. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ประกอบด้วย

2.8.1 นำแบบสอบถามไปทดสอบใช้ (Try-Out) กับผู้บริหารงานวิชาการที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แยกเป็น

1. ผู้บริหารสถานศึกษา	จำนวน	15	คน
2. ครูวิชาการ	จำนวน	15	คน

2.8.2 วิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (Discriminant Power) โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-total Correlation) โดยสภาพการบริหารงานวิชาการ ได้ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.20 – 0.81 และปัญหาการบริหารงานวิชาการ ได้ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.21 – 0.87 (ตาราง 27 ภาคผนวก ฉ)

2.8.3 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามทั้งฉบับสภาพการบริหารงานวิชาการ เท่ากับ 0.95 และค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามทั้งฉบับปัญหาการบริหารงานวิชาการ เท่ากับ 0.90 (ตาราง 27 ภาคผนวก ฉ)

2.9 จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. ขออนุญาตจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ในการออกหนังสือไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 2 เพื่อแนะนำตัวผู้วิจัยและขออนุญาต ในการลงพื้นที่จัดเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

2. ขอความอนุเคราะห์จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาการศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 2 ทำหนังสือเพื่อแนะนำตัวผู้วิจัยและขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามกับผู้บริหารโรงเรียนและครูวิชาการโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

3. การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยวิธีการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ผู้วิจัยนำหนังสือแนะนำตัวและขอความร่วมมือส่งถึงกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเองพร้อมนัดหมายวันเวลาที่กลุ่มตัวอย่างสะดวกในการให้สัมภาษณ์กับผู้วิจัย และดำเนินการสัมภาษณ์โดยใช้แบบสัมภาษณ์ ตามวันเวลาที่นัดหมายและเก็บบันทึกข้อมูลโดยละเอียด

4. การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยวิธีการสำรวจ

ผู้วิจัยนำหนังสือแนะนำตัวและขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามพร้อมแบบสอบถามส่งถึงกลุ่มตัวอย่าง โดยการส่งทางไปรษณีย์ และขอความอนุเคราะห์ให้กลุ่มตัวอย่างส่งแบบสอบถามกลับคืนทางไปรษณีย์ตามที่อยู่ ที่ผู้วิจัยได้ทำหน้าที่ของถึงผู้วิจัย พร้อมทั้งติดแสตมป์ไว้เรียบร้อยแล้วเพื่อความสะดวกในการส่งแบบสอบถามกลับและส่วนหนึ่งใช้วิธีส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง พร้อมนัดหมายวันที่รับแบบสอบถามคืน

5. การจัดกระทำข้อมูล

การจัดกระทำข้อมูลดำเนินการดังนี้

1. แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured interview)

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง มาจัดกระทำข้อมูล โดยการนำมาตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องแบบสัมภาษณ์

2. แบบสอบถาม (Questionnaire)

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมดมาดำเนินการจัดกระทำข้อมูล ดังนี้

2.1 เมื่อเก็บข้อมูลได้ครบถ้วนแล้ว ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์และคัดเลือกไว้เฉพาะแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์

2.2 นำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ที่คัดเลือกไว้มาให้คะแนนตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2553 : 100) ดังนี้

2.2.1 การศึกษา สภาพ ปัญหาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีสภาพหรือปัญหาเป็นจริง
ในระดับน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีสภาพหรือปัญหาเป็นจริง
ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีสภาพหรือปัญหาเป็นจริง
ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีสภาพหรือปัญหาเป็นจริง
ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีสภาพหรือปัญหาเป็นจริง
ในระดับมากที่สุด

2.3 นำคะแนนที่ได้ไปวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured interview)

นำข้อมูลมาวิเคราะห์และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive analysis) เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 โดยเปรียบเทียบกับกรอบแนวคิดเชิงทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและการนำเสนอข้อมูลด้วยการเขียนเชิงพรรณนาวิเคราะห์

6.2 แบบสอบถาม (Questionnaire)

6.2.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

6.2.2 วิเคราะห์ระดับ สภาพ ปัญหาการบริหารงานวิชาการ โดยนำมาหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้สถิติต่างๆ ดังนี้

7.1 สถิติที่ใช้ตรวจสอบและหาคุณภาพเครื่องมือ

7.1.1 การหาค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของแบบสอบถามกับจุดมุ่งหมาย

การวิจัย การหาค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง (Index of Item – Objective Congruence: IOC) มีสูตรคำนวณดังนี้ (สมบัติ ท้ายเรือคำ. 2553 : 105)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดมุ่งหมาย
	R	แทน	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ
	$\sum R$	แทน	ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

7.1.2 สถิติที่ใช้ในการหาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรวมรายข้อกับ

คะแนนรวมรายด้าน (Item total Correlation) โดยใช้สูตรสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (r_{xy}) ดังนี้ (ภาควิชาวิจัยและพัฒนาศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 2553 : 98)

$$r_{xy} = \frac{N \sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2][N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ	r_{xy}	แทน	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
	$\sum X$	แทน	คะแนนรวมของแบบสอบถามรายด้าน
	$\sum Y$	แทน	คะแนนรวมของแบบสอบถามรายข้อ
	$\sum X^2$	แทน	คะแนนรวมของแบบสอบถามรายด้านแต่ละตัวยกกำลังสอง
	$\sum Y^2$	แทน	คะแนนรวมของแบบสอบถามรายข้อยกกำลังสอง
	$\sum XY$	แทน	ผลรวมของผลคูณระหว่างรายด้านกับรายข้อ
	N	แทน	จำนวนทั้งหมด

7.1.3 การหาค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถาม โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) มีสูตรดังนี้ (ภาควิชาวิจัยและพัฒนาศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 2553 : 101)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left\{ 1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right\}$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
	k	แทน	จำนวนข้อของแบบสอบถาม
	$\sum s_i^2$	แทน	ผลรวมของความแปรปรวนของแบบสอบถามรายข้อ
	s_t^2	แทน	ความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

7.2 สถิติพื้นฐาน

7.2.1 ร้อยละ (Percentage)

จากสูตรต่อไปนี้ (ภาควิชาวิจัยและพัฒนาศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 2555 : 23)

$$p = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ	P	แทน	ค่าร้อยละ
	f	แทน	ความถี่หรือจำนวนข้อมูล
	N	แทน	จำนวนความถี่หรือข้อมูลทั้งหมด

7.2.2 ค่าเฉลี่ย (\bar{X})

จากสูตรต่อไปนี้ (ภาควิชาวิจัยและพัฒนาศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 2555 : 29-30)

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ	\bar{X}	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
	$\sum x$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนประชากรในกลุ่มตัวอย่าง

7.2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D)

คำนวณจากสูตร (ภาควิชาวิจัยและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม. 2553 : 127)

$$S.D = \sqrt{\frac{N\sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	$S.D$	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum x$	แทน	ผลรวมของคะแนนในกลุ่ม
	$\sum x^2$	แทน	ผลรวมแต่ละตัวยกกำลังสอง
	N	แทน	จำนวนประชากรในกลุ่มตัวอย่าง

ระยะที่ 2 ศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2

การดำเนินการศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

ขั้นตอนที่ 2 การจัดทำและประเมิน (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

ขั้นตอนที่ 3 การประเมิน คู่มือแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

ดำเนินการศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) โดยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก จำนวน 3 แห่ง โดยการเลือก แบบเจาะจง มีรายละเอียดการดำเนินการในขั้นตอนมีดังนี้

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ในสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

ที่ครอบคลุมขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ ทั้ง 8 ด้าน มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

2.1 ศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

2.2 ดำเนินการสร้างแบบสัมภาษณ์โดยการนำผลการศึกษาที่ได้จาก

การศึกษาสภาพปัญหา ในระยะที่ 1 มาสังเคราะห์เป็นประเด็นหลักในการสร้างข้อคำถามให้ครอบคลุมสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการที่แท้จริงของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประณตศึกษามหาสารคาม เขต 2 และครอบคลุมขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ ทั้ง 8 ด้านตามกรอบแนวคิดการวิจัย แล้วนำเสนอคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ตรวจแนะนำ

2.3 ปรับปรุงแก้ไขแบบสัมภาษณ์ตามคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญพิจารณาให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความชัดเจนของภาษาและความครอบคลุมเนื้อหา ซึ่งผู้เชี่ยวชาญเป็นชุดเดียวกับที่ตรวจแบบสอบถาม

2.4 ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำเสนอคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์อีกครั้งหนึ่ง ก่อนดำเนินการจัดพิมพ์ฉบับจริงเพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ จากกลุ่มผู้ให้ข้อมูล โดยขอหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และประสานงานนัดหมาย วัน เวลา ขอสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลโดยการสรุปเนื้อหาจากการสัมภาษณ์

ขั้นตอนที่ 2 การจัดทำและประเมิน (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

การจัดทำและประเมิน (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษามีรายละเอียดการดำเนินการในขั้นตอนมีดังนี้

1. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษา ในระยะที่ 1 และการศึกษากาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ในระยะที่ 2 มาเป็นข้อมูลในการจัดทำ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

2. นำ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา เสนอต่อคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบ และเสนอแนะแก้ไขข้อบกพร่องเพิ่มเติม

3. นำ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาที่ผ่านการตรวจสอบและแนะนำจากคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ เสนอต่อ ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความเหมาะสม และความเป็นไปได้ จากนั้นผู้วิจัยปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ และนำมาจัดทำคู่มือแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

เกณฑ์คุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญมีดังนี้

1. จบการศึกษาระดับปริญญาโท ด้านการบริหารการศึกษา
2. มีตำแหน่ง วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ ขึ้นไป
3. มีประสบการณ์ด้านการบริหารการศึกษา หรือ บริหารสถานศึกษาไม่น้อยกว่า 10 ปี ขึ้นไป

โดยในการวิจัยในครั้งนี้มีผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตามรายชื่อดังต่อไปนี้

1. นายไพโรจน์ ดงเรืองศรี ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการ สพป.มหาสารคาม เขต 2 วุฒิการศึกษา ศษ.ม.(การบริหารการศึกษา)

2. นายเยื้อน สิทธิศาสตร์ ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการ สพป.มหาสารคาม เขต 2 วุฒิการศึกษา ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา)
 3. น.ส.กวิสรุา ชื่นอรุา ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ สพป.มหาสารคาม เขต 2 วุฒิการศึกษา กศ.ม. (บริหารการศึกษา)
 4. นายบัญชา สุวรรณโท ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ สพป.มหาสารคาม เขต 2 วุฒิการศึกษา กศ.ม. (บริหารการศึกษา)
 5. นายชาติชาย พันธผล ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ สพป.มหาสารคาม เขต 2 วุฒิการศึกษา กศ.ม. (บริหารการศึกษา)
4. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน
- เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษา ในครั้งนี้เป็นแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา โดยมีลักษณะเป็นแบบสอบถามความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาแบบมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ ได้แก่ เหมาะสม ไม่แน่ใจ ไม่เหมาะสม
5. การสร้างแบบประเมิน (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ
 - 5.1 ศึกษาหลักการ และวิธีการสร้างแบบประเมิน
 - 5.2 จัดทำแบบประเมิน และนำเสนอคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

เพื่อให้คำแนะนำ

 - 5.3 ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และจัดพิมพ์แบบประเมินเพื่อนำไปใช้ต่อไป
 6. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูล โดยการเดินทางไปพบผู้เชี่ยวชาญทุกคน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการประเมินและขอรับแบบประเมินคืนด้วยตนเอง
 7. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล
 - 7.1 การจัดกระทำข้อมูลโดยการให้คะแนนการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

ระดับความเหมาะสม / ความเป็นไปได้	คะแนนที่
เหมาะสม / เป็นไปได้	+1
ไม่แน่ใจ	0
ไม่เหมาะสม / เป็นไปไม่ได้	-1
 - 7.2 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่า IOC ปรากฏว่า ค่า IOC มีค่าอยู่ระหว่าง 0.60 – 1 สรุปว่า เหมาะสมทุกด้าน (เกณฑ์ความเหมาะสมมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป)

ขั้นตอนที่ 3 การประเมิน คู่มือแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

การประเมิน คู่มือ แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา มีรายละเอียดการดำเนินการในขั้นตอนมีดังนี้

 1. นำ คู่มือแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา เสนอต่อคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบและเสนอแนะข้อบกพร่องเพิ่มเติม

2. นำ คู่มือแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาที่ผ่านการตรวจสอบและแนะนำจากคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ เสนอต่อ ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจสอบความเหมาะสม และความสะดวกต่อการนำไปใช้

เกณฑ์คุณสมบัติของผู้ทรงคุณวุฒิมีดังนี้

1. เป็นผู้บริหารสถานศึกษา ที่ดำรงตำแหน่ง ประธานกลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางการศึกษา กลุ่มที่ 1-15 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 โดยในการวิจัยในครั้งนี้มีผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 15 ท่าน ตามรายชื่อดังต่อไปนี้

1. นายเฉลิมเกียรติ ภัทราบุญญากุล ประธานกลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ กลุ่มที่ 1
2. นายสุกัลภ์ โสภากาล ประธานกลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ กลุ่มที่ 2
3. นายสกุล กุลนิตย์ ประธานกลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ กลุ่มที่ 3
4. นายวิรัตน์ อัครเสริญ ประธานกลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ กลุ่มที่ 4
5. นายสังวาล ปะติเพนัง ประธานกลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ กลุ่มที่ 5
6. นายปิยวัฒน์ บุญบรรจง ประธานกลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ กลุ่มที่ 6
7. นายยงยุทธ ศรีประดู่ ประธานกลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ กลุ่มที่ 7
8. นายเฉวต เขียนภักดีดี ประธานกลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ กลุ่มที่ 8
9. นายสมาธิ พินิจกิจ ประธานกลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ กลุ่มที่ 9
10. นายทองคำ รณเรืองฤทธิ์ ประธานกลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ กลุ่มที่ 10
11. นายพิชัย ชุบสุวรรณ ประธานกลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ กลุ่มที่ 11
12. นายอุทัย จันทา ประธานกลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ กลุ่มที่ 12
13. นายทวีวัฒน์ เสนาคุณ ประธานกลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ กลุ่มที่ 13
14. นายจาตุรนต์ ปะกินำหัง ประธานกลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ กลุ่มที่ 14

15. นายตรีพันธ์ เชื้อนิจ ประธานกลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศ
ทางวิชาการ กลุ่มที่ 15

3. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน คู่มือแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ
ในสถานศึกษา ในครั้งนี้เป็นแบบประเมินความเหมาะสมและความสะดวกต่อการนำไปใช้ของคู่มือ
แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

โดยมีลักษณะเป็นแบบสอบถามความเหมาะสม และความสะดวกต่อ
การนำไปใช้ของ คู่มือแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาแบบมาตราส่วนประมาณ
ค่า 3 ระดับ ได้แก่ เหมาะสม ไม่แน่ใจ ไม่เหมาะสม

4. การสร้างแบบประเมิน คู่มือแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ

4.1 ศึกษาหลักการ และวิธีการสร้างแบบประเมิน

4.2 จัดทำแบบประเมินและนำเสนอคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

เพื่อให้คำแนะนำ

4.3 ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และ
จัดพิมพ์แบบประเมินเพื่อนำไปใช้ต่อไป

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูล โดยการเดินทางไปพบผู้ทรงคุณวุฒิทุกคนเพื่อ
ขอความอนุเคราะห์ในการประเมินและขอรับแบบประเมินคืนด้วยตนเอง

6. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 การจัดกระทำข้อมูลโดยการให้คะแนนการประเมินของผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้
ระดับความเหมาะสมและความสะดวกต่อการนำไปใช้ คะแนนที่ได้

เหมาะสมและสะดวกต่อการนำไปใช้ +1

ไม่แน่ใจ 0

ไม่เหมาะสมและสะดวกต่อการนำไปใช้ -1

6.2 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่า IOC ปรากฏว่า ค่า IOC มีค่าอยู่ระหว่าง
0.80 – 1 สรุปว่า เหมาะสมทุกด้าน (เกณฑ์ความเหมาะสมมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป)

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อ	ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน	สถานศึกษาขนาดเล็ก			สถานศึกษาขนาดกลาง			สถานศึกษาขนาดใหญ่			ระดับสภาพโดยรวม		
		\bar{x}	S.D.	ระดับ	\bar{x}	S.D.	ระดับ	\bar{x}	S.D.	ระดับ	\bar{x}	S.D.	ระดับ
31.	สถานศึกษาจัดทำทะเบียนนักเรียนและหลักฐานงานทะเบียน อย่างเป็นระบบ ถูกต้อง ชัดเจน และเป็นปัจจุบัน	1.93	0.58	น้อย	2.41	0.75	น้อย	2.65	0.49	ปานกลาง	2.33	0.61	น้อย
32.	สถานศึกษาจัดทำเอกสารหลักฐานทางการศึกษา ได้แก่ ระเบียน แสดงผลการเรียน (ปพ.1-9)	2.11	0.53	น้อย	2.50	0.79	ปานกลาง	3.60	0.60	มาก	2.74	0.64	ปานกลาง
33.	สถานศึกษาจัดทำแบบฟอร์มการวัดผลและประเมินผลการศึกษาเพื่อเหมาะสมและสะดวกใช้	1.98	0.54	น้อย	1.86	0.55	น้อย	3.95	0.69	มาก	2.60	0.59	ปานกลาง
34.	กำหนดให้ครูนำผลการวัดแต่ละครั้งมาเป็นข้อมูลในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	2.13	0.62	น้อย	2.45	0.59	น้อย	3.90	0.72	มาก	2.83	0.64	ปานกลาง
35.	จัดให้มีการเทียบโอนความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ และผลการเรียนของผู้เรียน	2.82	0.61	ปานกลาง	2.57	0.62	ปานกลาง	3.45	0.60	ปานกลาง	2.95	0.61	ปานกลาง
รวม		2.31	0.55	น้อย	2.50	0.60	ปานกลาง	3.40	0.59	ปานกลาง	2.74	0.58	ปานกลาง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษา การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ใน 8 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ออนไลน์ ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ด้านการนิเทศการศึกษา และด้านการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ระยะ และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการแปลความหมายการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

n	แทน	จำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำเสนอผลการผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 2 ระยะ ตามลำดับดังนี้

ระยะที่ 1 ผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2

ระยะที่ 2 ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนา การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2

ระยะที่ 1 ผลการวิเคราะห์ สภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2

ตอนที่ 1 ผลการสัมภาษณ์สภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคามเขต 2

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ผู้บริหารสถานและครูวิชาการของ สถานศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงที่สุดและต่ำที่สุดโดยใช้เกณฑ์ผลการทดสอบระดับชาติ

(O-NET) ของระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของสถานศึกษาทั้ง 3 ขนาด คือ สถานศึกษาขนาดเล็ก สถานศึกษาขนาดกลาง สถานศึกษาขนาดใหญ่ รวม 6 โรงเรียน จำนวน 12 คน ได้รับข้อมูลจากการสัมภาษณ์ สรุปดังนี้

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

สภาพ ปัญหาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาได้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ดังนี้

1.1 การวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

สภาพปฏิบัติ สถานศึกษาไม่ได้มีการสำรวจความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน รวมถึงคณะกรรมการสถานศึกษา คณะกรรมการบริหารหลักสูตร ไม่ได้มีการศึกษาวิเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับ สภาพปัจจุบัน และปัญหาของหลักสูตร

ปัญหา ผู้บริหารและครู ไม่ได้วิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อนำไปสู่การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและนำไปจัดทำแผนการเรียนอย่างจริงจัง หลังจากทำเสร็จสิ้นแล้วไม่มีผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบก่อนนำไปจัดทำเป็นหลักสูตรสถานศึกษา

1.2 การจัดทำโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาและสาระการเรียนรู้ต่างๆ

สภาพปฏิบัติ สถานศึกษามีการกำหนดโครงสร้างหลักสูตร จุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ รวมถึงสอดคล้องกับท้องถิ่น

ปัญหา ผู้บริหารและครูมีการจัดทำโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา และสาระการเรียนรู้ต่างๆ แต่บุคลากรยังขาดความรู้ความเข้าใจอย่างแท้จริงเกี่ยวกับหลักสูตรในแต่ละกลุ่มสาระวิชา เนื่องจากจำนวนบุคลากรในสถานศึกษามีไม่ครบตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่หลักสูตรกำหนดไว้ทั้งหมด 8 สาระการเรียนรู้

1.3 การนำหลักสูตรไปใช้

สภาพปฏิบัติ หลักสูตรสถานศึกษาตรงตามมาตรฐานหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรท้องถิ่นสอดคล้องกับความต้องการความจำเป็นของสถานศึกษา แต่สภาพปฏิบัติบุคลากรผู้นำหลักสูตรไปใช้ขาดความเข้าใจในการนำไปใช้

ปัญหา โรงเรียนขาดการเตรียมความพร้อมในการนำหลักสูตรไปใช้ ขาดการประชุมทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษาและผู้บริหารไม่ชัดเจนในหลักสูตรทั้งด้านการพัฒนาและทิศทางการพัฒนาไปสู่เป้าหมายของหลักสูตร

1.4 การนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา

สภาพปฏิบัติ ขาดการนิเทศอย่างต่อเนื่อง จากผู้บริหารสถานศึกษา และการติดตามการนิเทศจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายังน้อยเกินไป

ปัญหา ขาดการนิเทศติดตามประเมินผลหลังการใช้หลักสูตร สถานศึกษาอย่างจริงจังจากผู้บริหารครูและศึกษานิเทศก์ผู้บริหารและครูขาดความรู้ความเข้าใจใน กระบวนการปฏิบัติและบางทีก็เพิกเฉยไม่ให้ความสำคัญไม่กระทำอย่างจริงจัง การติดตามจาก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายังน้อยเกินไป เนื่องจากระยะทาง ในการเดินทางค่อนข้างยากลำบาก และห่างไกลจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา การจัดอบรมเรื่องหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานก็ยังน้อย เกินไป จึงทำให้การนิเทศติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาไม่ได้กระทำอย่างจริงจังและ ต่อเนื่อง

1.5 การปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

สภาพปฏิบัติ ด้านการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ยังมีน้อย เนื่องจากขาดบุคลากรที่มีความรู้และความเชี่ยวชาญในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา

ปัญหา สถานศึกษายังไม่สามารถ ปรับปรุงหลักสูตร การเรียน การสอนให้สอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาประเทศและสภาพแวดล้อมของท้องถิ่นได้ เมื่อสิ้นปีไม่มีการประชุมเชิงปฏิบัติการ ในการนิเทศติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตร สถานศึกษาได้เนื่องจาก ครูมีภาระงานหลายด้านโครงการบริหารงานตามแผนปฏิบัติการของโรงเรียน ไม่เอื้อต่อการพัฒนาและ ขาดผู้เชี่ยวชาญสนับสนุนในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร

2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

สภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาด้านการพัฒนากระบวนการ เรียนรู้ได้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ดังนี้

2.1 การส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการเรียนรู้

สภาพปฏิบัติ ผู้บริหารมีการประชุมชี้แจงและสร้างความตระหนักใน การพัฒนากระบวนการเรียนการสอนโดยการทำแผนการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับ สภาพของผู้เรียน ครูผู้สอนใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพของผู้เรียน ยกเว้นสถานศึกษาที่มีครูไม่ครบชั้นและสอนรวมชั้นที่ต้องใช้การบูรณาการในการจัดการเรียนการสอน

ปัญหา ครูไม่ได้จัดทำแผนการจัดการ เรียนการสอนด้วยตนเอง แต่ใช้แผนการสอนสำเร็จรูปและอาจไม่สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาสถานศึกษาขนาดเล็กจำนวน ครูมีน้อยทำให้ไม่ได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการสอนที่เตรียมไว้เนื่องจากครูต้องสอน รวมชั้น ขาดการส่งเสริมและติดตามงานจากฝ่ายวิชาการและบริหารอย่างสม่ำเสมอ

2.2 การจัดกระบวนการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

สภาพปฏิบัติ ครูผู้สอนไม่ได้จัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียน

เป็นสิ่งสำคัญโดยจะใช้ วิธีการสอนจากหนังสือและการตามความถนัดของตนเอง รวมถึงการใช้วิธีการจัดการเรียนการสอนผ่านโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียม สถานศึกษาที่มีครูไม่ครบชั้นจะใช้วิธีเรียนรวมชั้นและใช้วิธีการจัดการเรียนการสอนผ่านโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียม

ปัญหา บุคลากรขาดการเอาใจใส่ในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสิ่งสำคัญ เนื่องจากใช้การสอนแบบรวมชั้น และการศึกษาทางไกลบุคลากรขาดความชำนาญและความกระตือรือร้นในการแสวงหาวิธีการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสิ่งสำคัญ ครูไม่สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้เต็มที่และสอดคล้องกับชีวิตจริง เนื่องจากครูมีจำนวนน้อยและมีภาระงานหลายด้านที่ต้องรับผิดชอบในสถานศึกษา การจัดกระบวนการเรียนรู้ไม่สอดคล้องกับความสนใจ และความถนัดของผู้เรียน

2.3 การจัดกระบวนการเรียนการสอนให้สอดคล้องให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน

สภาพปฏิบัติ ผู้บริหารขาดการกระตุ้นกระบวนการจัดการเรียนการสอนของครู โดยให้อิสระกับวิธีการจัดการเรียนการสอนของครู ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามความถนัดและคามเคยชินของครูแต่ละคน โดยที่ไม่ได้เน้นเรื่องของการจัดกระบวนการเรียนการสอนให้สอดคล้องให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน

ปัญหา บุคลากรในสถานศึกษาขาดความสนใจและการให้ความสำคัญในการส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยเฉพาะครูที่ยึดการใช้หนังสือและแผนการสอนจากสำนักพิมพ์เป็นหลักโดยไม่ได้มีการนำมาบูรณาการให้สอดคล้องสภาพความเป็นจริงของผู้เรียนในชั้นเรียน

2.4 การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน

สภาพปฏิบัติ สถานศึกษามีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน แต่ยังขาดความต่อเนื่อง เนื่องจากขาดงบประมาณในการดำเนินงานให้ต่อเนื่อง รวมถึงบุคคลที่ทำหน้าที่ในการถ่ายทอดความรู้ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น มีภาระหน้าที่ในการประกอบอาชีพ และมีเวลาให้กับสถานศึกษาได้ไม่เพียงพอ

ปัญหา บุคลากรไม่เห็นความสำคัญของการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน ไม่มีความพร้อมทั้งด้านความรู้และจิตใจ ขาดการต่อยอดความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ได้จากชุมชนให้กลายเป็นองค์ความรู้ภายในสถานศึกษา ขาดงบประมาณในการส่งเสริมและพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นและชุมชนไม่ให้ความร่วมมือในการถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น

2.5 การนิเทศการเรียนการสอน

สภาพปฏิบัติ ผู้บริหารสถานศึกษามีการนิเทศการเรียนการสอนของครูในสถานศึกษาแต่ยังขาดความต่อเนื่อง สำนักเขตพื้นที่การศึกษาให้ความสำคัญกับการนิเทศการเรียนการสอนน้อย

ปัญหา คณะครูไม่เห็นความสำคัญของการนิเทศ การเรียนการสอน เพราะต่างคนมีภาระการสอนและหน้าที่งานอื่น ๆ หลายงาน จึงละเลยการนิเทศ ด้านการเรียนการสอนขาดผู้นิเทศที่มีความรู้ความชำนาญ มาให้คำปรึกษาการนิเทศจากหน่วยงานภายนอก

2.6 การส่งเสริมให้ครูมีการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

สภาพปฏิบัติ ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูในสถานศึกษามีการพัฒนากระบวนการเรียนรู้แต่ยังขาดความจริงจัง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขาดการส่งเสริมให้ครูมีการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่เป็นรูปธรรม เช่น การจัดการอบรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อให้ครูมีความเข้าใจในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

ปัญหา การส่งเสริมและกระตุ้นการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ จากผู้บริหารและจากหน่วยงานภายนอกมีน้อยและครูใช้การเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม ซึ่งบางครั้งนักเรียนไม่ได้แสดงความสามารถในการวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นในชั่วโมงเรียน และไม่ได้มีการทบทวนบทเรียนให้แก่แก่นักเรียนหลังจากหมดชั่วโมงเรียน อาจทำให้ผู้เรียนเกิดความไม่เข้าใจในบทเรียนเนื่องจากความแตกต่างทางด้านการรับรู้และความเข้าใจของผู้เรียน

3. ด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน

สภาพ ปัญหาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียนได้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ดังนี้

3.1 การกำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติที่เกี่ยวกับการวัดผล และประเมินผลของสถานศึกษา

สภาพปฏิบัติ สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน เพื่อกำหนด กฎ ระเบียบและแนวปฏิบัติในการวัดผลและประเมินผลและมีการส่งเสริมบุคลากรในสถานศึกษาเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการวัดผล และประเมินผลของสถานศึกษา เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการปฏิบัติ

ปัญหา เกณฑ์การจบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ระเบียบ แนวปฏิบัติที่เกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษาให้แต่ละสถานศึกษาเป็นผู้กำหนด ส่วนหลักสูตรการศึกษาขั้น พื้นฐาน พ.ศ. 2551 สำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นผู้กำหนดเกณฑ์การจบ จึงทำให้เกิดความสับสนเนื่องจากแต่ละสถานศึกษามีวิชาเลือก และกิจกรรมไม่เหมือนกัน จึงมีปัญหาในเรื่องการเทียบโอนผลการเรียนของนักเรียนที่ย้ายมา การเทียบโอนผลการเรียนรู้จากสถานศึกษาขนาดเล็ก ซึ่งมีบุคลากรน้อยยากที่จะเปรียบเทียบกับหรือโอนผลการเรียนกับสถานศึกษา

ที่มีขนาดใหญ่กว่าในเรื่องมาตรฐาน การเรียนของนักเรียน

3.2 การส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผล และประเมินผลแต่ละรายวิชา ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา สาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้และ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

สภาพปฏิบัติ ครูไม่ได้มีการจัดทำแผนการวัดผลและประเมินผล แต่ละรายวิชา เนื่องจากขาดความรู้และความเข้าใจ และบางสถานศึกษามีครูไม่ครบชั้น กระบวนการเรียนการสอนไม่สามารถจัดเต็มรูปแบบได้ เพราะต้องสอนแบบรวมชั้นเรียน

ปัญหา ครูขาดความเข้าใจในการสร้างแบบทดสอบ ขาดการวิเคราะห์ เครื่องมือที่ใช้ในการวัดผล และประเมินผล และครูไม่ได้วัดผลและประเมินผลจากสภาพจริง ครูจัดทำ แผนการวัดผลและ ประเมินผลแต่ละรายวิชาไม่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา ครูวัดผลประเมินผล เมื่อปลายภาคเรียน และสิ้นปีเท่านั้น และไม่สามารถใช้วิธีการวัดและประเมินผลอย่างหลากหลายได้ ครูไม่ครบชั้นเรียน กระบวนการเรียนการสอนไม่สามารถจัดได้เต็มรูปแบบ

3.3 การส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผลประเมินผลการเรียนการสอน โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง จากกระบวนการปฏิบัติ

สภาพปฏิบัติ สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผล ประเมินผลการเรียนการสอนโดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง จากกระบวนการปฏิบัติ ตามสภาพความพร้อมของแต่ละสถานศึกษา

ปัญหา สถานศึกษาขาดอุปกรณ์และสื่อในการจัดการเรียนการสอน ส่วนใหญ่จึงเป็นการเรียนจากหนังสือและโทรทัศน์ทางไกล บางวิชาต้องมีเครื่องมือในการเรียนการสอน และการลงมือปฏิบัติ ซึ่งสถานศึกษาขาดสื่อและอุปกรณ์เหล่านี้ ทำให้การประเมินตามสภาพจริง จากกระบวนการปฏิบัติเป็นสิ่งที่ครูทำได้ยาก

3.4 การพัฒนาเครื่องมือวัดผลและประเมินผล

สภาพปฏิบัติ บุคลากรในสถานศึกษาไม่ได้มีการพัฒนาเครื่องมือวัดผล และประเมินผลเนื่องจากขาดความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาเครื่องมือวัดผลและประเมินผล

ปัญหา ครูยึดติดอยู่กับการวัดและการประเมินผลแบบเดิมที่มีวิธีการ ประเมินที่ไม่หลากหลาย ครูมีความรู้และทักษะไม่เพียงพอในการสร้างแบบทดสอบ ไม่มีการพัฒนา เครื่องมือวัดผลประเมินผล การนำผลการวัดและประเมินผลมาปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอน การนิเทศติดตามตรวจสอบของฝ่ายบริหารยังไม่ต่อเนื่อง

4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

สภาพ ปัญหาด้านการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ด้านการวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ได้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ดังนี้

4.1 ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำรายงานวิจัยในชั้นเรียน

สภาพปฏิบัติ สถานศึกษามีการส่งเสริมให้บุคลากรเข้ารับการอบรม เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำรายงานวิจัยในชั้นเรียน เมื่อมีการจัดอบรม จากสำนักงานเขตพื้นที่ เพื่อนำมาพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนในชั้นเรียน

ปัญหา ครูขาดความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์ในการจัดทำวิจัย ในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และครูผู้สอนไม่เห็นความสำคัญของการทำวิจัยในชั้นเรียน ครูไม่ทำการศึกษา วิเคราะห์ เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้และครูขาดการทำวิจัยใหม่ ๆ นิยมใช้ของ ผู้อื่นมาปรับปรุงพัฒนาต่อยอด

4.2 ความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้ กระบวนการวิจัยที่เหมาะสมเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้

สภาพปฏิบัติ ครูไม่ได้มีการนำผลจากกระบวนการวิจัยที่เหมาะสม เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ โดยจะใช้วิธีการแก้ปัญหาและจัดการเรียนการสอนตามประสบการณ์ และความเคยชินของตนเองเป็นส่วนใหญ่

ปัญหา ครูผู้สอนมักจะแก้ปัญหาด้วยความคิดและแนวทางการตัดสินใจ ของตนเอง ทำให้ประสบปัญหาด้านการเรียน การสอนอยู่เสมอ และไม่นำผลการวิจัยที่ค้นพบไป พัฒนาการเรียนการสอน

4.3 การสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการแก้ปัญหาและ การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดทำให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

สภาพปฏิบัติ ครูไม่มีการนำวิจัยมาเป็นส่วนหนึ่งของการแก้ปัญหาและ การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดทำให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เนื่องจากครูขาดความรู้ ความเข้าใจในการใช้การวิจัยเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการแก้ปัญหาและการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียน การสอน

ปัญหา ครูผู้สอนขาดความเข้าใจและไม่เห็นความสำคัญของการวิจัย ในชั้นเรียน ไม่ค่อยมีการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อนำมาแก้ไขและพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดทำวิจัยในชั้นเรียนส่วนใหญ่จะเป็นการคัดลอกจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ไว้ เพื่อเป็นเอกสารใน การประเมินต่างๆ เท่านั้น โดยไม่ได้มีการนำมาใช้อย่างจริงจัง

4.4 การสร้างแรงจูงใจให้ครูเห็นความสำคัญ ความจำเป็นของการวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

สภาพปฏิบัติ สถานศึกษามีการส่งเสริมและกระตุ้นให้ครูให้ความสำคัญ ความจำเป็นของการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา แต่การปฏิบัติของครูยังมีน้อยเนื่องจากขาด ความเข้าใจในการใช้การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ปัญหา ผู้บริหารสถานศึกษา ไม่กำหนด นโยบายและสร้าง ความตระหนักให้ครูเห็นความสำคัญของการวิจัยเพื่อพัฒนาการศึกษา สถานศึกษาขาดการพัฒนา คุณภาพด้วยกระบวนการวิจัยอย่างแท้จริงและขาดทุนทรัพย์ในการจัดทำวิจัย

5. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

สภาพ ปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ได้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ดังนี้

5.1 การส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอน

สภาพปฏิบัติ สถานศึกษามีการอบรมการใช้สื่อและเทคโนโลยี เพื่อการจัดการเรียนการสอน โดยการส่งเสริมให้บุคลากรเข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาความรู้ ด้านการผลิตสื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอน

ปัญหา ขาดการ สนับสนุนเรื่องการจัดทำสื่อการเรียนการสอน ครูนิยมใช้สื่อการสอนสำเร็จรูปมากกว่าการผลิตสื่อการสอนขึ้นใช้เอง เนื่องจากงบประมาณไม่เพียงพอ ในการจัดหาสื่อและเทคโนโลยี ให้เพียงพอต่อความต้องการของผู้เรียน

5.2 การจัดหาสื่อเทคโนโลยี

สภาพปฏิบัติ สถานศึกษามีสื่อ เทคโนโลยีที่ไม่เพียงพอกับการใช้ในการ จัดการเรียนการสอนเนื่องจากข้อจำกัดด้านงบประมาณในการจัดหาสื่อ

ปัญหา การจัดหาสื่อเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา ครูขาดความรู้ด้าน คอมพิวเตอร์สำหรับการใช้ผลิตสื่อมัลติมีเดีย ขาดแคลนคอมพิวเตอร์ และสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย เพื่อมาใช้ในการเรียนการสอน สถานศึกษาขาดงบประมาณในการจัดหาสื่อที่เพียงพอ เนื่องจากสื่อ มัลติมีเดียมีราคาแพง

5.3 การพัฒนาการใช้ สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

สภาพปฏิบัติ บุคลากรในสถานศึกษา ไม่มีการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เนื่องจากบุคลากรยังขาดความรู้ ความเข้าใจในด้านการพัฒนาการใช้สื่อ

ปัญหา บุคลากรในสถานศึกษาส่วนใหญ่ขาดความรู้ ด้านการใช้ คอมพิวเตอร์และการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมต่างๆ สื่อและเทคโนโลยีที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้มา จากการจัดซื้อเป็นส่วนใหญ่ทำให้การพัฒนาสื่อเพื่อนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนมีน้อย

5.4 การประเมินผลการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

สภาพปฏิบัติ สถานศึกษาขาดการประเมินผลการใช้สื่อ นวัตกรรมและ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เนื่องจากขาดความเข้าใจ และขาดผู้เชี่ยวชาญในการให้ความรู้ สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา ขาดการส่งเสริมสนับสนุนด้านการอบรมเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถของครูใน การประเมินผลการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ได้อย่างถูกต้อง

ปัญหา ครูขาดความรู้ความสามารถในการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอน สถานศึกษาขาดความรู้และความเข้าใจในการประเมินผลการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาที่ถูกต้อง

5.5 การมีส่วนร่วมและการเผยแพร่ สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

สภาพปฏิบัติ สถานศึกษามีการเผยแพร่สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ผ่านทางสื่ออินเทอร์เน็ต เช่น เว็บไซต์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เว็บไซต์ทางการศึกษาต่างๆ

ปัญหา บุคลากรขาดความรู้และความเข้าใจในช่องทางการเผยแพร่สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และขาดการประสานความร่วมมือกับบุคคลและหน่วยงานต่างๆในการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

6. ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้

สภาพ ปัญหาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ได้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ดังนี้

6.1 การสำรวจแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งในสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น

สภาพปฏิบัติ สถานศึกษามีการประชุมปรึกษา เพื่อร่วมกันกำหนดนโยบายการศึกษาของสถานศึกษา สำรวจ วางแผน เพื่อส่งเสริมสนับสนุน การจัดสร้างหรือพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ทั้งในและนอกห้องเรียน

ปัญหา ขาดการสำรวจแหล่งการเรียนรู้ที่เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งในสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น ในเขตพื้นที่การศึกษาและเขตที่อยู่ใกล้เคียง ขาดการจัดระบบข้อมูลแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น

6.2 การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ รวมทั้งพัฒนาให้เกิดองค์ความรู้

สภาพปฏิบัติ สถานศึกษามีการส่งเสริมครู ในการจัดหาแหล่งเรียนรู้ เครื่องมือการเรียนรู้อื่นๆ จากชุมชน ท้องถิ่น และการใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา

ปัญหา ผู้บริหารขาดการส่งเสริมให้ครูและผู้เรียนได้ใช้แหล่งเรียนรู้ ขาดงบประมาณในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน

6.3 การจัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งเรียนรู้

สภาพปฏิบัติ สถานศึกษามีการดำเนินการจัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งเรียนรู้ น้อย เนื่องจากการขาดงบประมาณในการดำเนินงาน การจัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งเรียนรู้

ปัญหา ขาดผู้รับผิดชอบดูแลประจำ เพราะครูมีจำนวนน้อย บุคลากรขาดความรู้ อีกทั้งยังขาดงบประมาณสื่อ อุปกรณ์ต่างๆ ที่จะนำมา ดำเนินการจัดทำเอกสารเผยแพร่

แหล่งเรียนรู้

6.4 การส่งเสริมสนับสนุนให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา สภาพปฏิบัติ ผู้บริหารมีการกำกับติดตาม ให้ครูในสถานศึกษาจัดการเรียนการสอนโดยใช้แหล่งเรียนรู้ ทั้งในและนอกห้องเรียน ตามความเหมาะสม ปัญหา แหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนไม่มีความพร้อมในการใช้งาน โรงเรียนอยู่ห่างจากแหล่งเรียนรู้ภายนอก และ ขาดงบประมาณในการเดินทางไปศึกษาดูงานในแหล่งเรียนรู้ที่อยู่นอกสถานศึกษา

7. ด้านการนิเทศการศึกษา

สภาพ ปัญหาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษาได้ ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ดังนี้

7.1 การปรับปรุงและแก้ปัญหากระบวนการจัดการเรียนการสอนของครูในสถานศึกษา

สภาพปฏิบัติ สถานศึกษามีการวางแผนการนิเทศ และดำเนินการนิเทศการเรียนการสอน รวมถึงวิธีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสพการณ์ และข้อควรปรับปรุง ภายใน ร่วมกัน

ปัญหา ครูยังไม่เข้าใจในกระบวนการนิเทศอย่างแท้จริง กระบวนการมีข้อจำกัดด้านบุคลากร ด้านองค์ความรู้และด้านวิธีการ และมีปัญหาการดำเนินการในด้านการจัดระบบการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอน

7.2 การสำรวจปัญหาและความต้องการนิเทศ

สภาพปฏิบัติ ด้านการสำรวจปัญหาและความต้องการนิเทศ ยังมีการปฏิบัติที่น้อย เนื่องจากข้อจำกัดทางด้านบุคลากร ผู้รับผิดชอบ และภาระงานที่มีมากของบุคลากรในสถานศึกษา

ปัญหา ครูที่รับผิดชอบงานวิชาการมีภาระงานด้านอื่นมาก จึงทำให้ไม่ได้สำรวจปัญหาและความต้องการการนิเทศของครู ทำให้ไม่ทราบปัญหาและข้อมูลความต้องการการนิเทศของครู

7.3 การจัดทำแผนและปฏิทินการนิเทศ

สภาพปฏิบัติ สถานศึกษามีการจัดทำปฏิทินการนิเทศ แผนการนิเทศ การจัดการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดการพัฒนาและปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องของการจัดการเรียนการสอนของครูให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

ปัญหา ขาดบุคลากรและเวลาในการดำเนินการจัดทำแผนและปฏิทินการนิเทศและไม่ดำเนินการตามแผนและปฏิทินการนิเทศที่ได้วางแผนไว้ จึงทำให้ขาดการจัดทำแผนและปฏิทินการนิเทศ

7.4 การจัดทำเครื่องมือการนิเทศ

สภาพปฏิบัติ สถานศึกษาขาดการจัดทำและพัฒนาเครื่องมือการนิเทศ เนื่องจากการบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจด้านการจัดทำเครื่องมือการนิเทศ ภายในสถานศึกษา

ปัญหา บุคลากรขาดความรู้ในการจัดทำเครื่องมือการนิเทศ ขาดบุคลากรในการดำเนินการเนื่องจากโรงเรียนมีครูน้อย และครูมีส่วนร่วมแต่ขาดการ วิพากษ์วิจารณ์ ที่หลากหลายเนื่องจากจำนวนครูมีน้อย

7.5 การประชุมชี้แจงเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วม

สภาพปฏิบัติ สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการ การนิเทศ และ มีการชี้แจงการนิเทศถึงเป้าหมายการนิเทศ ประเด็นการให้คำชี้แนะ เพื่อการพัฒนาคุณภาพ การจัดการเรียนการสอนและคุณภาพการศึกษา

ปัญหา ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนให้ครูมีส่วนร่วมหรือแสดงความคิดเห็นน้อยเกินไปครูไม่แสดงความคิดเห็นเมื่อผู้บริหารเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นหรือแสดง การมีส่วนร่วม

7.6 การประเมินผลและสรุปผลการนิเทศ เพื่อพัฒนาเทคนิควิธีการสอน

สภาพปฏิบัติ ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นผู้กำกับติดตามและประเมินผล การนิเทศภายในสถานศึกษา รวมถึงการรายงานการนิเทศและข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหา เพื่อช่วยให้ครูสามารถพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้เกิดผลสำเร็จตามศักยภาพและความสามารถ ของครูแต่ละคน

ปัญหา ครูไม่ยอมรับผลการนิเทศและครูไม่นำผลการนิเทศไปพัฒนา เทคนิควิธีการสอน หรือปรับปรุงการเรียนการสอน การนิเทศภายในโรงเรียนขาดการนิเทศอย่างต่อเนื่อง

8. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

สภาพ ปัญหาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาระบบ ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาได้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ดังนี้

8.1 การจัดทำระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

สภาพปฏิบัติ สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการ เพื่อกำหนด มาตรฐานการศึกษาระดับสถานศึกษาที่ครอบคลุม ด้านงานวิชาการ กระบวนการเรียนรู้ ที่เหมาะสมกับ ผู้เรียน สถานศึกษา ท้องถิ่น และมีความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ปัญหา ครูไม่เห็น ความสำคัญของการประกันคุณภาพขาดการมีส่วนร่วม ทำให้การดำเนินงานไม่เกิดประสิทธิภาพ ทำให้การประกันคุณภาพภายในโรงเรียนเป็นหน้าที่ของ เพียงบุคคลใดบุคคลหนึ่งเท่านั้น

8.2 การพัฒนาปรับปรุงสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน

สภาพปฏิบัติ สถานศึกษามีการจัดแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปีทีสอดคล้องและรองรับกับ วิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายของสถานศึกษา

ที่สอดคล้องกับคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา

ปัญหา สถานศึกษาขาดการวางแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา กระบวนการพัฒนาระบบประกันคุณภาพยังไม่เป็นระบบ ขาดการนำผลการประเมินวิเคราะห์ ไปใช้วางแผนอย่างจริงจัง และยังมีความคิดเห็นที่ขัดแย้งกันจากบุคลากรภายในสถานศึกษาอีกด้วย

8.3 ความพร้อมรับการประเมินภายนอก

สภาพปฏิบัติ สถานศึกษามีการศึกษาเกณฑ์การประเมิน เพื่อการเตรียมความพร้อมรับการประเมินภายนอก โดยการจัดทำแผนปฏิบัติการ ที่สอดคล้องและรองรับกับเกณฑ์การประเมินภายนอก

ปัญหา การดำเนินการตามแผนปฏิบัติงานของสถานศึกษาในการดำเนินโครงการ กิจกรรมยังไม่เป็นระบบ บุคลากรมีน้อย ระบบสารสนเทศยังไม่เอื้อต่อการพัฒนาระบบประกันคุณภาพ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถาม สภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ได้รับข้อมูลจากการตอบแบบสอบถาม ดังนี้

2.1 ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จากการตอบแบบสอบถามจำแนกได้ตามตาราง 4

ตาราง 4 ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่		
ผู้บริหารสถานศึกษา	144	50
ครูวิชาการสถานศึกษา	144	50
รวม	288	100
จำแนกตามขนาดสถานศึกษา		
สถานศึกษาขนาดเล็ก	180	62.50
สถานศึกษาขนาดกลาง	88	30.55
สถานศึกษาขนาดใหญ่	20	6.95
รวม	288	100

2.2 ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ สภาพ การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ปรากฎตั้งตาราง 5 – 13

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพ การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2
จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน

ด้านที่	สภาพ การบริหารงานวิชาการ	สถานศึกษาขนาดเล็ก			สถานศึกษาขนาดกลาง			สถานศึกษาขนาดใหญ่			ระดับสภาพโดยรวม		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.	ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	2.21	0.56	น้อย	2.55	0.59	ปานกลาง	3.00	0.61	ปานกลาง	2.59	0.59	ปานกลาง
2.	ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	2.92	0.50	ปานกลาง	3.01	0.55	ปานกลาง	3.32	0.54	ปานกลาง	3.08	0.53	ปานกลาง
3.	ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอน ผลการเรียน	2.31	0.55	น้อย	2.50	0.60	ปานกลาง	3.40	0.59	ปานกลาง	2.74	0.58	ปานกลาง
4.	ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.07	0.65	ปานกลาง	3.18	0.59	ปานกลาง	3.35	0.60	ปานกลาง	3.20	0.61	ปานกลาง
5.	ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และ เทคโนโลยี เพื่อการศึกษา	2.49	0.56	น้อย	3.49	0.56	ปานกลาง	3.95	0.60	มาก	3.31	0.57	ปานกลาง
6.	ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้	3.00	0.55	ปานกลาง	3.10	0.56	ปานกลาง	3.58	0.58	มาก	3.23	0.56	ปานกลาง
7.	ด้านการนิเทศการศึกษา	2.86	0.56	ปานกลาง	2.85	0.58	ปานกลาง	3.74	0.60	มาก	3.15	0.58	ปานกลาง
8.	ด้านการพัฒนาการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา	3.23	0.57	ปานกลาง	3.17	0.54	ปานกลาง	3.44	0.61	ปานกลาง	3.28	0.57	ปานกลาง
รวม		2.76	0.56	ปานกลาง	2.98	0.57	ปานกลาง	3.47	0.59	ปานกลาง	3.07	0.58	ปานกลาง

จากตาราง 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 โดยภาพรวม มีสภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.07$, S.D.=0.58) เมื่อพิจารณารายด้านสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ($\bar{X}=3.31$, S.D.=0.57) ด้านการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ($\bar{X}=3.28$, S.D.=0.57) ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ($\bar{X}=3.23$, S.D.=0.56) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($\bar{X}=3.20$, S.D.=0.61) ด้านการนิเทศการศึกษา ($\bar{X}=3.15$, S.D. = 0.58) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ($\bar{X}=3.08$, S.D.=0.53) ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน ($\bar{X}=2.74$, S.D.=0.58) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X}=2.59$, S.D.=0.59)

เมื่อพิจารณาตามขนาดสถานศึกษาพบว่า สถานศึกษาขนาดใหญ่ มีสภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.47$, S.D.=0.59) มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากกว่าสถานศึกษาขนาดกลาง และขนาดเล็ก สถานศึกษาขนาดกลาง มีสภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.98$, S.D.=0.57) และ สถานศึกษาขนาดเล็ก มีสภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.76$, S.D. = 0.56)

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพ การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2
จำแนกตามขนาดโรงเรียน ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

ข้อ	ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	สถานศึกษาขนาดเล็ก			สถานศึกษาขนาดกลาง			สถานศึกษาขนาดใหญ่			ระดับสภาพโดยรวม		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.	สถานศึกษามีการศึกษาและวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	2.02	0.58	น้อย	2.48	0.59	น้อย	3.80	0.70	มาก	2.77	0.62	ปานกลาง
2.	การมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	2.11	0.53	น้อย	2.68	0.47	ปานกลาง	3.05	0.69	ปานกลาง	2.61	0.56	ปานกลาง
3.	ครูสามารถนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างสะดวกเหมาะสม	1.64	0.64	น้อย	2.77	0.60	ปานกลาง	3.55	0.76	มาก	2.65	0.67	ปานกลาง
4.	สถานศึกษามีการนิเทศติดตามการใช้หลักสูตรสถานศึกษา	2.42	0.65	น้อย	2.39	0.49	น้อย	2.35	0.49	น้อย	2.39	0.54	น้อย
5.	สถานศึกษามีการนำผลการประเมินการใช้หลักสูตรมาปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา	2.67	0.52	ปานกลาง	2.70	0.63	ปานกลาง	2.65	0.59	ปานกลาง	2.67	0.58	ปานกลาง
6.	มีการวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	1.76	0.43	น้อย	2.66	0.48	ปานกลาง	3.60	0.68	มาก	2.67	0.53	ปานกลาง
7.	สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสอดคล้องกับปัญหาความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม	2.49	0.58	น้อย	2.98	0.66	ปานกลาง	3.45	0.51	ปานกลาง	2.97	0.58	ปานกลาง

8.	สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสังคมรอบสถานศึกษา	2.31	0.55	น้อย	2.84	0.68	ปานกลาง	3.30	0.57	ปานกลาง	2.82	0.6
----	---	------	------	------	------	------	---------	------	------	---------	------	-----

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อ	ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	สถานศึกษาขนาดเล็ก			สถานศึกษาขนาดกลาง			สถานศึกษาขนาดใหญ่			ระดับสภาพโดยรวม		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
9.	สถานศึกษามีการกำหนดแนวทางในการวัดผลและประเมินผลในหลักสูตร	2.11	0.57	น้อย	2.43	0.62	น้อย	2.90	0.64	ปานกลาง	2.48	0.61	น้อย
10.	ครูสามารถนำหลักสูตรไปใช้จัดทำแผนการเรียนรู้	2.42	0.58	น้อย	2.34	0.64	น้อย	2.35	0.59	น้อย	2.37	0.60	น้อย
11.	คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	2.36	0.52	น้อย	2.27	0.58	น้อย	2.45	0.60	น้อย	2.36	0.57	น้อย
12.	สถานศึกษามีการติดตามการประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาที่ได้ร่วมจัดทำขึ้นเมื่อสิ้นปีการศึกษา	2.16	0.52	น้อย	2.07	0.62	น้อย	2.55	0.51	ปานกลาง	2.26	0.55	น้อย
รวม		2.21	0.56	น้อย	2.55	0.59	ปานกลาง	3.00	0.61	ปานกลาง	2.59	0.59	ปานกลาง

จากตาราง 6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยภาพรวมมีสภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.59$, S.D.=0.59) เมื่อพิจารณารายข้อสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสอดคล้องกับปัญหาความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม ($\bar{X}=2.97$, S.D.=0.58) สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสังคมนอกสถานศึกษา ($\bar{X}=2.82$, S.D.=0.60) สถานศึกษามีการศึกษาและวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ($\bar{X}=2.77$, S.D.=0.62) สถานศึกษามีการนำผลการประเมินการใช้หลักสูตรมาปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X}=2.67$, S.D.=0.58) มีการวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X}=2.67$, S.D.=0.53) ครูสามารถนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างสะดวกเหมาะสม ($\bar{X}=2.65$, S.D.=0.67) การมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X}=2.61$, S.D.=0.56) สถานศึกษามีการกำหนดแนวทางในการวัดผลและประเมินผลในหลักสูตร ($\bar{X}=2.48$, S.D.=0.61) สถานศึกษามีการนิเทศติดตามการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X}=2.39$, S.D.=0.54) ครูสามารถนำหลักสูตรไปใช้จัดทำแผนการเรียนรู้ ($\bar{X}=2.37$, S.D.=0.60) คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X}=2.36$, S.D.=0.57) สถานศึกษามีการติดตามการประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาที่เข้าร่วมจัดทำขึ้นเมื่อสิ้นปีการศึกษา ($\bar{X}=2.26$, S.D.=0.55)

เมื่อจำแนกตามขนาดสถานศึกษาพบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาสถานศึกษาขนาดใหญ่ มีสภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.00$, S.D.=0.61) มีค่าเฉลี่ยมากกว่า สถานศึกษาขนาดกลางและสถานศึกษาขนาดเล็ก สถานศึกษาขนาดกลาง มีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.55$, S.D.=0.59) และสถานศึกษาขนาดเล็กมีสภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.21$, S.D.=0.56)

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพ การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2
จำแนกตามขนาดโรงเรียน ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้

ข้อ	ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้	สถานศึกษาขนาดเล็ก			สถานศึกษาขนาดกลาง			สถานศึกษาขนาดใหญ่			ระดับสภาพโดยรวม		
		\bar{x}	S.D.	ระดับ	\bar{x}	S.D.	ระดับ	\bar{x}	S.D.	ระดับ	\bar{x}	S.D.	ระดับ
13.	สถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูจัดทำแผนการเรียนรู้เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน	2.82	0.53	ปานกลาง	3.14	0.59	ปานกลาง	3.30	0.57	ปานกลาง	3.09	0.56	ปานกลาง
14.	ครูจัดกิจกรรมโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและก่อให้เกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์	2.31	0.46	น้อย	2.86	0.73	ปานกลาง	2.90	0.55	ปานกลาง	2.69	0.58	ปานกลาง
15.	จัดกระบวนการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน	2.40	0.53	น้อย	2.32	0.47	น้อย	2.45	0.51	น้อย	2.39	0.50	น้อย
16.	มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน	3.36	0.48	ปานกลาง	3.23	0.42	ปานกลาง	3.30	0.47	ปานกลาง	3.30	0.46	ปานกลาง
17.	สถานศึกษามีการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอนของครู	3.62	0.49	มาก	3.73	0.69	มาก	3.55	0.51	มาก	3.63	0.56	มาก
18.	สถานศึกษามีการพัฒนาทักษะการจัดการกระบวนการเรียนรู้แก่ครูและบุคลากรในสถานศึกษา	3.11	0.53	ปานกลาง	3.30	0.55	ปานกลาง	3.25	0.44	ปานกลาง	3.22	0.51	ปานกลาง
19.	จัดการเรียนการสอนได้ตรงตามมาตรฐานการเรียนรู้และ	2.82	0.44	ปานกลาง	2.55	0.62	ปานกลาง	4.30	0.47	มาก	3.22	0.51	ปานกลาง

	ตัวชี้วัดของกลุ่มสาระวิชา											
20.	จัดกิจกรรมได้สอดคล้องกับตัวชี้วัดของหน่วยการเรียนรู้ นั้น ๆ	2.18	0.49	น้อย	2.32	0.47	น้อย	2.45	0.51	น้อย	2.32	0.49

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อ	ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	สถานศึกษาขนาดเล็ก			สถานศึกษาขนาดกลาง			สถานศึกษาขนาดใหญ่			ระดับสภาพโดยรวม		
		\bar{x}	S.D.	ระดับ	\bar{x}	S.D.	ระดับ	\bar{x}	S.D.	ระดับ	\bar{x}	S.D.	ระดับ
21.	มีการสอดแทรกคุณธรรมและจริยธรรมให้กับนักเรียนในขณะจัดการเรียนการสอน	2.76	0.60	ปานกลาง	3.11	0.49	ปานกลาง	4.55	0.60	มากที่สุด	3.47	0.56	ปานกลาง
22.	สถานศึกษาสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์เพียงพอและเหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอน	3.13	0.54	ปานกลาง	3.20	0.46	ปานกลาง	3.45	0.76	ปานกลาง	3.26	0.59	ปานกลาง
23.	ครูมีการประเมินผลก่อนและหลังการจัดการเรียนการสอน	3.71	0.45	มาก	3.59	0.54	มาก	3.70	0.57	มาก	3.67	0.52	มาก
24.	ครูมีการนำผลการประเมินมาใช้ปรับปรุงในการจัดการเรียนการสอนครั้งต่อไป	2.78	0.42	ปานกลาง	2.73	0.58	ปานกลาง	2.65	0.49	ปานกลาง	2.72	0.50	ปานกลาง
รวม		2.92	0.50	ปานกลาง	3.01	0.55	ปานกลาง	3.32	0.54	ปานกลาง	3.08	0.53	ปานกลาง

จากตาราง 7 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยภาพรวมมีสภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.08$, S.D.=0.53) เมื่อพิจารณารายข้อสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ ครูมีการประเมินผลก่อนและหลังการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X}=3.67$, S.D.=0.52) สถานศึกษามีการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอนของครู ($\bar{X}=3.63$, S.D.=0.56) มีการสอดแทรกคุณธรรมและจริยธรรมให้กับนักเรียนในขณะจัดการเรียนการสอน ($\bar{X}=3.47$, S.D.=0.56) มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X}=3.30$, S.D.=0.46) สถานศึกษาสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์เพียงพอและเหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X}=3.2$, S.D.=0.59) จัดการเรียนการสอนได้ตรงตามมาตรฐานการเรียนและตัวชี้วัดของกลุ่มสาระวิชา ($\bar{X}=3.22$, S.D.=0.51) สถานศึกษามีการพัฒนาทักษะการจัดการกระบวนการเรียนรู้แก่ครูและบุคลากรในสถานศึกษา ($\bar{X}=3.22$, S.D.=0.51) สถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูจัดทำแผนการเรียนรู้เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X}=3.09$, S.D.=0.56) ครูมีการนำผลการประเมินมาใช้ปรับปรุงในการจัดการเรียนการสอนครั้งต่อไป ($\bar{X}=2.72$, S.D.=0.50) ครูจัดกิจกรรมโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและก่อให้เกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ($\bar{X}=2.69$, S.D.=0.58) จัดกระบวนการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน ($\bar{X}=2.39$, S.D.=0.50) จัดกิจกรรมได้สอดคล้องกับตัวชี้วัดของหน่วยการเรียนรู้ นั้นๆ ($\bar{X}=2.32$, S.D.=0.49)

เมื่อจำแนกตามขนาดสถานศึกษาพบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ สถานศึกษาขนาดใหญ่ มีสภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.32$, S.D.=0.54) มีค่าเฉลี่ยมากกว่า สถานศึกษาขนาดกลางและสถานศึกษาขนาดเล็ก สถานศึกษาขนาดกลาง มีการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.01$, S.D.=0.55) และสถานศึกษาขนาดเล็กมี สภาพ การดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.92$, S.D.=0.50)

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพ การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2
จำแนกตามขนาดโรงเรียน ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน

ข้อ	ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน	สถานศึกษาขนาดเล็ก			สถานศึกษาขนาดกลาง			สถานศึกษาขนาดใหญ่			ระดับสภาพโดยรวม		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
25.	สถานศึกษามีการจัดประชุมชี้แจงให้เข้าใจ เกี่ยวกับระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการ วัดผลประเมินผลการศึกษา	2.18	0.64	น้อย	2.23	0.42	น้อย	2.10	0.55	น้อย	2.17	0.54	น้อย
26.	สถานศึกษามีการกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติ เกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของ สถานศึกษา	2.29	0.45	น้อย	2.53	0.66	ปานกลาง	2.90	0.64	ปาน กลาง	2.57	0.58	ปานกลาง
27.	มีการจัดทำแผนการวัดผลประเมินผลแต่ละ รายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา	2.89	0.57	ปานกลาง	3.47	0.52	ปานกลาง	3.95	0.60	มาก	3.44	0.56	ปานกลาง
28.	กำหนดให้มีการดำเนินการวัดผลและประเมินผล การเรียนการสอนโดยเน้นการประเมินตามสภาพ จริง	2.27	0.44	น้อย	2.30	0.46	น้อย	3.05	0.51	ปาน กลาง	2.54	0.47	ปานกลาง
29.	กำหนดให้มีการพัฒนาเครื่องมือวัดผลและ ประเมินผลให้ได้มาตรฐาน	2.47	0.54	น้อย	2.77	0.66	ปานกลาง	4.20	0.62	มาก	3.15	0.61	ปานกลาง
30.	สถานศึกษาจัดเอกสารคู่มือระเบียบว่าด้วยการ วัดผลประเมินผลให้ครูได้ศึกษา	2.33	0.47	น้อย	2.41	0.58	น้อย	3.70	0.47	มาก	2.81	0.51	ปานกลาง

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อ	ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน	สถานศึกษาขนาดเล็ก			สถานศึกษาขนาดกลาง			สถานศึกษาขนาดใหญ่			ระดับสภาพโต		
		\bar{x}	S.D.	ระดับ	\bar{x}	S.D.	ระดับ	\bar{x}	S.D.	ระดับ	\bar{x}	S.D.	ระดับ
31.	สถานศึกษาจัดทำทะเบียนนักเรียนและหลักฐานงานทะเบียน อย่างเป็นระบบ ถูกต้อง ชัดเจน และเป็นปัจจุบัน	1.93	0.58	น้อย	2.41	0.75	น้อย	2.65	0.49	ปานกลาง	2.33	0.61	น้อย
32.	สถานศึกษาจัดทำเอกสารหลักฐานทางการศึกษา ได้แก่ ระเบียนแสดงผลการเรียน (ปพ.1-9)	2.11	0.53	น้อย	2.50	0.79	ปานกลาง	3.60	0.60	มาก	2.74	0.64	ปานกลาง
33.	สถานศึกษาจัดทำแบบฟอร์มการวัดผลและประเมินผลการศึกษาเพื่อเหมาะสมและสะดวกใช้	1.98	0.54	น้อย	1.86	0.55	น้อย	3.95	0.69	มาก	2.60	0.59	ปานกลาง
34.	กำหนดให้ครูนำผลการวัดแต่ละครั้งมาเป็นข้อมูลในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	2.13	0.62	น้อย	2.45	0.59	น้อย	3.90	0.72	มาก	2.83	0.64	ปานกลาง
35.	จัดให้มีการเทียบโอนความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ และผลการเรียนของผู้เรียน	2.82	0.61	ปานกลาง	2.57	0.62	ปานกลาง	3.45	0.60	ปานกลาง	2.95	0.61	ปานกลาง

รวม	2.31	0.55	น้อย	2.50	0.60	ปาน กลาง	3.40	0.59	ปาน กลาง	2.74	0.58	ปาน กลาง
-----	------	------	------	------	------	-------------	------	------	-------------	------	------	-------------

จากตาราง 8 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า สภาพการการบริหารงานวิชาการด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน โดยภาพรวมมีสภาพการการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.74$, S.D.=0.58) เมื่อพิจารณารายข้อสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ มีการจัดทำแผนการวัดผลประเมินผลแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา ($\bar{X}=3.44$, S.D.=0.56) กำหนดให้มีการพัฒนาเครื่องมือวัดผลและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน ($\bar{X}=3.15$, S.D.=0.61) จัดให้มีการเทียบโอนความรู้ ทักษะประสบการณ์และผลการเรียนของผู้เรียน ($\bar{X}=2.95$, S.D.=0.61) กำหนดให้ครูนำผลการวัดแต่ละครั้งมาเป็นข้อมูลในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ($\bar{X}=2.83$, S.D.=0.64) สถานศึกษาจัดเอกสารคู่มือระเบียบว่าด้วยการวัดผลประเมินผลให้ครูได้ศึกษา ($\bar{X}=2.81$, S.D.=0.51) สถานศึกษาจัดทำเอกสารหลักฐานทางการศึกษา ได้แก่ ระเบียบแสดงผล การเรียน (พพ.1-9) ($\bar{X}=2.74$, S.D.=0.64) สถานศึกษาจัดทำแบบฟอร์มการวัดผลและประเมินผล การศึกษาเพื่อเหมาะสมและสะดวกใช้ ($\bar{X}=2.60$, S.D.=0.59) สถานศึกษามีการกำหนดระเบียบแนว ปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา ($\bar{X}=2.57$, S.D.=0.58) กำหนดให้มี การดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนโดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง ($\bar{X}=2.54$, S.D.=0.47) สถานศึกษาจัดทำทะเบียนนักเรียนและหลักฐานงานทะเบียนอย่างเป็นระบบถูกต้อง ชัดเจนและเป็นปัจจุบัน ($\bar{X}=2.33$, S.D.=0.61) สถานศึกษามีการจัดประชุมชี้แจงให้เข้าใจเกี่ยวกับ ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการวัดผลประเมินผลการศึกษา ($\bar{X}=2.17$, S.D.=0.54)

เมื่อจำแนกตามขนาดสถานศึกษาพบว่า สภาพการการบริหารงานวิชาการด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน สถานศึกษาขนาดใหญ่ มีสภาพการการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.40$, S.D.=0.59) มีค่าเฉลี่ยมากกว่าสถานศึกษาขนาดกลางและสถานศึกษา ขนาดเล็ก สถานศึกษาขนาดกลางมีสภาพการการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.50$, S.D.=0.60) และสถานศึกษาขนาดเล็ก มีสภาพการการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.31$, S.D.=0.55)

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพ การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2
จำแนกตามขนาดโรงเรียน ด้านการศึกษาค้นคว้าเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ข้อ	ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	สถานศึกษาขนาดเล็ก			สถานศึกษาขนาดกลาง			สถานศึกษาขนาดใหญ่			ระดับสภาพโดยรวม		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
36.	ครูมีความรู้ความเข้าใจในการทำวิจัย ในชั้นเรียน	3.10	0.59	ปานกลาง	3.28	0.55	ปานกลาง	3.25	0.64	ปาน กลาง	3.21	0.59	ปานกลาง
37.	สถานศึกษามีการส่งเสริมการจัดทำวิจัย ในชั้นเรียนเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้	3.26	0.66	ปานกลาง	3.24	0.63	ปานกลาง	3.35	0.59	ปาน กลาง	3.28	0.63	ปานกลาง
38.	ครูมีความสามารถในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนโดยใช้วิธีการกระบวนการวิจัยที่ เหมาะสมเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้	3.20	0.65	ปานกลาง	3.23	0.52	ปานกลาง	3.20	0.62	ปาน กลาง	3.21	0.60	ปานกลาง
39.	ครูสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของ การแก้ ปัญหาและการพัฒนาการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนจัดให้มีการแลกเปลี่ยน เรียนรู้	3.46	0.68	ปานกลาง	3.61	0.69	มาก	3.65	0.55	มาก	3.50	0.64	ปานกลาง
40.	มีการสร้างแรงจูงใจให้ครูเห็นความสำคัญ และความจำเป็นของการวิจัยเพื่อการพัฒนา คุณภาพการศึกษา	3.24	0.78	ปานกลาง	3.36	0.63	ปานกลาง	3.30	0.57	ปาน กลาง	3.30	0.66	ปานกลาง

41.	สถานศึกษามีการนิเทศติดตามงานวิจัย ในชั้นเรียน	2.18	0.53	น้อย	2.34	0.52	น้อย	3.25	0.64	ปาน กลาง	2.59	0.56	ปานกลาง
	รวม	3.07	0.65	ปานกลาง	3.18	0.59	ปานกลาง	3.35	0.60	ปานกลาง	3.20	0.61	ปานกลาง

จากตาราง 9 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการด้านการวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวม มีสภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.20$, S.D.=0.61) เมื่อพิจารณารายข้อสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ครูสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการแก้ปัญหาและการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ($\bar{X}=3.50$, S.D.=0.64) มีการสร้างแรงจูงใจให้ครูเห็นความสำคัญและความจำเป็นของการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($\bar{X}=3.30$, S.D.=0.66) สถานศึกษามีการส่งเสริมการจัดทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ($\bar{X}=3.28$, S.D.=0.63) ครูมีความรู้ความเข้าใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน ($\bar{X}=3.21$, S.D.=0.59) ครูมีความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้วิธีกระบวนการวิจัยที่เหมาะสมเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ($\bar{X}=3.21$, S.D.=0.60) สถานศึกษามีการนิเทศติดตามงานวิจัยในชั้นเรียน ($\bar{X}=2.59$, S.D.=0.56)

เมื่อจำแนกตามขนาดสถานศึกษาพบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการด้านการศึกษาค้นคว้า เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา สถานศึกษาขนาดใหญ่ มีสภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.35$, S.D.=0.60) มีค่าเฉลี่ยมากกว่าสถานศึกษาขนาดกลางและสถานศึกษาขนาดเล็ก สถานศึกษาขนาดกลาง มีสภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.18$, S.D.=0.59) และสถานศึกษาขนาดเล็ก มีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.07$, S.D.=0.65)

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพ การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2
จำแนกตามขนาดโรงเรียน ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ข้อ	ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	สถานศึกษาขนาดเล็ก			สถานศึกษาขนาดกลาง			สถานศึกษาขนาดใหญ่			ระดับสภาพโดยรวม		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
42.	การส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อ นวัตกรรม การเรียน การสอน	2.31	0.53	น้อย	3.49	0.53	ปานกลาง	4.10	0.64	มาก	3.30	0.57	ปานกลาง
43.	จัดหา จัดทำสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เพื่อการศึกษาให้กับครูและนักเรียนอย่างเพียงพอ และหลากหลาย	2.25	0.43	น้อย	3.39	0.58	ปานกลาง	3.95	0.69	มาก	3.20	0.57	ปานกลาง
44.	การพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา	2.62	0.61	ปานกลาง	3.35	0.57	ปานกลาง	3.90	0.55	มาก	3.29	0.58	ปานกลาง
45.	การประเมินผลการพัฒนาและการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	2.55	0.68	ปานกลาง	3.47	0.55	ปานกลาง	3.45	0.51	ปานกลาง	3.16	0.58	ปานกลาง
46.	การมีส่วนร่วมและการเผยแพร่ สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	2.58	0.52	ปานกลาง	3.45	0.57	ปานกลาง	3.95	0.76	มาก	3.33	0.62	ปานกลาง
47.	สถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ครู ผลิตพัฒนา และใช้สื่อ และเทคโนโลยีที่เหมาะสม เพื่อการศึกษา	2.49	0.65	น้อย	3.81	0.52	มาก	3.90	0.45	มาก	3.40	0.54	ปานกลาง
48.	ประสานความร่วมมือในการผลิต จัดทำพัฒนา และการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี	2.66	0.48	ปานกลาง	3.44	0.60	ปานกลาง	4.40	0.60	มาก	3.50	0.56	มาก

เพื่อการจัดการเรียนการสอนกับหน่วยงาน และสถาบันอื่น													
รวม	2.49	0.56	น้อย	3.49	0.56	ปานกลาง	3.95	0.60	มาก	3.31	0.57	ปานกลาง	

จากตาราง 10 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยภาพรวม มีสภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.31$, S.D.=0.57) เมื่อพิจารณารายข้อสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ประสานความร่วมมือในการผลิตจัดหาพัฒนาและการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อการจัดการเรียนการสอนกับหน่วย งานและสถาบันอื่น ($\bar{X}=3.50$, S.D.=0.56) สถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูผลิตพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อการศึกษา ($\bar{X}=3.40$, S.D.=0.54) การมีส่วนร่วมและการเผยแพร่สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ($\bar{X}=3.33$, S.D.=0.62) การส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อ นวัตกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X}=3.30$, S.D.=0.57) การพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ($\bar{X}=3.29$, S.D.=0.58) จัดทำสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ให้กับครูและผู้เรียนอย่างเพียงพอและหลากหลาย ($\bar{X}=3.20$, S.D.=0.57) การประเมินผลการพัฒนาและการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ($\bar{X}=3.16$, S.D.=0.58)

เมื่อจำแนกตามขนาดสถานศึกษาพบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา สถานศึกษาขนาดใหญ่ มีสภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.95$, S.D.=0.60) มีค่าเฉลี่ยมากกว่า สถานศึกษาขนาดกลางและสถานศึกษาขนาดเล็ก สถานศึกษาขนาดกลางมีสภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.49$, S.D.=0.56) และสถานศึกษาขนาดเล็กมีสภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.49$, S.D.=0.56)

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพ การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2
จำแนกตามขนาดโรงเรียน ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้

ข้อ	ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้	สถานศึกษาขนาดเล็ก			สถานศึกษาขนาดกลาง			สถานศึกษาขนาดใหญ่			ระดับสภาพโดยรวม		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
49.	สำรวจแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการ ศึกษาทั้งในและนอกสถานศึกษา	2.71	0.45	ปานกลาง	2.59	0.58	ปานกลาง	3.90	0.72	มาก	3.07	0.58	ปานกลาง
50.	จัดตั้งและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอก สถานศึกษาให้พอเพียงและสอดคล้องกับการจัดกระบวนการเรียนรู้	2.84	0.60	ปานกลาง	3.36	0.57	ปานกลาง	3.70	0.47	มาก	3.30	0.55	ปานกลาง
51.	จัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งเรียนรู้แก่ครูสถานศึกษา อื่น บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นๆที่จัดการศึกษาในบริเวณใกล้เคียง	3.36	0.48	ปานกลาง	3.45	0.54	ปานกลาง	3.75	0.64	มาก	3.52	0.55	มาก
52.	ส่งเสริมให้ครูและนักเรียนได้ใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ	2.71	0.72	ปานกลาง	2.70	0.46	ปานกลาง	2.80	0.52	ปานกลาง	2.74	0.57	ปานกลาง
53.	ประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาอื่น บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นๆ ในการจัดตั้งส่งเสริมและพัฒนา	3.38	0.49	ปานกลาง	3.41	0.65	ปานกลาง	3.75	0.55	มาก	3.51	0.56	มาก

แหล่งเรียนรู้ที่ใช้ร่วมกัน												
รวม	3.00	0.55	ปานกลาง	3.10	0.56	ปานกลาง	3.58	0.58	มาก	3.23	0.56	ปานกลาง

จากตาราง 11 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ โดยภาพรวม มีสภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.23$, S.D.=0.56) เมื่อพิจารณารายข้อสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ จัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งเรียนรู้แก่ครูสถานศึกษาอื่น บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นๆ ที่จัดการศึกษาในบริเวณใกล้เคียง ($\bar{X} = 3.52$, S.D.=0.55) ประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาอื่น บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นๆในการจัดตั้งส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่ใช้ร่วมกัน ($\bar{X}=3.51$, S.D.=0.56) จัดตั้งและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาให้พอเพียงและสอดคล้องกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ ($\bar{X}=3.30$, S.D.=0.55) สำรวจแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการ ศึกษาทั้งในและนอกสถานศึกษา ($\bar{X}=3.07$, S.D.=0.58) ส่งเสริมให้ครูและนักเรียนได้ใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ($\bar{X}=2.74$, S.D.=0.57)

เมื่อจำแนกตามขนาดสถานศึกษาพบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้สถานศึกษาขนาดใหญ่ มีสภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.58$, S.D.=0.58) มีค่าเฉลี่ยมากกว่า สถานศึกษาขนาดกลางและสถานศึกษาขนาดเล็ก สถานศึกษาขนาดกลางมีสภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.10$, S.D.=0.56) และสถานศึกษาขนาดเล็กมีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.00$, S.D.=0.55)

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพ การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2
จำแนกตามขนาดโรงเรียน ด้านการนิเทศการศึกษา

ข้อ	ด้านการนิเทศการศึกษา	สถานศึกษาขนาดเล็ก			สถานศึกษาขนาดกลาง			สถานศึกษาขนาดใหญ่			ระดับสภาพโดยรวม		
		\bar{x}	S.D.	ระดับ	\bar{x}	S.D.	ระดับ	\bar{x}	S.D.	ระดับ	\bar{x}	S.D.	ระดับ
54.	มีการปรับปรุงและแก้ปัญหากระบวนการจัดการเรียนการสอนของครูในสถานศึกษา	3.47	0.62	ปานกลาง	3.45	0.62	ปานกลาง	3.55	0.69	มาก	3.49	0.64	ปานกลาง
55.	ศึกษา สภาพ ปัญหา และความต้องการก่อนการวางแผน แผนการนิเทศภายในโรงเรียน	3.29	0.45	ปานกลาง	3.41	0.62	ปานกลาง	3.75	0.72	มาก	3.48	0.60	ปานกลาง
56.	มีการจัดทำแผนและปฏิทินการนิเทศ	2.44	0.54	น้อย	2.39	0.53	น้อย	3.45	0.51	ปานกลาง	2.76	0.53	ปานกลาง
57.	สถานศึกษามีการจัดทำเครื่องมือการนิเทศ	2.78	0.42	ปานกลาง	2.70	0.46	ปานกลาง	3.70	0.47	มาก	3.06	0.45	ปานกลาง
58.	มีการจัดประชุมแลกเปลี่ยนในเรื่องเกี่ยวกับการจัด กระบวนการเรียนรู้ระหว่างครูและผู้นิเทศ	2.38	0.49	น้อย	2.34	0.48	น้อย	4.60	0.60	มากที่สุด	3.11	0.52	ปานกลาง
59.	มีการประเมินผลและสรุปผลการนิเทศเพื่อพัฒนาเทคนิควิธีการสอนอย่างต่อเนื่อง	2.62	0.64	ปานกลาง	2.70	0.59	ปานกลาง	3.70	0.57	มาก	3.01	0.60	ปานกลาง
60.	จัดระบบการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนในสถานศึกษา	2.58	0.58	ปานกลาง	2.64	0.61	ปานกลาง	3.35	0.49	ปานกลาง	2.86	0.56	ปานกลาง
61.	มีการเยี่ยมชั้นเรียนเพื่อทราบปัญหาและให้คำแนะนำในด้านกระบวนการเรียนรู้	3.40	0.71	ปานกลาง	3.34	0.64	ปานกลาง	3.85	0.67	มาก	3.53	0.67	มาก
62.	มีการนำผลนิเทศมาปรับปรุงกระบวนการ	2.76	0.60	ปานกลาง	2.70	0.63	ปานกลาง	3.70	0.66	มาก	3.05	0.63	ปานกลาง

การจัดการเรียนรู้												
รวม	2.86	0.56	ปานกลาง	2.85	0.58	ปานกลาง	3.74	0.60	มาก	3.15	0.58	ปานกลาง

จากตาราง 12 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการด้านการนิเทศการศึกษา โดยภาพรวม มีสภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.15$, S.D.=0.58) เมื่อพิจารณารายข้อสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ มีการเยี่ยมชั้นเรียนเพื่อทราบปัญหาและให้คำแนะนำในด้านกระบวนการเรียนรู้ ($\bar{X}=3.53$, S.D.=0.67) มีการปรับปรุงและแก้ปัญหากระบวนการจัดการเรียนการสอนของครูในสถานศึกษา ($\bar{X}=3.49$, S.D.= 0.64) ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการก่อนการวางแผนการนิเทศภายในโรงเรียน ($\bar{X}=3.48$, S.D.= 0.60) มีการจัดประชุมแลกเปลี่ยนในเรื่องเกี่ยวกับการจัดการกระบวนการเรียนรู้ระหว่างครูและผู้นิเทศ ($\bar{X}=3.11$, S.D.=0.52) สถานศึกษามีการจัดทำเครื่องมือการนิเทศ ($\bar{X}=3.06$, S.D.=0.45) มีการนำผลนิเทศมาปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X}=3.05$, S.D.=0.63) มีการประเมิน ผลและสรุปผลการนิเทศเพื่อพัฒนาเทคนิควิธีการสอนอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X}=3.01$, S.D.=0.60) จัดระบบการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนในสถานศึกษา ($\bar{X}=2.86$, S.D.=0.56) มีการจัดทำแผนและปฏิทินการนิเทศ ($\bar{X}=2.76$, S.D.=0.53)

เมื่อจำแนกตามขนาดสถานศึกษาพบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการด้านการนิเทศการศึกษาสถานศึกษาขนาดใหญ่ มีสภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.74$, S.D.=0.60) มีค่าเฉลี่ยมากกว่า สถานศึกษาขนาดเล็กและสถานศึกษาขนาดกลาง สถานศึกษาขนาดเล็ก มีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.86$, S.D.=0.56) และสถานศึกษาขนาดกลาง มีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.85$, S.D.=0.58)

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพ การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2
จำแนกตามขนาดโรงเรียน ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ข้อ	ด้านการพัฒนาระบบประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา	สถานศึกษาขนาดเล็ก			สถานศึกษาขนาดกลาง			สถานศึกษาขนาดใหญ่			ระดับสภาพโดยรวม		
		\bar{x}	S.D.	ระดับ	\bar{x}	S.D.	ระดับ	\bar{x}	S.D.	ระดับ	\bar{x}	S.D.	ระดับ
63.	สถานศึกษามีการจัดทำระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	2.80	0.54	ปานกลาง	2.77	0.52	ปานกลาง	3.25	0.64	ปานกลาง	2.94	0.57	ปานกลาง
64.	มีการพัฒนาปรับปรุงสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานทั้งด้านผู้บริหารด้านครูและด้านผู้เรียน	3.47	0.75	ปานกลาง	3.41	0.65	ปานกลาง	3.30	0.73	ปานกลาง	3.39	0.71	ปานกลาง
65.	สถานศึกษามีการเตรียมความพร้อมรับการประเมินภายนอก	3.27	0.58	ปานกลาง	3.27	0.54	ปานกลาง	3.20	0.52	ปานกลาง	3.25	0.55	ปานกลาง
66.	สถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษา	3.38	0.53	ปานกลาง	3.34	0.48	ปานกลาง	2.55	0.60	ปานกลาง	3.09	0.54	ปานกลาง
67.	การมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายวางแผนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	3.38	0.49	ปานกลาง	3.25	0.44	ปานกลาง	3.85	0.59	มาก	3.49	0.51	ปานกลาง
68.	การมีส่วนร่วมในการปรับปรุงและพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาศึกษาของสถานศึกษา	3.29	0.45	ปานกลาง	3.25	0.61	ปานกลาง	3.35	0.67	ปานกลาง	3.30	0.58	ปานกลาง
69.	จัดทำรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา	3.82	0.57	มาก	3.66	0.52	มาก	3.75	0.64	มาก	3.74	0.58	มาก
70.	มีการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ	2.42	0.65	ปานกลาง	2.41	0.58	ปานกลาง	4.30	0.47	มาก	3.04	0.57	ปานกลาง

การประเมินผล การประกันคุณภาพการศึกษา						กลาง						
รวม	3.23	0.57	ปานกลาง	3.17	0.54	ปานกลาง	3.44	0.61	ปานกลาง	3.28	0.57	ปานกลาง

จากตาราง 13 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยภาพรวมมีสภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.28$, S.D.=0.57) เมื่อพิจารณารายข้อสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ มีการจัดทำรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา ($\bar{X}=3.74$, S.D.=0.58) การมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายวางแผนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ($\bar{X}=3.49$, S.D.=0.51) มีการพัฒนาปรับปรุงสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานทั้งด้านผู้บริหารด้านครูและด้านผู้เรียน ($\bar{X}=3.39$, S.D.=0.71) การมีส่วนร่วมในการปรับปรุงและพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X}=3.30$, S.D.=0.58) สถานศึกษามีการเตรียมความพร้อมรับการประเมินภายนอก ($\bar{X}=3.25$, S.D.=0.55) สถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษา ($\bar{X}=3.09$, S.D.=0.54) มีการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ การประเมินผล การประกันคุณภาพการศึกษา ($\bar{X}=3.04$, S.D.=0.57) สถานศึกษามีการจัดทำระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ($\bar{X}=2.94$, S.D.=0.57)

เมื่อจำแนกตามขนาดสถานศึกษาพบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดใหญ่ มีสภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.44$, S.D.=0.61) มีค่าเฉลี่ยมากกว่า สถานศึกษาขนาดเล็กและสถานศึกษาขนาดกลาง สถานศึกษาขนาดเล็กมีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.23$, S.D.=0.57) และสถานศึกษาขนาดกลางมีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.17$, S.D.=0.54)

ผลการวิเคราะห์ ปัญหาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ปรากฏดังตารางที่ 14 – 22

ตาราง 14 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหา การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน

ด้าน ที่	ปัญหา การบริหารงานวิชาการ	สถานศึกษาขนาดเล็ก			สถานศึกษาขนาดกลาง			สถานศึกษาขนาดใหญ่			ระดับปัญหาโดยรวม		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.	ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	3.86	0.71	มาก	3.45	0.64	ปานกลาง	3.05	0.76	ปานกลาง	3.46	0.71	ปานกลาง
2.	ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	3.17	0.69	ปานกลาง	3.03	0.74	ปานกลาง	2.70	0.74	ปานกลาง	2.97	0.72	ปานกลาง
3.	ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอน ผลการเรียน	3.72	0.68	มาก	3.68	0.72	มาก	2.62	0.78	ปานกลาง	3.34	0.73	ปานกลาง
4.	ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	2.83	0.75	ปานกลาง	2.82	0.73	ปานกลาง	2.80	0.80	ปาน กลาง	2.82	0.76	ปานกลาง
5.	ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	3.01	0.66	ปานกลาง	2.92	0.76	ปานกลาง	2.15	0.82	น้อย	2.69	0.75	ปานกลาง
6.	ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้	3.07	0.61	ปานกลาง	2.89	0.64	ปานกลาง	2.45	0.84	น้อย	2.80	0.70	ปานกลาง
7.	ด้านการนิเทศการศึกษา	3.21	0.69	ปานกลาง	3.20	0.67	ปานกลาง	2.28	0.78	น้อย	2.90	0.71	ปานกลาง
8.	ด้านการพัฒนาการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา	3.00	0.66	ปานกลาง	2.83	0.70	ปานกลาง	2.41	0.76	น้อย	2.75	0.71	ปานกลาง

รวม	3.23	0.68	ปานกลาง	3.10	0.70	ปานกลาง	2.56	0.79	ปานกลาง	2.97	0.72	ปานกลาง
-----	------	------	---------	------	------	---------	------	------	---------	------	------	---------

จากตาราง 14 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ปัญหาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 โดยภาพรวม มีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.97$, S.D.=0.72) เมื่อพิจารณารายด้านสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X}=3.46$, S.D.=0.71) ด้านการวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ($\bar{X}=3.34$, S.D.=0.73) ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ออนไลน์ ($\bar{X}=2.97$, S.D.=0.72) ด้านการนิเทศการศึกษา ($\bar{X}=2.90$, S.D.=0.71) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($\bar{X}=2.82$, S.D.=0.76) ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ($\bar{X}=2.80$, S.D.=0.70) ด้านการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ($\bar{X}=2.75$, S.D.=0.71) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ($\bar{X}=2.69$, S.D.=0.75)

เมื่อพิจารณาตามขนาดสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก มีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.23$, S.D.=0.68) มีค่าเฉลี่ยมากกว่าสถานศึกษาขนาดกลางและสถานศึกษาขนาดใหญ่สถานศึกษาขนาดกลาง มีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.10$, S.D.=0.70) และสถานศึกษาขนาดใหญ่ มีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.56$, S.D.=0.79)

ตาราง 15 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหา การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2
จำแนกตามขนาดโรงเรียน ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

ข้อ	ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	สถานศึกษาขนาดเล็ก			สถานศึกษาขนาดกลาง			สถานศึกษาขนาดใหญ่			ระดับปัญหาโดยรวม		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.	สถานศึกษามีการศึกษาและวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	4.02	0.86	มาก	3.50	0.82	มาก	2.05	1.00	น้อย	3.19	0.89	ปานกลาง
2.	การมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	3.96	0.79	มาก	3.34	0.77	ปานกลาง	3.00	1.03	ปานกลาง	3.43	0.86	ปานกลาง
3.	ครูสามารถนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างสะดวกเหมาะสม	4.49	0.69	มาก	3.27	0.84	ปานกลาง	2.50	0.69	ปานกลาง	3.42	0.74	ปานกลาง
4.	สถานศึกษามีการนิเทศติดตามการใช้หลักสูตรสถานศึกษา	3.64	0.74	มาก	3.66	0.64	มาก	3.60	0.82	มาก	3.63	0.73	มาก
5.	สถานศึกษามีการนำผลการประเมินการใช้หลักสูตรมาปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา	3.36	0.71	ปานกลาง	3.36	0.68	ปานกลาง	3.35	0.75	ปานกลาง	3.36	0.71	ปานกลาง
6.	มีการวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	4.31	0.51	มาก	3.41	0.62	ปานกลาง	2.30	0.66	น้อย	3.34	0.60	ปานกลาง

7.	สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสอดคล้องกับปัญหา ความต้องการของผู้เรียนผู้ปกครองชุมชนและ สังคม	3.67	0.60	มาก	3.05	0.52	ปานกลาง	2.65	0.93	ปานกลาง	3.12	0.68	ปานกลาง
----	--	------	------	-----	------	------	---------	------	------	---------	------	------	---------

ตาราง 15 (ต่อ)

ข้อ	ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	สถานศึกษาขนาดเล็ก			สถานศึกษาขนาดกลาง			สถานศึกษาขนาดใหญ่			ระดับปัญหาโดยรวม		
		\bar{X}	S.D.	ค่าระดับ	\bar{X}	S.D.	ค่าระดับ	\bar{X}	S.D.	ค่าระดับ	\bar{X}	S.D.	ค่าระดับ
8.	สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นให้ เหมาะสมและสอดคล้องกับสังคมนรอบ สถานศึกษา	3.67	1.01	มาก	3.11	0.49	ปานกลาง	2.65	0.81	ปานกลาง	3.14	0.77	ปานกลาง
9.	สถานศึกษามีการกำหนดแนวทางในการวัดผล และประเมินผลในหลักสูตร	3.96	0.76	มาก	3.43	0.58	ปานกลาง	3.05	0.69	ปาน กลาง	3.48	0.68	ปานกลาง
10.	ครูสามารถนำหลักสูตรไปใช้จัดทำแผน การเรียนรู้	3.64	0.57	มาก	3.64	0.71	มาก	3.75	0.64	มาก	3.68	0.64	มาก
11.	คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนเกี่ยวข้องกับ การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	3.69	0.66	มาก	3.68	0.52	มาก	3.70	0.47	มาก	3.69	0.55	มาก
12.	สถานศึกษามีการติดตามการประเมินผล การใช้หลักสูตรสถานศึกษาที่เข้าร่วมจัดทำขึ้น	3.93	0.65	มาก	3.95	0.52	มาก	4.05	0.69	มาก	3.98	0.62	มาก

เมื่อสิ้นปีการศึกษา												
รวม	3.86	0.71	มาก	3.45	0.64	ปานกลาง	3.05	0.76	ปานกลาง	3.46	0.71	ปานกลาง

จากตาราง 15 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยภาพรวมมี ปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.46$, S.D.=0.71) เมื่อพิจารณารายข้อสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ สถานศึกษามีการติดตามการประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาที่ได้ร่วมจัดทำขึ้นเมื่อสิ้นปีการศึกษา ($\bar{X}=3.98$, S.D.=0.62) คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X}=3.69$, S.D.=0.55) ครูสามารถนำหลักสูตรไปใช้จัดทำแผนการเรียนรู้ ($\bar{X}=3.68$, S.D.=0.64) สถานศึกษามีการนิเทศติดตามการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X}=3.63$, S.D.=0.73) สถานศึกษามีการกำหนดแนวทางในการวัดผลและประเมินผลในหลักสูตร ($\bar{X}=3.48$, S.D.=0.68) การมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X}=3.43$, S.D.=0.86) ครูสามารถนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างสะดวกเหมาะสม ($\bar{X}=3.42$, S.D.=0.74) สถานศึกษามีการนำผลการประเมินการใช้หลักสูตรมาปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X}=3.36$, S.D.=0.71) มีการวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X}=3.34$, S.D.=0.60) สถานศึกษามีการศึกษาและวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ($\bar{X}=3.19$, S.D.=0.89) สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสังครอบสถานศึกษา ($\bar{X}=3.14$, S.D.=0.77) สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสอดคล้องกับปัญหาความต้องการของผู้เรียนผู้ปกครองชุมชนและสังคม ($\bar{X}=3.12$, S.D.=0.68)

เมื่อจำแนกตามขนาดสถานศึกษาพบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็กมีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.86$, S.D.=0.71) มีค่าเฉลี่ยมากกว่าสถานศึกษาขนาดกลางและสถานศึกษาขนาดใหญ่ สถานศึกษาขนาดกลาง มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.45$, S.D.=0.64) และสถานศึกษาขนาดใหญ่ มีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.05$, S.D.=0.61)

ตาราง 16 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหา การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2
จำแนกตามขนาดโรงเรียน ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้

ข้อ	ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้	สถานศึกษาขนาดเล็ก			สถานศึกษาขนาดกลาง			สถานศึกษาขนาดใหญ่			ระดับปัญหาโดยรวม		
		\bar{x}	S.D.	ระดับ	\bar{x}	S.D.	ระดับ	\bar{x}	S.D.	ระดับ	\bar{x}	S.D.	ระดับ
13.	สถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูจัดทำแผนการเรียนรู้เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน	3.22	0.64	ปานกลาง	2.93	0.69	ปานกลาง	2.75	0.55	ปานกลาง	2.97	0.63	ปานกลาง
14.	ครูจัดกิจกรรมโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและก่อให้เกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์	3.76	0.71	มาก	3.52	0.66	มาก	3.00	0.56	ปานกลาง	3.43	0.64	ปานกลาง
15.	จัดระบบการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน	3.64	0.68	มาก	3.61	0.58	มาก	3.60	0.50	มาก	3.62	0.59	มาก
16.	มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน	2.69	0.63	ปานกลาง	2.70	0.66	ปานกลาง	2.65	0.75	ปานกลาง	2.68	0.68	ปานกลาง
17.	สถานศึกษามีการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอนของครู	2.36	0.74	น้อย	2.34	0.60	น้อย	2.35	0.59	น้อย	2.35	0.64	น้อย
18.	สถานศึกษามีการพัฒนาทักษะการจัดการระบบการเรียนรู้แก่ครูและบุคลากรในสถานศึกษา	2.93	0.54	ปานกลาง	2.68	0.93	ปานกลาง	2.75	0.64	ปานกลาง	2.79	0.70	ปานกลาง
19.	จัดการเรียนการสอนได้ตรงตามมาตรฐานการเรียนและ	3.73	0.84	มาก	3.43	1.01	ปานกลาง	1.75	0.97	น้อย	2.97	0.94	ปานกลาง

	ตัวชี้วัดของกลุ่มสาระวิชา												
20.	จัดกิจกรรมได้สอดคล้องกับตัวชี้วัดของหน่วยการเรียนรู้ นั้น ๆ	3.71	0.82	มาก	3.68	0.80	มาก	3.70	0.73	มาก	3.70	0.73	มาก

ตาราง 16 (ต่อ)

125

ข้อ	ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	สถานศึกษาขนาดเล็ก			สถานศึกษาขนาดกลาง			สถานศึกษาขนาดใหญ่			ระดับปัญหา		
		\bar{x}	S.D.	ระดับ	\bar{x}	S.D.	ระดับ	\bar{x}	S.D.	ระดับ	\bar{x}	S.D.	ระดับ
21.	มีการสอดแทรกคุณธรรมและจริยธรรมให้กับนักเรียน ในขณะจัดการเรียนการสอน	3.40	0.75	ปานกลาง	2.98	0.73	ปานกลาง	1.55	0.76	น้อย	2.64	0.75	ปานกลาง
22.	สถานศึกษาสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์เพียงพอและเหมาะสมกับ การจัดการเรียนการสอน	2.93	0.62	ปานกลาง	2.75	0.78	ปานกลาง	2.60	1.10	ปานกลาง	2.76	0.83	ปานกลาง
23.	ครูมีการประเมินผลก่อนและหลังการจัดการเรียนการสอน	2.36	0.57	น้อย	2.36	0.80	น้อย	2.35	0.75	น้อย	2.36	0.71	น้อย
24.	ครูมีการนำผลการประเมินมาใช้ปรับปรุงในการจัดการเรียน การสอนครั้งต่อไป	3.36	0.74	ปานกลาง	3.34	0.64	ปานกลาง	3.30	0.92	ปานกลาง	3.33	0.77	ปานกลาง
รวม		3.17	0.69	ปานกลาง	3.03	0.74	ปานกลาง	2.70	0.74	ปานกลาง	2.97	0.72	ปานกลาง

จากตาราง 16 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนา กระบวน การเรียนรู้ โดยภาพรวม มีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.97$, S.D.=0.72) เมื่อพิจารณารายข้อสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ จัดกิจกรรมได้ สอดคล้องกับตัวชี้วัดของหน่วยการเรียนรู้ต่างๆ ($\bar{X}=3.70$, S.D.=0.78) จัดกระบวนกรเรียนการสอนที่ สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน ($\bar{X}=3.62$, S.D.=0.59) ครูจัดกิจกรรมโดยเน้นผู้เรียน เป็นสำคัญและก่อให้เกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ($\bar{X}=3.43$, S.D.=0.64) ครูมีการนำผลการประเมินมา ใช้ปรับปรุงในการจัดการเรียนการสอนครั้งต่อไป ($\bar{X}=3.33$, S.D.=0.77) จัดการเรียนการสอนได้ตรงตาม มาตรฐานการเรียนและตัวชี้วัดของกลุ่มสาระวิชา ($\bar{X}=2.97$, S.D.=0.94) สถานศึกษาส่งเสริมและ สนับสนุนให้ครูจัดทำแผนการเรียนรู้เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X}=2.97$, S.D.=0.63) สถานศึกษามีการพัฒนาทักษะการจัดการกระบวนกรเรียนรู้แก่ครูและบุคลากรในสถานศึกษา ($\bar{X}=2.79$, S.D.=0.70) สถานศึกษาสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์เพียงพอและเหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X}=2.76$, S.D.=0.83) มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X}=2.68$, S.D.=0.68) มีการสอดแทรกคุณธรรมและจริยธรรมให้กับนักเรียนในขณะจัดการเรียนการสอน ($\bar{X}=2.64$, S.D.=0.75) ครูมีการประเมินผลก่อนและหลังการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X}=2.36$, S.D.=0.71) สถานศึกษามีการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอนของครู ($\bar{X}=2.35$, S.D.=0.64)

เมื่อจำแนกตามขนาดสถานศึกษาพบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนา กระบวนกรเรียนรู้ สถานศึกษาขนาดเล็กมีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.17$, S.D.=0.69) มีค่าเฉลี่ยมากกว่าสถานศึกษาขนาดกลางและสถานศึกษาขนาดใหญ่ สถานศึกษาขนาดกลาง ปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.03$, S.D.=0.74) และสถานศึกษาขนาดใหญ่ มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.32$, S.D.=0.54)

ตาราง 17 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหา การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2
จำแนกตามขนาดโรงเรียน ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน

ข้อ	ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน	สถานศึกษาขนาดเล็ก			สถานศึกษาขนาดกลาง			สถานศึกษาขนาดใหญ่			ระดับปัญหาโดยรวม		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
25.	สถานศึกษามีการจัดประชุมชี้แจงให้เข้าใจเกี่ยวกับระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการวัดผลประเมินผลการศึกษา	3.96	0.52	มาก	3.80	0.70	มาก	4.00	0.79	มาก	3.92	0.67	มาก
26.	สถานศึกษามีการกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา	3.64	0.64	มาก	3.66	0.91	มาก	3.05	0.89	ปานกลาง	3.45	0.81	ปานกลาง
27.	มีการจัดทำแผนการวัดผลประเมินผลแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา	3.00	0.56	ปานกลาง	2.98	0.90	ปานกลาง	2.05	0.76	น้อย	2.68	0.74	ปานกลาง
28.	กำหนดให้มีการดำเนินการวัดผลและประเมินผล การเรียนการสอนโดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง	3.78	0.73	มาก	3.77	0.80	มาก	3.00	0.92	ปานกลาง	3.52	0.82	มาก
29.	กำหนดให้มีการพัฒนาเครื่องมือวัดผลและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน	3.64	0.57	มาก	3.70	0.70	มาก	1.70	0.80	น้อย	3.01	0.69	ปานกลาง
30.	สถานศึกษาจัดเอกสารคู่มือระเบียบว่าด้วยการวัดผลประเมินผลให้ครูได้ศึกษา	3.71	0.78	มาก	3.64	0.68	มาก	2.15	0.75	น้อย	3.17	0.74	ปานกลาง

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

ตาราง 17 (ต่อ)

128

ข้อ	ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน	สถานศึกษาขนาดเล็ก			สถานศึกษาขนาดกลาง			สถานศึกษาขนาดใหญ่			ระดับปัญหาโดยรวม		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
31.	สถานศึกษาจัดทำทะเบียนนักเรียนและหลักฐานงานทะเบียน อย่างเป็นระบบ ถูกต้อง ชัดเจน และเป็นปัจจุบัน	4.02	0.62	มาก	3.95	0.57	มาก	3.35	0.99	ปานกลาง	3.77	0.73	มาก
32.	สถานศึกษาจัดทำเอกสารหลักฐานทางการศึกษา ได้แก่ ทะเบียน แสดงผลการเรียน (ปพ.1-9)	3.91	0.70	มาก	3.86	0.66	มาก	2.35	0.88	น้อย	3.37	0.75	ปานกลาง
33.	สถานศึกษาจัดทำแบบฟอร์มการวัดผลและประเมินผลการศึกษาเพื่อเหมาะสมและสะดวกใช้	4.04	0.84	มาก	4.27	0.69	มาก	2.45	0.51	น้อย	3.59	0.68	มาก
34.	กำหนดให้ครูนำผลการวัดแต่ละครั้งมา เป็นข้อมูลในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	3.91	0.66	มาก	3.52	0.59	มาก	2.05	0.69	น้อย	3.16	0.65	ปานกลาง
35.	จัดให้มีการเทียบโอนความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ และผลการเรียนของผู้เรียน	3.31	0.84	ปานกลาง	3.34	0.74	ปานกลาง	2.70	0.66	ปานกลาง	3.12	0.75	ปานกลาง
รวม		3.72	0.68	มาก	3.68	0.72	มาก	2.62	0.78	ปานกลาง	3.34	0.73	ปานกลาง

จากตาราง 17 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน โดยภาพรวมมีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X}=3.34$, S.D.=0.73) เมื่อพิจารณารายข้อสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ สถานศึกษามีการจัดประชุมชี้แจงให้เข้าใจเกี่ยวกับระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการวัดผล ประเมินผลการศึกษา ($\bar{X}=3.92$, S.D.=0.67) สถานศึกษาจัดทำทะเบียนนักเรียนและหลักฐานงาน ทะเบียน อย่างเป็นระบบ ถูกต้อง ชัดเจนและเป็นปัจจุบัน ($\bar{X}=3.77$, S.D.=0.73) สถานศึกษาจัดทำ แบบฟอร์มการวัดผลและประเมินผลการศึกษาเพื่อเหมาะสมและสะดวกใช้ ($\bar{X}=3.59$, S.D.=0.68) กำหนดให้มีการดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนโดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง ($\bar{X}=3.52$, S.D.=0.82) สถานศึกษามีการกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล ของสถานศึกษา ($\bar{X}=3.45$, S.D.=0.81) สถานศึกษาจัดทำเอกสารหลักฐานทางการศึกษาได้แก่ ระเบียบแสดงผลการเรียน(ปพ.1-9) ($\bar{X}=3.37$, S.D.=0.75) สถานศึกษาจัดเอกสารคู่มือระเบียบว่า ด้วยการวัดผลประเมินผลให้ครูได้ศึกษา ($\bar{X}=3.17$, S.D.=0.74) กำหนดให้ครูนำผลการวัดแต่ละครั้งมา เป็นข้อมูลในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ($\bar{X}=3.16$, S.D.=0.65) จัดให้มีการเทียบโอนความรู้ทักษะ ประสิทธิภาพและผลการเรียนของผู้เรียน ($\bar{X}=3.12$, S.D.=0.75) กำหนดให้มีการพัฒนาเครื่องมือ วัดผลและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน ($\bar{X}=3.01$, S.D.=0.69) มีการจัดทำแผนการวัดผลประเมินผล แต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา ($\bar{X}=2.68$, S.D.=0.74)

เมื่อจำแนกตามขนาดสถานศึกษาพบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน สถานศึกษาขนาดเล็กมีปัญหาการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.72$, S.D.=0.68) มีค่าเฉลี่ยมากกว่าสถานศึกษาขนาดกลางและสถานศึกษา ขนาดใหญ่ สถานศึกษาขนาดกลาง มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.68$, S.D.=0.72) และสถานศึกษา ขนาดใหญ่ มีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.62$, S.D.= 0.78)

ตาราง 18 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2
จำแนกตามขนาดโรงเรียน ด้านการศึกษาค้นคว้าเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ข้อ	ด้านการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	สถานศึกษาขนาดเล็ก			สถานศึกษาขนาดกลาง			สถานศึกษาขนาดใหญ่			ระดับปัญหาโดยรวม		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
36.	ครูมีความรู้ความเข้าใจในการทำวิจัย ในชั้นเรียน	2.76	0.77	ปานกลาง	2.64	0.71	ปานกลาง	2.65	0.75	ปาน กลาง	2.68	0.74	ปานกลาง
37.	สถานศึกษามีการส่งเสริมการจัดทำวิจัยในชั้น เรียนเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้	2.64	0.85	ปานกลาง	2.66	0.71	ปานกลาง	2.70	0.80	ปาน กลาง	2.67	0.79	ปานกลาง
38.	ครูมีความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนโดยใช้วิธีกระบวนการวิจัยที่เหมาะสม เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้	2.67	0.70	ปานกลาง	2.70	0.59	ปานกลาง	2.75	0.79	ปาน กลาง	2.71	0.69	ปานกลาง
39.	ครูสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของ การแก้ ปัญหาและการพัฒนาการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้	2.44	0.78	น้อย	2.61	0.65	ปานกลาง	2.45	0.94	น้อย	2.50	0.79	ปานกลาง
40.	มีการสร้างแรงจูงใจให้ครูเห็นความสำคัญและ ความจำเป็นของการวิจัยเพื่อการพัฒนาคุณภาพ การศึกษา	2.62	0.80	ปานกลาง	2.64	0.78	ปานกลาง	2.65	0.81	ปาน กลาง	2.64	0.80	ปานกลาง
41.	สถานศึกษามีการนิเทศติดตามงานวิจัย	3.69	0.63	มาก	3.68	0.93	มาก	3.70	0.73	มาก	3.69	0.76	มาก

ในชั้นเรียน												
รวม	2.83	0.75	ปานกลาง	2.82	0.73	ปานกลาง	2.80	0.80	ปานกลาง	2.82	0.76	ปานกลาง

จากตาราง 18 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวมมีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.81$, S.D.=0.76) เมื่อพิจารณารายข้อสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ สถานศึกษามีการนิเทศติดตามงานวิจัยในชั้นเรียน ($\bar{X}=3.69$, S.D.=0.76) ครูมีความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้วิธีกระบวน การวิจัยที่เหมาะสมเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ($\bar{X}=2.71$, S.D.=0.69) ครูมีความรู้ความเข้าใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน ($\bar{X}=2.68$, S.D.=0.74) สถานศึกษามีการส่งเสริมการจัดทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ($\bar{X}=2.67$, S.D.=0.79) มีการสร้างแรงจูงใจให้ครูเห็นความสำคัญและความจำเป็นของการวิจัยเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($\bar{X}=2.64$, S.D.=0.80) ครูสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการแก้ปัญหาและการพัฒนา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ($\bar{X}=2.50$, S.D.=0.79)

เมื่อจำแนกตามขนาดสถานศึกษาพบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก มีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X}=2.83$, S.D.=0.75) มีค่าเฉลี่ยมากกว่าสถานศึกษาขนาดกลางและสถานศึกษาขนาดใหญ่ สถานศึกษาขนาดกลาง มีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.82$, S.D.=0.73) และสถานศึกษาขนาดใหญ่ มีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=2.80$, S.D.=0.80)

ตาราง 19 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2
จำแนกตามขนาดโรงเรียน ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ข้อ	ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	สถานศึกษาขนาดเล็ก			สถานศึกษาขนาดกลาง			สถานศึกษาขนาดใหญ่			ระดับปัญหาโดยรวม		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
42.	การส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อ นวัตกรรม การเรียน การสอน	2.76	0.67	ปานกลาง	3.11	0.69	ปานกลาง	2.05	0.83	น้อย	2.64	0.73	ปานกลาง
43.	จัดหา จัดทำสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อการศึกษาให้กับครูและนักเรียนอย่างเพียงพอ และหลากหลาย	2.96	0.56	ปานกลาง	2.70	0.73	ปานกลาง	2.00	1.12	น้อย	2.55	0.80	ปานกลาง
44.	การพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา	3.36	0.64	ปานกลาง	3.34	0.68	ปานกลาง	2.30	0.73	น้อย	3.00	0.68	ปานกลาง
45.	การประเมินผลการพัฒนาและการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	3.38	0.77	ปานกลาง	3.41	0.58	ปานกลาง	2.65	0.59	ปานกลาง	3.15	0.65	ปานกลาง
46.	การมีส่วนร่วมและการเผยแพร่ สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	3.16	0.63	ปานกลาง	2.75	0.78	ปานกลาง	2.05	0.76	น้อย	2.65	0.72	ปานกลาง
47.	สถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูผลิต พัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสม เพื่อการศึกษา	2.53	0.81	ปานกลาง	2.43	1.06	ปานกลาง	2.35	0.93	น้อย	2.44	0.93	น้อย
48.	ประสานความร่วมมือในการผลิต จัดหาพัฒนา และการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี	2.93	0.53	ปานกลาง	2.70	0.85	ปานกลาง	1.65	0.81	น้อย	2.43	0.73	น้อย

เพื่อการจัดการ เรียนการสอนกับหน่วยงาน และสถาบันอื่น												
รวม	3.01	0.66	ปานกลาง	2.92	0.76	ปานกลาง	2.15	0.82	น้อย	2.69	0.75	ปานกลาง

จากตาราง 19 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยภาพรวมมีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.69$, S.D.=0.75) เมื่อพิจารณารายข้อสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การประเมินผลการพัฒนาและการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ($\bar{X}=3.17$, S.D.=0.65) การพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ($\bar{X}=3.00$, S.D.=0.68) การมีส่วนร่วมและการเผยแพร่ สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ($\bar{X}=2.65$, S.D.=0.72) การส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อ นวัตกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X}=2.64$, S.D.=0.73) จัดทำ จัดทำสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาให้กับครูและผู้นเรียนอย่างเพียงพอและหลากหลาย ($\bar{X}=2.55$, S.D.=0.80) สถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูผลิตพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อการศึกษา ($\bar{X}=2.44$, S.D.=0.93) ประสานความร่วมมือในการผลิต จัดทำพัฒนาและการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการ เรียนการสอนกับหน่วยงานและสถาบันอื่น ($\bar{X}=2.43$, S.D.=0.73)

เมื่อจำแนกตามขนาดสถานศึกษาพบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็กมีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.01$, S.D.=0.66) มีค่าเฉลี่ยมากกว่า สถานศึกษาขนาดกลางและสถานศึกษาขนาดใหญ่ สถานศึกษาขนาดกลางมีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.92$, S.D.=0.76) และสถานศึกษาขนาดใหญ่ มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.15$, S.D.=0.82)

ตาราง 20 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหา ด้านการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2
จำแนกตามขนาดโรงเรียน ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้

ข้อ	ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้	สถานศึกษาขนาดเล็ก			สถานศึกษาขนาดกลาง			สถานศึกษาขนาดใหญ่			ระดับปัญหาโดยรวม		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
49.	สำรวจแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการ ศึกษาทั้งในและนอกสถานศึกษา	3.33	0.47	ปานกลาง	3.45	0.69	ปานกลาง	2.00	0.86	น้อย	2.93	0.67	ปานกลาง
50.	จัดตั้งและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอก สถานศึกษาให้พอเพียงและสอดคล้องกับการจัดกระบวนการเรียนรู้	3.07	0.68	ปานกลาง	2.68	0.67	ปานกลาง	2.35	1.04	น้อย	2.70	0.80	ปานกลาง
51.	จัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งเรียนรู้แก่ครูสถานศึกษา อื่น บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นๆ ที่จัดการศึกษาในบริเวณใกล้เคียง	2.76	0.74	ปานกลาง	2.52	0.50	ปานกลาง	2.30	0.86	น้อย	2.53	0.70	ปานกลาง
52.	ส่งเสริมให้ครูและผู้เรียนได้ใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู	3.36	0.57	ปานกลาง	3.25	0.61	ปานกลาง	3.30	0.57	ปานกลาง	3.30	0.58	ปานกลาง
53.	ประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาอื่น บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และ	2.84	0.60	ปานกลาง	2.55	0.73	ปานกลาง	2.30	0.86	น้อย	2.56	0.73	ปานกลาง

สถาบันอื่นๆ ในการจัดตั้งส่งเสริมและ พัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่ใช้ร่วมกัน												
รวม	3.07	0.61	ปานกลาง	2.89	0.64	ปานกลาง	2.45	0.84	น้อย	2.80	0.70	ปานกลาง

จากตาราง 20 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ปัญหา การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ โดยภาพรวมมีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.80$, S.D.=0.70) เมื่อพิจารณารายข้อสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ ส่งเสริมให้ครูและ ผู้เรียนได้ใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ($\bar{X}=3.30$, S.D.=0.58) สํารวจแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งในและนอกสถานศึกษา ($\bar{X}=2.93$, S.D.=0.67) จัดตั้งและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอก สถานศึกษาให้พอเพียงและสอดคล้อง กับการจัดกระบวนการเรียนรู้ ($\bar{X}=2.70$, S.D.=0.80) ประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาอื่น บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นๆ ในการจัดตั้งส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่ใช้ร่วมกัน ($\bar{X}=2.56$, S.D.=0.73) จัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งเรียนรู้แก่ครูสถานศึกษา อื่น บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นๆ ที่จัดการศึกษาในบริเวณใกล้เคียง ($\bar{X}=2.53$, S.D.=0.70)

เมื่อจำแนกตามขนาดสถานศึกษาพบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ สถานศึกษาขนาดเล็กปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.00$, S.D.=0.55) มีค่าเฉลี่ยมากกว่า สถานศึกษาขนาดกลางและสถานศึกษาขนาดใหญ่ สถานศึกษาขนาดกลางมีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.89$, S.D.=0.64) และสถานศึกษาขนาดใหญ่ มีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.45$, S.D.=0.84)

ตาราง 21 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหา การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2
จำแนกตามขนาดโรงเรียน ด้านการนิเทศการศึกษา

ข้อ	ด้านการนิเทศการศึกษา	สถานศึกษาขนาดเล็ก			สถานศึกษาขนาดกลาง			สถานศึกษาขนาดใหญ่			ระดับปัญหาโดยรวม		
		\bar{x}	S.D.	ระดับ	\bar{x}	S.D.	ระดับ	\bar{x}	S.D.	ระดับ	\bar{x}	S.D.	ระดับ
54.	มีการปรับปรุงและแก้ปัญหากระบวนการจัดการเรียนการสอนของครูในสถานศึกษา	2.64	0.67	ปานกลาง	2.70	0.51	ปานกลาง	2.35	0.88	น้อย	2.56	0.69	ปานกลาง
55.	ศึกษา สภาพ ปัญหา และความต้องการก่อนการวางแผนการนิเทศภายในโรงเรียน	2.67	0.79	ปานกลาง	2.68	0.74	ปานกลาง	2.30	0.66	น้อย	2.55	0.73	ปานกลาง
56.	มีการจัดทำแผนและปฏิทินการนิเทศ	3.62	0.93	มาก	3.66	0.64	มาก	2.60	0.82	ปานกลาง	3.29	0.80	ปานกลาง
57.	สถานศึกษามีการจัดทำเครื่องมือการนิเทศ	3.31	0.73	ปานกลาง	3.34	0.68	ปานกลาง	2.40	0.75	น้อย	3.02	0.72	ปานกลาง
58.	มีการจัดประชุมแลกเปลี่ยนในเรื่องเกี่ยวกับการจัด กระบวนการเรียนรู้ระหว่างครูและผู้นิเทศ	3.67	0.56	มาก	3.64	0.75	มาก	1.55	0.69	น้อย	2.95	0.67	ปานกลาง
59.	มีการประเมินผลและสรุปผลการนิเทศเพื่อพัฒนาเทคนิควิธีการสอนอย่างต่อเนื่อง	3.38	0.64	ปานกลาง	3.32	0.60	ปานกลาง	2.30	0.73	น้อย	3.00	0.66	ปานกลาง
60.	จัดระบบการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนในสถานศึกษา	3.44	0.62	ปานกลาง	3.39	0.61	ปานกลาง	2.70	0.86	ปานกลาง	3.18	0.70	ปานกลาง
61.	มีการเยี่ยมชั้นเรียนเพื่อทราบปัญหาและให้คำแนะนำในด้านกระบวนการเรียนรู้	2.88	0.65	ปานกลาง	2.77	0.71	ปานกลาง	2.05	0.83	น้อย	2.57	0.73	ปานกลาง

62.	มีการนำผลนิเทศมาปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนรู้	3.31	0.63	ปานกลาง	3.34	0.77	ปานกลาง	2.30	0.80	น้อย	2.98	0.73	ปานกลาง
	รวม	3.21	0.69	ปานกลาง	3.20	0.67	ปานกลาง	2.28	0.78	น้อย	2.90	0.71	ปานกลาง

จากตาราง 21 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาด้านการนิเทศการศึกษา โดยภาพรวม มีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.90$, S.D.=0.71) เมื่อพิจารณารายข้อสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ มีการจัดทำแผนและปฏิทินการนิเทศ ($\bar{X} = 3.29$, S.D.=0.80) จัดระบบการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนในสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.18$, S.D.=0.70) สถานศึกษามีการจัดทำเครื่องมือการนิเทศ ($\bar{X} = 3.02$, S.D.=0.72) มีการประเมินผลและสรุปผลการนิเทศ เพื่อพัฒนาเทคนิควิธีการสอนอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.00$, S.D.=0.66) มีการนำผลนิเทศมาปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 2.98$, S.D.=0.73) มีการจัดประชุมแลกเปลี่ยนในเรื่องเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้อหว่างครูและผู้นิเทศ ($\bar{X} = 2.95$, S.D.=0.67) มีการเยี่ยมชั้นเรียนเพื่อทราบปัญหาและให้คำแนะนำในด้านกระบวนการเรียนรู้ ($\bar{X} = 2.57$, S.D.=0.73) มีการปรับปรุงและแก้ปัญหากระบวนการจัดการเรียนการสอนของครูในสถานศึกษา ($\bar{X} = 2.56$, S.D.=0.69) ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการก่อนการวางแผนการนิเทศภายในโรงเรียน ($\bar{X} = 2.55$, S.D.=0.73)

เมื่อจำแนกตามขนาดสถานศึกษาพบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาด้านการนิเทศการศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็กมีปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.21$, S.D.=0.69) มีค่า เฉลี่ยมากกว่า สถานศึกษาขนาดกลางและสถานศึกษาขนาดใหญ่ สถานศึกษาขนาดเล็กมีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.20$, S.D.=0.67) และสถานศึกษาขนาดใหญ่ มีปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.28$, S.D.=0.78)

ตาราง 22 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหา การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2
 จำแนกตามขนาดโรงเรียน ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ข้อ	ด้านการพัฒนาระบบประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา	สถานศึกษาขนาดเล็ก			สถานศึกษาขนาดกลาง			สถานศึกษาขนาดใหญ่			ระดับปัญหาโดยรวม		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
63.	สถานศึกษามีการจัดทำระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	3.29	0.50	ปานกลาง	3.30	0.55	ปานกลาง	2.45	0.89	น้อย	3.01	0.65	ปานกลาง
64.	มีการพัฒนาปรับปรุงสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานทั้งด้านผู้บริหารด้านครูและด้านผู้เรียน	2.67	0.67	ปานกลาง	2.75	0.68	ปานกลาง	2.65	0.81	ปานกลาง	2.69	0.72	ปานกลาง
65.	สถานศึกษามีการเตรียมความพร้อมรับการประเมินภายนอก	2.69	0.70	ปานกลาง	2.70	0.73	ปานกลาง	2.75	0.72	ปานกลาง	2.71	0.72	ปานกลาง
66.	สถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษา	2.69	0.81	ปานกลาง	2.64	0.94	ปานกลาง	2.65	0.75	ปานกลาง	2.66	0.83	ปานกลาง
67.	การมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายวางแผนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	2.88	0.68	ปานกลาง	2.78	0.63	ปานกลาง	2.00	0.79	น้อย	2.55	0.70	ปานกลาง
68.	การมีส่วนร่วมในการปรับปรุงและพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาศึกษาของสถานศึกษา	2.64	0.67	ปานกลาง	2.73	0.75	ปานกลาง	2.70	0.66	ปานกลาง	2.69	0.69	ปานกลาง
69.	มีการจัดทำรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา	3.50	0.52	ปานกลาง	2.32	0.64	น้อย	2.35	0.67	น้อย	2.72	0.61	ปานกลาง

70.	มีการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ การประเมินผล การประกันคุณภาพการศึกษา	3.64	0.74	มาก	3.44	0.64	ปาน กลาง	1.70	0.80	น้อย	2.93	0.73	ปานกลาง
รวม		3.00	0.66	ปานกลาง	2.83	0.70	ปานกลาง	2.41	0.76	น้อย	2.75	0.71	ปานกลาง

จากตาราง 22 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยภาพรวม มีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.75$, S.D.=0.71) เมื่อพิจารณารายข้อสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ สถานศึกษามีการจัดทำระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ($\bar{X}=3.01$, S.D.=0.65) มีการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ การประเมินผลการประกันคุณภาพการศึกษา ($\bar{X}=2.93$, S.D.=0.73) มีการจัดทำรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา ($\bar{X}=2.72$, S.D.=0.61) สถานศึกษามีการเตรียมความพร้อมรับการประเมินภายนอก ($\bar{X}=2.71$, S.D.=0.72) การมีส่วนร่วมในการปรับปรุงและพัฒนา ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X}=2.69$, S.D.=0.69) มีการพัฒนาปรับปรุงสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานทั้งด้านผู้บริหารด้านครูและด้านผู้เรียน ($\bar{X}=2.69$, S.D.=0.72) สถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษา ($\bar{X}=2.66$, S.D.=0.83) การมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายวางแผน การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ($\bar{X}=2.55$, S.D.=0.70)

เมื่อจำแนกตามขนาดสถานศึกษาพบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก มีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.00$, S.D.=0.66) มีค่าเฉลี่ยมากกว่า สถานศึกษาขนาดกลางและสถานศึกษาขนาดใหญ่ โดยสถานศึกษาขนาดกลางมีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.83$, S.D.=0.70) และสถานศึกษาขนาดใหญ่ มีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.41$, S.D.=0.76)

ระยะที่ 2 แนวทางการพัฒนา การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2

การศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย ดังนี้

2.1 ผลการศึกษาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

2.2 การจัดทำ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2

2.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนการประเมิน (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2

2.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนการประเมิน คู่มือ แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2

2.1 ผลการศึกษาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

ผู้วิจัยได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ
(Best Practice) จำนวน 3 แห่ง โดยการสัมภาษณ์ ผู้บริหารสถานศึกษา มีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

2.1.1 โรงเรียนบ้านหนองดินดำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชัยภูมิ เขต 2

ปัจจุบันมีข้าราชการครู จำนวน 6 คน นักการภารโรง จำนวน 1 คน แบ่งโครงสร้างการบริหารงานในสถานศึกษา ออกเป็น 4 ฝ่าย ได้แก่ กลุ่มบริหารงานวิชาการ กลุ่มบริหารงานบุคคล กลุ่มบริหารงานงบประมาณ เป็นสถานศึกษาที่ใช้รูปแบบการพัฒนาที่ทำให้เด็กอ่านออกเขียนได้ร้อยเปอร์เซ็นต์ คิดเลขคล่อง เขียนคล่อง มีผลสัมฤทธิ์การทดสอบระดับชาติ (O-NET) มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยระดับเขตพื้นที่การศึกษาทุกกลุ่มวิชา รวมทั้งได้รับความร่วมมือจากชุมชนสูงขึ้นทุกปี ใช้รูปแบบการคิดนอกกรอบ การสร้างศรัทธาจากครู นักเรียนและชุมชน ให้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมคิดร่วมทำ กล้านำ กล้าเปลี่ยนแปลง กล้าแสดงความคิดเห็นทั้งการกระทำในหลักสูตร และนอกหลักสูตรด้วยวิธีการที่แตกต่าง และการสร้างสื่อเทคโนโลยีที่ครอบคลุม

ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานของสถานศึกษา มีรายละเอียด ดังนี้

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

สถานศึกษาจัดการเรียนการสอนโดยยึดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และมีการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นที่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของท้องถิ่น นักเรียน ชุมชน ให้ความสำคัญกับชุมชนและคณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น ส่งเสริมให้ครูมีความรู้และความเข้าใจในการนำหลักสูตรลงสู่การจัดการเรียนการสอน

2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

สถานศึกษาเน้นการจัดการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ กำหนดให้ครูทุกคน จัดทำกำหนดการสอนและแผนการสอนส่งผู้บริหารอย่างต่อเนื่อง เน้นการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนอ่านออกเขียนได้ คิดเลขคล่อง สร้างเสริมบรรยากาศและสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้และการจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมการอ่านนักเรียนผ่านกิจกรรมอ่านหนังสือให้ครูฟัง

3. ด้านการวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน

การวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน สถานศึกษา เน้นการดำเนินการตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ ประเมินผลการศึกษาตามมาตรฐานการเรียนรู้

และตัวชี้วัดทุกตัวชี้วัดทุกกลุ่มสารการเรียนรู้ ส่งครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน จัดการประชุมเพื่อระดมแนวคิดในการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาแนวทางการวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียนของสถานศึกษาให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูศึกษา วิเคราะห์ ข้อมูลนักเรียน เพื่อเป็นข้อมูลในการช่วยเหลือนักเรียน ผู้บริหารกำหนดให้ครูทุกคนต้องทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอน อย่างน้อยคนละ 2 เรื่อง ต่อ 1 ภาคเรียน

5. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูทุกคนต้องใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ในการจัดการเรียนการสอน จัดสร้างห้องสมุดเพื่อชีวิตมีสื่อที่ทันสมัย มีแหล่งสืบค้นข้อมูลสำหรับครูและนักเรียน ครูทุกคนต้องสามารถใช้คอมพิวเตอร์และสืบค้นข้อมูลเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้

6. ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้

แหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา มีการจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน จัดสร้างห้องสมุดเพื่อชีวิต จัดสร้างสระว่ายน้ำขึ้นภายในสถานศึกษา เพื่อให้ให้นักเรียนทุกคนได้ฝึกว่ายน้ำ ตามหลักสูตรการว่ายน้ำเพื่อเอาชีวิตรอด ประสานกับชุมชนและภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อจัดทำแหล่งเรียนรู้ภายนอกสถานศึกษา จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนศึกษาหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่ในชุมชน

7. ด้านการนิเทศการศึกษา

ผู้บริหารมีกรนิเทศภายในอย่างสม่ำเสมอ การนิเทศการศึกษาใช้วิธีการนิเทศที่หลากหลาย เช่น การนิเทศแบบการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การนิเทศอย่างไม่เป็นทางการผ่านการในช่วงเวลารับประทานอาหารเที่ยงร่วมกันของบุคลากรในสถานศึกษา การนิเทศแบบตัวต่อตัวกับผู้บริหาร การนิเทศการจัดการเรียนการสอน ซึ่งในแต่ละแบบจะเป็นการนิเทศแบบกัลยาณมิตรที่ร่วมกันแก้ไขร่วมกันพัฒนา

8. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

สถานศึกษาดำเนินการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามระเบียบและหลักเกณฑ์ ว่าด้วยการประกันคุณภาพภายใน พุทธศักราช 2553 อย่างจริงจัง เพื่อเป็นการพัฒนาคุณภาพภายในสถานศึกษาและเป็นการเตรียมความพร้อมในการรับการประเมินภายนอก

2.1.2 โรงเรียนบ้านชุมคำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานองคาย

เขต 1

ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานของสถานศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

สถานศึกษายึดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามหลักสูตรสถานศึกษาเป็นหลัก กำหนดโครงสร้างของหลักสูตร จุดมุ่งหมายที่สอดคล้อง วิสัยทัศน์ เป้าหมายและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานศึกษา กับการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นของสถานศึกษาที่เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น นักเรียน ชุมชน มีการกำกับติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

สถานศึกษาเน้นการจัดการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้ จัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการที่ทำให้นักเรียนมีความสุขกับการเรียนรู้ มีการจัดตั้งกิจกรรมชุมนุมที่หลากหลายที่ให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ตามความถนัดและความสนใจ มีการนิเทศการจัดการเรียนการสอนของครูอย่างต่อเนื่อง

3. ด้านการวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน

สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียนเพื่อกำหนดระเบียบและแนวปฏิบัติการวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียนของสถานศึกษา ที่สอดคล้องกับแนวปฏิบัติของกระทรวงศึกษาธิการ ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัด จัดการวัดผลประเมินผลตามสภาพจริงเพื่อการแก้ไขและพัฒนา

4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

สถานศึกษาเน้นให้ครูทุกคนต้องมีการจัดทำวิจัยในชั้นเรียน โดยให้ทำในลักษณะการทำวิจัยหน้าเดียว เพื่อนำมาใช้ในการเพิ่มศักยภาพการเรียนหรือแก้ปัญหาที่นักเรียนรายบุคคลที่มีปัญหา เช่น ปัญหาที่นักเรียนอ่านไม่คล่อง ปัญหาด้านพฤติกรรมในชั้นเรียน และเสนอรายงานการวิจัยต่อผู้บริหารสถานศึกษา

5. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

สถานศึกษาส่งเสริมการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยการจัดกิจกรรมวันผลิตสื่อ ภาคเรียนละ 1 ครั้ง เพื่อให้ครูและนักเรียนได้ร่วมกันผลิตสื่อการเรียนการสอน ส่งเสริมให้ครูทุกคนสามารถใช้และสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตเพื่อเป็นสื่อในการจัดการเรียนการสอน

6. ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้

ส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนโดยใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษาสนับสนุนการจัดสร้างแหล่งเรียนรู้ภายในท้องถิ่น จัดสร้างแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา เช่น ห้องสมุดรักการอ่าน ห้องคอมพิวเตอร์เพื่อใช้ในการสืบค้นข้อมูล มีการกำกับติดตามการใช้แหล่งเรียนรู้ในการจัดการเรียนการสอนทั้งในและนอกสถานศึกษา

7. ด้านการนิเทศการศึกษา

มีการจัดทำปฏิทินและแผนการนิเทศการศึกษาของสถานศึกษา โดยใช้หลักการนิเทศเพื่อช่วยเหลือ รับผิดชอบต่อปัญหา และการร่วมกันแก้ไข ไม่ใช่การนิเทศแบบจับผิด และมีการกำกับการนิเทศอย่างต่อเนื่อง

8. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

สถานศึกษายึดหลักแนวคิดที่ว่า การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน คือหัวใจของการประเมินภายนอก จึงดำเนินการพัฒนาตามเกณฑ์การประกันคุณภาพภายในทุกมาตรฐาน เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการประเมินภายนอก

2.1.3 โรงเรียนบ้านเขวาสะตืออิสาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานของสถานศึกษา มีรายละเอียด ดังนี้

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อวิเคราะห์และจัดทำโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และชุมชน การจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นเน้นการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น มีการสร้างความเข้าใจของครูในการนำหลักสูตรสถานศึกษา ไปสู่กระบวนการจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมความรู้ความสามารถของครูด้านการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษาด้วยการส่งเข้ารับการอบรม เพื่อให้ครูสามารถนำมาพัฒนาคุณภาพของนักเรียนให้สูงขึ้น

2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

สถานศึกษากำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์สำคัญในการส่งเสริมให้ครู มีการพัฒนากระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง จัดกระบวนการเรียนการสอนที่หลากหลายและสอดคล้องกับ ความสนใจและความถนัดของผู้เรียน การจัดทำกำหนดการสอนและแผนการสอนที่สอดคล้องกับ มาตรฐานและตัวบ่งชี้ของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภายใต้การกำกับดูแลและการนิเทศของผู้บริหาร สถานศึกษา

3. ด้านการวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน

สถานศึกษาเน้นการจัดการวัดผลประเมินผลตามสภาพจริงและ สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวบ่งชี้ของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อเป็นข้อมูลเป็นจริงที่จะสามารถ นำมาปรับปรุงแก้ไขพัฒนาให้มีคุณภาพที่สูงขึ้น มีการแต่งตั้งคณะกรรมการของสถานศึกษาเพื่อพิจารณา การเทียบโอนผลการเรียนของผู้เรียน

4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

สถานศึกษากำหนดให้ครูทุกคนต้องทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของตนเอง ผู้บริหารกำกับติดตามการจัดทำวิจัยของครูแต่ละคนอย่างต่อเนื่อง ส่งบุคลากรเข้ารับการอบรมเพื่อเพิ่มความรู้ความเข้าใจในการจัดทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างถูกต้องและมีคุณภาพ

5. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

สถานศึกษาจัดหาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีการศึกษา ทั้งคอมพิวเตอร์ สื่อมัลติมีเดีย สื่อ CAI ที่หลากหลายและทันสมัย สัญญาณอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเพื่อใช้ในการสืบค้นศึกษาหาความรู้ โดยใช้วิธีการจัดหางบประมาณจากการระดมทรัพยากรร่วมกับผู้ปกครอง ชุมชน ศิษย์เก่า ด้วยวิธีการจัดทำผ้าป่าเพื่อการศึกษา

6. ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้

สถานศึกษาเน้นการจัดสร้างแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาเพื่อความสะดวกในการใช้ เช่น การจัดสร้างห้องสมุดมีชีวิต ห้องโสตทัศนศึกษา ห้องคอมพิวเตอร์ มีการประชุมปรึกษากับชุมชนในการจัดสร้างแหล่งเรียนรู้นอกสถานศึกษา เชิญวิทยากร ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาให้ความรู้ต่างๆ

7. ด้านการนิเทศการศึกษา

มุ่งเน้นการนิเทศแบบมีส่วนร่วม โดยสถานศึกษาจะให้ความสำคัญกับการนิเทศภายในที่เป็นระบบอย่างต่อเนื่อง ทั้งด้านงานวิชาการ และการจัดการเรียนการสอน มีแผนและกำหนดการนิเทศอย่างชัดเจน มีเอกสารหลักฐานการนิเทศที่ชัดเจน มีการกำกับติดตามและประเมินผล การนิเทศภายใน จากผู้บริหารสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

8. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สถานศึกษาถือเป็นนโยบายหลัก และเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารสถานศึกษา มีการแต่งตั้งคณะดำเนินงานพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีการประชุมปรึกษาหารือเพื่อหาแนวทางในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จัดบุคลากรในสถานศึกษารับผิดชอบในแต่ละมาตรฐาน

2.2 การจัดทำ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2

จากผลการศึกษาในระยะที่ 1 และจากการสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาจากผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนที่วิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ในระยะที่ 2 ผู้วิจัยได้นำมาสังเคราะห์ และจัดทำร่างแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ดังนี้

(ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2

แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ประกอบด้วยรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

1.1 ศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตร สํารวจสภาพปัญหา

ความจำเป็น ความต้องการและของสังคม ชุมชน และท้องถิ่น

1.2 กำหนดจุดมุ่งหมาย คัดเลือกเนื้อหาสาระการเรียนรู้และ
การจัดประสบการณ์เรียนที่สอดคล้องวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์

1.3 บริหารจัดการโดยการใช้หลักสูตรได้อย่างเหมาะสมและมีการนิเทศ
การใช้หลักสูตรเป็นประจำ

1.4 ติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตร และหลักสูตรมีการปรับปรุงทุกๆ
สี่ปี

ตัวบ่งชี้ แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

1. มีการอบรมการจัดทาหลักสูตร แต่งตั้งคณะกรรมการหลักสูตร
2. มีภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการจัดทาหลักสูตร เช่น ผู้บริหาร ครู
คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้นำท้องถิ่น ผู้ปกครอง ผู้ทรงคุณวุฒิ พระสงฆ์
3. มีการจัดทำเป็นหลักสูตรสถานศึกษา กำหนดโครงสร้างหลักสูตร
ตามกรอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
4. มีการจัดหลักสูตรท้องถิ่นตามความต้องการ ให้ได้ตามมาตรฐาน
ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้
5. มีการรายงานการใช้หลักสูตร ประเมินการใช้หลักสูตร ประชุม
ประเมินการใช้หลักสูตร
6. มีการนิเทศติดตามหลักสูตร
7. มีการปรับปรุงหลักสูตรทุกปี หรือทุก 4 ปี ตามนโยบาย สพฐ. หรือ
ปรับปรุงตามนโยบาย สพป.

2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

- สถานศึกษา
1. จัดหาและมีการใช้แหล่งเรียนรู้หลากหลายทั้งภายในและภายนอก
- ผู้เรียน
2. ให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของ
 3. พัฒนาครูและผู้เรียนเพื่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง
 4. มีการนิเทศการเรียนการสอนโดยเน้นการนิเทศช่วยเหลือ
- แบบกัลยาณมิตร

ตัวบ่งชี้ แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

1. มีทะเบียนสื่อแหล่งเรียนรู้ภายใน ภายนอก
2. มีแบบบันทึกการใช้แหล่งเรียนรู้ มีการสำรวจแหล่งเรียนรู้
3. มีการศึกษาผู้เรียนเป็นรายบุคคล
4. มีการแบ่งกลุ่มความสนใจตามความถนัด
6. มีแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอก
7. มีการพัฒนาอบรมสัมมนา พัฒนาโดยใช้ สื่อ เอกสารวีดิทัศน์
8. มีการพัฒนาโดยสื่อทางไกล
9. มีแผนการนิเทศ มีกิจกรรมนิเทศ มีการนิเทศตามปฏิทิน
10. มีการประเมินนิเทศและรายงานผล

3. ด้านการวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน

แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

- ประเมินผลเพื่อศึกษาผู้เรียน
1. ศึกษา กำหนด กฎระเบียบการวัดและประเมินผล และมีการวัดและ
- การเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนและกิจกรรมการเรียนรู้
2. ให้ครูจัดทำแผนการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับมาตรฐานสาระ
 3. พัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลให้ได้มาตรฐานอยู่เสมอ
 4. ให้ครูดำเนินการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง

ตัวบ่งชี้ แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

1. มีการจัดทำคู่มือการวัดประเมินผลของโรงเรียน มีการวัดประเมินผล
- ของ สพฐ. สมศ. สพป.
2. มีการวิเคราะห์หลักสูตร วิเคราะห์ผู้เรียน มีการกำหนดการสอน
 3. มีแผนการสอน ผลการเรียนสอนตามมาตรฐาน ตัวชี้วัด
- สาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้

4. มีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงที่สอดคล้องกับมาตรฐานตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้
 5. มีการประชุมแลกเปลี่ยนการจัดทำเครื่องมือ มีนโยบายการวัดผลด้วยวิธีที่หลากหลาย
 6. มีประชุมประจำเดือน ประชุมวิชาการ ประชุมหลักสูตร มีการจัดทำเครื่องมือวัดและประเมินผลทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้
 7. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการวิชาการฝ่ายวัดและประเมินผล
 8. มีการตรวจเครื่องมือวัดและประเมินผล
 9. มีการดำเนินการวัดจริงทุกภาคเรียน ทุกปี
4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา
1. ศึกษา และมีการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน
 2. ส่งเสริมให้ครูศึกษา วิเคราะห์ วิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพงานวิชาการแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้
 3. ประสานความร่วมมือในการศึกษาวิเคราะห์วิจัยในลักษณะภาคีเครือข่าย
 4. มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากผลงานวิจัยในชั้นเรียน
- ตัวบ่งชี้ แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา
1. มีการนิเทศ เรื่องการวิจัยในการแจ้งในที่ประชุม
 2. มีการศึกษาเพิ่มเติมระดับบุคคล ศึกษาต่อระดับมหาดบัณฑิต
- มีการเข้ารับความรู้เพิ่มเติมจากการประชุม อบรม สัมมนา
3. มีการจัดอบรมการทำวิจัยในชั้นเรียน ให้ครูมีการทำวิจัยในชั้นเรียน
 4. มีการพัฒนาเอกสาร
 5. มีการเข้ารับการอบรม
 6. มีการเชิญวิทยากรให้ความรู้ สนับสนุนงบประมาณพัฒนางานทางวิชาการ
 7. มีการเน้นเครือข่ายนักวิจัย คณาจารย์มหาวิทยาลัย สพฐ. สพป.
 8. มีการติดต่อประสานกับมหาวิทยาลัยเพื่อให้ได้รับความเข้าใจ
- ในการทำวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ
9. มีการแลกเปลี่ยนระหว่างเพื่อนครู แลกเปลี่ยนในที่ประชุมประจำเดือน แลกเปลี่ยนในสถานศึกษาในเครือข่าย

5. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

1. ศึกษา วิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อ และเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน
2. จัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการเรียนการสอนและส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อ นวัตกรรมการเรียนการสอน
3. ประสานกับสถานศึกษาอื่นในการผลิต จัดหาพัฒนาและการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน
4. มีการใช้สื่อและเทคโนโลยีในการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับกลุ่มผู้เรียน
5. ประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน

ตัวบ่งชี้ แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

1. มีการสำรวจสภาพการใช้สื่อ
2. มีการสำรวจความต้องการในการใช้สื่อ
3. มีการจัดหาสื่อให้ตรงความต้องการและใช้สื่อเหมาะสมกับผู้เรียน
4. มีการจัดทำนโยบาย
5. มีการจัดทำงบประมาณ
6. มีการจัดทำตามการบริจาค/การระดมทุน
7. มีการประสานงานติดต่อเครือข่าย สพป. สพฐ.
8. มีการประสานงานโรงเรียนต้นแบบ เช่น CAI , Port folio
9. มีการใช้สื่อ ใช้ทุกชั้นเรียน ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้
10. มีตารางการใช้ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องสมุด ห้องสื่อ
11. มีการประเมินผล มีข้อมูลการใช้สื่อ

6. ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้

แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

1. สำรวจแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ทั้งภายในและนอกสถานศึกษา สอดคล้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่น
2. จัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งเรียนรู้แก่ ครู บุคคล ชุมชน และสถานศึกษาอื่น
3. จัดตั้งและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ รวมทั้งพัฒนาให้เกิดองค์ความรู้

โดยการประสานกับสถาบัน บุคคล ชุมชน

ตัวบ่งชี้ แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

1. มีการสำรวจ มีทะเบียนแหล่งเรียนรู้
2. มีรายชื่อวิทยากรภายนอก (ภูมิปัญญาท้องถิ่น)
3. มีการเผยแพร่การประชุม มีหนังสือแจ้งผู้ปกครอง
4. มีการแต่งตั้งครูรับผิดชอบติดต่อประสานงานกับหน่วยงานและชุมชน

7. ด้านการนิเทศการศึกษา

แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

1. จัดระบบการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนภายในและดำเนินการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ
2. แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์การนิเทศภายในร่วมกับสถานศึกษาอื่น
3. ประเมินผลการนิเทศภายในเป็นระยะๆ

ตัวบ่งชี้ แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

1. มีการจัดประชุมชี้แจงการนิเทศ จัดทำแบบการนิเทศ จัดทำแผนการนิเทศ กำหนดกิจกรรมการนิเทศ
2. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศ มีการนิเทศภายในภาคเรียน 1-2 ครั้ง
3. มีการกำกับ ติดตามผลการนิเทศการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ
4. มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในที่ประชุม
5. มีเครือข่ายทางวิชาการ
6. มีการประเมินผลและรายงานในที่ประชุมประจำเดือนและเมื่อเสร็จสิ้นภาคเรียน

ภาคเรียน

7. มีการรายงานนิเทศ

8. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

1. สร้างเกณฑ์การประเมินเป้าหมายความสำเร็จตามมาตรฐานและตัวชี้วัดของ สพฐ.และสมศ.
2. วางแผนการพัฒนาคุณภาพและดำเนินการตามแผน ติดตามตรวจสอบและประเมิน คุณภาพเพื่อปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

3. ประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาและหน่วยงานอื่นในการปรับปรุง และพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา

ตัวบ่งชี้ แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

1. มีการประชุมแต่งตั้งให้มีการจัดทำ SAR ของสถานศึกษา
2. มีการประชุมกำหนดเป้าหมายตามมาตรฐาน สพป./สมศ.
3. มีการจัดเตรียมเอกสาร/ตัวบ่งชี้ตามมาตรฐาน
4. มีการประชุม กำหนดผู้รับผิดชอบ มีโครงการพัฒนาระบบประกัน

คุณภาพภายในสถานศึกษา

5. มีการประเมินตรวจสอบปรับปรุงทุกภาคเรียน
6. มีการประสานเครือข่าย ประสานสำนักงานเขตพื้นที่

แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา แยกตามขนาด สถานศึกษา เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการนำไปใช้ ประกอบด้วยรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

1.1 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ สถานศึกษาขนาดเล็ก

1.1.1 ศึกษาและวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรแกนกลางการศึกษา

ขั้นพื้นฐานพุทธราช 2551

1.1.2 การมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

1.1.3 นำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างสะดวก

เหมาะสม

1.1.4 วิเคราะห์หลักสูตรเพื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

1.1.5 จัดทำหลักสูตรสอดคล้องกับปัญหาความต้องการของ

ผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม

1.1.6 จัดทำหลักสูตรท้องถิ่นให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสังคม

รอบสถานศึกษา

1.1.7 กำหนดแนวทางในการวัดผลและประเมินผลในหลักสูตร

1.1.8 ติดตามการประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาที่ได้ร่วม

จัดทำขึ้น เมื่อสิ้นปีการศึกษา

1.2 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ สถานศึกษาขนาด

กลาง

ขั้นพื้นฐานพุทธราช2551	1.2.1 ศึกษาและวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรแกนกลางการศึกษา
	1.2.2 การมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา
	1.2.3 สถานศึกษามีการนิเทศติดตามการใช้หลักสูตรสถานศึกษา
	1.2.4 วิเคราะห์หลักสูตรเพื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
	1.2.5 กำหนดแนวทางในการวัดผลและประเมินผลในหลักสูตร
	1.2.6 นำหลักสูตรไปใช้จัดทำแผนการเรียนรู้
	1.2.7 ติดตามการประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาที่ได้ร่วม
จัดทำขึ้นเมื่อสิ้นปีการศึกษา	
ขนาดใหญ่	1.3 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ สถานศึกษา
	1.3.1 การมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา
	1.3.2 สถานศึกษามีการนิเทศติดตามการใช้หลักสูตรสถานศึกษา
	1.3.3 สถานศึกษามีการนำผลการประเมินการใช้หลักสูตรมา
ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา	
	1.3.4 กำหนดแนวทางในการวัดผลและประเมินผลในหลักสูตร
	1.3.5 นำหลักสูตรไปใช้จัดทำแผนการเรียนรู้
	1.3.6 ติดตามการประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาที่ได้ร่วม
จัดทำขึ้น เมื่อสิ้นปีการศึกษา	
	2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้
	2.1 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ สถานศึกษาขนาดเล็ก
การจัดการเรียนการสอน	2.1.1 ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูจัดทำแผนการเรียนรู้เพื่อใช้ใน
	2.1.2 กิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและก่อให้เกิด
คุณลักษณะอันพึงประสงค์	
	2.1.3 จัดกระบวนการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับความสนใจ
และความถนัดของผู้เรียน	
	2.1.4 จัดการเรียนการสอนได้ตรงตามมาตรฐานการเรียนและ
ตัวชี้วัดของกลุ่มสาระวิชา	
	2.1.5 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดของ
หน่วยการเรียนรู้ นั้น ๆ	

- 2.1.6 สอดแทรกคุณธรรมและจริยธรรมให้กับนักเรียน
- 2.1.7 นำผลการประเมินมาใช้ปรับปรุงในการจัดการเรียน
- การสอนครั้งต่อไป
- 2.2 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ สถานศึกษา
- ขนาดกลาง
- 2.2.1 กิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและก่อให้เกิด
- คุณลักษณะอันพึงประสงค์
- 2.2.2 จัดกระบวนการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับความสนใจ
- และความถนัดของผู้เรียน
- 2.2.3 จัดการเรียนการสอนได้ตรงตามมาตรฐานการเรียนรู้และ
- ตัวชี้วัดของกลุ่มสาระวิชา
- 2.2.4 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดของ
- หน่วยการเรียนรู้ต่างๆ
- 2.2.5 นำผลการประเมินมาใช้ปรับปรุงในการจัดการเรียน
- การสอนครั้งต่อไป
- 2.3 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ สถานศึกษาขนาด
- ใหญ่
- 2.3.1 กิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและก่อให้เกิด
- คุณลักษณะอันพึงประสงค์
- 2.3.2 จัดกระบวนการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับความสนใจ
- และความถนัดของผู้เรียน
- 2.3.3 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดของ
- หน่วยการเรียนรู้ต่างๆ
- 2.3.4 นำผลการประเมินมาใช้ปรับปรุงในการจัดการเรียน
- การสอนครั้งต่อไป
3. ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน
- 3.1 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ สถานศึกษาขนาดเล็ก
- 3.1.1 จัดประชุมชี้แจงให้เข้าใจเกี่ยวกับระเบียบ
- กระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการวัดผลประเมินผลการศึกษา
- 3.1.2 กำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและ
- ประเมินผลของสถานศึกษา

- 3.1.3 กำหนดให้มีการดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนโดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง
- 3.1.4 กำหนดให้มีการพัฒนาเครื่องมือวัดผลและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน
- 3.1.5 จัดเอกสารคู่มือระเบียบว่าด้วยการวัดผลประเมินผลให้บุคลากรได้ศึกษา
- 3.1.6 จัดทำทะเบียนนักเรียนและหลักฐานงานทะเบียนอย่างเป็นระบบ ถูกต้อง ชัดเจน และเป็นปัจจุบัน
- 3.1.7 จัดทำเอกสารหลักฐานทางการศึกษาได้แก่ ระเบียบแสดงผลการเรียน (ปพ.1-9)
- 3.1.8 จัดทำแบบฟอร์มการวัดผลและประเมินผลการศึกษาเพื่อเหมาะสมและสะดวกใช้
- 3.1.9 กำหนดให้ครูนำผลการวัดแต่ละครั้งมาเป็นข้อมูลในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- 3.1.10 จัดให้มีการเทียบโอนความรู้ ทักษะประสบการณ์และผลกรเรียนของผู้เรียน
- 3.2 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ สถานศึกษาขนาดกลาง
- 3.2.1 จัดประชุมชี้แจงให้เข้าใจเกี่ยวกับระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการวัดผลประเมินผลการศึกษา
- 3.2.2 กำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา
- 3.2.3 กำหนดให้มีการดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนโดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง
- 3.2.4 กำหนดให้มีการพัฒนาเครื่องมือวัดผลและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน
- 3.2.5 จัดเอกสารคู่มือระเบียบว่าด้วยการวัดผลประเมินผลให้บุคลากรได้ศึกษา
- 3.2.6 จัดทำทะเบียนนักเรียนและหลักฐานงานทะเบียนอย่างเป็นระบบ ถูกต้อง ชัดเจน และเป็นปัจจุบัน
- 3.2.7 จัดทำเอกสารหลักฐานทางการศึกษาได้แก่ ระเบียบแสดงผลการเรียน (ปพ.1-9)

- 3.2.8 จัดทำแบบฟอร์มการวัดผลและประเมินผลการศึกษา
เพื่อเหมาะสมและสะดวกใช้
- 3.2.9 กำหนดให้ครูนำผลการวัดแต่ละครั้งมาเป็นข้อมูลใน
การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- 3.3 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ สถานศึกษา
ขนาดใหญ่
- 3.3.1 จัดประชุมชี้แจงให้เข้าใจเกี่ยวกับระเบียบ
กระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการวัดผลประเมินผลการศึกษา
- 3.3.2 กำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและ
ประเมินผลของสถานศึกษา
- 3.3.3 กำหนดให้มีการดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียน
การสอนโดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง
- 3.3.4 จัดทำทะเบียนนักเรียนและหลักฐานงานทะเบียน อย่างเป็น
ระบบ ถูกต้อง ชัดเจน และเป็นปัจจุบัน
- 3.3.5 จัดให้มีการเทียบโอนความรู้ ทักษะประสบการณ์ และ
ผลการเรียนของผู้เรียน
4. ด้านการศึกษาค้นคว้าเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 4.1 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ สถานศึกษาขนาดเล็ก
- 4.1.1 ส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน
- 4.1.2 ส่งเสริมการจัดทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนากระบวนการ
เรียนรู้
- 4.1.3 ส่งเสริมให้ครูมีความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียน
การสอนโดยใช้วิธีการกระบวนการวิจัยที่เหมาะสมเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้
- 4.1.4 สร้างแรงจูงใจให้ครูเห็นความสำคัญและความจำเป็นของ
การวิจัยเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 4.1.5 สถานศึกษาต้องมีการนิเทศติดตามงานวิจัยในชั้นเรียน
- 4.2 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ สถานศึกษาขนาดกลาง
- 4.2.1 ส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน
- 4.2.2 ส่งเสริมการจัดทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- 4.2.3 ใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการแก้ปัญหาและการพัฒนาการ
จัดกิจกรรมการเรียนการสอนจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้
- 4.2.4 สถานศึกษาต้องมีการนิเทศติดตามงานวิจัยในชั้นเรียน

- 4.3 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ สถานศึกษาขนาดใหญ่
- 4.3.1 ส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน
- 4.3.2 ส่งเสริมการจัดทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- 4.3.3 ใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการแก้ปัญหาและการพัฒนาการ
จัดกิจกรรมการเรียนการสอนจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้
- 4.3.4 สถานศึกษาต้องมีการนิเทศติดตามงานวิจัยในชั้นเรียน

5. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

- 5.1 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ สถานศึกษาขนาดเล็ก
- 5.1.1 การส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อ นวัตกรรม การเรียนการสอน
- 5.1.2 จัดหา จัดทำสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาให้กับ
ครูและผู้เรียนอย่างเพียงพอและหลากหลาย
- 5.1.3 พัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
- 5.1.4 ประเมินผลการพัฒนาและการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี
เพื่อการศึกษา
- 5.1.5 มีส่วนร่วมและการเผยแพร่ สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี
เพื่อการศึกษา
- 5.1.6 ประสานความร่วมมือในการผลิต จัดหาพัฒนาและการใช้สื่อ
นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการจัดการ เรียนการสอนกับหน่วยงานและสถาบันอื่น
- 5.2 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ สถานศึกษาขนาดกลาง
- 5.2.1 การส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อ นวัตกรรม การเรียนการสอน
- 5.2.2 พัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
- 5.2.3 ประเมินผลการพัฒนาและการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี
เพื่อการศึกษา
- 5.2.4 มีส่วนร่วมและการเผยแพร่ สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี
เพื่อการศึกษา
- 5.3 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ สถานศึกษาขนาดใหญ่
- 5.3.1 ประเมินผลการพัฒนาและการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี
เพื่อการศึกษา
- 5.3.2 มีส่วนร่วมและการเผยแพร่ สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี

เพื่อการศึกษา

5.3.3 ประสานความร่วมมือในการผลิต จัดหาพัฒนาและการใช้สื่อนวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการจัดการ เรียนการสอนกับหน่วยงานและสถาบันอื่น

6. ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้

6.1 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ สถานศึกษาขนาดเล็ก

6.1.1 มีการสำรวจแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพ การ ศึกษาทั้งในและนอกสถานศึกษา

6.1.2 จัดตั้งและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอก สถานศึกษาให้พอเพียงและสอดคล้องกับการจัดกระบวนการเรียนรู้

6.1.3 จัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งเรียนรู้แก่ครูสถานศึกษาอื่น บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นๆ ที่จัดการศึกษาในบริเวณใกล้เคียง

6.1.4 ส่งเสริมให้ครูและนักเรียนได้ใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอก สถานศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้

6.1.5 ประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาอื่น บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นๆ ในการจัดตั้งส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่ใช้ร่วมกัน

6.2 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ สถานศึกษาขนาดกลาง

6.2.1 มีการสำรวจแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพ การ ศึกษาทั้งในและนอกสถานศึกษา

6.2.2 จัดตั้งและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอก สถานศึกษาให้พอเพียงและสอดคล้องกับการจัดกระบวนการเรียนรู้

6.2.3 จัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งเรียนรู้แก่ครูสถานศึกษาอื่น บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นๆ ที่จัดการศึกษาในบริเวณใกล้เคียง

6.2.4 ประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาอื่น บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นๆ ในการจัดตั้งส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่ใช้ร่วมกัน

6.3 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ สถานศึกษาขนาดใหญ่

6.3.1 มีการสำรวจแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพ การ ศึกษาทั้งในและนอกสถานศึกษา

6.3.2 จัดตั้งและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอก สถานศึกษาให้พอเพียงและสอดคล้องกับการจัดกระบวนการเรียนรู้

6.3.3 จัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งเรียนรู้แก่ครูสถานศึกษาอื่น บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นๆ ที่จัดการศึกษาในบริเวณใกล้เคียง

6.3.4 ประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาอื่น บุคคล ครอบครัวยุโรป องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นๆ ในการจัดตั้งส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่ใช้ร่วมกัน

7. ด้านการนิเทศการศึกษา

7.1 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ สถานศึกษาขนาดเล็ก

7.1.1 ปรับปรุงและแก้ปัญหากระบวนการจัดการเรียนการสอนของครูในสถานศึกษา

7.1.2 ศึกษา สภาพ ปัญหา และความต้องการก่อนการวางแผนการนิเทศภายในสถานศึกษา

7.1.3 จัดทำแผนและปฏิทินการนิเทศ

7.1.4 จัดทำเครื่องมือการนิเทศ

7.1.5 จัดประชุมแลกเปลี่ยนในเรื่องเกี่ยวกับการจัด กระบวนการเรียนรู้ระหว่างครูและผู้นิเทศ

7.1.6 ประเมินผลและสรุปผลการนิเทศ เพื่อพัฒนาเทคนิควิธีการสอนอย่างต่อเนื่อง

7.1.7 จัดระบบการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนในสถานศึกษา

7.1.8 เยี่ยมชั้นเรียนเพื่อทราบปัญหาและให้คำแนะนำในด้านกระบวนการเรียนรู้

7.1.9 นำผลนิเทศมาปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนรู้

7.2 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ สถานศึกษาขนาดกลาง

7.2.1 จัดทำแผนและปฏิทินการนิเทศ

7.2.2 จัดทำเครื่องมือการนิเทศ

7.2.3 จัดประชุมแลกเปลี่ยนในเรื่องเกี่ยวกับการจัด กระบวนการเรียนรู้ระหว่างครูและผู้นิเทศ

7.2.4 ประเมินผลและสรุปผลการนิเทศ เพื่อพัฒนาเทคนิควิธีการสอนอย่างต่อเนื่อง

7.2.5 จัดระบบการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนในสถานศึกษา

7.2.6 เยี่ยมชั้นเรียนเพื่อทราบปัญหาและให้คำแนะนำในด้านกระบวนการเรียนรู้

7.2.7 นำผลนิเทศมาปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนรู้

7.3 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ สถานศึกษาขนาดใหญ่

- 7.3.1 จัดทำแผนและปฏิทินการนิเทศ
- 7.3.2 จัดทำเครื่องมือการนิเทศ
- 7.3.3 ประเมินผลและสรุปผลการนิเทศ เพื่อพัฒนาเทคนิควิธีการสอน
- อย่างต่อเนื่อง
- 7.3.4 จัดระบบการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนใน
- สถานศึกษา
- 7.3.5 เยี่ยมชั้นเรียนเพื่อทราบปัญหาและให้คำแนะนำใน
- ด้านกระบวนการเรียนรู้
- 7.3.6 นำผลนิเทศมาปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนรู้
8. ด้านการพัฒนากระบวนประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
- 8.1 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ สถานศึกษาขนาดเล็ก
- 8.1.1 มีการจัดทำระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
- 8.1.2 สถานศึกษามีการเตรียมความพร้อมรับการประเมินภายนอก
- 8.1.3 สร้างความรู้ความเข้าใจในเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษา
- 8.1.4 กำหนดเป้าหมาย วางแผนการประกันคุณภาพภายใน
- สถานศึกษา
- 8.1.5 จัดทำรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา
- 8.1.6 กำกับ ติดตาม ตรวจสอบ การประเมินผล การประกันคุณภาพ
- การศึกษาอย่างต่อเนื่อง
- 8.2 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ สถานศึกษาขนาดกลาง
- 8.2.1 มีการจัดทำระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
- 8.2.2 พัฒนาปรับปรุงสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน
- ทั้งด้านผู้บริหาร ด้านครูและด้านผู้เรียน
- 8.2.3 กำหนดเป้าหมาย วางแผนการประกันคุณภาพภายใน
- สถานศึกษา
- 8.2.4 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการปรับปรุงและพัฒนากระบวน
- การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
- 8.2.5 กำกับ ติดตาม ตรวจสอบ การประเมินผล การประกันคุณภาพ
- การศึกษาอย่างต่อเนื่อง
- 8.3 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ สถานศึกษาขนาดกลาง
- ใหญ่

8.3.1 พัฒนาปรับปรุงสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน
ทั้งด้านผู้บริหาร ด้านครูและด้านผู้เรียน

8.3.2 สถานศึกษามีการเตรียมความพร้อมรับการประเมินภายนอก

8.3.3 สร้างความรู้ความเข้าใจในเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษา

8.3.4 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการปรับปรุงและพัฒนาระบบ

การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

2.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนการประเมิน (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการ
บริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2

การประเมิน (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

เพื่อตรวจสอบ ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน โดยการตอบแบบ
ประเมิน ที่มีลักษณะ เหมาะสม ไม่แน่ใจ และไม่เหมาะสม แล้วคำนวณหาค่า IOC เท่ากับ 0.50 ขึ้นไป
ถือว่ากลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าเป็น (ร่าง) แนวทางที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสม และความเป็นไปได้
รายละเอียดของการตรวจสอบ ปรากฏดังตาราง 23

ตาราง 23 ผลการวิเคราะห์ ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการ
บริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

ข้อที่	แนวทางการพัฒนา	ความเหมาะสม		ความเป็นไปได้	
		ค่า IOC	แปลผล	ค่า IOC	แปลผล
ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา					
1.	ศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตร สํารวจสภาพปัญหา ความจำเป็น ความต้องการและของสังคม ชุมชน และ ท้องถิ่น	1	เหมาะสม	1	เป็นไปได้
2.	กำหนดจุดมุ่งหมาย คัดเลือกเนื้อหาสาระการเรียนรู้ และการจัดประสบการณ์เรียนที่สอดคล้องวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์	0.80	เหมาะสม	1	เป็นไปได้
3.	บริหารจัดการโดยใช้หลักสูตรได้อย่างเหมาะสม และมีการนิเทศการใช้หลักสูตรเป็นประจำ	1	เหมาะสม	0.80	เป็นไปได้

ตาราง 23 (ต่อ)

ข้อที่	แนวทางการพัฒนา	ความเหมาะสม	ความเป็นไปได้
--------	----------------	-------------	---------------

		ค่า IOC	แปลผล	ค่า IOC	แปลผล
4.	ติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตร และหลักสูตรมีการปรับปรุง ทุกๆ สี่ปี	1	เหมาะสม	0.80	เป็นไปได้
ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้					
1.	จัดหาและมีการใช้แหล่งเรียนรู้หลากหลายทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน	0.80	เหมาะสม	0.80	เป็นไปได้
2.	ให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน	1	เหมาะสม	0.80	เป็นไปได้
3.	พัฒนาครูและผู้เรียนเพื่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	0.80	เหมาะสม	1	เป็นไปได้
4.	มีการนิเทศการเรียนการสอนโดยเน้นการนิเทศช่วยเหลือแบบกัลยาณมิตร	1	เหมาะสม	1	เป็นไปได้
ด้านการวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน					
1.	ศึกษา กำหนด ฎุระเบียบการวัดและประเมินผล และมีการวัดและประเมินผลเพื่อศึกษาผู้เรียน	0.60	เหมาะสม	1	เป็นไปได้
2.	ให้ครูจัดทำแผนการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับมาตรฐานสาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนและกิจกรรมการเรียนรู้	0.80	เหมาะสม	1	เป็นไปได้
3.	พัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลให้ได้มาตรฐานอยู่เสมอ	1	เหมาะสม	0.80	เป็นไปได้
4.	ให้ครูดำเนินการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง	1	เหมาะสม	1	เป็นไปได้
ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา					
1.	ศึกษา และมีการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน	1	เหมาะสม	0.80	เป็นไปได้
2.	ส่งเสริมให้ครูศึกษา วิเคราะห์ วิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพงานวิชาการแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้	0.80	เหมาะสม	0.60	เป็นไปได้
3.	ประสานความร่วมมือในการศึกษาวิเคราะห์ วิจัยในลักษณะภาคีเครือข่าย	0.60	เหมาะสม	0.60	เป็นไปได้
4.	มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากผลงานวิจัยในชั้นเรียน	0.80	เหมาะสม	0.80	เป็นไปได้

ตาราง 23 (ต่อ)

ข้อที่	แนวทางการพัฒนา	ความเหมาะสม		ความเป็นไปได้	
		ค่า IOC	แปลผล	ค่า IOC	แปลผล
ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา					
1.	ศึกษา วิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อ และเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน	1	เหมาะสม	1	เป็นไปได้
2.	จัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการเรียนการสอน และส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อ นวัตกรรมการเรียนการสอน	0.80	เหมาะสม	1	เป็นไปได้
3.	ประสานกับสถานศึกษาอื่นในการผลิต จัดหาพัฒนา และการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน	0.60	เหมาะสม	0.60	เป็นไปได้
4.	มีการใช้สื่อและเทคโนโลยีในการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับกลุ่มผู้เรียน	1	เหมาะสม	1	เป็นไปได้
5.	ประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน	1	เหมาะสม	0.80	เป็นไปได้
ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้					
1.	สำรวจแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาทั้งภายในและนอกสถานศึกษา สอดคล้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่น	1	เหมาะสม	1	เป็นไปได้
2.	จัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งเรียนรู้แก่ ครู บุคคล ชุมชน และสถานศึกษาอื่น	0.60	เหมาะสม	1	เป็นไปได้
3.	จัดตั้งและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ รวมทั้งพัฒนาให้เกิดองค์ความรู้ โดยการประสานกับสถาบัน บุคคล ชุมชน	1	เหมาะสม	1	เป็นไปได้
ด้านการนิเทศการศึกษา					
1.	จัดระบบการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอน ภายในและดำเนินการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ	1	เหมาะสม	1	เป็นไปได้
2.	แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์การนิเทศภายใน	0.80	เหมาะสม	0.80	เป็นไปได้

	ร่วมกับสถานศึกษาอื่น				
3.	ประเมินผลการนิเทศภายในเป็นระยะๆ	1	เหมาะสม	0.80	เหมาะสม

ตาราง 23 (ต่อ)

ข้อที่	แนวทางการพัฒนา	ความเหมาะสม		ความเป็นไปได้	
		ค่า IOC	แปลผล	ค่า IOC	แปลผล
ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา					
1.	สร้างเกณฑ์การประเมินเป้าหมายความสำเร็จตามมาตรฐานและตัวชี้วัดของ สพฐ.และสมศ.	1	เหมาะสม	1	เป็นไปได้
2.	วางแผนการพัฒนาคุณภาพและดำเนินการตามแผนติดตาม ตรวจสอบและประเมิน คุณภาพเพื่อปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	0.80	เหมาะสม	1	เป็นไปได้
3.	ประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาและหน่วยงานอื่นในการปรับปรุงและพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา	0.80	เหมาะสม	0.60	เป็นไปได้

จากตาราง 23 ผลการวิเคราะห์ ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา โดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า

ด้านความเหมาะสม ผู้เชี่ยวชาญ ส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา มีความเหมาะสมทุกข้อ

ด้านความเป็นไปได้ ผู้เชี่ยวชาญ ส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา มีความเป็นไปได้ทุกข้อ

2.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนการประเมิน คู่มือ แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2

การประเมิน คู่มือแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา เพื่อตรวจสอบ ความเหมาะสมต่อการนำไปใช้ ของผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 15 ท่าน โดยการตอบแบบ

ประเมิน ที่มีลักษณะ เหมาะสม ไม่แน่ใจ และไม่เหมาะสม แล้วคำนวณหาค่า IOC เท่ากับ 0.50 ขึ้นไป
ถือว่ากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่า คู่มือที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมต่อการนำไปใช้ รายละเอียดของ
การตรวจสอบ ปรากฏดังตาราง 24

ตาราง 24 ผลการวิเคราะห์ ความเหมาะสมต่อการนำไปใช้ คู่มือแนวทางการพัฒนาการบริหารงาน
วิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2

ข้อที่	รายการประเมิน	ความเหมาะสมต่อการนำไปใช้	
		ค่า IOC	แปลผล
ส่วนที่ 1 บทนำ			
1.	หลักการและเหตุผล	0.87	เหมาะสม
2.	ความมุ่งหมาย	1	เหมาะสม
ส่วนที่ 2 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 2			
1.	ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา	1	เหมาะสม
2.	ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	1	เหมาะสม
3.	ด้านการวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน	1	เหมาะสม
4.	ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	0.93	เหมาะสม
5.	ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	1	เหมาะสม
6.	ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้	1	เหมาะสม
7.	ด้านการนิเทศการศึกษา	1	เหมาะสม
8.	ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	1	เหมาะสม
ส่วนที่ 3 บทบาทหน้าที่ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ			
1.	บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา	0.93	เหมาะสม
2.	บทบาทหน้าที่ของครูวิชาการสถานศึกษา	0.93	เหมาะสม
ส่วนที่ 4 การนิเทศผลการดำเนินงาน			
1.	ขั้นตอนการดำเนินการนิเทศ	0.87	เหมาะสม

จากตาราง 24 ผลการวิเคราะห์ ความเหมาะสมต่อการนำไปใช้คู่มือแนวทางการพัฒนา
การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

ส่วนที่ 1 บทนำ พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิ ส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นว่ามี ความเหมาะสมต่อ
การนำไปใช้จริง

ส่วนที่ 2 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิ ส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นว่ามี
ความเหมาะสมต่อการนำไปใช้จริง

ส่วนที่ 3 บทบาทหน้าที่ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ พบว่า
ผู้ทรงคุณวุฒิ ส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมต่อการนำไปใช้จริง

ส่วนที่ 4 การนิเทศผลการดำเนินงาน พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิ ส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นว่ามี
ความเหมาะสมต่อการนำไปใช้จริง

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ผู้วิจัยได้นำเสนอ สรุปผล อภิปรายผลและ
ข้อเสนอแนะตามลำดับดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สรุปผล
3. อภิปรายผล
4. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2

สรุปผล

การวิจัยครั้งนี้สรุปผลได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาวิจัย สภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านมีสภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับของ สภาพการบริหารงานวิชาการจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ได้แก่ 1) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 2) ด้านการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 3) ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ 4) ด้านการนิเทศการศึกษา 5) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 6) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 7) ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน 8) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

เมื่อพิจารณารายละเอียดของแต่ละด้านเป็นรายข้อ พบว่า

1.1 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีสภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลางและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การใช้วิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการแก้ปัญหาและการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีสภาพการดำเนินงานมากที่สุด รองลงมาคือ การสร้างแรงจูงใจให้ครูเห็นความสำคัญและความจำเป็นของการวิจัยเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและ สถานศึกษามีการส่งเสริมการจัดทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ตามลำดับ

1.2 ด้านการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีสภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การจัดทำรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา มีสภาพการบริหารงานวิชาการมากที่สุด รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายวางแผน การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และมีการพัฒนาปรับปรุงสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานทั้งด้านผู้บริหารด้านครูและด้านผู้เรียนตามลำดับ

1.3 ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ มีสภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า จัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งเรียนรู้แก่ครูสถานศึกษาอื่น บุคคล ครอบครัวยุวทัศน์ หน่วยงานและสถาบันอื่นๆ ที่จัดการศึกษาในบริเวณใกล้เคียง มีสภาพการดำเนินงานมากที่สุด รองลงมาคือ การประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาอื่น บุคคล ครอบครัวยุวทัศน์ หน่วยงาน และสถาบันอื่นๆ ในการจัดตั้งส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่ใช้ร่วมกัน และการจัดตั้งและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาให้พอเพียงและสอดคล้องกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ ตามลำดับ

1.4 ด้านการนิเทศการศึกษา มีสภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีการเยี่ยมชั้นเรียนเพื่อทราบปัญหาและให้คำแนะนำในด้านกระบวนการเรียนรู้ มีสภาพการดำเนินงานมากที่สุด รองลงมาคือ มีการปรับปรุงและแก้ปัญหากระบวนการจัดการเรียนการสอนของครูในสถานศึกษาและการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการก่อนการวางแผนแผนการนิเทศภายในโรงเรียน ตามลำดับ

1.5 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีสภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลางและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การประสานความร่วมมือในการผลิตจัดหาพัฒนาและใช้ สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อจัดการเรียนการสอนกับหน่วยงานและสถาบันอื่น มีสภาพการดำเนินงานมากที่สุด รองลงมาคือ สถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูผลิตพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อการศึกษาและการมีส่วนร่วมและการเผยแพร่ สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ตามลำดับ

1.6 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ มีสภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครูมีการประเมินผลก่อนและหลังการจัดการเรียนการสอน มีสภาพการดำเนินงานมากที่สุด รองลงมาคือ สถานศึกษามีการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอนของครู และมีการสอดแทรกคุณธรรมและจริยธรรมให้กับนักเรียนในขณะจัดการเรียนการสอนตามลำดับ

1.7 ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน มีสภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีการจัดทำแผนการวัดผล ประเมินผลแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา มีสภาพการดำเนินงานมากที่สุด รองลงมาคือ การกำหนดให้มีการพัฒนาเครื่องมือวัดผลและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน และจัดให้มีการเทียบโอนความรู้ทักษะประสบการณ์และผลการเรียนของผู้เรียน ตามลำดับ

1.8 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีสภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลางและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสอดคล้องกับปัญหา ความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม มีสภาพการดำเนินงานมากที่สุด รองลงมาคือ สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสังคมรอบสถานศึกษาและสถานศึกษา

มีการศึกษาและวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ตามลำดับ

2. ผลการศึกษาวิจัย ปัญหาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้าน มีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับของปัญหาการบริหารงานวิชาการจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ได้แก่ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน 3) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 4) ด้านการนิเทศการศึกษา 5) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 6) ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ 7) ด้านการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 8) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

เมื่อพิจารณารายละเอียดของแต่ละด้านเป็นรายข้อ พบว่า

2.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลางและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัญหาสถานศึกษามีการติดตามการประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาที่ได้ร่วมจัดทำขึ้นเมื่อสิ้นปีการศึกษา มีปัญหาการบริหารงานวิชาการมากที่สุด รองลงมาคือ ปัญหาคณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และปัญหาครูสามารถนำหลักสูตรไปใช้จัดทำแผนการเรียนรู้ ตามลำดับ

2.2 ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน มีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัญหาสถานศึกษามีการจัดประชุมชี้แจงให้เข้าใจเกี่ยวกับระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการวัดผลประเมินผลการศึกษา มีปัญหาการบริหารงานวิชาการมากที่สุด รองลงมาคือ ปัญหาสถานศึกษาจัดทำทะเบียนนักเรียนและหลักฐานงานทะเบียน อย่างเป็นระบบ ถูกต้อง ชัดเจนและเป็นปัจจุบัน และปัญหาสถานศึกษาจัดทำแบบฟอร์มการวัดผลและประเมินผลการศึกษาเพื่อเหมาะสมและสะดวกใช้ ตามลำดับ

2.3 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ มีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัญหาจัดกิจกรรมได้สอดคล้องกับตัวชี้วัดของหน่วยการเรียนรู้ต่างๆ มีปัญหาการบริหารงานวิชาการมากที่สุด รองลงมาคือ ปัญหาจัดกระบวนการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน และปัญหาครูจัดกิจกรรมโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและก่อให้เกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามลำดับ

2.4 ด้านการนิเทศการศึกษา มีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัญหาการจัดทำแผนและปฏิทินการนิเทศ มีปัญหาการบริหารงานวิชาการมากที่สุด รองลงมาคือ ปัญหาจัดระบบการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนในสถานศึกษาและปัญหาสถานศึกษามีการจัดทำเครื่องมือการนิเทศ ตามลำดับ

2.5 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลางและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัญหาสถานศึกษามีการนิเทศติดตามงานวิจัยในชั้นเรียน มีปัญหาการบริหารงานวิชาการมากที่สุด รองลงมาคือ ปัญหาครูมีความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้วิธีกระบวนการวิจัยที่เหมาะสมเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และปัญหาครูมีความรู้ความเข้าใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน ตามลำดับ

2.6 ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ มีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลางและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัญหาส่งเสริมให้ครูและผู้เรียนได้ใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ มีปัญหาการบริหารงานวิชาการมากที่สุด รองลงมาคือปัญหาการสำรวจแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งในและนอกสถานศึกษา และปัญหาการจัดตั้งและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอก สถานศึกษาให้พอเพียงและสอดคล้องกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ ตามลำดับ

2.7 ด้านการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลางและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัญหาสถานศึกษามีการจัดทำระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีปัญหาการบริหารงานวิชาการมากที่สุด รองลงมาคือปัญหาการกำกับติดตามตรวจสอบ การประเมินผลการประกันคุณภาพการศึกษาและปัญหาการจัดทำรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา ตามลำดับ

2.8 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัญหาการประเมินผลการพัฒนาและการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีปัญหาการบริหารงานวิชาการมากที่สุด รองลงมาคือ ปัญหาการพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาและปัญหาการมีส่วนร่วมและการเผยแพร่ สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ตามลำดับ

3. ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 สรุปเป็นรายด้าน ดังนี้

3.1 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

3.1.1 ศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตร สสำรวจสภาพปัญหาความจำเป็น ความต้องการ ของสังคม ชุมชนและท้องถิ่น

3.1.2 กำหนดจุดมุ่งหมาย คัดเลือกเนื้อหาสาระการเรียนรู้และการจัดประสบการณ์ที่สอดคล้องวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์และคุณลักษณะอันพึงประสงค์

3.1.3 บริหารจัดการโดยการใช้หลักสูตรได้อย่างเหมาะสมและมีการนิเทศการใช้หลักสูตรเป็นประจำ

3.1.4 ติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตรและหลักสูตรมีการปรับปรุง ทุกๆ สี่ปี

3.2 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

3.2.1 จัดหาและมีการใช้แหล่งเรียนรู้หลากหลายทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน

3.2.2 ให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน

3.2.3 พัฒนาครูและผู้เรียนเพื่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

3.2.4 มีการนิเทศการเรียนการสอนโดยเน้นการนิเทศช่วยเหลือแบบกัลยาณมิตร

3.3 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน

3.3.1 ศึกษา กำหนดกฎระเบียบการวัดและประเมินผลและมีการวัดและประเมินผลเพื่อศึกษาผู้เรียน

- 3.3.2 ให้ครูจัดทำแผนการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับมาตรฐานสาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนและกิจกรรมการเรียนรู้
- 3.3.3 พัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลให้ได้มาตรฐานอยู่เสมอ
- 3.3.4 ให้ครูดำเนินการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง
4. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 4.1 ศึกษา และมีการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน
- 4.2 ส่งเสริมให้ครูศึกษา วิเคราะห์ วิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพงานวิชาการแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้
- 4.3 ประสานความร่วมมือในการศึกษาวิเคราะห์วิจัยในลักษณะภาคีเครือข่าย
- 4.4 มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากผลงานวิจัยในชั้นเรียน
5. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
- 5.1 ศึกษา วิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน
- 5.2 จัดทำสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการเรียนการสอนและส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อนวัตกรรมการเรียนการสอน
- 5.3 ประสานกับสถานศึกษาอื่นในการผลิตจัดหาพัฒนาและใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน
- 5.4 มีการใช้สื่อและเทคโนโลยีในการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับกลุ่มผู้เรียน
- 5.5 ประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน
6. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้
- 6.1 สำรวจแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและนอกสถานศึกษา สอดคล้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่น
- 6.2 จัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งเรียนรู้แก่ ครู บุคคล ชุมชนและสถานศึกษาอื่น
- 6.3 จัดตั้งและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ รวมทั้งพัฒนาให้เกิดองค์ความรู้โดยการประสานกับสถาบัน บุคคล ชุมชน
7. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการด้านนิเทศการศึกษา
- 7.1 จัดระบบการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนภายในและดำเนินการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ
- 7.2 แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์การนิเทศภายในร่วมกับสถานศึกษาอื่น
- 7.3 ประเมินผลการนิเทศภายในเป็นระยะๆ
8. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน
- 8.1 สร้างเกณฑ์การประเมินเป้าหมายความสำเร็จตามมาตรฐานและตัวชี้วัดของ สพฐ. และสมศ.
- 8.2 วางแผนการพัฒนาคูณภาพและดำเนินการตามแผน ติดตาม ตรวจสอบและประเมินคุณภาพเพื่อปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

8.3 ประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาและหน่วยงานอื่นในการปรับปรุงและพัฒนา ระบบประกันคุณภาพการศึกษา

อภิปรายผล

ผลการวิจัย การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามหาสารคาม เขต 2 พบประเด็นที่สำคัญที่นำมาอภิปรายตามลำดับ ดังนี้

1. สภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มหาสารคาม เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่ามี สภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับ ปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ สายทอง พรหมมา (2554 : 130) ซึ่งศึกษาวิจัย สภาพและ แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในพื้นที่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชิงชาย เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านพบว่ามี สภาพ การบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับปานกลาง เช่นกันและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีสภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับ ปานกลาง โดยเฉพาะเรื่อง การสร้างแรงจูงใจให้ครูเห็นความสำคัญและความจำเป็นของการวิจัย เพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีสภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของ กิตติชัย เยี่ยมโรสง (2553 : 73) ซึ่งศึกษาวิจัย สภาพการดำเนินงานและปัญหา การปฏิบัติงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา เรื่อง การสร้างแรงจูงใจให้กับบุคลากรใน โรงเรียน มีสภาพการดำเนินงานการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง

2) ด้านการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีสภาพการบริหารงาน วิชาการอยู่ในระดับปานกลางโดยเฉพาะเรื่อง การจัดทำรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา มีสภาพ การบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมากซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ถวิล แพงยา (2550 : 84) ซึ่งศึกษา วิจัย การศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ ผลการวิจัยพบว่า ด้านการพัฒนาการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา เรื่อง การจัดทำรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา มีสภาพการดำเนินงาน การบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับ มาก

3) ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ มีสภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง โดยเฉพาะเรื่อง จัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งเรียนรู้แก่ครูสถานศึกษาอื่น บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นๆ ที่จัดการศึกษาในบริเวณใกล้เคียง มีสภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ใน ระดับมากซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ตรีโชค กางกัน (2552 : 74) ซึ่งศึกษาวิจัย สภาพและปัญหา การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี ผลการวิจัยพบว่า ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ เรื่องการจัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งเรียนรู้ให้กับ หน่วยงานอื่นมีสภาพการดำเนินงานการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก

4) ด้านการนิเทศการศึกษา มีสภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง โดยเฉพาะเรื่อง การเยี่ยมชั้นเรียนเพื่อทราบปัญหาและให้คำแนะนำในด้านกระบวนการเรียนรู้ มีสภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับ มาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศศิธร พรพิทักษ์กุล (2556 : 93) ซึ่งศึกษาวิจัย สภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการนิเทศการศึกษา เรื่องการนิเทศ ภายนอกโรงเรียนโดยการเยี่ยมบ้านนักเรียน มีสภาพการดำเนินงานการบริหารงานวิชาการอยู่ ในระดับ มาก

5) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีสภาพการบริหารงาน วิชาการอยู่ในระดับปานกลางโดยเฉพาะ เรื่อง การประสานความร่วมมือในการผลิตจัดหาพัฒนาและ การใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอนกับหน่วยงานและสถาบันอื่น มีสภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บันดาล จันทร์กุล (2552 : 115) ซึ่งศึกษาวิจัย สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กในอำเภอท่าอุเทน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การ ศึกษานครพนม เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เรื่อง โรงเรียนประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นในการใช้สื่อ เทคโนโลยีมีสภาพการดำเนินงานการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับ มาก

6) ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ มีสภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับ ปานกลางโดยเฉพาะเรื่อง สถานศึกษามีการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอนของครู มีสภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัชรินทร์ สามะณี (2556 : 67) ซึ่งศึกษาวิจัย สภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 27 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการพัฒนาระบบ การเรียนรู้ เรื่องการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอนของครูในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง มีสภาพ การดำเนินงานการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก

7) ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน มีสภาพการบริหารงาน วิชาการอยู่ในระดับปานกลางโดยเฉพาะเรื่อง การจัดทำแผนการวัดผลประเมินผลแต่ละรายวิชาให้ สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา มีสภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้อง กับงานวิจัยของ ชัยรัตน์ ล้ำฤทธิ์ (2551 : 97) ซึ่งศึกษาวิจัย สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษาในเครือบดินทรเดชา ผลการวิจัยพบว่า ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผล การเรียน เรื่อง วัดผลประเมินผลแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา มีสภาพการ ดำเนินงานการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง

8) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีสภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับ ปานกลาง โดยเฉพาะเรื่อง สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสังครอบ สถานศึกษา มีสภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติชัย เยี่ยมไธสง (2553 : 68) ซึ่งศึกษาวิจัย สภาพการดำเนินงานและปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการของ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เรื่องโรงเรียนมีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและสภาพของ สถานศึกษาเพื่อจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นมีสภาพการดำเนินงานการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับ ปานกลาง

2. ปัญหาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มหาสารคาม เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านพบว่า มีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับ ปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ ปราโมทย์ เมธาธีระวัฒน์ (2556 : 101) ซึ่งศึกษาวิจัย ปัญหาและแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มหาสารคาม เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านพบว่า มีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับ ปานกลางเช่นกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ใน ระดับปานกลาง โดยเฉพาะเรื่อง สถานศึกษามีการติดตามการประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาที่ ได้ร่วมจัดทำขึ้นเมื่อสิ้นปีการศึกษา มีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของ พิเศษฐ์ ส่งสุข (2552 : 89) ซึ่งศึกษาวิจัย ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเรื่อง การนิเทศและติดตามการประเมินผล มีปัญหาการดำเนินงาน การบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก

2) ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน มีปัญหาการบริหารงาน วิชาการอยู่ในระดับปานกลาง โดยเฉพาะเรื่อง สถานศึกษามีการจัดประชุมชี้แจงให้เข้าใจเกี่ยวกับ ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการวัดผลประเมินผลการศึกษา มีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัชติรถ พิมพาคุณ (2552 : 71) ซึ่งศึกษาวิจัย ปัญหาและ แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอภินทรบุรี สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผล การเรียนเรื่อง การจัดประชุมชี้แจงให้ครูเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการวัดผล ประเมินผลการ ศึกษา มีปัญหาการดำเนินงานการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก

3) ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อ มีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับ ปานกลางโดยเฉพาะเรื่อง จัดกิจกรรมได้สอดคล้องกับตัวชี้วัดของหน่วยการเรียนรู้ต่างๆ มีปัญหา การบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เพียงเพ็ญ เพียรสันเทียะ (2553 : 78) ซึ่งศึกษาวิจัย ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาส ทางการศึกษา อำเภอตาพระยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อ เรื่อง สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมสอดคล้องกับตัวชี้วัดของหน่วย การเรียนรู้ มีปัญหาการดำเนินงานการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับ มาก

4) ด้านการนิเทศการศึกษา มีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง โดยเฉพาะเรื่อง การจัดทำแผนและปฏิทินการนิเทศ มีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับ ปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตนา อนันตชาติ (2550 : 58) ซึ่งศึกษาวิจัย ปัญหาและ แนวทางการพัฒนา การบริหารงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนัก งานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการนิเทศการศึกษาเรื่อง สถานศึกษา มีการจัดทำแผนและปฏิทินการนิเทศอย่างต่อเนื่อง มีปัญหาการดำเนินงานการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับปานกลาง

5) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลางโดยเฉพาะเรื่อง สถานศึกษามีการนิเทศติดตามงานวิจัยในชั้นเรียน มีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุชาสินี เสน่ห์ (2556 : 64) ซึ่งศึกษาวิจัยปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระยาศรีเขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา เรื่อง การติดตามประเมินผลงานด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก

6) ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ มีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง โดยเฉพาะเรื่อง การส่งเสริมให้ครูและนักเรียนได้ใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ มีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เย็นจิตร รัตนาแพง (2553 : 92) ซึ่งศึกษาวิจัย การศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ เรื่อง การส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในการจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้ มีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง

7) ด้านการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลางโดยเฉพาะเรื่อง สถานศึกษามีการจัดทำระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พชรพร คำแก่ง (2555 : 65) ซึ่งศึกษาวิจัย ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาอำเภอเมืองนครราชสีมาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเรื่อง โรงเรียนมีโครงสร้างการบริหารจัดการที่เอื้อต่อการจัดทำและพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง

8) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลางโดยเฉพาะเรื่อง การประเมินผลการพัฒนาและการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมบัวคำ ชุมจันทร์ (2555 : 55) ซึ่งศึกษาวิจัยปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 42 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาเรื่อง การติดตามประเมินและปรับปรุงเพื่อพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีมีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง

3. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 จากการดำเนินการตามขั้นตอนของการวิจัยทำให้ได้แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ดังนี้

3.1 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

สถานศึกษาควรมีการวิเคราะห์เอกสารหลักสูตร สํารวจสภาพปัญหาความจําเป็น ความต้องการและของสังคม ชุมชน และท้องถิ่น กำหนดจุดมุ่งหมายคัดเลือกเนื้อหาสาระการเรียนรู้ และการจัดประสบการณ์เรียนที่สอดคล้องวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ บริหารจัดการโดยการใช้หลักสูตรได้อย่างเหมาะสมและมีการนิเทศการใช้หลักสูตรเป็นประจำ และมีการจัดหลักสูตรท้องถิ่นตามความต้องการ ให้ได้ตามมาตรฐาน ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิตยา พูลแสง (2554 : 105) ซึ่งศึกษาวิจัย ปัญหาและแนวทางการ พัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สระแก้ว เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาหลักสูตร ของสถานศึกษาโรงเรียนควรแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตรโดยการเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากร ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการวางแผน มีการวิเคราะห์หลักสูตรให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนและ มีการติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง มีการวางแผนจัดทำหลักสูตรที่มีเนื้อหาและ กิจกรรมที่สอดคล้องกับความถนัดและความสนใจของผู้เรียน

3.2 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

สถานศึกษาควรให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความสนใจความถนัด ของผู้เรียน จัดหาและมีการใช้แหล่งเรียนรู้หลากหลายทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน พัฒนาครูและ ผู้เรียนเพื่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง มีการนิเทศการเรียนการสอนโดยเน้นการนิเทศช่วยเหลือแบบ กัลยาณมิตร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เบญจมาศ เจริญสุข (2555 : 69) ซึ่งศึกษาวิจัย ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โรงเรียนต้องส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนด้วยวิธีการที่ หลากหลายและตรงตามตัวชี้วัดของหลักสูตร แผนการสอนและสื่อการสอนต่างๆ ต้องมีความเพียงพอ ต่อการจัดการเรียนการสอน มีการนิเทศการสอนจากผู้อำนวยการอย่างต่อเนื่อง

3.3 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอน ผลการเรียนรู้ สถานศึกษาควรมีการศึกษา กำหนดกฎระเบียบการวัดและประเมินผลและมีการวัดและ ประเมินผลเพื่อศึกษาผู้เรียน ให้ครูจัดทำแผนการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับมาตรฐานสาระ การเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนและกิจกรรมการเรียนรู้ พัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลให้ได้ มาตรฐานอยู่เสมอ ให้ครูดำเนินการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทิพย์วรรณ ดับโรด (2556 : 70) ซึ่งศึกษาวิจัย ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชา โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน โรงเรียนต้องส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผลประเมินผลที่สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียน การสอน โดยการเน้นการประเมินตามสภาพจริงเพื่อการแก้ไขปรับปรุงและพัฒนา

3.4 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการด้านวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษา

สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูมีการศึกษาและมีการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนา คุณภาพของผู้เรียน ส่งเสริมให้ครูศึกษา วิเคราะห์วิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพงานวิชาการแต่ละกลุ่มสาระ การเรียนรู้ ประสานความร่วมมือในการศึกษาวิเคราะห์วิจัยในลักษณะภาคีเครือข่ายและ

มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากผลงานวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุกฤตา เกตานนท์ (2555 : 106) ซึ่งศึกษาวิจัย ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอโคกเจริญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โรงเรียนควร ส่งเสริมให้ครูจัดทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาให้นักเรียน ให้ความรู้ความเข้าใจในการจัดทำวิจัย ในชั้นเรียนให้กับครู โรงเรียนจัดให้มีการพบปะพูดคุยแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของครูในโรงเรียนในการจัดทำ วิจัยในชั้นเรียน

3.5 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา สถานศึกษาควรมีการศึกษา วิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยี เพื่อการเรียนการสอน จัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการเรียนการสอนและส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อ นวัตกรรมการเรียนการสอน ประสานกับสถานศึกษาอื่นในการผลิตจัดหาพัฒนาและ การใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน มีการใช้สื่อและเทคโนโลยีในการเรียนการสอน ที่เหมาะสมกับกลุ่มผู้เรียน ประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการเรียน การสอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ระเบียบ วิเศษรัมย์ (2556 : 71) ซึ่งศึกษาวิจัย ปัญหาและ แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอศรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โรงเรียนควรสำรวจความต้องการสื่อวัสดุ อุปกรณ์สำหรับจัดการเรียนการสอน จัดหาสื่อให้เพียงพอต่อความต้องการและความจำเป็นของครู ส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อในการจัดการเรียนการสอน

3.6 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ สถานศึกษาควรมีการสำรวจแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและนอก สถานศึกษา สอดคล้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่น จัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งเรียนรู้แก่ ครู บุคคล ชุมชน และสถานศึกษาอื่น จัดตั้งและพัฒนาแหล่งเรียนรู้รวมทั้งพัฒนาให้เกิดองค์ความรู้โดยการประสานกับ สถาบัน บุคคล ชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อธิระศักดิ์ อาษา (2554:74) ซึ่งศึกษาวิจัย การศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถม ศึกษาจันทบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ โรงเรียนควรจัดตั้งและพัฒนาแหล่งเรียนรู้โดยการประสานความร่วมมือกับ ชุมชนในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ใช้ทรัพยากรในชุมชนให้เป็นแหล่งเรียนรู้ให้มากที่สุด มีการจัดทำบัญชี แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน

3.7 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการด้านการนิเทศการศึกษา สถานศึกษา ควรมีการจัดระบบการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนภายในและดำเนินการนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์การนิเทศภายในร่วมกับ สถานศึกษาอื่น ประเมินผลการนิเทศภายในเป็นระยะๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมบัวคำ ชุมจันทร์ (2555 : 82) ซึ่งศึกษาวิจัย ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาของโรงเรียน มัธยมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการด้านการนิเทศการศึกษา โรงเรียนควรสร้างความรู้ ความเข้าใจให้กับครูเกี่ยวกับระบบการนิเทศภายในเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติและการจัดการเรียนการสอน

ได้อย่างสม่ำเสมอและถูกต้อง ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูมีส่วนร่วมในการนิเทศ และดำเนินการนิเทศอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

3.8 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สถานศึกษามีการสร้างเกณฑ์การประเมินเป้าหมายความสำเร็จตามมาตรฐานและตัวชี้วัดของ สพฐ.และสมศ. วางแผนการพัฒนาคุณภาพและดำเนินการตามแผนติดตามตรวจสอบและประเมินคุณภาพเพื่อปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาและหน่วยงานอื่นในการปรับปรุงและพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริพร ทาทราย (2552 : 63) ซึ่งศึกษาวิจัย ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สถานศึกษามีการยึดเกณฑ์การประเมินตามมาตรฐานและตัวชี้วัดของ สมศ.เป็นเกณฑ์ในการพัฒนา งาน มีคณะทำงานในรูปแบบของคณะกรรมการในการดำเนินงานพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และการกำกับติดตามและประเมิน คุณภาพเพื่อปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัย การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ผลจากศึกษา สภาพ การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายควรให้การสนับสนุน ส่งเสริมให้สถานศึกษามีการดำเนินการเพื่อก่อให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้นในทุกๆด้าน สำหรับสภาพการดำเนินงานในระดับต่ำสุดคือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกคนควรตระหนักและให้ความสำคัญให้มากยิ่งขึ้น เนื่องจากการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาถือเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการพัฒนาการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครูและสถานศึกษาให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ บุคลากรทุกคนมีความเกี่ยวข้องและเชื่อมโยงกับการพัฒนากระบวนการเรียนรู้และเป็นตัวกลางสำคัญในการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาของสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องพัฒนาตนเองอยู่เสมอ เพื่อให้ก้าวทันโลกของการเปลี่ยนแปลง และเป็นการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนต่อไป

1.2 ผลจากศึกษา ปัญหาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับด้านที่พบปัญหาสูงสุดคือ ด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ผู้บริหารโรงเรียนและบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนควรตระหนักและให้ความสำคัญเป็นอันดับแรกในการกำหนดและวางแผนแนวนโยบายตลอดจนดำเนินการตามโครงการต่างๆ เพื่อนำไปสู่การพัฒนางานด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่ง ๆ ขึ้นไป

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาวิจัยความคิดเห็นของครู บุคลากรและคณะกรรมการสถานศึกษา
ชั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 เพื่อให้ได้ข้อมูลที่หลากหลาย
และครอบคลุม เพื่อนำไปสู่การหาแนวทางการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพและก่อให้เกิดประสิทธิผล
ในการบริหารงานวิชาการมากยิ่งขึ้น

2.2 ควรศึกษาวิจัยบทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาใน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2

2.3 ควรมีการศึกษาวิจัย ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา
ชั้นพื้นฐานที่เป็นต้นแบบหรือประสบความสำเร็จในด้านการบริหารงานวิชาการ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- “กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550,” ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 124. ตอนที่ 24 ก. หน้า 29 – 30. วันที่ 8 พฤษภาคม 2550.
- กระทรวงศึกษาธิการ. การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2543.
- . หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2555. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2551.
- . คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2546.
- กาญจน์ เรืองมนตรี และธรินธร นามวรรณ. การบริหารงานวิชาการและนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้. มหาสารคาม : อภิชาตการพิมพ์, 2554.
- กิ่งแก้ว อารีรักษ์ และคณะ. การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบหลากหลาย. กรุงเทพฯ : อัลฟามิลเลนเนียม, 2548.
- กิตติชัย เยี่ยมไธสง. สภาพการดำเนินงานและปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2553.
- กิติมา ปรีดีดีลิก. การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต, 2532.
- กมล ภูประเสริฐ. การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : บริษัททีปส์พับลิเคชั่น จำกัด, 2544.
- . การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : เมธีทีปส์, 2545.
- จันทราณี สงวนนาม. คุณลักษณะบางประการของผู้บริหาร บรรยากาศของโรงเรียนและความพึงพอใจในงานที่สัมพันธ์กับความสำเร็จของโรงเรียนประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533.
- ชมพันธุ์ กุญชร ณ อยุธยา. การพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ข่าวทหารอากาศ, 2540.
- ซารี มณีสรี. การนิเทศการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ศิลปาบรรณาการ, 2542.
- ชัยรัตน์ ล้ำฤทธิ์. สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาในเครือที่ดินทรเดชา. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีปทุม, 2551.
- ณัฐพล ชุมวรฐายี. บันไดสู่การประกันคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ : บุคพอยท์, 2545.
- ตรีโชค กางกั้น. สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

- สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ลพบุรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี, 2552.
- ถวิล แพงยา. การศึกษาสภาพ ปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สุรินทร์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์, 2550.
- ทิพย์วรรณ ดับโรค. ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทราเขต 2. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา, 2556.
- ทับทิม ปาเงิน. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็กในอำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. เชียงราย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, 2552.
- ทีศนา แคมมณี. ระบบการออกแบบการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.
- ธีรพัฒน์ ฤทธิ์ทอง. วิจัยในชั้นเรียน. กรุงเทพฯ : เพ็ญฟ้า พรินต์ติ้ง, 2545.
- ธีรศักดิ์ อาษา. การศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา, 2554.
- อึ้ง บัวศรี. ทฤษฎีหลักสูตรการออกแบบและการพัฒนา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2542.
- นิคม ทาแดง. เทคโนโลยีการศึกษาเพื่อการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : สำนักงานปฏิรูปการศึกษา, 2545.
- นิตยา พูลแสง. ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา, 2554.
- นิตารัตน์ งามประเสริฐ. ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ลพบุรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี, 2552.
- เบญจมาศ เจริญสุข. ปัญหาและแนวทางแก้ไขการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา, 2556.
- บันดาล จันทกุล. สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กในอำเภอท่าอุเทน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษานครพนม เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. นครพนม : มหาวิทยาลัยนครพนม, 2552.

- บรรพต สุวรรณประเสริฐ. การพัฒนาหลักสูตรโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. พิมพ์ครั้งที่ 2. เชียงใหม่ : The Knowledge Center, 2544.
- บุญชม ศรีสะอาด. การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2545.
- ประชุม ผงผ่าน. เอกสารประกอบคำสอนผู้นำทางวิชาการและการพัฒนาหลักสูตร.
อุบลราชธานี : สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี, 2541.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพฯ, 2553.
- ปราโมทย์ เมธาธีระวัฒน์. ปัญหาและแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2556.
- ปัญญา แก้วกัญญา. การบริหารจัดการศึกษาในรูปแบบการใช้โรงเรียนหรือเขตพื้นที่การศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : สำนักงานปฏิรูปการศึกษา, 2545.
- ปัญญา แก้วกัญญา และสุภัทร พันธุ์พัฒนกุล. การบริหารจัดการศึกษาในรูปแบบการใช้โรงเรียนหรือเขตพื้นที่การศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : การพิมพ์, 2545.
- ผ่องพรรณ ตรียมงคลกุล. การวิจัยในชั้นเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2543.
- พิชัย เสียมจิตต์. ขอบข่ายงานวิชาการ. เอกสารการสอนการบริหารงานวิชาการ.
อุบลราชธานี : สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี, 2541.
- พิชิต ฤทธิ์จรูญ. การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อื่น : ปฏิรูปการวิจัยในชั้นเรียน. กรุงเทพฯ : สถาบันราชภัฏพระนคร, 2544.
- พิเชษฐ์ ส่งสุข. ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา, 2552.
- พชรพร คำแก่ง. ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาอำเภอเมืองนครราชสีมา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา, 2555.
- เพียงเพ็ญ เพียรสันเทียะ. ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอตาพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา, 2553.
- พัชรินทร์ สามะณี. สภาพ ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 27. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2556.

- ภาคิวิชาวิจัยและพัฒนาการศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม. พื้นฐานการวิจัยทางการศึกษา.
มหาสารคาม : ประสานการพิมพ์, 2553.
- . วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย. มหาสารคาม : ประสานการพิมพ์, 2555.
- เมตตา ภัทรภรณ์ไพบูลย์. การศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัด สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี :
มหาวิทยาลัยบูรพา, 2556.
- เย็นจิตร รัตนาแพง. การศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
สังกัดเขตพื้นที่ศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัย
ราชภัฏมหาสารคาม, 2553.
- ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คส์พับลิชั่น,
2546.
- ระเบียบ วิเศษรัมย์. ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา
อำเภอศรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3. วิทยานิพนธ์
กศ.ม. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา, 2556.
- รัชติธ พิมพาคุณ. ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษา
ในเขตอำเภอกบินทร์บุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.
ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา, 2552.
- รัตนา อนันตชาติ. ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษาใน
อำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.
ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา, 2550.
- รุจิรี ภู่อสาระ. การพัฒนาหลักสูตร: ตามแนวปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ : บุ๊คพอยท์, 2545.
- รุจิรี ภู่อสาระ และจันทราณี สงวนนาม. การบริหารหลักสูตรในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ :
บุ๊คพอยท์, 2545.
- รัชติธ พิมพาคุณ. ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษา
ในเขตอำเภอกบินทร์บุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.
ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา, 2552.
- รัตนา อนันตชาติ. ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษา
ในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.
ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา, 2550.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. วิจัยทัศนการศึกษา. นนทบุรี : SR PRTNTTNG LTMTED PARTNERSHIP
การพิมพ์, 2543.

- วันชัย พงสุพันธ์. การศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามหาสารคาม เขต 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาสารคาม, 2553.
- ศิริพร ทาทราย. ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา ขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา, 2552.
- ศศิธร พรพิทักษ์กุล. สภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา, 2556.
- สายทอง พรพมา. สภาพและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในพื้นที่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. เชียงราย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, 2554.
- สมบัติ ท้ายเรือคำ. ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. มหาสารคาม : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2553.
- สมบูรณ์ ต้นยะ. การประเมินทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2545.
- สิริพร ธนะสมบูรณ์. การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่ การศึกษาขอนแก่น เขต 1. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2552.
- สุกฤตา เกตananท์. ปัญหาและแนวทางการพัฒนางานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอโคกเจริญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 กรณีศึกษา โรงเรียนขนาดเล็ก. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา, 2555.
- สุธาสิณี เสน่ห์. ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา, 2556.
- สุธรรม ธรรมทัศนานนท์. หลักการ ทฤษฎี และนวัตกรรมการบริหารการศึกษา. มหาสารคาม : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2554.
- สุนีย์ ภูพันธ์. แนวคิดพื้นฐานการสร้างและการพัฒนาหลักสูตร. เชียงใหม่ : เตอะโนเลจันเซนเตอร์, 2546.
- สมบัติ คำ ชุมจันทร์. ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 42. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา, 2555.
- สุรัตยา รอดรัตน์. ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอปั่งน้ำร้อน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2.

- วิทยานิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา, 2556.
- สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. การบริหารงานวิชาการโรงเรียน. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2545.
- สันติ บุญภิรมย์. การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : บั๊กพอยท์, 2552.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (เดิมฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค, 2543.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (เดิมฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ : สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2547.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. แนวทางการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์ การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2553.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2. แผนปฏิบัติการ ประจำปีงบประมาณ 2556 สพป.มหาสารคาม เขต 2. มหาสารคาม : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2, 2556.
- . รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีการศึกษา 2555. มหาสารคาม : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2, 2556.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา. ค่าสถิติพื้นฐานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ (O-NET) ปีการศึกษา 2551. กรุงเทพฯ : สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน), 2552.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. รายงานประจำปี 2554. กรุงเทพฯ : แพลนพริ้นท์ดิง จำกัด, 2554.
- . วิธีจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนากระบวนการคิด. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์, 2545.
- อุทัย บุญประเสริฐ. หลักสูตรและการจัดการมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : บั๊กพอยท์, 2540.
- อุมาพร บุญเพชร. ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับความร่วมมือของบุคลากรในสถานศึกษา สำนักงานเขตหนองจอก สังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา, 2555.
- อุทุมพร จามรมาน. “การวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุการวิจัยในชั้นเรียน,” ใน เอกสารประกอบการประชุมเชิงปฏิบัติการครูเทศบาลและเมืองพัทยา. หน้า 30-41. กรุงเทพฯ : สำนักบริหารการศึกษาท้องถิ่น, 2544.
- Angela, M. Allen. Academic Optimism and Instructional Leadership in Urban

- Elementary School. Doctor's Thesis. Virginia : The College of William and Mary, 2011.
- Bukosky, A. E. Comprehensive High School Restructuring : Utilizing School —based Management and Curricular Reforms to Incease Student Achievement Comprehensive Restructuring. Doctor's Thesis. Los Angeles. University of Southern California, 1999.
- Buzzi, M.J. The Relationship of School Effectiveness to Selected Dimension of Principal's Instructional Leadership in Elementary School in the State of Connecticut. Doctor's Thesis. United States - Connecticut : University of Bridgeport, 1991. <<http://search.proquest.com/docview/303973515?accountid=50152>> 2014.
- Cave, J. Techno in School: A handbook of Pratical Approaches and Ideas. 2015. <<http://thebestbookinpdf.net/?p=169191>> 1992.
- Chester, N.M. An Introduction to School Administration: Selected Reading. New York : Mcmillan Company, 2006.
- Floit, J. Daryl. The Effects of the Quality Assurance External Review on Illinois School. Doctor's Thesis. Illinois : Illinois University, 2000.
- Kallon, M. R. An Interpretive Study of Planned Educational Reform in Sierra Leone : the Primary School and Teacher Education. Doctor's Thesis. Canada : University of Toronto (Canada). 1997 <<http://search.proquest.com/docview/304319744?accountid=50152>> 2013.
- Karen L. Harris and Roger Nibler. "Decision Making by Chinese and U.S.Students," The Journal of Social Psychology. 138(1) : 102-114, 1998.
- Misty M. Kirby. "Academic Optimism and Community Engagement in Urban Schools," Journal of Educational Administration. 49(5) : 542-562 ; February, 2007.
- Sean O'Sullivan. A Study of the Relationship between Building Conditions and Student Academic Achievement in Pennsylvania's High School. Doctor's Thesis. Virginia : The College of William and Mary, 2006.
- Smith, Page A. "Academic Optimism and Student Achievement in Urban Elementary Schools," Journal of Educational Administration. 45(5) : 556-568, 2007. <<http://search.proquest.com/docview/220444266?accountid=50152>> 2013.

Spark, Richard Kingsley. “Elementary School Principal Inservice : Practices and Perceptions Related to Pupil Academic Achievement Among Selected California School Districts,” International Journal of Educational Research. 50(3) : 177-183, 1984.

UNESCO. “Principle Regional Office for Asia and the Pacific,” Education in Asia and the Pacific. 26(3) : 66 ; April, 2002.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบเครื่องมือ

ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง
1. นายไพฑูรย์ อนุสสัย	รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2
2. นายวิฑูรย์ พันเทศ	ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลดงเมืองน้อย สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2
3. นายมีชัย พลภูงา	ศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2
4. นางญาณวิไล ระถี	ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านหนองหนอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2
5. นายเอกชัย กมลเลิศ	ครูชำนาญการ โรงเรียนบ้านหนองหนอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2

ภาคผนวก ข

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ประเมินร่างแนวทางการพัฒนา
และประเมินคู่มือแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่ประเมินร่างแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

ชื่อ – สกุล	ตำแหน่ง
1. นายไพโรจน์ ดงเรืองศรี	รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2
2. นายเยื้อน สิทธิศาสตร์	รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2
3. น.ส.กวิสรา ชื่นอุรา	ศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2
4. นายบัญชา สุวรรณโท	ศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2
5. นายชาติชาย พันธผล	ศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ ประเมินคู่มือแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง
1. นายเฉลิมเกียรติ ภัทราบุญญากุล	ประธานกลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ กลุ่มที่ 1
2. นายสุกัณฑ์ โสภากาล	ประธานกลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ กลุ่มที่ 2
3. นายสกุล กุลนิตย์	ประธานกลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ กลุ่มที่ 3
4. นายวิรัตน์ อัครเสริญ	ประธานกลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ กลุ่มที่ 4
5. นายสังวาร์ ปะติเพนัง	ประธานกลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ กลุ่มที่ 5
6. นายปิยวัฒน์ บุญบรรจง	ประธานกลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ กลุ่มที่ 6
7. นายยงยุทธ ศรีประดู่	ประธานกลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ กลุ่มที่ 7
8. นายฉเวต เขียนภักดิ์ดี	ประธานกลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ กลุ่มที่ 8
9. นายสมานธิ พินิจกิจ	ประธานกลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ กลุ่มที่ 9
10. นายทองคำ รณเรืองฤทธิ์	ประธานกลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ กลุ่มที่ 10
11. นายพิชัย ชุบสุวรรณ	ประธานกลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ กลุ่มที่ 11
12. นายอุทัย จันทา	ประธานกลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ กลุ่มที่ 12
13. นายทวีวัฒน์ เสนาคุณ	ประธานกลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ กลุ่มที่ 13
14. นายจาตุรนต์ ปะกินำหัง	ประธานกลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ กลุ่มที่ 14
15. นายตรีพันธ์ เชื้อนิจ	ประธานกลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ กลุ่มที่ 15

ภาคผนวก ค
รายชื่อผู้ให้การสัมภาษณ์

รายชื่อผู้ให้การสัมภาษณ์

สภาพปัญหา การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2

กลุ่มผลสัมฤทธิ์สูง

1. นายไชยณรงค์ ประพฤติโน	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านขามป้อม
2. นางประนอม เทียงธรรม	ครูวิชาการโรงเรียนบ้านขามป้อม
3. นายสงวน เย็นวัฒนา	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองกุ้ง
4. นางวราภรณ์ เย็นวัฒนา	ครูวิชาการโรงเรียนบ้านหนองกุ้ง
5. นายปานทอง ปิธิเก	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองแสง
6. นายไกรทอง พนาทร	ครูวิชาการโรงเรียนบ้านหนองแสง

กลุ่มผลสัมฤทธิ์ต่ำ

1. นายสามารถ อุทปา	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านดงหัวช้าง
2. นายภูวดล ผลชู	ครูวิชาการโรงเรียนบ้านดงหัวช้าง
3. นายศมพง มติกรกุล	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านสระแคน
4. นายสมบัติ พิรุณ	ครูวิชาการโรงเรียนบ้านสระแคน
5. นายพิชิต บังกาวงษ์	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองสระ
3. นางจิรนุช ฝาคำ	ครูวิชาการโรงเรียนบ้านหนองสระ

รายชื่อผู้ให้การสัมภาษณ์
การศึกษา โรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

1. นายสมชาย ขอลินกลาง	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองดินดำ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3
2. นายชนาวุธ ประทุมชาติ	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านชุมคำ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1
3. นายประชา แสนเย็น	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเขวาสีอุบล
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3

ภาคผนวก ง
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบประเมินสำหรับผู้เชี่ยวชาญ

เพื่อประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความเหมาะสมของภาษาของแบบสัมภาษณ์
สภาพปัญหา การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
มหาสารคาม เขต 2

คำชี้แจง

1. เครื่องมือที่ใช้ในครั้งนี้ เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เพื่อศึกษาถึงสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ใน 8 ด้าน คือ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) ด้านการวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน 4) การวิจัยเพื่อการพัฒนาคุณภาพ การศึกษา 5) ด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 6) ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ 7) ด้านการนิเทศการศึกษา 8) ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
2. โปรดพิจารณาความสอดคล้องของเนื้อหาหรือข้อความกับความมุ่งหมายของการวิจัยว่ามีความสอดคล้องกันอย่างไร โดยพิจารณาจากเกณฑ์ ดังนี้
 - ให้ 1 เมื่อเห็นด้วยว่า มีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหากับความมุ่งหมายของการวิจัย
 - ให้ 0 เมื่อไม่แน่ใจว่า มีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหากับความมุ่งหมายของการวิจัย
 - ให้ -1 เมื่อไม่เห็นด้วยว่า มีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหากับความมุ่งหมายของการวิจัย

นายวัชรินทร์ ปะนามะเก

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ผู้วิจัย

<p>2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้</p> <p>ท่านคิดว่า สภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการ</p> <p>ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ เป็นอย่างไรบ้าง เช่น</p> <p>2.1 การส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการเรียนรู้</p> <p>มีสภาพปัญหาอย่างไรบ้าง</p> <p>2.2 การจัดกระบวนการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ</p> <p>มีสภาพปัญหาอย่างไรบ้าง</p> <p>2.3 การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความสนใจ</p> <p>ความถนัดของผู้เรียน มีสภาพปัญหาอย่างไรบ้าง</p> <p>2.4 การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมามีส่วนร่วมในการจัดการเรียน</p> <p>การสอน มีสภาพปัญหาอย่างไรบ้าง</p> <p>2.5 การนิเทศการเรียนการสอนของครู มีสภาพปัญหา</p> <p>อย่างไรบ้าง</p> <p>2.6 การส่งเสริมให้ครูมีพัฒนากระบวนการเรียนรู้</p> <p>มีสภาพปัญหาอย่างไรบ้าง</p>	<p>....</p> <p>....</p> <p>....</p> <p>....</p> <p>....</p> <p>....</p> <p>....</p> <p>....</p> <p>....</p>	<p>....</p> <p>....</p> <p>....</p> <p>....</p> <p>....</p> <p>....</p> <p>....</p> <p>....</p> <p>....</p>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	
<p>ประเด็นการสัมภาษณ์</p>	<p>ความสอดคล้อง</p>			<p>ความคิดเห็นเพิ่มเติม</p>
	<p>1</p>	<p>0</p>	<p>-1</p>	
<p>3. ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน</p> <p>ท่านคิดว่า สภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการ</p> <p>ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียนเป็นอย่างไร</p> <p>บ้าง เช่น</p> <p>3.1 การกำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและ</p> <p>ประเมินผลของสถานศึกษามีสภาพปัญหาอย่างไรบ้าง</p> <p>3.2 การส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผล และประเมินผลแต่</p> <p>ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐาน การศึกษา สาระการเรียนรู้</p> <p>หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมการ</p> <p>เรียนรู้มีสภาพปัญหาอย่างไรบ้าง</p> <p>3.3 การส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผลและประเมินการเรียน</p> <p>การสอนโดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง จากกระบวนการ</p> <p>ปฏิบัติและผลงานมีสภาพปัญหาอย่างไรบ้าง</p> <p>3.4 การพัฒนาเครื่องมือวัดผลและประเมินผลมีสภาพปัญหา</p> <p>อย่างไรบ้าง</p>	<p>....</p> <p>....</p> <p>....</p> <p>....</p> <p>....</p> <p>....</p> <p>....</p> <p>....</p> <p>....</p>	<p>....</p> <p>....</p> <p>....</p> <p>....</p> <p>....</p> <p>....</p> <p>....</p> <p>....</p> <p>....</p>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	

<p>4. การวิจัยเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา</p> <p>ท่านคิดว่า สภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการวิจัย เพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นอย่างไรบ้าง เช่น</p> <p>4.1 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำรายงานวิจัย ในชั้นเรียนมีสภาพปัญหาอย่างไรบ้าง</p> <p>4.2 ความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้วิธีกระบวนการวิจัยที่เหมาะสมเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ มีสภาพปัญหาอย่างไรบ้าง</p> <p>4.3 การสามารถใช้วิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการแก้ปัญหาและการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้มีสภาพปัญหาอย่างไรบ้าง</p> <p>4.4 การสร้างแรงจูงใจให้ครูเห็นความสำคัญ ความจำเป็นของการวิจัยเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษามีสภาพปัญหาอย่างไรบ้าง</p>
<p>5. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา</p> <p>ท่านคิดว่า สภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาเป็นอย่างไรบ้าง เช่น</p> <p>5.1 การส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อ นวัตกรรมการเรียนการสอน มีสภาพปัญหาอย่างไรบ้าง</p> <p>5.2 การจัดหาสื่อเทคโนโลยี มีสภาพปัญหาอย่างไรบ้าง</p> <p>5.3 การพัฒนาการใช้ สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา มีสภาพปัญหาอย่างไรบ้าง</p>
ประเด็นการสัมภาษณ์	ความสอดคล้อง			ความคิดเห็นเพิ่มเติม
	1	0	-1	
<p>5.4 การประเมินผลการพัฒนาการใช้ สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีสภาพปัญหาอย่างไรบ้าง</p> <p>5.5 การมีส่วนร่วมและการเผยแพร่ สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีสภาพปัญหาอย่างไรบ้าง</p>
<p>5. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา</p> <p>ท่านคิดว่า สภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เป็นอย่างไรบ้าง เช่น</p> <p>5.1 การส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อ นวัตกรรมการเรียนการสอน มีสภาพปัญหาอย่างไรบ้าง</p>

5.2 การจัดหาสื่อเทคโนโลยี มีสภาพปัญหาอย่างไรบ้าง
5.3 การพัฒนาการใช้ สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีสภาพปัญหาอย่างไรบ้าง
5.4 การประเมินผลการพัฒนาการใช้ สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีสภาพปัญหาอย่างไรบ้าง
5.5 การมีส่วนร่วมและการเผยแพร่ สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีสภาพปัญหาอย่างไรบ้าง
6. ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ท่านคิดว่า สภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ เป็นอย่างไรบ้าง เช่น 6.1 การสำรวจแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งใน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น มีสภาพปัญหา อย่างไรบ้าง
6.2 การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ รวมทั้งพัฒนาให้เกิดองค์ความรู้ มีสภาพปัญหาอย่างไรบ้าง
6.3 การจัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งเรียนรู้ มีสภาพปัญหา อย่างไรบ้าง
6.4 การส่งเสริมสนับสนุนให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและ นอกสถานศึกษา มีสภาพปัญหาอย่างไรบ้าง
7. ด้านการนิเทศการศึกษา ท่านคิดว่า สภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการนิเทศการศึกษา เป็นอย่างไรบ้าง เช่น 7.1 การปรับปรุงและแก้ปัญหา กระบวนการจัดการเรียนการ สอนของครูในสถานศึกษา มีสภาพปัญหาอย่างไรบ้าง
7.2 การสำรวจปัญหาและความต้องการนิเทศ มีสภาพปัญหาอย่างไรบ้าง
7.3 การทำแผนและปฏิทินการนิเทศ มีสภาพปัญหา อย่างไรบ้าง
7.4 การจัดทำเครื่องมือการนิเทศ มีสภาพปัญหาอย่างไรบ้าง
ประเด็นการสัมภาษณ์	ความสอดคล้อง			ความคิดเห็นเพิ่มเติม
	1	0	-1	
7.5 การประชุมชี้แจงเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วม มีสภาพปัญหาอย่างไรบ้าง
7.6 การประเมินผลและสรุปผลการนิเทศ เพื่อพัฒนาเทคนิค วิธีการสอนมีสภาพปัญหาอย่างไรบ้าง

8. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ท่านคิดว่า สภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการ พัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นอย่างไรบ้าง เช่น				
8.1 การจัดทำระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีสภาพปัญหาอย่างไรบ้าง
8.2 การพัฒนาปรับปรุงสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามเกณฑ์ มาตรฐานทั้งด้านผู้บริหารด้านครูและด้านผู้เรียน มีสภาพปัญหา อย่างไรบ้าง
8.3 ความพร้อมรับการประเมินภายนอก มีสภาพปัญหา อย่างไรบ้าง

แบบประเมินสำหรับผู้เชี่ยวชาญ

เพื่อประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความเหมาะสมของภาษาของแบบสอบถาม
สภาพปัญหา การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
มหาสารคาม เขต 2

คำชี้แจง

1. เครื่องมือที่ใช้ในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม เพื่อศึกษาถึง สภาพปัญหา การบริหารงาน
วิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ใน 8 ด้าน
คือ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) ด้านการวัดผล
ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน 4) การวิจัยเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) ด้านการ
พัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 6) ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ 7) ด้านการนิเทศ
การศึกษา 8) ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

2. โปรดพิจารณาความสอดคล้องของเนื้อหาหรือข้อความกับความมุ่งหมายของการวิจัย
ว่ามีความสอดคล้องกันอย่างไร

โดยพิจารณาจากเกณฑ์ ดังนี้

ให้ 1 เมื่อเห็นด้วยว่า มีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหากับความมุ่งหมายของการวิจัย

ให้ 0 เมื่อไม่แน่ใจว่า มีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหากับความมุ่งหมายของการวิจัย

ให้ -1 เมื่อไม่เห็นด้วยว่า มีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหากับความมุ่งหมายของการวิจัย

นายวัชรินทร์ ปะนามะเก

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ผู้วิจัย

ข้อที่	สภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการ	ความสอดคล้อง			ความคิดเห็น เพิ่มเติม
		1	0	-1	
	1.ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา				
1.	สถานศึกษามีการศึกษาและวิเคราะห์เอกสารหลักสูตร แกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธราช 2551				
2.	การมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา				
3.	ครูสามารถนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้ อย่างสะดวกเหมาะสม				
4.	สถานศึกษามีการนิเทศติดตามการใช้หลักสูตรสถานศึกษา				
5.	สถานศึกษามีการนำผลการประเมินการใช้หลักสูตรมา ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา				
6.	มีการวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอน				
7.	สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสอดคล้องกับปัญหาความต้องการ ของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม				
8.	สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นให้เหมาะสมและสอดคล้อง กับสังครอบสถานศึกษา				
9.	สถานศึกษามีการกำหนดแนวทางในการวัดผลและประเมินผล ในหลักสูตร				
10.	ครูสามารถนำหลักสูตรไปใช้จัดทำแผนการเรียนรู้				
11.	คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดทำ หลักสูตรสถานศึกษา				
12.	สถานศึกษามีการติดตามการประเมินผลการใช้หลักสูตร สถานศึกษาที่ได้ร่วมจัดทำขึ้นเมื่อสิ้นปีการศึกษา				
	2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้				
13.	สถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูจัดทำแผนการเรียนรู้ เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน				
14.	ครูจัดกิจกรรมโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและก่อให้เกิด				

	คุณลักษณะอันพึงประสงค์				
15.	จัดกระบวนการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน				
16.	มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน				
17.	สถานศึกษามีการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอนของครู				
18.	สถานศึกษามีการพัฒนาทักษะการจัดกระบวนการเรียนรู้แก่ครูและบุคลากรในสถานศึกษา				

ข้อที่	สภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการ	ความสอดคล้อง			ความคิดเห็นเพิ่มเติม
		1	0	-1	
19.	จัดการเรียนการสอนได้ตรงตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของกลุ่มสาระวิชา				
20.	จัดกิจกรรมได้สอดคล้องกับตัวชี้วัดของหน่วยการเรียนรู้ นั้น ๆ				
21.	มีการสอดแทรกคุณธรรมและจริยธรรมให้กับนักเรียนในขณะจัดการเรียนการสอน				
22.	สถานศึกษาสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์(เพียงพอและเหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอน				
23.	ครูมีการประเมินผลก่อนและหลังการจัดการเรียนการสอน				
24.	ครูมีการนำผลการประเมินมาใช้ปรับปรุงในการจัดการเรียนการสอนครั้งต่อไป				
	3. ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน				
25.	สถานศึกษามีการจัดประชุมชี้แจงให้เข้าใจเกี่ยวกับระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการวัดผลประเมินผลการศึกษา				
26.	สถานศึกษามีการกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา				
27.	มีการจัดทำแผนการวัดผลประเมินผลแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา				
28.	กำหนดให้มีการดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนโดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง				
29.	กำหนดให้มีการพัฒนาเครื่องมือวัดผลและประเมินผลให้ได้				

	มาตรฐาน				
30.	สถานศึกษาจัดเอกสารคู่มือระเบียบว่าด้วยการวัดผลประเมินผลให้ครูได้ศึกษา				
31.	สถานศึกษาจัดทำทะเบียนนักเรียนและหลักฐานงานทะเบียนอย่างเป็นระบบ ถูกต้อง ชัดเจน และเป็นปัจจุบัน				
32.	สถานศึกษาจัดทำเอกสารหลักฐานทางการศึกษา ได้แก่ ระเบียบ แสดงผลการเรียน (ปพ.1-9)				
33.	สถานศึกษาจัดทำแบบฟอร์มการวัดผลและประเมินผลการศึกษาเพื่อเหมาะสมและสะดวกใช้				
34.	กำหนดให้ครูนำผลการวัดแต่ละครั้งมาเป็นข้อมูลในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้				
35.	จัดให้มีการเทียบโอนความรู้ ทักษะประสบการณ์ และผลการเรียนของผู้เรียน				

ข้อที่	สภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการ	ความสอดคล้อง			ความคิดเห็นเพิ่มเติม
		1	0	-1	
	4. ด้านการศึกษาค้นคว้าเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา				
36.	ครูมีความรู้ความเข้าใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน				
37.	สถานศึกษามีการส่งเสริมการจัดทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้				
38.	ครูมีความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้วิธีกระบวนการวิจัยที่เหมาะสมเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้				
39.	ครูสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการแก้ปัญหาและการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้				
40.	มีการสร้างแรงจูงใจให้ครูเห็นความสำคัญและความจำเป็นของการวิจัยเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา				
41.	สถานศึกษามีการนิเทศติดตามงานวิจัยในชั้นเรียน				
	5. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา				
42.	การส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อ นวัตกรรม การเรียนการสอน				
43.	จัดหา จัดทำสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาให้กับครูและผู้เรียนอย่างเพียงพอและ หลากหลาย				

44.	การพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา				
45.	การประเมินผลการพัฒนาและการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา				
46.	การมีส่วนร่วมและการเผยแพร่ สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา				
47.	สถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูผลิตพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อการศึกษา				
48.	ประสานความร่วมมือในการผลิต จัดหาพัฒนาและการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการจัดการ เรียนการสอนกับหน่วยงานและสถาบันอื่น				
	6. ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้				
49.	สำรวจแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาทั้งในและนอกสถานศึกษา				
50.	จัดตั้งและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอก สถานศึกษาให้พอเพียงและสอดคล้องกับการจัดกระบวนการ เรียนรู้				

ข้อที่	สภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการ	ความสอดคล้อง			ความคิดเห็นเพิ่มเติม
		1	0	-1	
51.	จัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งเรียนรู้แก่ครูสถานศึกษาอื่น บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นๆ ที่จัดการศึกษาในบริเวณใกล้เคียง				
52.	ส่งเสริมให้ครูและผู้เรียนได้ใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอก สถานศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้				
53.	ประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาอื่น บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นๆ ในการจัดตั้งส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่ใช้ร่วมกัน				
	7. ด้านการนิเทศการศึกษา				
54.	มีการปรับปรุงและแก้ปัญหากระบวนการจัดการเรียนการสอน ของครูในสถานศึกษา				
55.	ศึกษา สภาพ ปัญหา และความต้องการก่อนการ				

	วางแผน แผนการนิเทศภายในโรงเรียน				
56.	มีการจัดทำแผนและปฏิทินการนิเทศ				
57.	สถานศึกษามีการจัดทำเครื่องมือการนิเทศ				
58.	มีการจัดประชุมแลกเปลี่ยนในเรื่องเกี่ยวกับการจัด กระบวนการเรียนรู้ระหว่างครูและผู้นิเทศ				
59.	มีการประเมินผลและสรุปผลการนิเทศ เพื่อพัฒนาเทคนิค วิธีการสอนอย่างต่อเนื่อง				
60.	จัดระบบการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนใน สถานศึกษา				
61.	มีการเยี่ยมชั้นเรียนเพื่อทราบปัญหาและให้คำแนะนำ ในด้านกระบวนการเรียนรู้				
62.	มีการนำผลนิเทศมาปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนรู้				
	8. ด้านการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา				
63.	สถานศึกษามีการจัดทำระบบการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา				
64.	มีการพัฒนาปรับปรุงสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามเกณฑ์ มาตรฐานทั้งด้านผู้บริหาร ด้านครูและด้านผู้เรียน				
65.	สถานศึกษามีการเตรียมความพร้อมรับการประเมินภายนอก				
66.	สถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการประกันคุณภาพ การศึกษา				

ข้อที่	สภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการ	ความสอดคล้อง			ความคิดเห็น เพิ่มเติม
		1	0	-1	
67.	การมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย วางแผนการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา				
68.	การมีส่วนร่วมในการปรับปรุงและพัฒนาระบบการ ประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา				
69.	มีการจัดทำรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา				
70.	มีการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ การประเมินผล การประกันคุณภาพการศึกษา				

แบบสัมภาษณ์
สภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย
เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2

ผู้ให้สัมภาษณ์.....
 ตำแหน่งหน้าที่..... หน่วยงาน.....
 เรื่องที่สัมภาษณ์ สภาพปัญหา การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา
 ผู้สัมภาษณ์ นายวัชรินทร์ ปะนามะเก
 วัน/เดือน/ปี ที่สัมภาษณ์.....สถานที่สัมภาษณ์.....

ประเด็นการสัมภาษณ์

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

ท่านคิดว่า สภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เป็นอย่างไรบ้าง
 เช่น

1.1 การวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีสภาพปัญหาอย่างไรบ้าง

.....

1.2 การจัดทำโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาและสาระการเรียนรู้ต่างๆ มีสภาพปัญหาอย่างไรบ้าง

.....

1.3 การนำหลักสูตรไปใช้ มีสภาพปัญหาอย่างไรบ้าง

.....

1.4 การนิเทศติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา มีสภาพปัญหาอย่างไรบ้าง

.....

1.5 การปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร มีสภาพปัญหาอย่างไรบ้าง

.....

2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

ท่านคิดว่า สภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ เป็นอย่างไรบ้าง เช่น

2.1 การส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการเรียนรู้ มีสภาพปัญหาอย่างไรบ้าง

.....

.....

2.2 การจัดกระบวนการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีสภาพปัญหาอย่างไรบ้าง

.....

.....

2.3 การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน มีสภาพปัญหาอย่างไรบ้าง

.....

.....

2.4 การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน มีสภาพปัญหาอย่างไรบ้าง

.....

.....

2.5 การนิเทศการเรียนการสอนของครู มีสภาพปัญหาอย่างไรบ้าง

.....

.....

2.6 การส่งเสริมให้ครูมีพัฒนากระบวนการเรียนรู้ มีสภาพปัญหาอย่างไรบ้าง

.....

.....

3. ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน

ท่านคิดว่า สภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน เป็นอย่างไรบ้าง เช่น

3.1 การกำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษามีสภาพปัญหาอย่างไรบ้าง

.....

.....

3.2 การส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผล และประเมินผลแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐาน การศึกษา สาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้และการจัดกิจกรรม

การเรียนรู้มีสภาพปัญหาอย่างไรบ้าง

.....

.....

3.3 การส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผล และประเมินการเรียนการสอน โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง จากกระบวนการปฏิบัติและผลงานมีสภาพปัญหาอย่างไรบ้าง

.....

.....

3.4 การพัฒนาเครื่องมือวัดผลและประเมินผลมีสภาพปัญหาอย่างไรบ้าง

.....

.....

4. การวิจัยเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ท่านคิดว่า สภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการวิจัยเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เป็นอย่างไรบ้าง เช่น

4.1 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำรายงานวิจัยในชั้นเรียนมีสภาพปัญหาอย่างไรบ้าง

.....

.....

4.2 ความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้วิธีการประเมินการวิจัยที่เหมาะสม เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้มีสภาพปัญหาอย่างไรบ้าง

.....

.....

4.3 ความสามารถใช้วิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการแก้ปัญหาและการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้มีสภาพปัญหาอย่างไรบ้าง

.....

.....

4.4 การสร้างแรงจูงใจให้ครูเห็นความสำคัญ ความจำเป็นของการวิจัยเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษามีสภาพปัญหาอย่างไรบ้าง

.....

.....

5. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ท่านคิดว่า สภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เพื่อการศึกษาเป็นอย่างไรบ้าง เช่น

5.1 การส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อ นวัตกรรม การเรียนการสอน มีสภาพปัญหาอย่างไรบ้าง

.....

.....

5.2 การจัดหาสื่อเทคโนโลยี มีสภาพปัญหาอย่างไรบ้าง

.....

.....

5.3 การพัฒนาการใช้ สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีสภาพปัญหาอย่างไรบ้าง

.....

.....

5.4 การประเมินผลการพัฒนาการใช้ สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีสภาพปัญหา ใดบ้าง

.....

.....

5.5 การมีส่วนร่วมและการเผยแพร่ สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีสภาพปัญหา ใดบ้าง

.....

.....

6. ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้

ท่านคิดว่า สภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ เป็นอย่างไรบ้าง เช่น

6.1 การสำรวจแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งใน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น มีสภาพปัญหาอย่างไรบ้าง

.....

.....

6.2 การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ รวมทั้งพัฒนาให้เกิดองค์ความรู้ มีสภาพปัญหาอย่างไรบ้าง

.....

.....

6.3 การจัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งเรียนรู้ มีสภาพปัญหาอย่างไรบ้าง

.....

.....

6.4 การส่งเสริมสนับสนุนให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา มีสภาพปัญหาอย่างไรบ้าง

.....

.....

7. ด้านการนิเทศการศึกษา

ท่านคิดว่า สภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการนิเทศการศึกษา เป็นอย่างไรบ้าง เช่น

7.1 การปรับปรุงและแก้ปัญหา กระบวนการจัดการเรียนการสอนของครูในสถานศึกษามีสภาพปัญหาอย่างไรบ้าง

.....

.....

7.2 การสำรวจปัญหาและความต้องการนิเทศ มีสภาพปัญหาอย่างไรบ้าง

.....

.....

7.3 การทำแผนและปฏิทินการนิเทศ มีสภาพปัญหาอย่างไรบ้าง

.....

.....

7.4 การจัดทำเครื่องมือการนิเทศ มีสภาพปัญหาอย่างไรบ้าง

.....

.....

7.5 การประชุมชี้แจงเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วม มีสภาพปัญหาอย่างไรบ้าง

.....

.....

7.6 การประเมินผลและสรุปผลการนิเทศ เพื่อพัฒนาเทคนิควิธีการสอน มีสภาพปัญหาอย่างไรบ้าง

.....

.....

8. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ท่านคิดว่า สภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นอย่างไรบ้าง เช่น

8.1 การจัดทำระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีสภาพปัญหาอย่างไรบ้าง

.....

.....

8.2 การพัฒนาปรับปรุงสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานทั้งด้านผู้บริหาร
ด้านครู และด้าน ผู้เรียน มีสภาพปัญหาอย่างไรบ้าง

.....

.....

8.3 ความพร้อมรับการประเมินภายนอก มีสภาพปัญหาอย่างไรบ้าง

.....

.....

แบบสอบถาม
สภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา
สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2

คำชี้แจง

1. เครื่องมือที่ใช้ในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม เพื่อศึกษาถึง สภาพ ปัญหา การบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ใน 8 ด้าน คือ
 - 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
 - 2) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้
 - 3) ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน
 - 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
 - 5) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
 - 6) ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้
 - 7) ด้านการนิเทศการศึกษา
 - 8) ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
2. แบบสอบถาม มีทั้งหมด 2 ตอน ดังนี้
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามและข้อมูลโรงเรียน
 - ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับ สภาพ ปัญหา การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ
3. ในการตอบแบบสอบถามทั้ง 2 ตอน ขอความกรุณาผู้ตอบแบบสอบถาม ตอบข้อคำถาม ให้ครบทุกข้อ คำตอบของท่านจะมีค่าอย่างยิ่งสำหรับงานวิจัยนี้ ข้อมูลที่ท่านตอบผู้วิจัยจะเก็บเป็นความลับ และไม่มีผลให้ผู้ตอบแบบสอบถามและสถานศึกษาของท่านได้รับความเสียหายใดๆ ทั้งสิ้น โดยผู้วิจัยจะ เสนอในภาพรวมอันจะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นไป

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า จะได้รับความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามจากท่านเป็นอย่างดี และขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

นายวัชรินทร์ ปะนามะเก

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ผู้วิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามและข้อมูลสถานศึกษา

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ลงใน หน้าข้อที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. ตำแหน่งหน้าที่

- ผู้บริหารสถานศึกษา
- ครูวิชาการสถานศึกษา

2. ขนาดสถานศึกษา

- สถานศึกษาขนาดเล็ก (นักเรียน ไม่เกิน 120 คน)
- สถานศึกษาขนาดกลาง (นักเรียน ตั้งแต่ 121 - 300 คน)
- สถานศึกษาขนาดใหญ่ (นักเรียน ตั้งแต่ 301 คนขึ้นไป)

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับ สภาพ ปัญหา การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

คำชี้แจง โปรดพิจารณาแต่ละข้อคำถามว่า สถานศึกษาของท่านได้มี สภาพ ปัญหา การบริหารงาน วิชาการ ตามข้อนี้

ในระดับใด (มากที่สุดถึงน้อยที่สุด) แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ที่ตรงกับความเป็นจริงให้มากที่สุด

ข้อที่	การบริหารงานวิชาการ	สภาพ					ปัญหา				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	1.ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา										
1.	สถานศึกษามีการศึกษาและวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธราช 2551										
2.	การมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา										
3.	ครูสามารถนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างสะดวกเหมาะสม										
4.	สถานศึกษามีการนิเทศติดตามการใช้หลักสูตรสถานศึกษา										
5.	สถานศึกษามีการนำผลการประเมินการใช้หลักสูตรมาปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา										
6.	มีการวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอน										
7.	สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสอดคล้องกับปัญหาความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม										
8.	สถานศึกษาจัดทำหลักสูตร										

	ท้องถิ่นที่เหมาะสมและสอดคล้องกับสังคมรอบสถานศึกษา										
9.	สถานศึกษามีการกำหนดแนวทางในการวัดผลและประเมินผลในหลักสูตร										
ข้อที่	การบริหารงานวิชาการ	สภาพ					ปัญหา				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
10.	ครูสามารถนำหลักสูตรไปใช้จัดทำแผนการเรียนรู้										
11.	คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา										
12.	สถานศึกษามีการติดตามการประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาที่ได้ร่วมจัดทำขึ้นเมื่อสิ้นปีการศึกษา										
	2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้										
13.	สถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูจัดทำแผนการเรียนรู้เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน										
14.	ครูจัดกิจกรรมโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและก่อให้เกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์										
15.	จัดกระบวนการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน										
16.	มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมามีส่วนร่วมในการ										

	จัดการเรียนการสอน										
17.	สถานศึกษามีการนิเทศติดตาม การจัดการเรียน การสอนของครู										
18.	สถานศึกษามีการพัฒนา ทักษะการจัดกระบวนการ เรียนรู้ แก่ครูและบุคลากรใน สถานศึกษา										
19.	จัดการเรียนการสอนได้ตรง ตามมาตรฐานการเรียนและ ตัวชี้วัดของกลุ่มสาระวิชา										

ข้อที่	การบริหารงานวิชาการ	สภาพ					ปัญหา				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
20.	จัดกิจกรรมได้สอดคล้องกับ ตัวชี้วัดของหน่วย การเรียนรู้ นั้น ๆ										
21.	มีการสอดแทรกคุณธรรม และจริยธรรมให้กับนักเรียน ในขณะที่จัดการเรียนการสอน										
22.	สถานศึกษาสันับสนุนวัสดุ อุปกรณ์(เพียงพอและ เหมาะสมกับการจัดการ เรียนการสอน										
23.	ครูมีการประเมินผลก่อนและ หลังการจัดการเรียนการ สอน										
24.	ครูมีการนำผลการประเมิน มาใช้ปรับปรุงในการจัดการ เรียนการสอนครั้งต่อไป										
	3. ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอน ผลการเรียน										

25.	สถานศึกษามีการจัดประชุมชี้แจงให้เข้าใจเกี่ยวกับระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการวัดผลประเมินผลการศึกษา										
26.	สถานศึกษามีการกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา										
27.	มีการจัดทำแผนการวัดผลประเมินผลแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา										
28.	กำหนดให้มีการดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนโดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง										

ข้อที่	การบริหารงานวิชาการ	สภาพ					ปัญหา				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
29.	กำหนดให้มีการพัฒนาเครื่องมือวัดผลและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน										
30.	สถานศึกษาจัดเอกสารคู่มือระเบียบว่าด้วยการวัดผลประเมินผลให้ครูได้ศึกษา										
31.	สถานศึกษาจัดทำทะเบียนนักเรียนและหลักฐานงานทะเบียน อย่างเป็นระบบ ถูกต้อง ชัดเจน และเป็นปัจจุบัน										
32.	สถานศึกษาจัดทำเอกสารหลักฐานทางการศึกษา ได้แก่ ระเบียบ แสดงผลการ										

	เรียน (ปพ.1-9)										
33.	สถานศึกษาจัดทำแบบฟอร์มการวัดผลและประเมินผลการศึกษาเพื่อเหมาะสมและสะดวกใช้										
34.	กำหนดให้ครูนำผลการวัดแต่ละครั้งมาเป็นข้อมูลในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้										
35.	จัดให้มีการเทียบโอนความรู้ทักษะประสบการณ์ และผลการเรียนของผู้เรียน										
	4. ด้านการศึกษาค้นคว้าเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา										
36.	ครูมีความรู้ความเข้าใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน										
37.	สถานศึกษามีการส่งเสริมการจัดทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้										

ข้อที่	การบริหารงานวิชาการ	สภาพ					ปัญหา					
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
38.	ครูมีความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้วิธีกระบวนการวิจัยที่เหมาะสมเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้											
39.	ครูสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการแก้ปัญหาและการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน											

	จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้											
40.	มีการสร้างแรงจูงใจให้ครูเห็นความสำคัญและความจำเป็นของการวิจัยเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา											
41.	สถานศึกษามีการนิเทศติดตามงานวิจัยในชั้นเรียน											
	5.ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา											
42.	การส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อ นวัตกรรมการเรียนการสอน											
43.	จัดหา จัดทำสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาให้กับครูและ ผู้เรียนอย่างเพียงพอและหลากหลาย											
44.	การพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา											
45.	การประเมินผลการพัฒนา และการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา											
46.	การมีส่วนร่วมและการเผยแพร่ สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา											

ข้อที่	การบริหารงานวิชาการ	สภาพ					ปัญหา					
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
47.	สถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูผลิตพัฒนา และใช้สื่อและเทคโนโลยีที่											

	เหมาะสมเพื่อการศึกษา											
48.	ประสานความร่วมมือในการผลิต จัดหาพัฒนาและการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอนกับหน่วยงานและสถาบันอื่น											
	6. ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้											
49.	สำรวจแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการ ศึกษาทั้งในและนอกสถานศึกษา											
50.	จัดตั้งและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอก สถานศึกษาให้พอเพียงและสอดคล้องกับการจัดกระบวนการเรียนรู้											
51.	จัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งเรียนรู้แก่ครูสถานศึกษาอื่น บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นๆ ที่จัดการศึกษาในบริเวณใกล้เคียง											
52.	ส่งเสริมให้ครูและนักเรียนได้ใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้											
53.	ประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาอื่น บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นๆ ในการจัดตั้งส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่ใช้ร่วมกัน											

ข้อที่	การบริหารงานวิชาการ	สภาพ					ปัญหา				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	7. ด้านการนิเทศการศึกษา										
54.	มีการปรับปรุงและแก้ปัญหากระบวนการจัดการเรียนการสอนของครูในสถานศึกษา										
55.	ศึกษา สภาพ ปัญหา และความต้องการก่อนการวางแผน แผนการนิเทศภายในโรงเรียน										
56.	มีการจัดทำแผนและปฏิทินการนิเทศ										
57.	สถานศึกษามีการจัดทำเครื่องมือการนิเทศ										
58.	มีการจัดประชุมแลกเปลี่ยนในเรื่องเกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ระหว่างครูและผู้นิเทศ										
59.	มีการประเมินผลและสรุปผลการนิเทศ เพื่อพัฒนาเทคนิควิธีการสอนอย่างต่อเนื่อง										
60.	จัดระบบการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนในสถานศึกษา										
61.	มีการเยี่ยมชั้นเรียนเพื่อทราบปัญหาและให้คำแนะนำในด้านกระบวนการเรียนรู้										
62.	มีการนำผลนิเทศมาปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนรู้										
	8. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา										

63.	สถานศึกษามีการจัดทำระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา										
-----	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

ข้อที่	การบริหารงานวิชาการ	สภาพ					ปัญหา				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
64.	มีการพัฒนาปรับปรุงสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานทั้งด้านผู้บริหาร ด้านครูและด้านผู้เรียน										
65.	สถานศึกษามีการเตรียมความพร้อมรับการประเมินภายนอก										
66.	สถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษา										
67.	การมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย วางแผนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา										
68.	การมีส่วนร่วมในการปรับปรุงและพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษ ของสถานศึกษา										
69.	มีการจัดทำรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา										
70.	มีการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ การประเมินผล การประกันคุณภาพการศึกษา										

แบบสัมภาษณ์

การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาของสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best practices)

**แบบสัมภาษณ์ผู้บริหาร เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา
ของสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best practices)**

.....

ผู้ให้สัมภาษณ์.....

เรื่องที่สัมภาษณ์ แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

ผู้สัมภาษณ์ นายวัชรินทร์ ปะนามะเก

สถานที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....เริ่มเวลา.....น. ถึง.....น.

เกริ่นนำ

ในฐานะที่ท่านเป็นผู้บริหารโรงเรียน มีหน้าที่และความรับผิดชอบโดยตรงในการบริหารสถานศึกษา ท่านมีความคิดเห็นว่าการบริหารงานวิชาการในปัจจุบัน แต่ละด้านควรดำเนินการอย่างไร จึงจะนำไปสู่การพัฒนาการบริหารงานวิชาการปฏิบัติที่เป็นเลิศ ในประเด็นคำถามในการสัมภาษณ์ ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

.....

.....

.....

.....

.....

2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

3. การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน

.....

.....

.....

4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

.....

.....

.....

.....

5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

.....

.....

.....

.....

6. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

7. การนิเทศการศึกษา

.....

.....

.....

.....

8. การพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

.....

.....

.....

.....

แบบประเมิน
ร่างแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสศ
(สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)

แบบประเมิน(ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา
(สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)

คำชี้แจง

1. เครื่องมือที่ใช้ในครั้งนี้ เป็นแบบประเมิน (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ในประเด็นความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ หลังจากที่ท่านได้ศึกษา (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ซึ่งผู้วิจัยแนบมาพร้อมนี้

2. โปรดพิจารณา (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ให้ครบทั้ง 8 ด้าน คือ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อื่นๆ 3) ด้านการวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 6) ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ 7) ด้านการนิเทศการศึกษา 8) ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

3. โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องความคิดเห็นในแต่ละช่อง มีความหมายดังนี้

เหมาะสม หมายถึง ท่านเห็นว่า (ร่าง) แนวทางการพัฒนามีความเหมาะสม และ
ความเป็นไปได้

ไม่แน่ใจ หมายถึง ท่านไม่แน่ใจว่า (ร่าง) แนวทางการพัฒนามีความเหมาะสม และ
ความเป็นไปได้

ไม่เหมาะสม หมายถึง ท่านเห็นว่า (ร่าง) แนวทางการพัฒนาไม่มีความเหมาะสม
และ ความเป็นไปได้

และหากท่านเห็นว่าส่วนไหนควรปรับปรุงแก้ไขหรือเพิ่มเติมส่วนใด ให้ท่านเขียนข้อมูลเพิ่มเติมลงในช่องข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า จะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี และ
ขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

นายวัชรินทร์ ปะนามะเก

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ผู้วิจัย

แบบประเมิน(ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

ข้อ	รายการประเมิน	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
		เหมาะสม	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เหมาะสม	เป็นไปได้	ไม่ แน่ใจ	เป็นไปได้ ไม่ได้
ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา							
1.	ศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตร สํารวจสภาพปัญหา ความ จำเป็น ความต้องการและของสังคม ชุมชน และท้องถิ่น						
2.	กำหนดจุดมุ่งหมาย คัดเลือกเนื้อหาสาระการเรียนรู้และการ จัดประสบการณ์เรียนที่สอดคล้องวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์						
3.	บริหารจัดการโดยใช้หลักสูตรได้อย่างเหมาะสมและมี การนิเทศการใช้หลักสูตรเป็นประจำ						
4.	ติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตร และหลักสูตรมีการ ปรับปรุง ทุกๆสี่ปี						
ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้							
1.	จัดหาและมีการใช้แหล่งเรียนรู้หลากหลายทั้งภายในและ ภายนอกโรงเรียน						
2.	ให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน						
3.	พัฒนาครูและผู้เรียนเพื่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง						
4.	มีการนิเทศการเรียนการสอนโดยเน้นการนิเทศช่วยเหลือ แบบกัลยาณมิตร						
ด้านการวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน							
1.	ศึกษา กำหนด กฎระเบียบการวัดและประเมินผล และ มีการวัดและประเมินผลเพื่อศึกษาผู้เรียน						
2.	ให้ครูจัดทำแผนการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับ มาตรฐานสาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนและ กิจกรรมการเรียนรู้						
3.	พัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลให้ได้มาตรฐานอยู่เสมอ						
4.	ให้ครูดำเนินการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง						

ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา							
1.	ศึกษาและมีการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน						
2.	ส่งเสริมให้ครูศึกษา วิเคราะห์ วิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพงานวิชาการแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้						
ข้อ	รายการประเมิน	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
		เหมาะสม	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เหมาะสม	เป็น ไปได้	ไม่ แน่ใจ	ไม่ได้
3.	ประสานความร่วมมือในการศึกษาวิเคราะห์วิจัยในลักษณะภาคีเครือข่าย						
4.	มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากผลงานวิจัยในชั้นเรียน						
ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา							
1.	ศึกษา วิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อ และเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน						
2.	จัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการเรียนการสอนและส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อ นวัตกรรมการเรียนการสอน						
3.	ประสานกับสถานศึกษาอื่นในการผลิต จัดหาพัฒนาและการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน						
4.	มีการใช้สื่อและเทคโนโลยีในการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับกลุ่มผู้เรียน						
5.	ประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน						
ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้							
1.	สำรวจแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและนอกสถานศึกษา สอดคล้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่น						
2.	จัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งเรียนรู้แก่ ครู บุคคล ชุมชน และสถานศึกษาอื่น						
3.	จัดตั้งและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ รวมทั้งพัฒนาให้เกิดองค์ความรู้ โดยการประสานกับสถาบัน บุคคล ชุมชน						
ด้านการนิเทศการศึกษา							

1.	จัดระบบการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนภายในและดำเนินการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ						
2.	แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์การนิเทศภายในร่วมกับสถานศึกษาอื่น						
3.	ประเมินผลการนิเทศภายในเป็นระยะๆ						

ข้อ	รายการประเมิน	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
		เหมาะสม	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เหมาะสม	เป็นไปได้	ไม่ แน่ใจ	ไม่ได้
	ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา						
1.	สร้างเกณฑ์การประเมินเป้าหมายความสำเร็จตามมาตรฐานและตัวชี้วัดของ สพฐ.และสมศ.						
2.	วางแผนการพัฒนาคุณภาพและดำเนินการตามแผน ติดตาม ตรวจสอบและประเมิน คุณภาพเพื่อปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง						
3.	ประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาและหน่วยงานอื่นในการปรับปรุงและพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา						

**แบบประเมินคู่มือแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา
(สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ)**

คำชี้แจง

1. เครื่องมือที่ใช้ในครั้งนี้ เป็นแบบประเมิน คู่มือแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ในประเด็นความเหมาะสมต่อการนำไปใช้ว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ หลังจากที่ท่านได้ศึกษา คู่มือแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ซึ่งผู้วิจัยแนบมาพร้อมนี้
2. โปรดพิจารณา คู่มือแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ให้ครบทั้ง 4 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 บทนำ ส่วนที่ 2 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ส่วนที่ 3 บทบาทหน้าที่ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ ส่วนที่ 4 การนิเทศผลการดำเนินงาน
3. โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องความคิดเห็นในแต่ละช่อง มีความหมายดังนี้
 เหมาะสม หมายถึง ท่านเห็นว่า คู่มือแนวทางการพัฒนามีความเหมาะสมและความสะดวกต่อการนำไปได้
 ไม่แน่ใจ หมายถึง ท่านไม่แน่ใจว่า คู่มือแนวทางการพัฒนามีความเหมาะสมและความสะดวกต่อการนำไป
 ไม่เหมาะสม หมายถึง ท่านเห็นว่า คู่มือแนวทางการพัฒนาไม่มีความเหมาะสมและความสะดวกต่อการนำไป

และหากท่านเห็นว่าส่วนไหนควรปรับปรุงแก้ไขหรือเพิ่มเติมส่วนใด ให้ท่านเขียนข้อมูลเพิ่มเติมลงในช่องข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า จะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี และขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

นายวัชรินทร์ ปะนามะเก

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ผู้วิจัย

แบบประเมินคู่มือแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

ข้อ ที่	รายการประเมิน	ความเหมาะสมต่อการนำไปใช้			ข้อเสนอแนะ
		เหมาะสม	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เหมาะสม	
ส่วนที่ 1 บทนำ					
1.	หลักการและเหตุผล				
2.	ความมุ่งหมาย				
ส่วนที่ 2 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถาน ศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 2					
1.	ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา				
2.	ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้				
3.	ด้านการวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน				
4.	ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา				
5.	ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา				
6.	ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้				
7.	ด้านการนิเทศการศึกษา				
8.	ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา				
ส่วนที่ 3 บทบาทหน้าที่ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการ บริหารงานวิชาการ					
1.	บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา				
2.	บทบาทหน้าที่ของครูวิชาการสถานศึกษา				
ส่วนที่ 4 การนิเทศผลการดำเนินงาน					
1.	ขั้นตอนการดำเนินการนิเทศ				

ภาคผนวก จ

ค่าความสอดคล้องระหว่างข้อความกับจุดประสงค์

ตาราง 25 ผลการประเมินความสอดคล้อง (IOC) ค่าความสอดคล้องระหว่างข้อความถามกับความมุ่ง
 หมายการวิจัยของแบบสัมภาษณ์ สภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

ด้าน/ข้อ	คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	เฉลี่ย	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
ด้านที่ 1								
1.1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
1.2	+1	0	+1	+1	0	3	0.60	ใช้ได้
1.3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
1.4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
1.5	0	+1	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
ด้านที่ 2								
2.1	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	ใช้ได้
2.2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
2.3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
2.4	+1	0	+1	0	+1	3	0.60	ใช้ได้
2.5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
2.6	0	+1	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
ด้านที่ 3								
3.1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
3.2	+1	0	+1	+1	0	3	0.60	ใช้ได้
3.3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
3.4	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
ด้านที่ 4								
4.1	+1	+1	0	+1	0	3	0.60	ใช้ได้
4.2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
4.3	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
4.4	0	+1	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
ด้านที่ 5								
5.1	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
5.2	+1	+1	+1	0	0	3	0.60	ใช้ได้

5.3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
5.4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
ด้านที่ 6								
6.1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้

ตาราง 25 (ต่อ)

ข้อที่	คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	เฉลี่ย	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
6.2	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
6.3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
6.4	+1	+1	0	0	+1	3	0.60	ใช้ได้
ด้านที่ 7								
7.1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
7.2	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
7.3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
7.4	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	ใช้ได้
7.5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
7.6	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
ด้านที่ 8								
8.1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
8.2	+1	0	+1	+1	0	3	0.60	ใช้ได้
8.3	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้

ตาราง 26 ผลการประเมินความสอดคล้อง (IOC) ค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับความมุ่งหมายการวิจัยของแบบสอบถาม สภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

ข้อที่	คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	เฉลี่ย	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
2.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
3.	0	+1	0	+1	+1	3	.60	ใช้ได้
4.	+1	+1	+1	0	+1	4	.80	ใช้ได้
5.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
6.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
7.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
8.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
9.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
10.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
11.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
12.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
13.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
14.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
15.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
16.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
17.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
18.	+1	+1	0	+1	+1	4	.80	ใช้ได้
19.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
20.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
21.	0	+1	+1	+1	+1	4	.80	ใช้ได้
22.	+1	0	+1	0	+1	3	.60	ใช้ได้
23.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
24.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
25.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้

26.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
27.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
28.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
28.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
30	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้

ตาราง 26 (ต่อ)

ข้อที่	คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	เฉลี่ย	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
31.	+1	+1	+1	0	+1	4	.80	ใช้ได้
32.	0	+1	+1	+1	0	3	.60	ใช้ได้
33.	+1	+1	+1	0	+1	5	.80	ใช้ได้
34.	+1	0	0	+1	+1	3	.60	ใช้ได้
35.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
36.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
37.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
38.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
39.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
40.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
41.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
42.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
43.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
44.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
45.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
46.	0	+1	+1	0	+1	3	.60	ใช้ได้
47.	+1	+1	+1	+1	0	4	.80	ใช้ได้
48.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
49.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
50.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
51.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้

52.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
53.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
54.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
55.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
56.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
57.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
58.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
59.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
60.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
61.	+1	0	+1	+1	0	3	.60	ใช้ได้

ตาราง 26 (ต่อ)

ข้อที่	คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	เฉลี่ย	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
62.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
63.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
64.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
65.	+1	+1	0	+1	+1	4	.80	ใช้ได้
66.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
67.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
68.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
69.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
70.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้

ภาคผนวก ฉ

ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ตาราง 27 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ ของแบบสอบถาม
สภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

ข้อ	ค่า r		ข้อ	ค่า r	
	สภาพ	ปัญหา		สภาพ	ปัญหา
1.	0.24	0.77	27.	0.73	0.27
2.	0.29	0.77	28.	0.45	0.46
3.	0.58	0.75	29.	0.43	0.51
4.	0.20	0.78	30.	0.79	0.81
5.	0.30	0.71	31.	0.20	0.24
6.	0.73	0.80	32.	0.26	0.26
7.	0.66	0.74	33.	0.23	0.24
8.	0.21	0.23	34.	0.32	0.37
9.	0.30	0.34	35.	0.81	0.57
10.	0.26	0.21	36.	0.24	0.46
11.	0.28	0.52	37.	0.28	0.40
12.	0.27	0.26	38.	0.23	0.61
13.	0.22	0.38	39.	0.73	0.59
14.	0.28	0.63	40.	0.79	0.47
15.	0.60	0.37	41.	0.79	0.27
16.	0.20	0.64	42.	0.26	0.25
17.	0.48	0.27	43.	0.24	0.58
18.	0.70	0.35	44.	0.43	0.37
19.	0.53	0.56	45.	0.25	0.25
20.	0.40	0.36	46.	0.22	0.22
21.	0.24	0.55	47.	0.72	0.47
22.	0.37	0.24	48.	0.60	0.21
23.	0.81	0.27	49.	0.35	0.24
24.	0.24	0.25	50.	0.70	0.23
25.	0.55	0.27	51.	0.61	0.29
26.	0.33	0.31	52.	0.34	0.63

ตาราง 27 (ต่อ)

ข้อ	ค่า r		ข้อ	ค่า r	
	สภาพ	ปัญหา		สภาพ	ปัญหา
53.	0.26	0.73	62.	0.41	0.33
54.	0.26	0.31	63.	0.62	0.28
55.	0.26	0.69	64.	0.41	0.34
56.	0.66	0.58	65.	0.31	0.24
57.	0.37	0.22	66.	0.81	0.46
58.	0.36	0.34	67.	0.62	0.41
59.	0.23	0.23	68.	0.26	0.24
60.	0.34	0.22	69.	0.51	0.32
61.	0.55	0.21	70.	0.55	0.27

* ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับของแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ เท่ากับ 0.95

* ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับของแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ เท่ากับ 0.90

ผลการประเมินความเหมาะสม และ ความเป็นไปได้
ร่าง แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา
โดยผู้เชี่ยวชาญ

ตาราง 28 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของ ร่าง แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ
ในสถานศึกษาโดยผู้เชี่ยวชาญ

ข้อ	รายการประเมิน	ความเห็นผู้เชี่ยวชาญ					คะแนน	ค่าเฉลี่ย
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา								
1.	ศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตร สํารวจ สภาพปัญหา ความจำเป็น ความต้องการ และของสังคม ชุมชน และท้องถิ่น	1	1	1	1	1	5	1
2.	กำหนดจุดมุ่งหมาย คัดเลือกเนื้อหาสาระ การเรียนรู้และการจัดประสบการณ์เรียนที่ สอดคล้องวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์	1	1	1	0	1	4	0.80
3.	บริหารจัดการโดยการใช้หลักสูตรได้อย่าง เหมาะสมและมีการนิเทศการใช้หลักสูตร เป็นประจำ	1	1	1	1	1	5	1
4.	ติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตร และ หลักสูตรมีการปรับปรุง ทุกๆปี	1	1	1	1	1	5	1
ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้								
1.	จัดหาและมีการใช้แหล่งเรียนรู้หลากหลาย ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน	1	0	1	1	1	4	0.80
2.	ให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับ ความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน	1	1	1	1	1	5	1
3.	พัฒนาครูและผู้เรียนเพื่อการเรียนรู้อย่าง ต่อเนื่อง	1	1	1	1	0	4	0.80
4.	มีการนิเทศการเรียนการสอนโดยเน้นการ นิเทศช่วยเหลือแบบกัลยาณมิตร	1	1	1	1	1	5	1
ด้านการวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผล การเรียนรู้								
1.	ศึกษา กำหนด ฎระเบียบการวัดและ ประเมินผล และมีการวัดและประเมินผล เพื่อศึกษาผู้เรียน	0	1	1	0	1	3	0.60
2.	ให้ครูจัดทำแผนการวัดและประเมินผลที่ สอดคล้องกับมาตรฐานสาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนและกิจกรรมการ	1	1	0	1	1	4	0.80

	เรียนรู้							
3.	พัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลให้ได้มาตรฐานอยู่เสมอ	1	1	1	1	1	5	1
4.	ให้ครูดำเนินการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง	1	1	1	1	1	5	1

ตาราง 28 (ต่อ)

ข้อ	รายการประเมิน	ความเห็นผู้เชี่ยวชาญ					คะแนน	ค่าเฉลี่ย
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา								
1.	ศึกษาและมีการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน	1	1	1	1	1	5	1
2.	ส่งเสริมให้ครูศึกษา วิเคราะห์ วิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพงานวิชาการแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้	0	1	1	1	1	4	0.80
3.	ประสานความร่วมมือในการศึกษาวิเคราะห์ วิจัยในลักษณะภาคีเครือข่าย	1	0	1	0	1	3	0.60
4.	มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากผลงานวิจัยในชั้นเรียน	1	1	0	1	1	4	0.80
ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา								
1.	ศึกษา วิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน	1	1	1	1	1	5	1
2.	จัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการเรียนการสอนและส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อ นวัตกรรมการเรียนการสอน	1	1	1	0	1	4	0.80
3.	ประสานกับสถานศึกษาอื่นในการผลิต จัดหาพัฒนาและการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน	1	0	1	1	0	3	0.60
4.	มีการใช้สื่อและเทคโนโลยีในการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับกลุ่มผู้เรียน	1	1	1	1	1	5	1
5.	ประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน	1	1	1	1	1	5	1
ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้								
1.	สำรวจแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา	1	1	1	1	1	5	1

	คุณภาพการศึกษาทั้งภายในและนอกสถานศึกษา สอดคล้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่น							
2.	จัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งเรียนรู้แก่ ครู บุคคล ชุมชน และสถานศึกษาอื่น	1	0	0	1	1	3	0.60
3.	จัดตั้งและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ รวมทั้งพัฒนาให้เกิดองค์ความรู้ โดยการประสานกับสถาบัน บุคคล ชุมชน	1	1	1	1	1	5	1
ด้านการนิเทศการศึกษา								
1.	จัดระบบการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนภายในและดำเนินการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ	1	1	1	1	1	5	1

ตาราง 28 (ต่อ)

ข้อ	รายการประเมิน	ความเห็นผู้เชี่ยวชาญ					คะแนน	ค่าเฉลี่ย
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
2.	แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์การนิเทศภายในร่วมกับสถานศึกษาอื่น	1	1	1	0	1	4	0.80
3.	ประเมินผลการนิเทศภายในเป็นระยะๆ	1	1	1	1	1	5	1
ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา								
1.	สร้างเกณฑ์การประเมินเป้าหมายความสำเร็จตามมาตรฐานและตัวชี้วัดของ สพฐ. และสมศ.	1	1	1	1	1	5	1
2.	วางแผนการพัฒนาคุณภาพและดำเนินการตามแผน ติดตาม ตรวจสอบและประเมิน คุณภาพ เพื่อปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	1	1	0	1	1	4	0.80
3.	ประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาและหน่วยงานอื่นในการปรับปรุงและพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา	1	0	1	1	1	4	0.80

ตาราง 29 แสดงผลการประเมินความเป็นไปได้ของ ร่าง แนวทางการพัฒนาการบริหาร
งานวิชาการในสถานศึกษา

ข้อ	รายการประเมิน	ความเห็นผู้เชี่ยวชาญ					คะแนน	ค่าเฉลี่ย
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา								
1.	ศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตร สํารวจสภาพ ปัญหา ความจำเป็น ความต้องการและของสังคม ชุมชน และท้องถิ่น	1	1	1	1	1	5	1
2.	กำหนดจุดมุ่งหมาย คัดเลือกเนื้อหาสาระการ เรียนรู้และการจัดประสบการณ์ที่สอดคล้อง วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และคุณลักษณะ อันพึงประสงค์	1	1	1	1	1	5	1
3.	บริหารจัดการโดยการใช้หลักสูตรได้อย่าง เหมาะสมและมีการนิเทศการใช้หลักสูตรเป็น ประจำ	1	0	1	1	1	4	0.80
4.	ติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตร และหลักสูตรมี การปรับปรุง ทุกๆ สี่ปี	1	1	1	1	0	4	0.80
ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้								
1.	จัดหาและมีการใช้แหล่งเรียนรู้หลากหลายทั้ง ภายในและภายนอกโรงเรียน	1	0	1	1	1	4	0.80
2.	ให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความ สนใจ ความถนัดของผู้เรียน	0	1	1	1	1	4	0.80
3.	พัฒนาครูและผู้เรียนเพื่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	1	1	1	1	1	5	1
4.	มีการนิเทศการเรียนการสอนโดยเน้นการนิเทศ ช่วยเหลือแบบกัลยาณมิตร	1	1	1	1	1	5	1
ด้านการวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน								
1.	ศึกษา กำหนด กฎระเบียบการวัดและประเมินผล และมีการวัดและประเมินผลเพื่อศึกษาผู้เรียน	1	1	1	1	1	5	1
2.	ให้ครูจัดทำแผนการวัดและประเมินผลที่ สอดคล้องกับมาตรฐานสาระการเรียนรู้ หน่วยการ เรียนรู้ แผนและกิจกรรมการเรียนรู้	1	1	1	1	1	5	1
3.	พัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน อยู่เสมอ	1	1	1	0	1	4	0.80
4.	ให้ครูดำเนินการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง	1	1	1	1	1	5	1

ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา								
1.	ศึกษาและมีการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน	1	1	0	1	1	4	0.80
2.	ส่งเสริมให้ครูศึกษา วิเคราะห์ วิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพงานวิชาการแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้	1	0	1	1	0	3	0.60

ตาราง 29 (ต่อ)

ข้อ	รายการประเมิน	ความเห็นผู้เชี่ยวชาญ					คะแนน	ค่าเฉลี่ย
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
3.	ประสานความร่วมมือในการศึกษาวิเคราะห์ วิจัยในลักษณะภาคีเครือข่าย	1	1	1	0	0	3	0.60
4.	มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากผลงานวิจัยในชั้นเรียน	1	0	1	1	1	4	0.80
ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา								
1.	ศึกษา วิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อ และเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน	1	1	1	1	1	5	1
2.	จัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการเรียนการสอนและส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อ นวัตกรรมการเรียนการสอน	1	1	1	1	1	5	1
3.	ประสานกับสถานศึกษาอื่นในการผลิต จัดหาพัฒนาและการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน	0	1	1	0	1	3	0.60
4.	มีการใช้สื่อและเทคโนโลยีในการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับกลุ่มผู้เรียน	1	1	1	1	1	5	1
5.	ประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน	1	1	1	0	1	4	0.80
ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้								
1.	สำรวจแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและนอกสถานศึกษา สอดคล้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่น	1	1	1	1	1	5	1
2.	จัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งเรียนรู้แก่ ครู บุคคล ชุมชน และสถานศึกษาอื่น	1	1	1	1	1	5	1

3.	จัดตั้งและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ รวมทั้งพัฒนาให้เกิดองค์ความรู้ โดยการประสานกับสถาบันบุคคล ชุมชน	1	1	1	1	1	5	1
ด้านการนิเทศการศึกษา								
1.	จัดระบบการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนภายในและดำเนินการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ	1	1	1	1	1	5	1
2.	แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์การนิเทศภายในร่วมกับสถานศึกษาอื่น	1	0	1	1	1	4	0.80
3.	ประเมินผลการนิเทศภายในเป็นระยะๆ	1	1	1	1	0	4	0.80

ตาราง 29 (ต่อ)

ชื่อ	รายการประเมิน	ความเห็นผู้เชี่ยวชาญ					คะแนน	ค่าเฉลี่ย
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา								
1.	สร้างเกณฑ์การประเมินเป้าหมายความสำเร็จตามมาตรฐานและตัวชี้วัดของ สพฐ.และสมศ.	1	1	1	1	1	5	1
2.	วางแผนการพัฒนาคุณภาพและดำเนินการตามแผน ติดตาม ตรวจสอบและประเมิน คุณภาพ เพื่อปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	1	1	1	1	1	5	1
3.	ประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาและหน่วยงานอื่นในการปรับปรุงและพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา	0	1	1	0	1	3	0.60

ผลการประเมินความเหมาะสมต่อการนำไปใช้
ของคู่มือแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา
โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

ตาราง 30 ผลการประเมิน ความเหมาะสมต่อการนำไปใช้ของคู่มือแนวทางการพัฒนาการบริหาร
งานวิชาการในสถานศึกษา โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

ข้อ ที่	รายการ ประเมิน	คะแนนการประเมินของผู้ทรงคุณวุฒิ/คนที่															รวม	เฉลี่ย
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15		
ส่วนที่ 1																		
1.	หลักการและ เหตุผล	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	13	0.87
2.	ความมุ่งหมาย	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	15	1
ส่วนที่ 2																		
1.	ด้านการพัฒนา หลักสูตรของ สถานศึกษา	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	15	1
2.	ด้านการพัฒนา กระบวนการ เรียนรู้	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	15	1
3.	ด้านการวัดผล ประเมินผล และ เทียบโอนผลการ เรียน	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	15	1
4.	ด้านการวิจัยเพื่อ พัฒนาคุณภาพ การศึกษา	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	14	0.93
5.	ด้านการพัฒนา สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	15	1
6.	ด้านการพัฒนา แหล่งเรียนรู้	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	15	1
7.	ด้านการนิเทศ การศึกษา	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	15	1
8.	ด้านการพัฒนา ระบบประกัน คุณภาพภายใน สถานศึกษา	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	15	1

ภาคผนวก ข
หนังสือขอความอนุเคราะห์

ที่ ศธ 0530.5(2)/ว.899

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

6 พฤษภาคม 2557

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน นายไพฑูรย์ อนุสัต์ย์

ด้วย นายวัชรินทร์ ปะนามะเกะ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “สภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 2” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ศิริศักดิ์ จันฉาไชย เป็นประธานควบคุมวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ ดร.ธัชชัย จิตรนันท์ เป็นกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ในครั้งนี้

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ ในครั้งนี้ เพื่อที่นิตจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.มนตรี วงษ์สะพาน)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการและประกันคุณภาพ

ปฏิบัติราชการแทน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

ฝ่ายวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทร. 0-4375-4322 ถึง 40 ต่อ 6074

ที่ ศธ 0530.5(2)/ว.899

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

6 พฤษภาคม 2557

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน นายวิฑูรย์ พันเทศ

ด้วย นายวัชรินทร์ ปะนามะเกะ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “สภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนา การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาลังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 2” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่ง ของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ศิริศักดิ์ จันฎาไชย เป็นประธานควบคุม วิทยานิพนธ์ และอาจารย์ ดร.ธัชชัย จิตรนันท์ เป็นกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ในครั้งนี้

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ ที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ ในครั้งนี้ เพื่อที่นิสิตจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.มนตรี วงษ์สะพาน)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการและประกันคุณภาพ
ปฏิบัติราชการแทน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

ฝ่ายวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทร. 0-4375-4322 ถึง 40 ต่อ 6074

ที่ ศธ 0530.5(2)/ว.899

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

6 พฤษภาคม 2557

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน นายมีชัย พลภูงา

ด้วย นายวัชรินทร์ ปะนามะเกะ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "สภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 2" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ศิริศักดิ์ จันฎาไชย เป็นประธานควบคุมวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ ดร.ธัชชัย จิตรนันท์ เป็นกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ในครั้งนี้

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ ในครั้งนี้ เพื่อที่นิสิตจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.มนตรี วงษ์สะพาน)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการและประกันคุณภาพ
ปฏิบัติราชการแทน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

ฝ่ายวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทร. 0-4375-4322 ถึง 40 ต่อ 6074

ที่ ศธ 0530.5(2)/ว.899

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

6 พฤษภาคม 2557

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน นางญาณวิไล ระถิ

ด้วย นายวัชรินทร์ ปะนามะเกะ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "สภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 2" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ศิริศักดิ์ จันฎาไชย เป็นประธานควบคุมวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ ดร.ธัชชัย จิตรนันท์ เป็นกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ในครั้งนี้

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ ในครั้งนี้ เพื่อที่นิสิตจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.มนตรี วงษ์สะพาน)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการและประกันคุณภาพ
ปฏิบัติราชการแทน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

ฝ่ายวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทร. 0-4375-4322 ถึง 40 ต่อ 6074

ที่ ศธ 0530.5(2)/ว.899

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

6 พฤษภาคม 2557

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน นายเอกชัย กมลเลิศ

ด้วย นายวัชรินทร์ ปะนามะเกะ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "สภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 2" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ศิริศักดิ์ จันญาไชย เป็นประธานควบคุมวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ ดร.ธัชชัย จิตรนันท์ เป็นกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ในครั้งนี้

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ ในครั้งนี้ เพื่อที่นิสิตจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.มนตรี วงษ์สะพาน)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการและประกันคุณภาพ
ปฏิบัติราชการแทน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ฝ่ายวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทร. 0-4375-4322 ถึง 40 ต่อ 6074

ที่ ศธ 0530.5(2)/ว.2122

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

3 กรกฎาคม 2557

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2

ด้วย นายวัชรินทร์ ปะนามะเกะ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “สภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 2” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ศิริศักดิ์ จันฉ่ำไชย เป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ ดร.ธัชชัย จิตรนันท์ เป็นกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ในครั้งนี้

เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดอนุญาตให้ นายวัชรินทร์ ปะนามะเกะ ทดลองใช้เครื่องมือกับบุคลากรของท่าน ทั้งนี้จะเริ่มทดลองใช้เครื่องมือดังกล่าว ตั้งแต่วันที่..... กรกฎาคม - สิงหาคม 2557 เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โนมยา)

รองคณบดีฝ่ายพัฒนานิสิต

รักษาราชการแทน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

ฝ่ายวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทร. 0-4375-4322 ถึง 40 ต่อ 6214

ที่ ศธ 0530.5(2)/ว.2123

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

3 กรกฎาคม 2557

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2

ด้วย นายวัชรินทร์ ปะนามะเกะ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “สภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 2” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ศิริศักดิ์ จันทาไชย เป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ ดร.ธัชชัย จิตรนันท์ เป็นกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ในครั้งนี้

เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดอนุญาตให้ นายวัชรินทร์ ปะนามะเกะ เก็บรวบรวมข้อมูลกับบุคลากรของท่าน ทั้งนี้จะเริ่มเก็บรวบรวมข้อมูลดังกล่าว ตั้งแต่วันที่ สิงหาคม - กันยายน 2557 เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประสพ นื่องเฉลิม)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตและวิจัย
ปฏิบัติราชการแทน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ฝ่ายวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทร. 0-4375-4322 ถึง 40 ต่อ 6214

ที่ ศธ 0530.5(2)/ว.7580

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

1 พฤศจิกายน 2557

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแนวทางการพัฒนาการบริหารในสถานศึกษาเพื่อใช้ในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน นายเฉลิมเกียรติ ภัทรบุญญากุล (ประธานกลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ กลุ่มที่ 1)

ด้วย นายวัชรินทร์ ปะนามะเกะ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “สภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 2” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ศิริศักดิ์ จันญาไชย เป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ ดร.รัชชัย จิตรนนท์ เป็นกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ในครั้งนี้

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแนวทางการพัฒนาการบริหารในสถานศึกษา เพื่อใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ ในครั้งนี้ เพื่อที่นิตจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ ท้ายเรือคำ)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษาและวิจัย

ปฏิบัติราชการแทน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

ฝ่ายวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทร. 0-4375-4322 ถึง 40 ต่อ 6214

ที่ ศธ 0530.5(2)/ว.7580

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

1 พฤศจิกายน 2557

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแนวทางการพัฒนาการบริหารในสถานศึกษาเพื่อใช้ในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน นายสกุล กุลนิตย์ (ประธานกลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ กลุ่มที่ 3)

ด้วย นายวัชรินทร์ ปะนามะเกะ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "สภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 2" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดำเนินการตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ศิริศักดิ์ จันทาไชย เป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ ดร.ธัชชัย จิตรนันท์ เป็นกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ในครั้งนี้ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแนวทางการพัฒนาการบริหารในสถานศึกษา เพื่อใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ ในครั้งนี้ เพื่อที่นิสิตจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ ท้ายเรือคำ)
รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษาและวิจัย
ปฏิบัติราชการแทน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

ฝ่ายวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทร. 0-4375-4322 ถึง 40 ต่อ 6214

ที่ ศธ 0530.5(2)/ว.7580

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

1 พฤศจิกายน 2557

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแนวทางการพัฒนาการบริหารในสถานศึกษาเพื่อใช้ในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน นายวิรัตน์ อัครเสริญ (ประธานกลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ กลุ่มที่ 4)

ด้วย นายวัชรินทร์ ปะนามะเกะ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “สภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 2” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ศิริศักดิ์ จันฎาไชย เป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ ดร.ธัชชัย จิตรนันท์ เป็นกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ในครั้งนี้

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแนวทางการพัฒนาการบริหารในสถานศึกษา เพื่อใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ ในครั้งนี้ เพื่อที่นิสิตจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ ท้ายเรือคำ)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษาและวิจัย
ปฏิบัติราชการแทน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

ฝ่ายวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทร. 0-4375-4322 ถึง 40 ต่อ 6214

ที่ ศธ 0530.5(2)/ว.7580

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

1 พฤศจิกายน 2557

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแนวทางการพัฒนาการบริหารในสถานศึกษาเพื่อใช้ในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน นายสังวาล ปะติเพนัง (ประธานกลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ กลุ่มที่ 5)

ด้วย นายวัชรินทร์ ปะนามะเกะ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “สภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 2” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ศิริศักดิ์ จันญาไชย เป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ ดร.ธัชชัย จิตรนนท์ เป็นกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ในครั้งนี้

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแนวทางการพัฒนาการบริหารในสถานศึกษา เพื่อใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ ในครั้งนี้ เพื่อที่นิสิตจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ ห้ายเรือคำ)
รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษาและวิจัย
ปฏิบัติราชการแทน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

ฝ่ายวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทร. 0-4375-4322 ถึง 40 ต่อ 6214

ที่ ศธ 0530.5(2)/ว.7580

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

1 พฤศจิกายน 2557

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแนวทางการพัฒนาการบริหารในสถานศึกษาเพื่อใช้ในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน นายปิยวัฒน์ บุญบรรจง (ประธานกลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ กลุ่มที่ 6)

ด้วย นายวัชรินทร์ ปะนามะเกะ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “สภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 2” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ศิริศักดิ์ จันทาไชย เป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ ดร.ธัชชัย จิตรนันท์ เป็นกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ในครั้งนี้

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแนวทางการพัฒนาการบริหารในสถานศึกษา เพื่อใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ ในครั้งนี้ เพื่อที่นิสิตจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ ท้ายเรือคำ)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษาและวิจัย
ปฏิบัติราชการแทน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

ฝ่ายวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทร. 0-4375-4322 ถึง 40 ต่อ 6214

ที่ ศธ 0530.5(2)/ว.7580

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

1 พฤศจิกายน 2557

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแนวทางการพัฒนาการบริหารในสถานศึกษาเพื่อใช้ในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน นายยงยุทธ ศรีประดู่ (ประธานกลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ กลุ่มที่ 7)

ด้วย นายวัชรินทร์ ปะนามะเกะ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “สภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 2” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ศิริศักดิ์ จันฎาไชย เป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ ดร.รัชชัย จิตรนันท์ เป็นกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ในครั้งนี้ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแนวทางการพัฒนาการบริหารในสถานศึกษา เพื่อใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ ในครั้งนี้ เพื่อที่นิติตจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ ท้ายเรือคำ)
รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษาและวิจัย
ปฏิบัติราชการแทน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

ฝ่ายวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทร. 0-4375-4322 ถึง 40 ต่อ 6214

ที่ ศธ 0530.5(2)/ว.7580

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

1 พฤศจิกายน 2557

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแนวทางการพัฒนาการบริหารในสถานศึกษาเพื่อใช้ในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน นายเฉวต เขียนภักดิ์ดี (ประธานกลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ กลุ่มที่ 8)

ด้วย นายวัชรินทร์ ปะنامهเก นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “สภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 2” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ศิริศักดิ์ จันทาไชย เป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ ดร.ธัชชัย จิตรนันท์ เป็นกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ในครั้งนี้ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแนวทางการพัฒนาการบริหารในสถานศึกษา เพื่อใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ ในครั้งนี้ เพื่อที่นิตจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ ท้ายเรือคำ)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษาและวิจัย
ปฏิบัติราชการแทน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

ฝ่ายวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทร. 0-4375-4322 ถึง 40 ต่อ 6214

ที่ ศธ 0530.5(2)/ว.7580

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

1 พฤศจิกายน 2557

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแนวทางการพัฒนาการบริหารในสถานศึกษาเพื่อใช้ในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน นายสมานธิ พินิจกิจ (ประธานกลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ กลุ่มที่ 9)

ด้วย นายวัชรินทร์ ปะนามะเกะ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “สภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 2” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ศิริศักดิ์ จันฎาไชย เป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ ดร.รัชชัย จิตรนันท์ เป็นกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ในครั้งนี้ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแนวทางการพัฒนาการบริหารในสถานศึกษา เพื่อใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ ในครั้งนี้ เพื่อที่นิติตจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ ท้ายเรือคำ)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษาและวิจัย
ปฏิบัติราชการแทน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

ฝ่ายวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทร. 0-4375-4322 ถึง 40 ต่อ 6214

ที่ ศธ 0530.5(2)/ว.7580

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

1 พฤศจิกายน 2557

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแนวทางการพัฒนาการบริหารในสถานศึกษาเพื่อใช้ในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน นายทองคำ รัตนเรืองฤทธิ์ (ประธานกลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ กลุ่มที่ 10)

ด้วย นายวัชรินทร์ ปะนามะเกะ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “สภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 2” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ศิริศักดิ์ จันฎาไชย เป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ ดร.ธัชชัย จิตรนันท์ เป็นกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ในครั้งนี้

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแนวทางการพัฒนาการบริหารในสถานศึกษา เพื่อใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ ในครั้งนี้ เพื่อที่นิสิตจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ ท้ายเรือคำ)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษาและวิจัย
ปฏิบัติราชการแทน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

ฝ่ายวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทร. 0-4375-4322 ถึง 40 ต่อ 6214

ที่ ศธ 0530.5(2)/ว.7580

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

1 พฤศจิกายน 2557

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแนวทางการพัฒนาการบริหารในสถานศึกษาเพื่อใช้ในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน นายพิชัย ชูสุวรรณ (ประธานกลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ กลุ่มที่ 11)

ด้วย นายวัชรินทร์ ปะนามะเกะ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “สภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 2” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดำรงหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ศิริศักดิ์ จันฎาไชย เป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ ดร.ธัชชัย จิตรนันท์ เป็นกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ในครั้งนี้ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแนวทางการพัฒนาการบริหารในสถานศึกษา เพื่อใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ ในครั้งนี้ เพื่อที่นิสิตจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ ท้ายเรือคำ)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษาและวิจัย
ปฏิบัติราชการแทน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

ฝ่ายวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทร. 0-4375-4322 ถึง 40 ต่อ 6214

ที่ ศธ 0530.5(2)/ว.7580

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

1 พฤศจิกายน 2557

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแนวทางการพัฒนาการบริหารในสถานศึกษาเพื่อใช้ในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน นายอุทัย จันทา (ประธานกลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ กลุ่มที่ 12)

ด้วย นายวัชรินทร์ ปะนมะเกะ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “สภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 2” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ศิริศักดิ์ จันฎาไชย เป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ ดร.รัชชัย จิตรินันท์ เป็นกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ในครั้งนี้

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแนวทางการพัฒนาการบริหารในสถานศึกษา เพื่อใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ ในครั้งนี้ เพื่อที่นิสิตจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ ท้ายเรือคำ)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษาและวิจัย
ปฏิบัติราชการแทน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

ฝ่ายวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทร. 0-4375-4322 ถึง 40 ต่อ 6214

ที่ ศธ 0530.5(2)/ว.7580

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

1 พฤศจิกายน 2557

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแนวทางการพัฒนาการบริหารในสถานศึกษาเพื่อใช้ในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน นายทวีวัฒน์ เสนาคูณ (ประธานกลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ กลุ่มที่ 13)

ด้วย นายวีชรินทร์ ปะนามะเกะ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “สภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 2” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ศิริศักดิ์ จันทาไชย เป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ ดร.ธัชชัย จิตรนันท์ เป็นกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ในครั้งนี้

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแนวทางการพัฒนาการบริหารในสถานศึกษา เพื่อใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ ในครั้งนี้ เพื่อที่นิตจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ ท้ายเรือคำ)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษาและวิจัย
ปฏิบัติราชการแทน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

ฝ่ายวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทร. 0-4375-4322 ถึง 40 ต่อ 6214

ที่ ศธ 0530.5(2)/ว.7580

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

1 พฤศจิกายน 2557

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแนวทางการพัฒนาการบริหารในสถานศึกษาเพื่อใช้ในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน นายจาตุรนต์ ปะกัณห์ (ประธานกลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ กลุ่มที่ 14)

ด้วย นายวัชรินทร์ ปะนามะเกะ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “สภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 2” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ศิริศักดิ์ จันฎาไชย เป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ ดร.ธัชชัย จิตรนันท์ เป็นกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ในครั้งนี้

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแนวทางการพัฒนาการบริหารในสถานศึกษา เพื่อใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ ในครั้งนี้ เพื่อที่นิสิตจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ ท้ายเรือคำ)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษาและวิจัย
ปฏิบัติราชการแทน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

ฝ่ายวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทร. 0-4375-4322 ถึง 40 ต่อ 6214

ที่ ศธ 0530.5(2)/ว.7580

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

1 พฤศจิกายน 2557

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแนวทางการพัฒนาการบริหารในสถานศึกษาเพื่อใช้ในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน นายตรีพันธ์ เชื้อนิจ (ประธานกลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ กลุ่มที่ 15)

ด้วย นายวัชรินทร์ ปะนามะเกะ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "สภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 2" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ศิริศักดิ์ จันญาไชย เป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ ดร.ธัชชัย จิตรนนท์ เป็นกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ในครั้งนี้

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแนวทางการพัฒนาการบริหารในสถานศึกษา เพื่อใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ ในครั้งนี้ เพื่อที่นิตจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ ท้ายเรือคำ)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษาและวิจัย
ปฏิบัติราชการแทน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

ฝ่ายวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทร. 0-4375-4322 ถึง 40 ต่อ 6214

ภาคผนวก ซ

คู่มือแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2

คู่มือ

แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2

ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ศิริศักดิ์ จันทาไชย

อาจารย์ ดร.รัชชัย จิตรนนท์

ผู้วิจัย

นายวัชรินทร์ ปะนามะเก

**หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม**

คำนำ

คู่มือการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้นสำหรับผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 คู่มือฉบับนี้ มีทั้งหมด 4 ส่วน ประกอบด้วย ส่วนที่ 1 บทนำ ส่วนที่ 2 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ส่วนที่ 3 บทบาทหน้าที่ของผู้มีส่วน เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ ส่วนที่ 4 การนิเทศผลการดำเนินงาน โดยประกอบด้วยแนว ทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ทั้งหมด 8 ด้าน คือ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตร ของสถานศึกษา 2) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) ด้านการวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผล การเรียน 4) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 6) ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ 7) ด้านการนิเทศการศึกษา 8) ด้านการ พัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า คู่มือการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 จะเป็นแนวทางการดำเนินการ/วิธีการในการ บริหารงานวิชาการ ให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลต่อไป

นายวัชรินทร์ ปะนามะเก

คำชี้แจงการใช้คู่มือ

คู่มือเล่มนี้ จัดทำขึ้นสำหรับให้ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 เพื่อช่วยให้สถานศึกษาเกิดการพัฒนาการบริหารงานวิชาการและประสบความสำเร็จในการดำเนินงานวิชาการ ดังนั้นสิ่งที่ผู้ใช้คู่มือควรจะได้ทราบและตระหนักถึงสิ่งที่ควรปฏิบัติ และข้อจำกัดในการใช้คู่มือฉบับนี้

1. คู่มือฉบับนี้ มีทั้งหมด 4 ส่วน ประกอบด้วย ส่วนที่ 1 บทนำ ส่วนที่ 2 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ส่วนที่ 3 บทบาทหน้าที่ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ ทั้งหมด 8 ด้าน คือ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา 2) ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ออนไลน์ 3) ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน 4) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 6) ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ 7) ด้านการนิเทศ การศึกษา 8) ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และส่วนที่ 4 การนิเทศผลการดำเนินงาน

2. ในการนำเสนอแนวทางการดำเนินการ / วิธีการนั้น เป็นการนำเสนอครบทั้ง 8 ด้าน ผู้ใช้คู่มือสามารถนำไปปรับใช้ได้ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของสถานการณ์และระบบการบริหารงาน วิชาการในสถานศึกษาแต่ละแห่ง

3. การปฏิบัติภารกิจตามคู่มือนี้ จะประสบผลสำเร็จได้จะต้องอาศัยหลักการทำงาน อย่างมีส่วนร่วมของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานศึกษา

สารบัญ

หัวข้อ	หน้า
ส่วนที่ 1 บทนำ.....	1
ส่วนที่ 2 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถาน.....	3
ส่วนที่ 3 บทบาทหน้าที่ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ.....	14
ส่วนที่ 4 การนิเทศผลการดำเนินงาน	15
บรรณานุกรม	17

ส่วนที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

โลกาภิวัตน์เป็นยุคที่โลกมีการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว รุนแรงและกว้างขวาง ปัญหาที่เกิดขึ้นในภูมิภาคใดในโลกย่อมส่งผลกระทบต่อได้ทั่ว ปัญหาต่าง ๆ ยุ่งยากสลับซับซ้อนยิ่งขึ้นและยากที่จะแก้ไข จึงต้องเตรียมบุคลากรให้มีความสามารถรับมือได้กับปัญหาที่ยุ่งยากมากมายเหล่านั้น ดังนั้น การศึกษา จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะช่วยพัฒนาเยาวชนคนไทยให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (Creativity) คิดระดับโลกได้ (GlobalThinking) มีความสามารถในการจูงใจ (Influence) เปิดเผย (Openness) อุทิศตนให้แก่ประเทศชาติเป็นส่วนรวม (Dedication) มุ่งมั่นบริหารจัดการองค์กรและประเทศชาติให้อยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน (Focus on Sustainability) นอบน้อมถ่อมตน(Humility) ยึดถือความเป็นธรรม (Fairness) มีความซื่อสัตย์สุจริต (Integrity) และจะต้องมีความสามารถในการเชื่อมโยงสร้างเครือข่ายกับผู้อื่นได้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2555 : 1)

การบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักของสถานศึกษา มีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ มาตรฐานคุณภาพการศึกษาจะปรากฏเด่นชัดเมื่อการบริหารงานวิชาการประสบความสำเร็จ (อุทัย บุญประเสริฐ. 2540 : 4) งานวิชาการเป็นเครื่องชี้วัดความสำเร็จและความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษา เนื่องจากงานวิชาการเป็นงานหลักในสถานศึกษาที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องดำเนิน การกระตุ้นและส่งเสริมร่วมมือกันในการปรับปรุงงานวิชาการของโรงเรียน อยู่เสมอ (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2546 : 33) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของกาญจน์ เรืองมนตรี และธรินธร นามวรรณ (2554 : 4) ได้กล่าวถึงงานวิชาการว่า งานวิชาการถือว่าเป็นหัวใจของการบริหารการศึกษา เพราะจุดมุ่งหมายของสถานศึกษาก็คือ การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพซึ่งขึ้นอยู่กับงานวิชาการทั้งสิ้น งานวิชาการเป็นกิจกรรมการจัดการเกี่ยวกับงานด้านหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ แบบเรียน งานการเรียนการสอน งานสื่อการเรียนการสอน งานวัดผลและประเมินผล งานห้องสมุด งานนิเทศการศึกษา งานวางแผนการศึกษา และงานประชุมอบรมทางวิชาการ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุจุดหมายของการจัดการ ศึกษาที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพสูง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 เป็นหน่วยงานที่บริหารและจัดการศึกษา ให้บริการด้านการจัดการเรียนการสอนในระดับชั้นปฐมวัย ระดับชั้นประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีสถานศึกษาในสังกัดจำนวน 226 โรง จำแนกตามขนาดสถานศึกษา 3 ขนาด ดังนี้ สถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 141 โรง สถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 69 โรง และสถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 16 โรง จำแนกตาม กลุ่มพัฒนาคุณภาพความเป็นเลิศทางการศึกษาได้จำนวน 17 กลุ่ม มีภารกิจเร่งด่วนในการพัฒนาด้านวิชาการ ทั้งด้านคุณภาพของสถานศึกษาและด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยด้านคุณภาพของสถานศึกษาในสังกัดต้องมีการดำเนินการพัฒนาให้มีความเข้มแข็งด้านงานวิชาการให้สามารถจัดการศึกษาได้อย่างเป็นระบบ มีคุณภาพและ

ประสิทธิภาพควบคู่กันไป กล่าวคือ ต้องส่งเสริมสนับสนุนสถานศึกษาให้มีความเข้มแข็งได้เกณฑ์มาตรฐานตามที่หลักสูตรกำหนดภายใต้การใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพแต่อย่างไรก็ตามผลการดำเนินงานด้านวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ยังประสบปัญหาด้านงานวิชาการเนื่องจากนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนค่อนข้างต่ำ ทั้งนี้

อาจเป็นเพราะโรงเรียนขาดความพร้อมทางด้านปัจจัย เช่น มีครูไม่ครบชั้นเรียน ขาดแคลนสื่อการเรียน การสอนรวมถึงปัญหาของสถานศึกษาและบุคลากรภายในสถานศึกษาส่วนหนึ่งยังขาดความรู้ความเข้าใจ ในด้านการบริการงานวิชาการ ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการศึกษาแล่งเสริมผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถได้ตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา ไม่ว่าจะเป็งาน ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ด้านการวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การพัฒนา แหล่งเรียนรู้ ด้านการนิเทศการศึกษา และด้านการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ส่วนด้านบุคลากรทางการศึกษาต้องมีการส่งเสริมการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความสามารถในการจัดประสบการณ์และกระบวนการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ ตามหลักสูตรกำหนด โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ และใช้ห้องเรียนและแหล่งเรียนรู้เป็นศูนย์กลางในการพัฒนา มุ่งสู่มาตรฐาน วิชาชีพและมีวิทยฐานะสูงขึ้นที่สอดคล้องกับคุณภาพผู้เรียน ตลอดจนเร่งรัดพัฒนาคุณภาพการบริหารงานบุคคล ให้เอื้อต่อการยกระดับคุณภาพผู้เรียนตามความต้องการของโรงเรียนอย่างแท้จริงและ ใช้มาตรการจูงใจเพื่อยกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทุกระดับ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 2. 2555 : 16-17)

จากเหตุผลดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยเล็งเห็นถึงความสำคัญของการบริหารงานวิชาการที่ผู้มีส่วน เกี่ยวข้องจะต้องตระหนัก และให้ความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการดังกล่าว จึงได้จัดทำคู่มือ แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ เพื่อเป็นอีกหนึ่งแนวทางในการพัฒนาการบริหารงาน วิชาการรวมถึงแก้ปัญหาและเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้นและประสบผลสำเร็จยิ่งขึ้นไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2
2. เพื่อให้สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ได้นำแนวทางการพัฒนาการบริหารในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 2

ส่วนที่ 2

แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2

แนวปฏิบัติตามแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

1. ศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตร สำรองสภาพปัญหา ความจำเป็น ความต้องการของสังคม ชุมชน และท้องถิ่น
2. กำหนดจุดมุ่งหมาย คัดเลือกเนื้อหาสาระการเรียนรู้และการจัดประสบการณ์เรียนรู้ที่สอดคล้องวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์
3. บริหารจัดการโดยการใช้หลักสูตรได้อย่างเหมาะสมและมีการนิเทศการใช้หลักสูตรเป็นประจำ
4. ติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตร และหลักสูตรมีการปรับปรุง ทุกๆ สี่ปี

ตัวบ่งชี้ แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

1. มีการอบรมการจัดทำหลักสูตร แต่งตั้งคณะกรรมการหลักสูตร
2. มีภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร เช่น ผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้นำท้องถิ่น ผู้ปกครอง ผู้ทรงคุณวุฒิ พระสงฆ์
3. มีการจัดทำเป็นหลักสูตรสถานศึกษา กำหนดโครงสร้างหลักสูตรตามกรอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
4. มีการจัดหลักสูตรท้องถิ่นตามความต้องการ ให้ได้ตามมาตรฐาน ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้
5. มีการรายงานการใช้หลักสูตร ประเมินการใช้หลักสูตร ประชุมประเมินการใช้หลักสูตร
6. มีการนิเทศติดตามหลักสูตร
7. มีการปรับปรุงหลักสูตรทุกปี หรือทุก 4 ปี ตามนโยบาย สพฐ. หรือ ปรับปรุงตามนโยบาย สพป.

2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

1. จัดหาและมีการใช้แหล่งเรียนรู้หลากหลายทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน
2. ให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน

3. พัฒนาครูและคณาจารย์	ต่อเนื่อง
4. มีการนิเทศการ	นิเทศช่วยเหลือแบบกัลยาณมิตร

ตัวบ่งชี้ แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

1. มีทะเบียนสื่อแหล่งเรียนรู้ภายใน ภายนอก
2. มีแบบบันทึกการใช้แหล่งเรียนรู้ มีการสำรวจแหล่งเรียนรู้
3. มีการศึกษาผู้เรียนเป็นรายบุคคล
4. มีการแบ่งกลุ่มความสนใจตามความถนัด
6. มีแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอก
7. มีการพัฒนาอบรมสัมมนา พัฒนาโดยใช้ สื่อ เอกสารวีดิทัศน์
8. มีการพัฒนาโดยสื่อทางไกล
9. มีแผนการนิเทศ มีกิจกรรมนิเทศ มีการนิเทศตามปฏิทิน
10. มีการประเมินนิเทศและรายงานผล

3. ด้านการวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน

แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

1. ศึกษา กำหนด กฎระเบียบการวัดและประเมินผล และมีการวัดและประเมินผลเพื่อศึกษาผู้เรียน
2. ให้ครูจัดทำแผนการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับมาตรฐานสาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนและกิจกรรมการเรียนรู้
3. พัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลให้ได้มาตรฐานอยู่เสมอ
4. ให้ครูดำเนินการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง

ตัวบ่งชี้ แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

1. มีการจัดทำคู่มือการวัดประเมินผลของโรงเรียน มีการวัดประเมินผลของ สพฐ. สมศ. สพป.
2. มีการวิเคราะห์หลักสูตร วิเคราะห์ผู้เรียน มีการกำหนดการสอน
3. มีแผนการสอน ผลการเรียนสอนตามมาตรฐาน ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้
4. มีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงที่สอดคล้องกับมาตรฐานตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้
5. มีการประชุมแลกเปลี่ยนการจัดทำเครื่องมือ มีนโยบายการวัดด้วยวิธีที่หลากหลาย

6. มีประชุมประจำเดือน ประชุมวิชาการ ประชุมหลักสูตร มีการจัดทำเครื่องมือวัดและประเมินผลทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้
7. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการวิชาการฝ่ายวัดและประเมินผล
8. มีการตรวจเครื่องมือวัดและประเมินผล
9. มีการดำเนินการวิจัย

4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

1. ศึกษา และมีการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน
2. ส่งเสริมให้ครูศึกษา วิเคราะห์ วิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพงานวิชาการแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้

3. ประสานความร่วมมือในการศึกษาวิเคราะห์วิจัยในลักษณะภาคีเครือข่าย
4. มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากผลงานวิจัยในชั้นเรียน

ตัวบ่งชี้ แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

1. มีการนิเทศ เรื่องการวิจัยในการแจ้งในที่ประชุม
2. มีการศึกษาเพิ่มเติมระดับบุคคล ศึกษาต่อระดับมหาดบัณฑิต มีการเข้ารับความรู้เพิ่มเติมจากการประชุม อบรม สัมมนา
3. มีการจัดอบรมการทำวิจัยในชั้นเรียน ให้ครูมีการทำวิจัยในชั้นเรียน
4. มีการพัฒนาเอกสาร
5. มีการเข้ารับการอบรม
6. มีการเชิญวิทยากรให้ความรู้ สนับสนุนงบประมาณพัฒนางานทางวิชาการ
7. มีการเน้นเครือข่ายนักวิจัย คณาจารย์มหาวิทยาลัย สพฐ. สพป.
8. มีการติดต่อประสานกับมหาวิทยาลัยเพื่อให้ได้รับความเข้าใจในการทำวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ
9. มีการแลกเปลี่ยนระหว่างเพื่อนครู แลกเปลี่ยนในที่ประชุมประจำเดือน แลกเปลี่ยนในโรงเรียนในเครือข่าย

5. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

1. ศึกษา วิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อ และเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน
2. จัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการเรียนการสอนและส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อ นวัตกรรม
การเรียนการสอน
3. ประสานกับสถานศึกษาอื่นในการผลิต จัดหาพัฒนาและใช้สื่อ นวัตกรรมและ
เทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน
4. มีการใช้สื่อและเทคโนโลยีในการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับกลุ่มผู้เรียน
5. ประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน

ตัวบ่งชี้ แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

1. มีการสำรวจสภาพการใช้สื่อ
2. มีการสำรวจความต้องการในการใช้สื่อ
3. มีการจัด รและใช้สื่อเหมาะสมกับผู้เรียน
4. มีการจัด
5. มีการจัด.....
6. มีการจัดทำตามการบริจาค/การระดมทุน
7. มีการประสานงานติดต่อเครือข่าย สพป. สพฐ.
8. มีการประสานงานโรงเรียนต้นแบบ เช่น CAI , Port folio
9. มีการใช้สื่อ ใช้ทุกชั้นเรียน ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้
10. มีตารางการใช้ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องสมุด ห้องสื่อ
11. มีการประเมินผล มีข้อมูลการใช้สื่อ

6. ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้

แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

1. สำรวจแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและนอก
สถานศึกษา สอดคล้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่น
2. จัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งเรียนรู้แก่ ครู บุคคล ชุมชน และสถานศึกษาอื่น
3. จัดตั้งและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ รวมทั้งพัฒนาให้เกิดองค์ความรู้ โดยการประสานกับ
สถาบัน บุคคล ชุมชน

ตัวบ่งชี้ แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

1. มีการสำรวจ มีทะเบียนแหล่งเรียนรู้
2. มีรายชื่อวิทยากรภายนอก (ภูมิปัญญาท้องถิ่น)
3. มีการเผยแพร่การประชุม มีหนังสือแจ้งผู้ปกครอง

4. มีการแต่งตั้งครูรับผิดชอบติดต่อประสานงานกับหน่วยงานและชุมชน

7. ด้านการนิเทศการศึกษา

แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

1. จัดระบบการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนภายในและดำเนินการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ

2. แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์การนิเทศภายในร่วมกับสถานศึกษาอื่น
3. ประเมินผลการนิเทศภายในเป็นระยะๆ

ตัวบ่งชี้ แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

1. มีการจัดประชุมชี้แจงการนิเทศ จัดทำแบบการนิเทศ จัดทำแผนการนิเทศ กำหนดกิจกรรมการนิเทศ
2. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศ มีการนิเทศภายในภาคเรียน 1-2 ครั้ง
3. มีการกำกับ ติดตามผลการนิเทศการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ
4. มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในที่ประชุม
5. มีเครือข่าย
6. มีการประชุม ประชุมประจำเดือนและเมื่อเสร็จสิ้นภาคเรียน
7. มีการรายงาน

8. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

1. สร้างเกณฑ์การประเมินเป้าหมายความสำเร็จตามมาตรฐานและตัวชี้วัดของ สพฐ. และสมศ.
2. วางแผนการพัฒนาคุณภาพและดำเนินการตามแผน ติดตาม ตรวจสอบและประเมินคุณภาพเพื่อปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
3. ประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาและหน่วยงานอื่นในการปรับปรุงและพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา

ตัวบ่งชี้ แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

1. มีการประชุมแต่งตั้งให้มีการจัดทำ SAR ของโรงเรียน
2. มีการประชุมกำหนดเป้าหมายตามมาตรฐาน สพพ./สมศ.
3. มีการจัดเตรียมเอกสาร/ตัวบ่งชี้ตามมาตรฐาน

4. มีการประชุม กำหนดผู้รับผิดชอบ มีโครงการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

5. มีการประเมินตรวจสอบปรับปรุงทุกภาคเรียน

6. มีการประสานเครือข่าย ประสานสำนักงานเขตพื้นที่

แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 แยกตามขนาดสถานศึกษา

เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการนำไปใช้ตามขนาดสถานศึกษา ประกอบด้วยรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

1.1 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ สถานศึกษาขนาดเล็ก

1. ศึกษาและวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธราช2551
2. การมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา
3. นำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างสะดวกเหมาะสม
4. วิเคราะห์หลักสูตรเพื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
5. จัดทำหลักสูตรสอดคล้องกับปัญหาความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม
6. จัดทำหลักสูตรท้องถิ่นให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสังคมนอกสถานศึกษา
7. กำหนดแนวทางในการวัดผลและประเมินผลในหลักสูตร
8. ติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาที่เข้าร่วมจัดทำขึ้นเมื่อสิ้นปีการศึกษา

1.2 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ สถานศึกษาขนาดกลาง

1. ศึกษาและวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธราช2551
2. การมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา
3. สถานศึกษามีการนิเทศติดตามการใช้หลักสูตรสถานศึกษา
4. วิเคราะห์หลักสูตรเพื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
5. กำหนดแนวทางในการวัดผลและประเมินผลในหลักสูตร
6. นำหลักสูตรไปใช้จัดทำแผนการเรียนรู้
7. ติดตามการประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาที่เข้าร่วมจัดทำขึ้นเมื่อสิ้นปีการศึกษา

1.3 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ สถานศึกษาขนาดใหญ่

1. การมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

2. สถานศึกษามีการนิเทศติดตามการใช้หลักสูตรสถานศึกษา
3. สถานศึกษามีการนำผลการประเมินการใช้หลักสูตรมาปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา
4. กำหนดแนวทางในการวัดผลและประเมินผลในหลักสูตร
5. นำหลักสูตรไปใช้จัดทำแผนการเรียนรู้
6. ติดตามการประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาที่เข้าร่วมจัดทำขึ้นเมื่อสิ้นปีการศึกษา

2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

2.1 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ สถานศึกษาขนาดเล็ก

1. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูจัดทำแผนการเรียนรู้เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน
2. กิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและก่อให้เกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์
3. จัดกระบวนการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน
4. จัดการเรียนการสอนได้ตรงตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของกลุ่มสาระวิชา
5. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดของหน่วยการเรียนรู้ นั้น ๆ
6. สอดแทรกคุณธรรมและจริยธรรมให้กับนักเรียนในขณะจัดการเรียนการสอน
7. นำผลการประเมินมาใช้ปรับปรุงในการจัดการเรียนการสอนครั้งต่อไป

2.2 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ สถานศึกษาขนาดกลาง

1. กิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและก่อให้เกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์
2. จัดกระบวนการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน
3. จัดกา มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของ
4. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดของหน่วยการเรียนรู้ นั้นๆ
5. นำผลการประเมินมาใช้ปรับปรุงในการจัดการเรียนการสอนครั้งต่อไป

2.3 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ สถานศึกษาขนาดใหญ่

- อันพึงประสงค์
- ของผู้เรียน
1. กิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและก่อให้เกิดคุณลักษณะ
 2. จัดกระบวนการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับความสนใจและความถนัด
 3. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดของหน่วยการเรียนรู้ชั้นๆ
 4. นำผลการประเมินมาใช้ปรับปรุงในการจัดการเรียนการสอนครั้งต่อไป

3. ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน

3.1 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ สถานศึกษาขนาดเล็ก

1. จัดประชุมชี้แจงให้เข้าใจเกี่ยวกับระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการวัดผล ประเมินผลการศึกษา
2. กำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา
3. กำหนดให้มีการดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนโดยเน้น การประเมินตามสภาพจริง
4. กำหนดให้มีการพัฒนาเครื่องมือวัดผลและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน
5. จัดเอกสารคู่มือระเบียบว่าด้วยการวัดผลประเมินผลให้บุคลากรได้ศึกษา
6. จัดทำทะเบียนนักเรียนและหลักฐานงานทะเบียน อย่างเป็นระบบ ถูกต้อง ชัดเจน และเป็นปัจจุบัน
7. จัดทำเอกสารหลักฐานทางการศึกษาได้แก่ ระเบียบ แสดงผลการเรียน (ปพ.1-9)
8. จัดทำแบบฟอร์มการวัดผลและประเมินผลการศึกษาเพื่อเหมาะสมและสะดวกใช้
9. กำหนดให้ครูนำผลการวัดแต่ละครั้งมาเป็นข้อมูลในการพัฒนา กระบวนการเรียนรู้
10. จัดให้มีการเทียบโอนความรู้ ทักษะประสบการณ์ และผลการเรียนของผู้เรียน

3.2 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ สถานศึกษาขนาดกลาง

1. จัดประชุมชี้แจงให้เข้าใจเกี่ยวกับระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการวัดผล ประเมินผลการศึกษา
2. กำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา
3. กำหนดให้มีการดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง
4. กำหนดให้มีการพัฒนาเครื่องมือวัดผลและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน
5. จัดเอกสารคู่มือระเบียบว่าด้วยการวัดผลประเมินผลให้บุคลากรได้ศึกษา

6. จัดทำ ฐานงานทะเบียน อย่างเป็นระบบ ถูกต้อง
ชัดเจน และเป็นปัจจุบัน

7. จัดทำเอกสารหลักฐานทางการศึกษาได้แก่ ทะเบียน แสดงผลการเรียน (ปพ.1-9)
8. จัดทำแบบฟอร์มการวัดผลและประเมินผลการศึกษาเพื่อเหมาะสมและสะดวกใช้
9. กำหนดให้ครูนำผลการวัดแต่ละครั้งมาเป็นข้อมูลในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

การเรียนรู้

3.3 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ สถานศึกษาขนาดใหญ่

1. จัดประชุมชี้แจงให้เข้าใจเกี่ยวกับระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการวัดผลประเมินผลการศึกษา
2. กำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา
3. กำหนดให้มีการดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนโดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง
4. จัดทำทะเบียนนักเรียนและหลักฐานงานทะเบียน อย่างเป็นระบบ ถูกต้องชัดเจน และเป็นปัจจุบัน
5. จัดให้มีการเทียบโอนความรู้ ทักษะประสบการณ์ และผลการเรียนของผู้เรียน

4. ด้านการศึกษาค้นคว้าเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

4.1 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ สถานศึกษาขนาดเล็ก

1. ส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน
2. ส่งเสริมการจัดทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. ส่งเสริมให้ครูมีความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้วิธีการเรียนการสอนที่เหมาะสมเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้
4. สร้างแรงจูงใจให้ครูเห็นความสำคัญและความจำเป็นของการวิจัยเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
5. สถานศึกษาต้องมีการนิเทศติดตามงานวิจัยในชั้นเรียน

4.2 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ สถานศึกษาขนาดกลาง

1. ส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน
2. ส่งเสริมการจัดทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้

3. ใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการแก้ปัญหาและการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

4. สถานศึกษาต้องมีการนิเทศติดตามงานวิจัยในชั้นเรียน

4.3 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ สถานศึกษาขนาดใหญ่

1. ส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน

2. ส่งเสริมการจัดทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้

3. ใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการแก้ปัญหาและการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจัดให้มีการ

11

4. สถานศึกษาต้องมีการนิเทศติดตามงานวิจัยในชั้นเรียน

5. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

5.1 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ สถานศึกษาขนาดเล็ก

1. การส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อ นวัตกรรมการเรียนการสอน

2. จัดทำ จัดทำสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาให้กับครูและนักเรียนอย่างเพียงพอและหลากหลาย

3. พัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

4. ประเมินผลการพัฒนาและการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

5. มีส่วนร่วมและการเผยแพร่ สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

6. ประสานความร่วมมือในการผลิต จัดทำพัฒนาและการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการจัดการ เรียนการสอนกับหน่วยงานและสถาบันอื่น

5.2 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ สถานศึกษาขนาดกลาง

1. การส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อ นวัตกรรมการเรียนการสอน

2. พัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

3. ประเมินผลการพัฒนาและการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

4. มีส่วนร่วมและการเผยแพร่ สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

5.3 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ สถานศึกษาขนาดใหญ่

1. ประเมินผลการพัฒนาและการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

2. มีส่วนร่วมและการเผยแพร่ สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

3. ประสานความร่วมมือในการผลิต จัดทำพัฒนาและการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการจัดการ เรียนการสอนกับหน่วยงานและสถาบันอื่น

6. ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้

6.1 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ สถานศึกษาขนาดเล็ก

1. มีการสำรวจแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการ ศึกษาทั้งในและนอกสถานศึกษา
2. จัดตั้งและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอก สถานศึกษาให้พอเพียงและสอดคล้องกับการจัดกระบวนการเรียนรู้
3. จัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งเรียนรู้แก่ครูสถานศึกษา อื่น บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบัน อื่นๆที่จัดการศึกษาในบริเวณใกล้เคียง
4. ส่งเสริมให้ครูและผู้เรียนได้ใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา เพื่อพัฒนาการเรียนรู้
5. ประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาอื่น บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นๆ ในการจัดตั้งส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่ใช้ร่วมกัน

6.2 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ สถานศึกษาขนาดกลาง

1. มีการสำรวจแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการ ศึกษาทั้งในและนอกสถานศึกษา
2. จัดตั้งและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอก สถานศึกษาให้พอเพียงและสอดคล้องกับการจัดกระบวนการเรียนรู้
3. จัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งเรียนรู้แก่ครูสถานศึกษา อื่น บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบัน อื่นๆที่จัดการศึกษาในบริเวณใกล้เคียง
4. ประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาอื่น บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นๆ ในการจัดตั้งส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่ใช้ร่วมกัน

6.3 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ สถานศึกษาขนาดใหญ่

1. มีการสำรวจแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการ ศึกษาทั้งในและนอกสถานศึกษา
2. จัดตั้งและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอก สถานศึกษาให้พอเพียงและสอดคล้องกับการจัดกระบวนการเรียนรู้
3. จัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งเรียนรู้แก่ครูสถานศึกษา อื่น บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบัน อื่นๆที่จัดการศึกษาในบริเวณใกล้เคียง

4. ประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาอื่น บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นๆ ในการจัดตั้งส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่ใช้ร่วมกัน

7. ด้านการนิเทศการศึกษา

7.1 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ สถานศึกษาขนาดเล็ก

1. ปรับปรุงและแก้ปัญหากระบวนการจัดการเรียนการสอนของครูในสถานศึกษา
2. ศึกษา สภาพ ปัญหา และความต้องการก่อนการวางแผน แผนการนิเทศภายในสถานศึกษา

3. จัดทำแผนและปฏิทินการนิเทศ
4. จัดทำเครื่องมือการนิเทศ
5. จัดประชุมแลกเปลี่ยนในเรื่องเกี่ยวกับการจัด กระบวนการเรียนรู้ระหว่างครู และผู้นิเทศ

6. ประเมินผลและสรุปผลการนิเทศ เพื่อพัฒนาเทคนิควิธีการสอนอย่างต่อเนื่อง
7. จัดระบบการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนในสถานศึกษา
8. เยี่ยมชั้นเรียนเพื่อทราบปัญหาและให้คำแนะนำในด้านกระบวนการเรียนรู้
9. นำผลนิเทศมาปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนรู

7.2 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ สถานศึกษาขนาดกลาง

1. จัดทำแผนและปฏิทินการนิเทศ
2. จัดทำเครื่องมือการนิเทศ

3. จัดประชุมแลกเปลี่ยนในเรื่องเกี่ยวกับการจัด กระบวนการเรียนรู้ระหว่างครู และผู้นิเทศ

4. ประเมินผลและสรุปผลการนิเทศ เพื่อพัฒนาเทคนิควิธีการสอนอย่างต่อเนื่อง
5. จัดระบบการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนในสถานศึกษา
6. เยี่ยมชั้นเรียนเพื่อทราบปัญหาและให้คำแนะนำในด้านกระบวนการเรียนรู้
7. นำผลนิเทศมาปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนรู

7.3 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ สถานศึกษาขนาดใหญ่

1. จัดทำแผนและปฏิทินการนิเทศ
2. จัดทำเครื่องมือการนิเทศ

3. ประเมินผลและสรุปผลการนิเทศ เพื่อพัฒนาเทคนิควิธีการสอนอย่างต่อเนื่อง
4. จัดระบบการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนในสถานศึกษา
5. เยี่ยมชั้นเรียนเพื่อทราบปัญหาและให้คำแนะนำในด้านกระบวนการเรียนรู้
6. นำผลนิเทศมาปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนรู้

8. ด้านการพัฒนากระบวนทัศน์คุณภาพภายในสถานศึกษา

8.1 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ สถานศึกษาขนาดเล็ก

1. มีการจัดทำระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
2. สถานศึกษามีการเตรียมความพร้อมรับการประเมินภายนอก
3. สร้างความรู้ความเข้าใจในเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษา
4. กำหนดเป้าหมาย วางแผนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
5. จัดทำรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา
6. กำกับ ติดตาม ตรวจสอบ การประเมินผล การประกันคุณภาพการศึกษา

อย่างต่อเนื่อง

8.2 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ สถานศึกษาขนาดกลาง

1. มีการจัดทำระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
2. พัฒนาปรับปรุงสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานทั้งด้านผู้บริหาร
ด้านครูและด้านผู้เรียน
3. กำหนดเป้าหมาย วางแผนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
4. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการปรับปรุงและพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ
การศึกษาของสถานศึกษา
5. กำกับ ติดตาม ตรวจสอบ การประเมินผล การประกันคุณภาพการศึกษา

อย่างต่อเนื่อง

8.3 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ สถานศึกษาขนาดกลางใหญ่

1. พัฒนาปรับปรุงสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานทั้งด้านผู้บริหาร
ด้านครูและด้านผู้เรียน
2. สถานศึกษามีการเตรียมความพร้อมรับการประเมินภายนอก
3. สร้างความรู้ความเข้าใจในเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษา
4. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการปรับปรุงและพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ
การศึกษาของสถานศึกษา

ส่วนที่ 3

บทบาทหน้าที่ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ

เพื่อให้การใช้คู่มือแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องควรมีบทบาทหน้าที่ดังนี้

1. ผู้อำนวยการสถานศึกษา มีบทบาท ดังนี้

- 1.1 เป็นผู้ออกแบบการนำรูปแบบการบริหารงานไปใช้
- 1.2 เป็นผู้ประชุมชี้แจงสร้างความรู้ ความเข้าใจ และมีความตระหนักร่วมกันในการดำเนินการตามรูปแบบการบริหารงานให้สำเร็จ
- 1.3 เป็นผู้สนับสนุนการมีส่วนร่วมและอำนวยความสะดวกในการดำเนินการตามรูปแบบการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก
- 1.4 เป็นผู้นิเทศติดตามการดำเนินการตามรูปแบบของการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก
- 1.5 เป็นผู้สนับสนุนการมีส่วนร่วมประเมินผลการใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก

2. ครู มีบทบาทดังนี้

- 2.1 ร่วมประชุมรับฟังคำชี้แจงการสร้างความรู้ ความเข้าใจ และมีความตระหนักร่วมกันในการดำเนินการตามรูปแบบการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาให้สำเร็จ
- 2.2 เป็นผู้มีส่วนในการดำเนินการตามรูปแบบการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาตามกระบวนการในส่วนที่ได้รับมอบหมายและเกี่ยวข้องเต็มความสามารถ
- 2.3 รับการนิเทศติดตามการดำเนินการตามรูปแบบการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา
- 2.4 เป็นคณะกรรมการประเมินผลการใช้รูปแบบการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา
- 2.5 ร่วมสรุปรายงานผลการใช้รูปแบบการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

ส่วนที่ 4

การนิเทศผลการดำเนินงาน

การนิเทศติดตามและประเมินผล เป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนางานซึ่งจะช่วยส่งเสริมสนับสนุนและให้ข้อมูลย้อนกลับที่จะนำไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนางานการนิเทศติดตามและประเมินผล การบริหารงานให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีคุณภาพ ควรดำเนินการให้เป็นระบบ โดยมีแนวปฏิบัติ ดังนี้

1. ขั้นการวางแผน
 - 1.1 แต่งตั้งคณะกรรมการ
 - 1.2 กำหนดวัตถุประสงค์เป้าหมาย ตัวชี้วัดความสำเร็จ เครื่องมือและวิธีการในการนิเทศติดตามและประเมินผล
 - 1.3 กำหนดแผนงาน / ปฏิทินการดำเนินงาน
 2. ขั้นการดำเนินงาน ดำเนินงานตามแผนที่กำหนดไว้ด้วยวิธีการที่หลากหลายตามสภาพจริงของสถานการณ์
 - 2.1 ขั้นการตรวจสอบ
 - 2.2 ตรวจสอบติดตามการบริหารงาน
 - 2.3 ประเมินผลการดำเนินงาน วิเคราะห์ผลการตรวจสอบและการจัดทำรายงานผลการบริหารงาน
 - 2.4 ขั้นการปรับปรุงและพัฒนางาน นำผลการประเมินมาปรับปรุงและดำเนินการตามแผนใหม่อย่างต่อเนื่อง
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กล่าวว่า การนิเทศ ติดตามและประเมินผลจะบรรลุเป้าหมายได้ต้องคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้
1. การมีส่วนร่วมของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง
 2. การวางแผนตามระบบมาตรฐาน (P D C A)
 - 2.1 การวางแผน
 - 2.2 การปฏิบัติ
 - 2.3 การตรวจสอบ
 - 2.4 การปรับปรุง
 3. มีการนิเทศ ติดตามผลเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง
 4. จัดทำระบบสารสนเทศ
 5. สรุปรายงานและเผยแพร่

การนิเทศ ติดตามและประเมินผลจึงเป็นกระบวนการตรวจสอบและประเมินผลงาน
ในระหว่างการทำงานด้วยการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนซึ่งกันและกัน โดยมีกระบวนการวางแผนที่เป็นระบบ กำหนดขั้นตอน วิธีการ เครื่องมือที่มีมาตรฐานเป็นการประเมินระบบและผลลัพธ์ของระบบทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยมีบรรยากาศในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ไข ปัญหา ระหว่างผู้ประเมินและผู้รับการประเมินอย่างเป็นกัลยาณมิตร เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นไปตามสภาพจริงในการนำมาใช้ปรับปรุงและพัฒนาการทำงานช่วยเหลือนักเรียนให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนด

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. ผลการดำเนินงานของคณะกรรมการการศึกษา (พ.ศ. 2551-2555).
 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2555.
- กาญจน์ เรืองมนตรี และธรินธร นามวรรณ. การบริหารงานวิชาการและนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้.
 มหาสารคาม : อภิชาติการพิมพ์, 2554.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี, 2546.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2. แผนปฏิบัติการ ประจำปีงบประมาณ 2556
สพป.มหาสารคาม เขต 2. มหาสารคาม : เอกสารอัดสำเนา, 2555.
- อุทัย บุญประเสริฐ. หลักสูตรและการจัดการมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : บั๊คพอยท์, 2540.

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ	นายวัชรินทร์ ปะนามะเก
วันเกิด	วันที่ 21 มิถุนายน พ.ศ. 2525
สถานที่เกิด	อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 30 หมู่ที่ 6 ตำบลกุ่มสันตรัตน์ อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม 44180
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	ครู อันดับ คศ.1
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนบ้านดงหัวช้าง ตำบลหนองบัว อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม 44110 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2544	มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนนาดูนประชาสรรค์ จังหวัดมหาสารคาม
พ.ศ. 2549	ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) วิชาเอกวิทยาศาสตร์ทั่วไป มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
พ.ศ. 2558	ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

